

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
ELŐZMÉNYEK	4
A KONCEPCIÓ ILLETÉKESÉGI TERÜLETÉNEK LEHATÁROLÁSA	4
A KONCEPCIÓ ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAM FELÉPÍTÉSE	6
A KONCEPCIÓKÉSZÍTÉS SORÁN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK	7
1. HELYZETFELTÁRÁS ÉS –ELEMZÉS	12
1.1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	12
1.1.1 Földrajzi fekvés.....	12
1.1.2 Természeti állapot.....	12
1.1.3 Éghajlat	12
1.1.4 Közlekedés	13
1.1.5 Népesség	13
1.1.6 Gazdaság	13
1.1.7 Infrastruktúra.....	14
1.1.8 Külföldiek ingatlanszámlálása.....	14
1.2 GYÖR-MOSON-SOPRON MEGYE TURIZMUSA	15
1.3 JELENLEGI KÍNÁLAT JELLEMZŐI	16
1.3.1 Kulturális- és örökségturizmus	16
1.3.2 Aktív turizmus	24
1.3.3 Egészségturizmus.....	32
1.3.4 Gasztronómia és borturizmus	33
1.3.5 Konferenciaturizmus.....	34
1.3.6 Üzleti turizmus	35
1.3.7 Falusi turizmus	35
1.3.8 Bevásárlóturizmus	36
1.3.9 Szórakozási lehetőségek.....	36
1.3.10 Rendezvények, kiállítások	37
1.3.11 A megye turisztikai kínálatának területi eloszlása	37
1.4 SZÁLLÁSHELYEK KÍNÁLATA	38
1.4.1 Szálláshelyegységek száma	38
1.4.2 Szálláshelyek szobaszáma	39
1.4.3 Szálláshelyek férőhelyszáma	40
1.5 VENDÉGLÁTÓHELYEK KÍNÁLATA	41
1.6 KERESLET	42
1.6.1 Vendégek száma.....	42
1.6.2 Vendégéjszakák száma.....	43
1.6.3 Átlagos tartózkodási idő.....	44
1.6.4 Vendégküldő területek	46
1.6.5 Településenkénti adatok.....	46
1.6.6 Kereskedelmi szálláshelyek megyénkénti összehasonlító adatai	47
1.7 TURISZTIKAI TRENDEK	48
1.8 FEJLESZTÉSEK	50
1.8.1 Közelmúlt fejlesztései.....	50
1.8.2 Jelenlegi fejlesztési elképzelések.....	51
1.9 SZERVEZETI HÁTTÉR	53
1.10 MARKETINGTEVÉKENYSÉG ELEMZÉSE	54
1.10.1 Tourinform irodahálózat	54
1.10.2 Kiadványok.....	54
1.10.3 Internet elérhetőség	55
1.10.4 Kitérőbiztonság.....	55
1.10.5 Regionális Marketing Igazgatóság 2001-es marketingtevékenysége.....	55
1.10.6 Kistérségek marketingtevékenysége.....	56

1.10.7	Települési önkormányzatok marketingtevékenysége.....	57
1.11	FINANSZÍROZÁS.....	59
1.12	TURIZMUSBAN DOLGOZÓK SZAKMAI FELKÉSZÜLTTSÉGE.....	60
1.13	EGYÜTTMŰKÖDÉSEK.....	60
1.14	SWOT-ANALÍZIS.....	61
	Gazdaság.....	61
	Közlekedés.....	62
	Turizmus általában.....	62
	Kereslet a szálláshelyek adatai alapján.....	63
	Kínálat a szálláshelyek adatai alapján.....	64
	Kapacitáskihasználtság.....	65
	Termékfejlesztés általában.....	65
	Kulturális turizmus.....	66
	Aktív turizmus.....	68
	Egészségturizmus.....	72
	Üzleti és konferenciaturizmus.....	73
	Gasztronómia és borturizmus.....	74
	Bevásárlóturizmus.....	75
	Falusi turizmus.....	75
	Marketing.....	76
	Humán erőforrás.....	77
	Szervezet.....	77
	Egyéb együttműködések.....	78
2.	STRATÉGIAI PROGRAM.....	79
2.1	JÖVŐKÉP.....	79
2.2	STRATÉGIAI CÉLOK.....	81
2.3	STRATÉGIAI PROGRAMOK.....	83
	Stratégiai program 1: Tudatos termékfejlesztés.....	84
	Stratégiai program 2: Marketingtevékenység fejlesztése.....	86
	Stratégiai program 3: Humán erőforrás fejlesztése.....	87
	Stratégiai program 4: Szervezet- és intézményfejlesztés.....	89
3.	OPERATÍV PROGRAM.....	91
3.1	AZ INTÉZKEDÉSEK ÉS ALINTÉZKEDÉSEK ELÉRENDŐ CÉLJAI ÉS A FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÜTEMTERVE.....	91
1.1	Intézkedés: Aktív turizmus fejlesztése.....	95
1.1.1	Alintézkedés: Fertő-tó magyar oldalán a vitzurizmus fejlesztése.....	96
1.1.2	Alintézkedés: Folyami vitzurizmus fejlesztése.....	98
1.1.3	Alintézkedés: Kerékpáros turizmus fejlesztése.....	101
1.1.4	Alintézkedés: Túrázás és természetjárás színvonalának emelése.....	105
1.1.5	Alintézkedés: Lovasturizmus fejlesztése.....	108
1.1.6	Alintézkedés: Vadászturizmus fejlesztése.....	110
1.1.7	Alintézkedés: Horgászturizmus fejlesztése.....	112
1.1.8	Alintézkedés: Egyéb aktív időtöltés lehetőségeinek fejlesztése.....	114
1.2	Intézkedés: Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése.....	117
1.2.1	Alintézkedés: Kastélyturizmus fejlesztése.....	118
1.2.2	Alintézkedés: Épített vonzerőkre épülő turizmus fejlesztése.....	120
1.2.3	Alintézkedés: Rendezvények és programok szolgáltatásainak fejlesztése.....	123
1.2.4	Alintézkedés: Tematikus útvonalak kialakítása.....	126
1.2.5	Alintézkedés: Tematikus parkok kialakítása.....	129
1.2.6	Alintézkedés: Kultúrához kapcsolódó élményprogramok kialakítása.....	132
1.3	Intézkedés: Gyógy- és termálturizmus fejlesztése.....	134
1.4	Intézkedés: Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése.....	137
1.5	Intézkedés: Gasztronómia és borturizmus fejlesztése.....	140
1.6	Intézkedés: Bevásárlóturizmus iránti kereslet kiegészítő szolgáltatásokkal történő ellátása.....	144
1.7	Intézkedés: Falusi turizmus fejlesztése.....	146

1.8 Intézkedés: Tranzitforgalom megállítása.....	149
1.9 Intézkedés: Szálláshelyek fejlesztése.....	152
2.1 Intézkedés: Marketingfeladatok kivitelezése.....	154
2.2 Intézkedés: Neusiedler See Card illetékességi területének kiterjesztése a Fertő-tó magyar oldalára.....	158
3.1 Intézkedés: Turizmus oktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú intézményekben.....	160
3.2 Intézkedés: Turisztikai szakmai képzések és továbbképzések fejlesztése	162
4.1 Intézkedés: Tájégségként önálló turizmus marketingszervezetek létrehozása.....	165
4.2 Intézkedés: Kistérségek és megyei szakmai szervezetek megerősítése.....	167
3.2 MEGYEI „ZÁSzlÓSHAJÓ” PROJEKTEK MEGNEVEZÉSE	169
3.3 TÁJEGYSÉGENKÉNTI PROGRAMJAVASLATOK.....	171
3.3.1 Szigetköz és Mosoni-síkság.....	171
3.3.2 Hanság és Tóköz.....	175
3.3.3 Sopron és környéke: Fertő-medence és Soproni-hegység.....	177
3.3.4 Répce-sík.....	181
3.3.5 Rábaköz	183
3.3.6 Pannonhalmi-dombság és Sokoró, Észak Bakony	187
MELLÉKLETEK.....	191
1-ES SZÁMÚ MELLÉKLET	191
Regionális, megyei, kistérségi és településszintű területfejlesztési és turizmusfejlesztési koncepciók és stratégiák..	191
2-ES SZÁMÚ MELLÉKLET	202
Statisztikai adatok.....	202

Bevezetés

Előzmények

Győr-Moson-Sopron megye önkormányzata a megye turizmusfejlesztési koncepciójának és programjának elkészítésére a Horwath Consulting Kft. és a Szemrédi Turizmus Tanácsadó Bt. konzorciumát bízta meg. A tanulmány elkészítésének célja a turizmus hosszútávú fejlesztési irányvonalainak meghatározása és az azok eléréséhez vezető út kijelölése.

A koncepció illetékességi területének lehatárolása

Győr-Moson-Sopron megye területe, települései, és kistérségei.

A megye területén az alábbi települések találhatók meg:

Abda, Acsalag, Ágfalva, Agyagosszergény, Árpás, Ásványráró, Babót, Bágyogszovát, Barbacs, Beled, Bezenye, Bezi, Bodonhely, Bogyoszló, Böny, Börcs, Bősárkány, Cakóháza, Cirák, Csáfordjánosfa, Csapod, Csér, Csikvánd, Csorna, Darnózseli, Dénesfa, Dör, Dunakiliti, Dunaremete, Dunaszeg, Dunaszentpál, Dunasziget, Ebergöc, Écs, Edve, Egyed, Egyházasfalva, Enese, Farád, Fehértó, Feketeerdő, Felpéc, Fertőboz, Fertőd, Fertőendréd, Fertőhomok, Fertőrákos, Fertőszentmiklós, Fertőszéplak, Gönyű, Gyalóka, Gyarmat, Gyóró, Gyömöre, Győr, Győrasszonyfa, Győrladamér, Gyórság, Gyórsövényház, Gyórszemere, Győrújbarát, Győrújfalva, Győrzámoly, Halászi, Harka, Hédervár, Hegyeshalom, Hegykő, Hidegség, Himod, Hövej, Ikrény, Iván, Jánossomorja, Jobaháza, Kajárpec, Kapuvár, Kimle, Kisbabet, Kisbajcs, Kisbodak, Kisfalud, Kóny, Kópháza, Koroncó, Kunsziget, Lébény, Levél, Lipót, Lövé, Maglóca, Magyarkeresztúr, Máriakálnok, Markotabödöge, Mecsér, Mérges, Mezőörs, Mihályi, Mórchida, Mosonmagyaróvár, Mosonszentmiklós, Mosonszolnok, Nagyabajcs, Nagycenk, Nagylózs, Nagyszentjános, Nemeskér, Nyalka, Nyúl, Osló, Öttevény, Páli, Pannonhalma, Pásztori, Pázmándfalva, Pér, Peresztég, Petőháza, Pinnye, Potyond, Pusztacsalád, Püski, Rábacsanak, Rábacsécsény, Rábakecöl, Rábapatonna, Rábapordány, Rábasebes, Rábaszentandrás, Rábaszentmihály, Rábaszentmiklós, Rábatamási, Rábcakapi, Rajka, Ravasz, Répceszemere, Répcevis, Rétalap, Röjtökmuzsaj, Sarród, Sobor, Sokorópátka, Sopron, Sopronharpács, Sopronkövesd, Sopronnémeti, Szakony, Szany, Szárföld, Szerecseny, Szil, Szilsárkány, Táp, Tápszentmiklós, Tarjánpuszta, Tárnokrét, Tényő, Tét, Töltéstava, Újkér, Újrónafő, Und, Vadosfa, Vág, Vámoszabadi, Várbalog, Vásárosfalva, Vének, Veszkény, Vitnyéd, Völce, Zsebeháza, Zsira

2003. január 1-től az alábbi településekkel bővül a megye:

Bakonygyirót, Bakonypéterd, Bakonyszentlászló, Fenyőfő, Románd, Sikátor, Veszprémvarsány

A Győr-Moson-Sopron megye területén az alábbi kistérségi társulások működnek:

1. Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

Dunaszeg, Dunaszentpál, Győrladamér, Győrújfalú, Győrzámoly, Kunsziget, Vámoszabadi, Kisbajcs, Nagybajcs, Vének, Győr-Bácsa,

2. Bakonyér Térségi Önkormányzati Társulás

Gyórszentiván, Bőny, Gönyű, Mezőörs, Nagyszentjános, Pér, Rétalap

3. Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

Beled, Cirák, Dénesfa, Edve, Gyórá, Himód, Kisfalud, Magyarkeresztúr, Mihályi, Páli, Rábakecöl, Sopronnémeti, Vadosfa, Vág, Vásárosfalú

4. Felső-Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása

Ásványráró, Dunakiliti, Dunaremete, Dunasziget, Kisbodak, Lipót, Püski, Rajka

5. Felső-Mosoni-Duna menti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása

Ásványráró, Dunakiliti, Feketeerdő, Halászi, Hédervár, Kimle, Máriakálnok, Mecsér

6. Fertőmenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

Agyagosszergény, Ebergőc, Fertőboz, Fertőd, Fertőendréd, Fertőhomok, Fertőrákos, Fertőszentmiklós, Fertőszéplak, Harka, Hegykő, Hidegség, Kópháza, Nagycenk, Nagylózs, Pereszteg, Petőháza, Pinnye, Rőjtökmuzsaj, Sarród

7. Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

Babót, Beled, Cirák, Dénesfa, Edve, Gyórá, Himód, Hövej, Kapuvár, Mihályi, Osló, Rábakecöl, Szárföld, Vadosfa, Vásárosfalú, Veszvény, Vitnyéd

8. Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás

Bezenye, Dunakiliti, Dunasziget, Feketeerdő, Hegyeshalom, Jánossomorja, Levél, Mosonmagyaróvár, Mosonszolnok, Rajka, Újrónafő, Várbalog

9. Pannonhalma-Sokoró Térségfejlesztési Önkormányzati Társulás

Bakonypéterd, Bakonygyirót, Bakonyszentlászló, Écs, Felpéc, Fenyőfő, Gyórság, Gyórásszonyfa, Győrújbarát, Kajárpéc, Koroncó, Lázi, Ménfőcsanak, Mezőörs, Nyalka, Nyúl, Pannonhalma, Pázmándfalú, Pér, Ravazd, Románd, Sikátor, Sokorópátka, Táp, Tápszentmiklós, Tarjánpuszta, Tényő, Töltéstava, Veszprémvarsány

10. Rábaköz-Tóköz-Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása

Acsalag, Bányogyszovát, Barbacs, Bezi, Bodonhely, Bogyoszló, Bősárkány, Cakóháza, Csorna, Dör, Egyed, Fehértó, Gyórsövényház, Jobaháza, Kisbabót, Kóny, Maglóca, Magyarkeresztúr, Markotabödöge, Mérges, Páli, Pásztori, Potyond, Rábacsanak, Rábapordány, Rábasebes, Rábasantandrás, Rábatamási, Rábcakapi, Sobor, Sopronnémeti, Szany, Szil, Szilsárkány, Tárnokréti, Vág, Zsebeháza

11. Rábatorok Településeinek Térségfejlesztési Társulása

Abda, Börcs, Enese, Gyórsövényház, Ikrény, Kunsziget, Öttevény, Rábapatonna, Kóny, Mosonszentmiklós, Lébény

12. Répccente és Kavicsstakaró Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

Csáfordjánosfa, Csapod, Csér, Egyházásfalú, Gyalóka, Iván, Lövő, Nemeskér, Pusztacsalád, Répceszemere, Répcevis, Sopronhorpács, Szakony, Újkér, Und, Völcsej, Zsira

13. Sokoróalja Önkormányzatainak Térségfejlesztési Társulása

Árpás, Csikvánd, Felpéc, Gyarmat, Gyömöre, Gyórszemere, Kajárpéc, Kisbabet, Móríchida, Rábaszentmiklós, Sokorópátka, Szerecseny, Tét, Tényő

14. Sopron és Vidéke Kistérségi Társulás

Ágfalva, Fertőrákos, Harka, Kópháza, Nagycenk, Sopron

15. Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége

Bezenye, Börcs, Darnószeli, Dunakiliti, Dunaremete, Dunaszeg, Dunasziget, Feketeerdő, Gönyű, Győrzámoly, Halászi, Hédervár, Kimle, Kisbajcs, Kisbodak, Kunsziget, Levél, Lébény, Lipót, Máriakálnok, Mosonszentmiklós, Nagyajcs, Öttevény, Püski, Rajka, Vámoszabadi, Vének

A koncepció és fejlesztési program felépítése

A tanulmány két fő része a helyzetelemzés rész, és a programalkotás rész.. A **helyzetelemző részben** (1. fejezet) feltérképeztük a megye turisztikai adottságait a termék, a marketing, a munkaerő és a szervezeti háttér tekintetében, a szálláshelyek kínálatát, a turisztikai keresletet (vendégek, vendégéjszakák), és a turizmus alakulásának várható trendjeit. E munkaszakaszt egy összefoglaló SWOT analízissel zártuk le, elemezve a megye erősségeit (Strengths), gyengeségeit (Weaknesses), és lehetőségeit (Opportunities), továbbá a fejlődésnek esetlegesen gátat szabó veszélyeket (Threats).

A megyei turizmusfejlesztési koncepció és fejlesztési program második szakasza a **fejlesztési programok meghatározása** (2. és 3. fejezet), melyet a helyzetelemzés eredményei alapján készítettünk el. Ennek fő részei a jövőkép, a stratégiai célok, a stratégiai programok, majd az operatív programok (intézkedések) kialakítása. A megye jövőképe meghatározásakor azt az állapotot fogalmazzuk meg, amely ideális esetben, a programok megvalósítása esetén, a megyét 6-7 év múlva jellemezni fogja az idegenforgalom szempontjából. A kialakított jövőkép elérése érdekében nyolc stratégiai célt határoztunk meg, melyek megvalósulását a stratégiai programok segítik. Az operatív programok (intézkedések) a jövőképből levezethető hosszú távon érvényesülő stratégiai célokat és a stratégiai programokat valósítják meg.

Az intézkedések kidolgozását követően a **Megyei „zászlóshajó” projektek megnevezése** című fejezetben (3.2) összefoglaltuk azokat a projekteket, melyek hatásuknál fogva, a leginkább képesek előrevinni a megye idegenforgalmát.

A megyei turizmusfejlesztési koncepció és program következő része a **Tájegységenkénti programjavaslatok** című fejezet (3.3), melyben a tájegységekre vonatkozóan fogalmazzuk meg a turizmusfejlesztési program- és projektfejlesztési javaslatainkat. A Megbízóval egyeztetve, hat

tájegységet különböztettünk meg, melyek a következők: Szigetköz és Mosoni-síkság, Hanság és Tóköz, Sopron és környéke, Répce-sík, Rábaköz, Pannonhalmi-dombság és Sokoró, továbbá ez utóbbi tájegységhez soroltuk a megyéhez a közelmúltban hozzátartozó észak-bakonyi településeket. A tájegységi bontással lehetővé vált, hogy a kevésbé jelentős, illetve a **kevésbé nyilvánvaló vonzerőkkel rendelkező tájegységek**, azaz a gyakran **“fehér folt”**-ként említett területek – mint például a Répce-sík, a Rábaköz, és a Hanság-Tóköz – is hangsúlyosan szerepeljenek a koncepcióban, és a programjavaslatok gyakorlati útmutatást adjanak ezen tájegységek turizmusfejlesztéséhez. Javaslatunkat véleményeztettük a megye kistérségi megbízottaival is, akiknek értékes meglátásait és javaslatait beépítettük az anyagba.

A koncepciókészítés során alkalmazott módszerek

1. Már meglévő regionális, megyei, kistérségi és települési terület- és turizmusfejlesztési koncepciók és programok feldolgozása

A pályázat kiírásának megfelelően munkánk során felhasználtuk a különböző szintű, már meglévő fejlesztési terveket, melyeket a regionális szervezetek, a megyei önkormányzat, és a kistérségek bocsátottak rendelkezésünkre. A felhasznált anyagokat az 1-es számú mellékletben foglaltuk össze.

2. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) vendégforgalmi és szálláshely-kapacitási adatainak feldolgozása

A 1995-2000 közötti időszakban megvizsgáltuk a megye szálláshelykínálatát, továbbá a vendégek által eltöltött vendégéjszakák számát külföldi belföldi bontásban és küldőterületek szerint.

3. Kérdőíves felmérés a megye települési önkormányzatainak körében

A megye települési önkormányzatainak körében kérdőíves felmérést végeztünk. Kérdőívünk főbb témakörei a következők voltak: kulturális és sportesemények, szakmai felkészültség, turizmusfejlesztés (a közelmúlt legfontosabb projektjei, és a kilátásban levő fejlesztési elképzelések), szervezeti kérdések, marketingtevékenység.

Kérdőívet a megye 173 önkormányzatának küldtünk ki, közülük 75-en válaszoltak, ami 43,3%-os válaszadási arányt jelent.

A válaszadó önkormányzatok a következők voltak:

Abda, Acsalag, Árpás, Barbacs, Beled, Börcs, Bősárkány, Csér, Csikvánd, Dénesfa, Dunaremete, Dunaszeg, Ebergőc, Écs, Edve, Egyházaskölyk, Enese, Felpéc, Fertőboz, Fertőd, Fertőendréd, Fertőhomok, Fertőszentmiklós, Gönyű, Gyömöre, Győr, Győrasszonyfa, Győrújbarát, Halászi, Harka, Hédervár, Hegyeshalom, Hegykő, Himod, Jobaháza, Kapuvár, Kimle, Kisbajcs, Kóny, Kunsziget, Levél, Lébény, Lipót, Lövő, Máriakálnok, Maglóca, Mecsér, Mezőörs, Mihályi, Mosonmagyaróvár, Mosonszentmiklós, Mosonszolnok, Nagybajcs, Nagycenk, Nagylózs, Nemeskér, Páli, Pázmándfalva, Pinnye, Rábakecöl, Rábasebes, Rábatamási, Répceszemere, Röjtökmuzsaj, Sarród, Szany, Szerecseny, Táp, Tét, Vág, Vámoszabadi, Vásárosfalva, Vének, Veszény, Vitény

4. Kérdőíves felmérés a megye kistérségeinek körében

A megye kistérségei körében kérdőíves felmérést végeztünk. A kérdőívek tartalma a települési önkormányzatoknak küldött kérdőívek tartalmával nagyjából megegyeztek, azonban itt a kistérség területére vonatkoztak a kérdések.

Kérdőívet a megye 15 kistérségének küldtünk ki, közülük 7-en válaszoltak, ami 46,7%-os válaszadási arányt jelent. A válaszadó kistérségek a következők voltak:

- Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása
- Fertőmenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Pannonhalma-Sokoró Térségfejlesztési Önkormányzati Társulás
- Sokoróalja Önkormányzatainak Térségfejlesztési Társulása

5. Személyes interjúk

A személyes interjúra javasoltak körét a megbízóval egyeztettük. A következő személyeket kerestük fel:

- Bíró Péter Dr. elnök, Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Bognár Ildikó MEH kistérségi megbízott, Soproni kistérség; képviselte továbbá a Fertőmenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulását, illetve a Répccementé és Kavicstakaró Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulását
- Botos Gábor főtanácsadó, Mosonmagyaróvár Polgármesteri Hivatal
- Darabos Ferenc idegenforgalmi referens, Győr Polgármesteri Hivatal
- Dusek Zsuzsa irodavezető, Tourinform Mosonmagyaróvár
- Enyingi Tibor térségmenedzser, Pannonhalma-Sokoró Térségfejlesztési Önkormányzati Társulás
- Fekete Mátyás igazgató, Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht.
- Fersch Attila osztályvezető, Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Gergő András elnök, Rábatorok Településeinek Térségfejlesztési Társulása
- Hortobágyi Cirill gazdasági igazgató, Pannonhalmi Főapátság
- Horváth Lóránt elnök, Pannonhalma-Sokoró Térségfejlesztési Önkormányzati Társulás
- Horváth Vilmos idegenforgalmi üzletágigazgató, Kisalföld Volán Rt.
- Jungi Csaba alpolgármester, Győr Polgármesteri Hivatal
- Keglovics István titkár, Sopron és Vidéke Kistérségi Társulás
- Majthényi László elnök, Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Novákné Fazekas Erika térségmenedzser, Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Papp József elnök, Rábaköz-Tóköz -Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása
- Rechnitzer János Dr. intézetigazgató, MTA RKK Nyugat-Magyarországi Tudományos Intézet
- Sárkány Péter térségmenedzser, Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Serfőző Eszter idegenforgalmi referens, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
- Szabó Ferenc elnök, Sokoróalja Önkormányzatainak Térségfejlesztési Társulása
- Szalay József elnök, Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

- Széles Sándor elnök, Felső-Mosoni-Duna menti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása
- Tamás Lőrincné elnök, Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége
- Taschner Tamás igazgató, Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Tóth István elnök, Felső-Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása
- Törzsök Gyula elnök, Bakonyér Térségi Önkormányzati Társulás
- Varga Gizella térségmenedzser, Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége

6. Műhelytalálkozók

Helyzetelemző munkánk kezdetén műhelytalálkozó alkalmával ismertettük a koncepcióalkotással kapcsolatos elképzeléseinket, gondolatainkat. Az első műhelytalálkozón, amelyet 2001. január 16-án tartottunk, a következő személyek vettek részt:

- Babos Attila elnök, Alsó Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Baki László irodavezető, Pannonhalmi Főapátság
- Böösy Imre elnök, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Csaplár Zoltán bizottsági tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Darabos Ferenc idegenforgalmi referens, Győr Polgármesteri Hivatal
- Dusek Zsuzsa irodavezető, Tourinform Mosonmagyaróvár
- Fersch Attila osztályvezető, Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Firtl Katalin irodavezető, Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
- Hajnali Beáta főelőadó, Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Horváth Ferenc bizottsági tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Horváthné Hoszpodár Katalin irodavezető, Tourinform Sopron
- Huber Edit elnök, Mosonmagyaróvár és környéke Turisztikai Egyesület
- Ivanics Ferenc elnök, Gy-M-S Megye Önkormányzata
- Kerékyártó Anita térségmenedzser, Bakonyér Önkormányzati Társulás
- Kertész Zoltán Dr. bizottsági tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Keszei Balázs titkár, Győr 2000 Idegenforgalmi Közalapítvány
- Kovács Árpád idegenforgalmi referens, Sopron Polgármesteri Hivatal
- Körmendy János főépítész, Gy-M-S Megye Önkormányzat
- Kreiter István főelőadó, Fertőd Polgármesteri Hivatal
- László Tamásné Dr. jegyző, Nyúl Önkormányzata
- Módos Ferenc elnök, Kapuvár-Fertőd Turisztikai Egyesület
- Nagy László elnök, Kisrábamenti Térségfejlesztési Társulás
- Nagy Zsuzsanna idegenforgalmi vezető, Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.
- Némethné Deák Irén főelőadó, Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vizi Környezetfejlesztési Osztály
- Novákné Fazekas Erika térségmenedzser, Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Szabó Renáta Katalin ökoturisztikai szakfelügyelő, Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Szalay József elnök, Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása

- Székely Gábor ügyintéző, Gy-M-S Megyei Közlekedési Felügyelet
- Székely Imre osztályvezető, Gy-M-S Megyei Önkormányzat
- Szombath Tibor elnök, Szigetközi Falusi Turizmus Egyesület
- Törzsök Gyula elnök, Bakonyér Önkormányzati Szövetség
- Varga Krisztina adminisztrátor, Esterházy-kastély
- Varga Zoltán irodavezető, Tourinform Pannonhalma
- Virágné Tőreki Stefánia irodavezető, Tourinform Győr

A második műhelytalálkozót (2001. május 29-én) munkánk helyzetfeltáró fázisának befejezésképp tartottuk. A szakmai véleménycseré során a megye kistérségeinek képviselőivel, és a megye turizmusának képviselőivel megvitattuk a SWOT analízist, valamint a körvonalazódott programjavaslatainkat. A műhelytalálkozón elhangzott véleményeket és javaslatokat beépítettük az anyagba. A második műhelytalálkozó résztvevői:

- Aller Imre elnökségi tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat
- Babos Attila elnök, Alsó Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Böösy Imre elnök, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Csaplár Zoltán elnökségi tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Darabos Ferenc idegenforgalmi referens, Győr Polgármesteri Hivatal
- Dusek Zsuzsa irodavezető, Tourinform Mosonmagyaróvár
- Erdős Sándor elnökségi tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat
- Horváth Ferenc elnökségi tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat
- Horváthné Hoszpodár Katalin irodavezető, Tourinform Sopron
- Kertész Zoltán Dr. bizottsági tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottság
- Keszei Balázs titkár, Győr 2000 Idegenforgalmi Közalapítvány
- Lengyel Károly osztályvezető, Megyei Önkormányzat Fejlesztési és Regionális Osztály
- Mecséri Lajos elnökségi tag, Gy-M-S Megyei Önkormányzat
- Novákné Fazekas Erika térségmenedzser, Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Princzes Györgyi társulási titkár, Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Szabó Csaba, Szigetközi Tájvédelmi Körzet
- Tamás Lőrincné elnök, Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége
- Virágné Tőreki Stefánia irodavezető, Tourinform Győr
- Varga Gizella kistérségi menedzser, Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége

A helyzetelemzést, a második műhelytalálkozót követően, 2001. júniusában fogadta el Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési és Idegenforgalmi Bizottsága, majd Közgyűlése.

A harmadik műhelytalálkozót a programalkotás munkaszakasza végén, 2001. október 24-én tartottuk meg. A programalkotás rész javaslatait megvitattuk a szakma képviselőivel és a kistérségek vezetőivel. A műhelytalálkozón elhangzott véleményeket és javaslatokat beépítettük anyagba. A harmadik műhelytalálkozón a következő személyek vettek részt:

- Baross Éva igazgató, Bartók Béla Megyei Művelődési Központ
- Bognár Ildikó kistérségi megbízott, Sopron
- Ferenczi László, Rábaköz-Tóköz-Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása

- Dr. Horváth Diána kistérségi megbízott, Csorna
- Horváth Gyula, Bartók Béla Megyei Művelődési Központ
- Ivanics Ferenc elnök, Gy-M-S Megye Önkormányzata
- Kiss Gyula kistérségi megbízott, Kapuvár
- Kovacsics Jenő, Fertőmenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Körmendy János főépítész, Gy-M-S Megye Önkormányzat
- Nagy Róbert kistérségi megbízott, Tét-Pannonhalma
- Novákné Fazekas Erika térségmenedzser, Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Princzes Györgyi társulási titkár, Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Serfőző Eszter idegenforgalmi referens, Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Sokorai Tünde, Rábaköz-Tóköz-Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása
- Surányi Zsuzsanna kistérségi megbízott, Győr
- Szakács Krisztián, Sokoróalja Önkormányzatainak Térségfejlesztési Társulása
- Szalay Imre, Rábaköz-Tóköz-Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása
- Székely Imre osztályvezető, Gy-M-S Megye Önkormányzat
- Szokoli Sándor, Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Szűcs Péter, Bartók Béla Megyei Művelődési Központ
- Tompa Krisztián, Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Vedresné Kerékgyártó Anita, Bakonyér Térségi Önkormányzati Társulás
- Virágné Tőreki Stefánia irodavezető, Tourinform Győr

1. Helyzetfeltárás és –elemzés

1.1 Általános információk

1.1.1 Földrajzi fekvés

A megye az ország északnyugati részén, 4062 km² területen helyezkedik el, keletről Komárom-Esztergom, délről Vas és Veszprém megyékkel, nyugatról Ausztriával, északról Szlovákiával határos. Domborzata igen változatos, legmagasabb pontja az 556 méteres Magas-bérc, legalacsonyabb pontja a Duna-part Gönyűnél (108 m). Jellemző tájféldrajzi elemei a Fertő-tó, a szigetközi Duna-ágak, a Soproni-hegység és a Pannonhalma-Sokorói dombság vonulatai, amelyek megtörik a Kisalföld egyhangúságát. Meghatározó a megyében a víz szerepe: Duna, Rába, Rábca, Marcal, Répce, Lajta, Fertő-tó, Hansági csatornák.

1.1.2 Természeti állapot

A Fertő-táj Világörökség részeként való említése a Fertő- környék egésze számára rendkívüli elismerést nyújthat: a magyar oldalról a világörökségi felterjesztésbe az alábbi területek kerültek: Fertő-Hanság NP Fertő tavi része, Fertőd, Fertőrákos és Nagycenk műemléki területei, osztrák oldalról a Ramsari Egyezményvel védett területek és Ruszt belvárosa.

A természetvédelmi területek növelése csak a már meglévők maximális védelme mellett képzelhető el. A kistérségi szinten jelentkező „naturpark, ökopark” elképzelések összehangolása mindenképpen szükséges mind a természeti, mind a gazdasági oldalról.

1.1.3 Éghajlat

A megye éghajlata hasonló az országoséhoz: hosszú forró nyár, hideg, csapadékban szegény tél, kivéve az Alpokalja területét, amely az ország egyik legcsapadékosabb része. Turisztikai szempontból három fontos mikroklimatikus térséget kell megemlíteni: az Alpokalja nedvesebb szubalpin, továbbá a Fertő-tó és a Pannonhalmi dombság vidéke kiválóan alkalmas a klimatikus kezelésekre és üdülésekre. Sopron-Lővérek klimatikus adottságai folytán minősített gyógyhely,

amely elsősorban az idült légzőszervi megbetegedések, keringési zavarok, szív- és érrendszeri betegségek gyógyítására alkalmas.

1.1.4 Közlekedés

Fekvéséből adódóan három fontos közúti közlekedési tengely szeli át a megyét: a Rajkánál belépő E65-ös út (észak-déli irányban), a Hegyeshalomnál belépő E60-as (M1) nemzetközi főút, valamint a Sopron-Győr 85-ös út (kelet-nyugati irányban). Ez utóbbi főzi fel Mosonmagyaróvárt kivéve az összes várost, így forgalma nagyon jelentős. A Hegyeshalom/Rajka-Mosonmagyaróvár-Győr-Budapest nemzetközi és országos jelentőségű idegenforgalmi folyosó az átmenőforgalom legfontosabb áramlási iránya. Sopronnál még egy nemzetközi forgalmat bonyolító országos jelentőségű idegenforgalmi folyosó halad át a megye területén a 84. Főút nyomvonalán, amelynek jelentőségét az adja meg, hogy Bécs irányából ez jelenti a közvetlen kapcsolatot a Balaton felé. A megyeszékhely Győrből sugárszerűen futnak szét a 83-as (Pápa, Balaton), 82-es (Veszprém, Balaton), 81-es (Székesfehérvár) főútvonalak és az M1-es (Budapest) autópálya.

A legfontosabb vasúti tengelyek a főútvonalakat követik: Budapest-Győr-Hegyeshalom illetve Rajka, továbbá Budapest-Győr-Sopron viszonylatban Intercity és Eurocity járatok közlekednek.

Hajóval a Dunai víziúton közelíthető meg a megye.

A minőségi turizmus közlekedési kiszolgálásának fontos eleme a légi közlekedési kapcsolat megteremtése. Erre legkedvezőbb adottságot a péri sportrepülőtér jelenti, melynek nemzetközi forgalmú kereskedelmi repülőtérre történő fejlesztését az Országos Területrendezési Terv javasolja. További potenciális lehetőséget jelent a megyében a fertőszentmiklósi repülőtér.

1.1.5 Népeség

A megye lakossága 1980-1999 között 429.579-ről 424.507 főre, mintegy 1,2%-kal csökkent. Ez lényegesen elmarad az országos népességcsökkenés volumenétől, amely a vizsgált időszakban 10.705.000-ről 10.043.000 főre, mintegy 6,2%-kal csökkent. A megye lakosságának közel 30%-a a megyeszékhelyen él.

A viszonylag kedvezőbb demográfia folyamatoknak, a vándorlási pozitívumnak és a település átcsatolásoknak köszönhetően Győr-Moson-Sopron megye egyike azon néhány megyének, ahol napjainkban, ha nem is többen, de szinte ugyanannyian élnek, mint a 90-es évek elején.

1.1.6 Gazdaság

A megye a hazai modernizáció egyik sikeres területe. A rendszerváltozás után a megye nagyközpontjaiban a gazdasági folyamatok felgyorsultak és viszonylag gyorsan átrendeződtek. A tradicionális kisvárosok a 90-es évek közepére helyzetüket stabilizálták, sőt további két település nyert városi rangot. A megyében az életkörülmények összességében javultak az elmúlt években, sőt bizonyos vonatkozásban a változások mértéke kiemelkedő. Kedvező a foglalkoztatási helyzet, emelkedik a lakossági fogyasztás, élénkül a beruházási kedv, a települések ellátottsága, intézményi felszereltsége előremutató változásokat produkál.

Megyei bontásban még csak öt évre állnak rendelkezésre a GDP adatai. Az egy lakosra jutó GDP mértéke alapján a megye az öt év mindegyikében a megyék közötti rangsor első három helyezése közül foglalta el valamelyiket. A GDP növekedése minden évben meghaladja az országos átlagot. A megyében 1997-ben 2093 millió dollár értékű GDP-t állítottak elő és az egy főre jutó GDP 4926 dollár volt. A GDP növekedéséhez erőteljesen hozzájárulnak a külföldi zöldmezős beruházások. Az utóbbi néhány évben tehát a megye erősítette az országon belüli kedvező gazdasági pozícióját.

A megye gyors gazdasági növekedése elsősorban az ipari termelés bővülésének köszönhető. A megyében 1995-ben kezdődött el a rendkívül gyors ipari növekedés, és az 1998-as évben érte el a rekordszintű, 64%-os növekedést. Az ipari növekedés motorja az export, ezen belül a gépipari export volt. Az export volumene az évtized folyamán csaknem 11-szeresére növekedett, miközben a belföldi értékesítés szintje összességében szinte változatlan maradt, bár 1997 óta ez is lassú növekedésnek indult. A legjelentősebb beruházókat Győrben találjuk (Audi és a Győri Ipari Parkban megtelepült vállalkozások, mint a Philips, VAW), de a megye többi településén, a falvakban is (mint Kunsziget, Jánossomorja, Gönyű, Dunakiliti, Mosonszolnok) valósultak meg lokális szinten jelentős beruházások.

A mezőgazdaság gazdasági súlya 1994 és 1997 között gyorsan csökkent, miközben az országban csak kismértékben mérséklődött szerepe. Ez az ipar abszolút súlyának gyors növekedésének tulajdonítható. 1997-ben már csupán a GDP 6,8%-át adta a mezőgazdaság, míg a vidéki átlag 8,7% volt az országban. Az ágazat részarányának további lassú csökkenésére lehet számítani, ami nem az ágazat abszolút összezsugorodásából, hanem a többi ágazat gyorsabb növekedéséből fakad.

A GDP-ben a kereskedelem részesedése a vidéki átlaghoz hasonló, 10% körüli. A szálláshely szolgáltatás és vendéglátás részesedése ennél jóval kisebb, a GDP 2%-át sem éri el. Ennek ellenére fontos ez az ágazat, hiszen nagy növekedési potenciál rejtőzik benne.

1.1.7 Infrastruktúra

Ivóvíz tekintetében a megye közel 100%-osan ellátott. A csatorna-hálózat kiépítettsége jelenleg még hiányos, a lakossági gázfogyasztók aránya meghaladja az 50%-ot. A telefon ellátottság kifogástalan. A közúti közlekedés feltételeinek fejlesztése további lépéseket igényel.

1.1.8 Külföldiek ingatlanvásárlása

A megyében egyre több ingatlan van külföldi tulajdonában, azonban a hivatalok pontos adatokkal nem rendelkeznek. Keresettek a falusi paraszt- és családi házak, illetve az építési telkek, melyek általában magasabb áron kelnek el, mint a hazai piaci árak. Az ingatlanszerzés ott jelentősebb ahol üdülésre alkalmas területek vannak. A betelepült külföldiek számos esetben nem csak felújítják és rendben tartják házaikat, de vannak települések amelyeknek az életében is részt vállalnak, leginkább pénzügyi segítséggel. A külföldi ingatlanvásárlók fogadtatása felemás, hiszen míg egyes településeken nem engedélyezik a külföldiek ingatlan szerzését, másutt támogatják is azt. A külföldiek ingatlanvásárlásának mindenképpen pozitív hatása a házak felújítása, azonban negatív hatás az ingatlanárak növekedése, amely megnehezíti a helyi fiatalok ingatlanvásárlását.

A kérdőívek válaszai alapján a megye ingatlanjainak 3,9%-a van jelenleg külföldi kézben.

1.2 Győr-Moson-Sopron megye turizmusa

Határmenti fekvésénél, közlekedés-földrajzi és térszerkezeti helyzeténél fogva Győr-Moson-Sopron megye „kapu-szerepet” tölt be az ország idegenforgalmában. Magyarország beutazó idegenforgalmának több mint egyharmada Győr-Moson-Sopron megye határátkelőin keresztül érkezik az országba. Az osztrák határszakasz személyforgalmának mintegy háromnegyede a megye határátkelőin bonyolódik. Hegyeshalom az ország legnagyobb forgalmú határátkelőhelye, az osztrák-magyar határszakasz forgalmának mintegy 40%-ával.

A forgalom túlnyomó része közúton bonyolódik, a vasút részesedése folyamatosan, és jelentős mértékben csökkent az utóbbi években.

A megye 8 településén működik határátkelő – Kópháza, Sopron, Fertőrákos, Fertőd, Jánossomorja, Hegyeshalom, Rajka, Vámosszabadi -, és alkalmanként ideiglenes átkelő nyílt Várbalog-Albertkázmépusztán, Ágfalván és Harkán, valamint kérésre viziátkelő működik Fertőrákoson illmitzi hajókapcsolattal. A közeljövőben nyílik meg a Zsira-Lutzmannsburg közötti gyalogos-kerékpáros határátkelő. A fertőrákosi és jánossomorjai közúti átkelő elsődlegesen a kerékpáros és gyalogos forgalom átbocsátását szolgálja korlátozott nyitvatartással.

A nagyforgalmú idegenforgalmi folyosók megléte és tranzit funkciója mellett a megye idegenforgalmi jelentőségét növelik továbbá nemzetközi és regionális jelentőségű épített vonzerői (pl. Pannonhalma és Fertődi Esterházy-kastély), népi hagyományai, félszáz kastélya és kúriája, illetve kastélyszállója, kulturális rendezvényei (pl. Fertődi Zenei Napok, Fertőrákosi Európa Koncertek), természeti értékei (pl. Fertő-Hanság Nemzeti Park), az országos vonzerővel rendelkező üdülőkörzetei (Sopron-Kőszeghegyalja kiemelt üdülőkörzet és a Szigetköz üdülőkörzet), kerékpározási lehetőségei, a viziturizmust kielégítő folyói és Fertő-tava, gyógy- és termálfürdői, bor- és gasztronómiai adottságai, épülő konferenciaközpontjai, növekvő falusi turizmusa, továbbá a csökkenő tendenciát mutató, azonban még jelentős bevásárlóturizmusa.

A két megyei jogú város, Győr és Sopron jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkezik. Sopron a 84. és 85. főutak tranzitfolyosóján határ közeli megállóhely, ugyanakkor a legszélesebb idegenforgalmi vonzással és kínálattal rendelkező turisztikai központ. A város körüli természeti adottságok (erdős, hegyvidéki környezet, klimatikus gyógytényező, balfi gyógyvíz, vízparti adottságok, stb.) szerencsésen ötvöződnék az épített környezet nyújtotta vonzerőkkel. Műemléki és kultúrtörténeti értékeinek gazdagsága folytán nagy kisugárzással rendelkező kulturális központ és turisztikai célpont.

Győr jelentős tranzitközpont az ország legfrekvenciáltabb idegenforgalmi folyosóján, de nemcsak forgalmi csomópontként, hanem idegenforgalmi célterületként is sokrétű adottságokkal rendelkezik az átutazó forgalom megállításához. Önálló idegenforgalmi vonzerőin túl hozzájárul ehhez a nagyváros infrastrukturális és intézményi háttere és kulturális rendezvényei, virágzó üzleti élete.

Annak ellenére, hogy az idegenforgalom fogadásába a települések viszonylag nagy száma kapcsolódik be, a megye idegenforgalmát – mind a fogadókapacitás, mind pedig a vendégforgalom területi eloszlása tekintetében – Győr és Sopron túlsúlya miatt alapvetően kétpólusú területi szerkezet

jellemzi. Az említett két város koncentrálja a fogadókapacitás csaknem kétharmadát és az eltöltött vendégéjszakák közel háromnegyedét.

Általában a megye déli része – a Rábaköz belső és a Répce-sík külső periferiája – turisztikailag kevésbé feltárt terület, kisebb volumenű, mozaikosan megjelenő, de sokrétű potenciális adottságokkal és jelentős tartalékokkal a turizmus fejlesztése számára.

1.3 Jelenlegi kínálat jellemzői

Ebben a fejezetben Győr-Moson-Sopron megye vonzerőit az alábbi csoportosítás szerint ismertetjük:

- A *nemzetközi jelentőségű vonzerők* közé azokat az attrakciókat gyűjtöttük össze, melyek távolabbi országok számára is eléggé vonzóak ahhoz, hogy felkeressék azokat.
- A *regionális és országos jelentőségű vonzerők* esetében azokat az attrakciókat soroltuk fel, melyek önmagukban elég vonzerőt jelentenek ahhoz, hogy az ország távolabbi pontjairól és az adott vonzerőt körülvevő régióból keresletet indukáljanak. Régió alatt ebben az esetben nem a Nyugat-dunántúli Régiót, hanem az attrakció kb. 150 km-es körzetét értjük, amely ezáltal érinti Bécset, Burgenlandot, és Szlovákiát is.
- A *helyi jelentőségű vonzerők* csoportjába azokat az attrakciókat gyűjtöttük össze, melyek a helyben élő lakosság, vagy a valamilyen oknál fogva az adott helyre érkező turisták számára vonzerőt jelentenek. Az ebbe a kategóriába tartozó vonzerők tehát önmagukban nem generálnak turizmust, hanem a már helyszínen tartózkodó turisták időtöltési lehetőségeit színesítik, és megelégedettségüket növelik.

1.3.1 Kulturális- és örökségturizmus

A Magyarországra látogató külföldiek véleménye alapján az egyik legkeresettebb turisztikai vonzerő hazánk kultúrája, a kulturális rendezvények, műemlékek, népszokások, ezért különösen fontos, hogy Győr-Moson-Sopron Megye milyen, a kulturális- és örökségturizmushoz tartozó vonzerőket tud felsorakoztatni.

1.3.1.1 Épített vonzerők

A turizmus szempontjából az egyik legfontosabb vonzerő az épített örökség. Földrajzi helyzetének köszönhetően történelme során az épített környezet értékeit a megyében nem sújtotta olyan mértékű pusztítás, mint az ország más részein. Így műemléki értékekben az ország leggazdagabb területei közé tartozik. A műemléki és régészeti kataszter mintegy 1200 védett objektumot tart számon a megyében. A települések csaknem háromnegyed részében találunk műemléki értéket. Kiemelkedő vonzerővel rendelkezik a Pannonhalmi apátság épülete, melyet az UNESCO a világörökség részévé nyilvánított.

Nemzetközi jelentőségű vonzerők

- Pannonhalma – (UNESCO világörökség része) Bencés főapátság és Szent Márton Bazilika, Boldogasszony kápolna, Kálvária, Kerti ház a főapátság kertjében, Millenniumi kápolna, volt Szent Vince zárda

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Fertőd – Esterházy-kastély (XVII. századi vadászkastélyból kialakítva barokk stílusban 1764-1860, 21 szalon látogatható), parkja természetvédelmi terület, Muzsika-ház (Haydn egykori lakhelye emlékszobával), volt Marionett Színház, Magtár, Gránátos-ház
- Fertőrákos - Páneurópai Piknik Emlékpark, Kőfejtő (a bányát 1628-ban nyitották, monumentális oszlopcsarnoka kiváló akusztikájú, így operaelőadások rendezésére alkalmas), Mithrasz szentély maradványai (III. sz.), Pellengéroszlop, római katolikus templom, várfalmaradványok (Török Vár), volt Püspöki Kastély és vizimalom
- Győr - barokk belváros, barokk lakóházak, bencés rendház, bencés templom, Frigyláda-emlékmű, Karmelita templom, Öregtemplom, Mária-oszlop, Nemzeti Rajziskola, Püspöki székesegyház, Püspökvár, Régi városháza, Szecessziós iskola, Szent Mihály szobor, Városháza, Zsinagóga
- Hédervár – Kastély, Árpád-fa, Héder Vár
- Lébény - római katolikus templom az ország egyik legjelentősebb román kori emléke (1208), volt pálos rendház
- Mosonmagyaróvár – Barokk épületek, Cselley ház (a város legrégebb lakóháza), evangélikus templom, Habsburg-kastély, Háromszög-kápolna, Hotel Fekete Sas (eklektikus – 1600-as évektől ismert vendégfogadó), Lábasház, Magtár (barokk), Kühne-gyár, Menházi Kápolna, Mosoni r.k. plébániatemplom, Óvári r.k. plébániatemplom, Nehézkereszt szobor, Nepomuki Szent János Szobor, Óvári vár, Régi városháza, Régi Sóház, Spádi-kúria (eklektikus), Szent László szobor, Szent Rozália Kápolna, volt Korona Szálló, volt mészárszék, volt piarista rendház, volt városi malom
- Nagycenk - Széchenyi kastély, Széchenyi mauzóleum, Széchenyi Múzeumvasút, Ecce Homo szobor, Nepomuki Szent János szobor, Piéta szobor, Szent István templom, barokk szobrok
- Sopron – Belváros, Amfiteátrum, Római fórum maradványa, Bencés templom, Berzsenyi Gimnázium, Caesar ház, Domonkos templom, Eggenberg-ház, Erdődy-palota, Esterházy palota, Fabricius-ház, Fekete Sas vendégfogadó, Gambinus-ház, Jezsuita konviktus, Ikva-híd, Káptalanház, Karmelita templom, Karmelita lépcsők, Két mór-ház, Kőtár, középkori Zsinagóga, Lábasház, Mária-kút, Mária-Magdolna-templom, Mária-oszlop, Orsolya templom, Ó Zsinagóga, Új Zsinagóga, Postapalota, Reipál-ház, Sopron-bánfalvi Mária Magdolna templom, Storno-ház, Patikaház, Scarabantia Forum, Szt. György templom, Szt. Jakab templom, Szt. Mihály templom, Széchenyi-palota, Szentháromság-oszlop, Tábornok-ház, Tűztorony, Várkazamata, Városház, Zichy-Mesko palota

Helyi jelentőségű vonzerők

- Abda – Radnóti Miklós szobra, Vár
- Acsalag – Szent Flórián szobra
- Árpás – román stílusú r.k. templom Árpás és Mórchida között; határában római település (Mursella)
- Ásványráró – Rárói Vár (XIII. Sz.)
- Balf – Fürdőkápolna (1773, késő barokk), Római katolikus templom (XIV. sz. gótikus, XVII. században átépítve)

- Beled – Barthodelszky-kastély (ma iskola)
- Bezenye – Szt. Iván szobor, pestisoszlop a temetőnél, horvát tájház
- Bogyoszló – parasztházak, Millecentenáriumi faragott emlékmű, Áder István, Kiss Ernő és Pintér Jenő népi iparművészek alkotásai
- Csáfordjánosfa – Régi tűzoltó kocsi, kastély
- Csorna – Mária-oszlop, Premontrei Mária mennybemenetele templom, Premontrei rendház, egykori Palotasor
- Dénesfa – Cziráky-kastély
- Dunakiliti – Batthyány-Kastély
- Dunaszeg – Műemlék jellegű parasztház
- Écs – parasztházak, I. Világháborús emlékmű
- Farád – Sarlay-kastély, Szent Flórián szobra
- Felpéc – régi parasztházak
- Fertőszentmiklós – Bezerédj-kastély, néhány régi tornácos ház, Szeredi r.k. kápolna
- Fertőszéplak – barokk Széchenyi-kastély romjai, tájházak, házsor, kálvária 1736-ból
- Gönyű – parasztházak, Vár, Mária Terézia idejéből való postakocsi-állomás
- Györság – pincesor, harangláb, kopjafák
- Györszemere – Milleniumi és millecentenáriumi emlékmű, holocaust emlékmű
- Győrújbarát - tájház
- Győrújfalú – egykori Fő tér régi parasztházakkal
- Halászi – barokk parasztházak, Millecentenáriumi Emlékmű
- Harka – Millenniumi Emlékmű
- Hegyeshalom – műemlék templom, malom
- Hegykő – pestis oszlop, szép parasztházak
- Hidegség – Rotunda: középkori eredetű templom román-kori része (freskóit 1250 körül festették)
- Himod – parasztházak
- Hövej – csipkehímzés
- Iván – Kastély, Tűzoltószertár, több értékes szobor
- Kapuvár – Szent-Anna templom, Régi Ehn étterem és szálloda, Pátzay Pál szülőháza, Vár, Esterházy-kastély (benne Polgármesteri Hivatal, Rábaközi Múzeum)
- Kisbábó – Hősi emlékmű
- Kópháza - Horvát tájház (lakosság 60%-a horvát nemzetiségű)
- Kunsziget – Kunsziget toronyvár (római kori őrtorony maradványai)
- Lipót – régi parasztházak, népi építészet
- Maglóca – népi építészet
- Máriakálnok – Marsowszky-kastély (jelenleg szociális otthon), I. Világháborús emlékmű
- Mecsér – parasztbarokk lakóházak
- Ménfőcsanak – Világos Vár (XVII. sz.)
- Mérges – parasztbarokk lakóházak, Vár
- Mihályi - Döry kastély, *Döry Vár*
- Mórchida – Présházak, parasztházak
- Mosonszentmiklós – Béri Balogh Ádám Emlékpark (kuruc idöket idézi), két védett 250-300 éves tiszafa
- Nagylózs – Viczay-kastély

- Nyúl – Sárkánylyuk vízmosás (Európában egyedülálló)
- Öttevény – múlt századi grófi kastély (ma szálloda), II. Világháborús hősi emlékmű
- Potyond – régi parasztházak, evangélikus kápolna
- Püski – volt csendőr- majd határőrlaktanya
- Rajka – r.k. műemlék templom, Nepomuki Szt. János szobor, Stahrenberg ház és a Zichy-kastély kosárboltíves bejárattal, három ország találkozási pontjánál nemzetközi szoborpark
- Ravazd – IV. Béla Király kútja
- Rábapatona – kosárfonás, Patonai Vár
- Rábapordány – Millecentenáriumi Emlékpark
- Rábasebes – Széchenyi Kastély
- Rábaszentandrás – Parasztházak
- Rábaszentmiklós – Árpád-kori templom
- Rábatamási – Jászai Mari-ház
- Sokorópátka – védett parasztházak, honfoglalási emlékmű, világháborús hősi halottak emlékműve
- Sopronhorpács – Egykori Széchenyi kastély (ma kultúrház), Szent Péter és Pál templom békés kapuja
- Szany – volt püspöki kastély, helytörténeti gyűjtemény
- Szerecseny – legrégebbi tájjellegű ház
- Szilsárkány – Baditz Kastély és parasztházak
- Táp – Tájház
- Tényő – pincesor
- Újronafő – egykori birtok kastélya (ma kórház), vadászkastély (ma Polgármesteri Hivatal)
- Völcsej – parasztházak
- Zsira – Pejachevich-kastély (1739)

1.3.1.2 Népi hagyományok

- Börsárkány – jellegzetes helyi tevékenység a ma is élő gyékényfonás
- Hövej – csipkehímzés
- Kapuvár – néptáncgyűttes, népviselet, képfestők
- Kóny – hagyományápoló táncsoport
- Mosonmagyaróvár – Lajta-Néptáncgyűttes
- Rajka, Feketeerdő – Néptáncgyűttes
- Rábapatona – népi hagyományok
- Sokorópátka – sajátos népi ételek készítése (csiripiszli, prósza)
- Szany – településen működő 100 tagú Bokréta Néptáncgyűttes több hazai és nemzetközi fesztiváldíj tulajdonosa

Rendezvények

Rábapatona: Bilibáncs hagyományőrző fesztivál – ősi mesterségek ismertetése

1.3.1.3 Várak (vonzerőkből kigyűjtve)

- Abda – Abdai Vár (XIV. sz.)
- Ásványráró – Rárói Vár (XIII. Sz.)
- Fertőrákos – Török Vár (XVI. Sz.)
- Gönyű – Gönyői Vár
- Győr – Győri Vár (XVI. Sz.)
- Hédervár – Héder Vár (XIII. Sz.)
- Kapuvár – Kapuvári Vár
- Ménfőcsanak – Világos Vár (XVII. sz.)
- Mérges – Mérgesi Vár (XVI. Sz.)
- Mihályi – Dóry Vár
- Mosonmagyaróvár – Óvári Vár (XI-XIV., XVIII-XIX. Sz.)
- Pannonhalma – Szent Márton Vár (XVI. Sz.)
- Rábapatona – Patonai Vár (XVII. sz.)
- Sopron – Soproni Vár (X-XI., XIII., XIV. sz.)

1.3.1.4 Kastélyok (vonzerőkből kigyűjtve)

Kiemelkedő értéket képviselnek a kastélyok. Fél száz kastély illetve kúria található a megye területén, ezek fele műemléki védelem alatt áll, a kastélyokat övező parkok nagy része pedig természetvédelmi érték. A kastélyok alig egyötödének hasznosítása szolgál idegenforgalmi vagy kulturális célokat. A legtöbbjüket szociális intézményként (nevelőotthon, idősek, betegek otthona) használják. A kulturális és idegenforgalmi célra legjobb adottságokkal rendelkező épületek funkcióváltását a helyreállítás magas költségvonzata hátráltatja.

- Beled – Barthodelszky-kastély
- Csáfordjánosfa – Kastély
- Dénesfa – Cziráky-kastély
- Dunakiliti – Batthyány Kastély
- Egyed – Batthyány Kastély
- Farád – Sarlay-kastély
- Fertőd – Esterházy-kastély
- Fertőszentmiklós – Bezerédj-kastély
- Győr-Ménfőcsanak – Bezerédy Kastély
- Hédervár – Kastély
- Máriakálnok – Marsowszky-kastély
- Mihályi - Dóry kastély
- Mosonmagyaróvár – Habsburg-kastély
- Nagycenk - Széchenyi kastély
- Nagylózs – Viczay-kastély
- Rábasebes – Széchenyi Kastély
- Szany – volt püspöki kastély
- Szilsárkány – Baditz-kastély

- Zsira – Pejachevich-kastély

Kastély- vagy kúriaszállóval rendelkező települések

- Balf – Gyógy-Kastélyszálló Balf
- Dunakiliti – Princess Palace, Golf & Resort Club
- Fertőd – Esterházy kastélyszálló
- Győr – Klostrom Hotel
- Hédervár – Kastélyszálló
- Mosonmagyaróvár-Istvánpuszta – Szent István Hotel
- Nagycenk – Hunguest Hotel Kastély
- Öttevény – Kastélyszálló
- Pusztacsalád – Majó Kastélyszálló
- Rábasebes – Hotel Széchenyi Vadászcastély
- Röjtökmuzsaj – Szidónia Kastélyszálló
- Sobor – Szent Hubertus Kastélyszálló

1.3.1.5 Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

Nemzetközi jelentőségű vonzerők

- Pannonhalma - Főapátság könyvtára és képtára, kincstár, egyházi ruha gyűjtemény, régiségtár, numizmatikai gyűjtemény

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Győr – Csillagvizsgáló, Xantus János Emlékmúzeum (régészeti, céhes, numizmatikai, cserépkályha gyűjtemény), Borsos Miklós Gyűjtemény, Kovács Margit Állandó Kerámia kiállítás, Patkó Imre gyűjtemény, Várkazamata - Kötár, R.k. Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár, Széchenyi Patikamúzeum, Győri Városi Múzeum, Városi Képtár
- Nagycenk - Széchenyi István Emlékmúzeum, szabadtéri kisvasút kiállítás
- Sopron - Bányászati Emlékmúzeum, Evangélikus Országos Múzeum Soproni Gyűjteménye, Fabricius-ház, Faipari- és Földmérés történeti Gyűjtemény, Horváth József festőművész állandó kiállítása, Középkori Káptalanterem, Lábasház, Néprajzi Gyűjtemény, Patikaház, Pékmúzeum, Római Katolikus egyházművészeti gyűjtemény, Scarabantia Foruma, Újkori kötár, Várostörténeti Kiállítás, Zettl-Langer Gyűjtemény, Zsidó vallási gyűjtemény

Helyi jelentőségű vonzerők

- Beled – Helytörténeti Gyűjtemény
- Bezenye – Horvát tájház
- Csorna - Helytörténeti Gyűjtemény
- Dör - Falutörténeti Gyűjtemény
- Felpéc – Tájház
- Fertőd - Helytörténeti kiállítás és Haydn Emlékszoba, Kastélymúzeum (Kristálymúzeum)
- Fertőrákos - Kristálymúzeum
- Fertőszéplak - Falumúzeum

- Gyarmat - Helytörténeti Gyűjtemény, Tájház
- Hegykő – Helytörténeti Gyűjtemény
- Hövej - Csipkemúzeum
- Jánossomorja - Helytörténeti Kiállítás
- Kajárpéc – Helytörténeti Gyűjtemény
- Kapuvár - Rábaközi Múzeum
- Lébény – Falumúzeum (Hanság növény- és állatvilága, földműves kultúra használati tárgyai)
- Mosonmagyaróvár - Cselley ház, Hansági Múzeum (régészeti, helytörténeti, képzőművészeti és néprajzi gyűjtemény), Agrártudományi Egyetem Gyűjteménye, Duna-parti Galéria, Eketörténeti kiállítás, Galéria 94, M Galéria, Múterem Galéria, Tűzoltó Múzeum
- Nemeskér - Evangélikus gyűjtemény
- Osló – Helytörténeti Gyűjtemény
- Öntésmajor – Hanság Élővilága Kiállítás
- Rábaszentmihály – Falumúzeum
- Szany – Kastélymúzeum, helytörténeti gyűjtemény
- Tényő – Tájház
- Tét – Kisfaludy Károly Emlékiállítás

1.3.1.6 Kulturális rendezvények

A megyében tarka, színes kulturális kínálat létezik. A kulturális és rendezvényturizmus gazdag kínálata területileg viszonylag kiegyenlítetten jelenik meg, bár jelentős részben Sopronra és környékére, valamint Győr és Pannonhalma térségére koncentrálódik. A kisebb településeken is vannak évente rendszeresen megszervezésre kerülő rendezvények, fesztiválok, egyéb kulturális események.

Nemzetközi jelentőségű fesztivál, program illetve nagyobb számú turistát vonzó esemény a megyében jelenleg kevés van, de van néhány olyan esemény vagy rendezvény, amely megfelelő fejlesztések révén nagyobb tömegek vonzására is alkalmas lehet.

Nemzetközi jelentőségű vonzerők

- Fertőd - Koncertek az Esterházy-kastélyban (általában szombatonként), Haydn Fesztivál, Fertődi Zenei Napok
- Fertőrákos - Európa Koncertek, augusztus 19. a határáttörés emléknapja
- Mediawave Fesztivál Győr, Kapuvár, Dunaszerdahely, Kittsee, Nickelsdorf helyszínekkel (2001. Április 27.-Május 5.)

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Győr - Győri Nyár-Barokk Esküvő, Barokk Szerenád (2001. Június 29.-2001. Július 29.); Győri Ősz-Barokk Nosztalgia Művészeti Fesztivál (2001. Október 1.-Október 31.); Győri Tél-Barokk bál (2001. Febr. 17.), Barokk Gyerekbál (2001. Február 25.); Győri Tavaszi Fesztivál (2001. Március 16.-Április 3.), XI. Nemzetközi Néptánc és Népzenei Fesztivál (2001. Június 30-Július 1.)
- Mosonmagyaróvár – III. Moson Megyei Templomi Kórusok Regionális Találkozója (2001. Június 2.), IV. Háromhatármenti Találkozó (2001. Július 6-7.), IX. Flesch Károly hegedűshangverseny (2001. Június 18-23.), Katica Nemzetközi Gyermeknéptánc Fesztivál (2001.

- Június 8-10.), Mosonmagyaróvári Nyári Fesztivál és Sörfesztivál (2001. Augusztus 12-19.), V. Mosonmagyaróvári Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó (2001. Május 25-26.), XI. Moson Megye Nemzetközi Színházi Találkozó (2001. Május 5-6.), Szent György napi vigasságok, Borfesztivál, Őszi Zenei Hetek
- Nagycenk - Nagycenki Művészeti Napok (2001. Április 8., augusztus 3.-12., Szeptember 21.), Nagycenki Szüreti Napok (2001. Szeptember 21-23.)
 - Pannonhalma – II. Hétprobás Fazekasverseny (2001. Június 30-július 1.), Orgonahangversenyek a Bazilikában (2001. Április 16, június 4., augusztus 20., szeptember 15., október 23., december 26.), V. Pro Patria Napok Fesztivál (2001. Augusztus 18-20.)
 - Rajka – Hármashatár Néptánc Találkozó (ősz)
 - Sopron – Soproni Ünnepi Hetek (2001. Június 22.-Július 15.), Soproni Tavaszi Napok (2001. Március 16.-Április 30.), Régi Zenei Napok (2001. Június 23-30.), Szüreti Napok, X. Soproni Borünnep (2001. Május 26-27.), XI. Nemzetközi Határmenti Rádióamatőr Találkozó (2001. Szeptember 7-9.), III. Nemzetközi Csodabogár Fesztivál (2001. Június 22-24.), III. Nemzetközi Kórusfesztivál (2001. Június 28-Július 1.), III. Soproni Blues-Jazz-Rock-Funk Fesztivál (2001. Szeptember 20-23.)
 - Szany – Nemzetközi Rába Fesztivál (komolyzenei rendezvény; 2001. Június 22-Július 28.)
 - Népművészeti- és alkotótáborok rendezvényei (pl. Kapuvár, Sarród, Rábapatona)

Helyi jelentőségű vonzerők

- Árpás – Nemzetközi Rába Fesztivál (június)
- Ásványráró, Kisbodak- Aranymosó Fesztivál (2001. július 14.)
- Bezenye - Horvát napok
- Csorna – XI. Nemzetközi Néptánc és Népzenei Fesztivál (2001. Június 30.-2001. Július 1.), Rábaközi Napok
- Darnózseli – Néptánc Találkozó, folklórprogram (garantált program)
- Dunakiliti – Motorrock Fesztivál a Duzzasztóműnél
- Dunakiliti – I. Szigetközi Vizi Fesztivál (2001. július 6-8.)
- Enese - Zenei Nyár (nyári zenei tábor)
- Fertőszentmiklós – Szentmiklósi napok (2001. Június 3-4.)
- Gyarmat – Szüreti felvonulás (szeptember)
- Győrszemere – Szüreti Felvonulás (szeptember)
- Hegykő - Hegykői Vigasságok (2001. Június 28.-Július 30.)
- Kapuvár – Anna napi búcsú (2001. Július 27-29.), XI. Nemzetközi Néptánc és Népzenei Fesztivál (2001. Június 30.-Július 1.)
- Lébény – Szt. Jakab napi búcsú
- Lipót – Szigetközi Napok
- Nyalka - Szüreti felvonulás
- Nyúl – Málnakupa, Málnafesztivál (2001. június 8-9.)
- Rábapatona - „Bilibáncs” népi mesterségek felelevenítése, Nemzetközi agárverseny júliusban
- Szil – XI. Nemzetközi Néptánc és Népzenei Találkozó (2001. Június 30-július 1.)
- Tét – Kisfaludy Napok (február)
- Vének - Halászléfőzőverseny
- Vitnyéd - Vitnyédi napok
- Műemléktemplomok orgonakoncertjei

1.3.2 Aktív turizmus

Az aktív turizmushoz tartozó tevékenységek önálló vonzerővel is bírnak, ugyanakkor mint kiegészítő tevékenységeknek a komplex idegenforgalmi kínálat kialakításában jelentős választékbővítő szerepük van.

1.3.2.1 Természeti értékek

Nemzetközi jelentőségű vonzerők

- Fertő-Hanság Nemzeti Park - területe: 23.588 hektár (határon átnyúló; osztrák része a Fertő-tó és Fertő-zug Nemzeti Park) – Világörökség kultúrtáj cím megpályázása a közelmúltban
- Fertő tó – Európa egyetlen sztyeppe tava a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban, összterülete 337 km², ebből 87 km² Magyarországon, mélysége 1-1,5 méter; a madarak városa, nádrengeteg, csónakkal bejárható. A nád előretörésével belső tavak is kialakultak. Csak itt élő, rendkívül ritka növények. Fürdés, horgászás, csónakázás, kajakozás, kenutás, szörfözés, vitorlázás, télen korcsolyázás. Kedvező széladottságai miatt a hazai szörfözők paradicsoma lehet. Jelenleg folyik a Fertő tó, mint kultúrtáj világörökséggé nyilvánítása.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Duna ágrendszer
- Dunasziget – hallépcső
- Fertőd - Esterházy-kastély parkja: valaha versailles-i mintára készült barokk franciakert volt, megmaradt része ma természetvédelmi terület.
- Mosoni Duna
- Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet
- Pannonhalma, Apátsági Arborétum - angolkertté alakítása 1820-ban kezdődött, 400 növényfaj (kínai mamutfenyő, szárnyasdió, parásfa, Kazinczy platánja). Az arborétum mellett a Boldog Mór-kilátó. Természetvédelmi terület.
- Rábaköz
- Rába-Marcalmente
- Szigetköz ágrendszer
- Szigetközi Tájvédelmi Körzet - Vén füzesek, macskabaglyok, vörösgémek, gólyák, lápmező, ritka orchideafajok, tündérrózsás tavak, Dunaszegi tó, Hédervár, Novák-puszt

Helyi jelentőségű vonzerők

- Babót – 300 éves fák
- Bányatavak
- Bőnyi hegy: 7 orchidea faj, ősbörökás
- Darnózseli – Zseli erdő védett a benne található tatárjuhar miatt
- Dénesfa – Cziráky-kastély parkja
- Écs – Természetvédelmi területek, ősfenyves
- Felpéc – Ősbörökás, természetvédelmi terület

- Fertőszentmiklós – Silvánus dísznövénykert
- Hidegség – védett hársfasor
- Iván – több mint 10 hektárnyi ősbörökás
- Jánossomorja – védett jegenyesor
- Lipót – védett vadgesztenyesor
- Mosonszentmiklós – két védett, 250-300 éves tiszafa
- Nagycenk, Hársfasor - a kastély főbejáratával szemben induló, 2,1 km hosszú hársfasor Európa egyik legszebb fasora.
- Répceszemere és Csáfordjánosfa között – Magyarország legősibb magyarkőrís fasora
- Sokoró Tájvédelmi Körzet
- Sopron, Északnyugat-magyarországi Egyetem botanikus kertje - kétezer fás- és háromezer lágyszárú faj, növényrendszertani gyűjtemény. Legnagyobb értéke a túlevelű-gyűjtemény: japán nikkofenyő, mandzsu jegenyefenyő, kelet-kínai és kaliforniai tiszafa.
- Soproni Tájvédelmi Körzet - Brennerbánya, Harkai-kúp, Soproni-hegység: fokozottan védett vörösfenyő-szelídgesztenyés erdő, Károly-magaslat, Károly-kilátó. Várhely – hallstatti kultúra idejéből való halomsírok. A körzeten halad át a kelet-alpesi és a pannon flórahatar.

1.3.2.2 Kerékpározás

A megyében kedvezőek a kerékpártúra lehetőségek egyrészt a folyók mentén, a gátakon vezetett kerékpárutak kialakításával, másrészt a Fertő mentén, a Hanságban, a Rábaközben, valamint a Pannonhalma környéki halomvidéken is a kiránduló célpontok felfűzésével.

A Fertő mentén Balftól a pamhagen-i határátkelőig, illetve Fertőrákos belterülete és a mörbischi határátkelő között épült ki a kerékpárút, Balf és Fertőrákos között pedig kerékpározásra ajánlott kitáblázott út áll rendelkezésre. A Fertő menti kerékpárút lehetővé teszi Fertőrákos-Mörbisch, Fertőd-Pamhagen határátkelőin keresztül az osztrák kerékpárút-hálózatra csatlakozást.

A Szigetközben kiépített kerékpárútszakasz Rajka és Bezenye, valamint Darnózseli és Győr között van, továbbá Győr környékén Abdára, Ménfőcsanakra és a város belterületén. Bezenye-Darnózseli, illetve Mosonmagyaróvár-Darnózseli között kerékpározásra ajánlott útvonal került kijelölésre.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Bezenye-Rajka-Dunacsúny kerékpárútvonala
- Jánossomorja-Andau
- Duna-menti kerékpárút - Hegyeshalomtól indul és a Szigetközön át vezet, kompátkelő szakasza Gönyűnél most épül. A Duna-menti kerékpárút elkezdett és a közeljövőben befejezésre kerülő szakaszai: Darnózseli és Mosonmagyaróvár, Hegyeshalom és Mosonmagyaróvár, Rajka és Mosonmagyaróvár, valamint Vámoszabadi és Győr között.
- Fertő-tó menti kerékpárút
- Hegyeshalomtól délre a nyugati határ mentén észak-déli irányban húzódik a megye másik kerékpáros tengelye
- Rába-Marcalmunte
- Győr-Sokoró-Balaton vonala

Helyi jelentőségű vonzerők

- Hanság
- Rábaköz
- Pannonhalma környéki halomvidék

Rendezvények

- Mosonmagyaróvár - Béke Kerékpártúra-Makkos József Emléktúra (2001. Május 26.)

1.3.2.3 Viziturizmus

A viziturizmus egyik meghatározó ága lehet a megye aktív turizmusának. A kedvező adottságok ellenére a viziturizmus alapinfrastruktúrája jelenleg kevéssé kiépített, a hiányzó kikötők, WC-k, kempingek miatt nagy a környezeti terhelés.

A Fertő tó kedvező széladottságai miatt a hazai szörfözők paradicsoma lehet. A tó teljes területének alig több mint egynegyede tartozik hazánkhoz. A tó magyarországi területe 82 km², amely a vízállás függvényében változik. Átlagos vízmélysége az 1 métert sem éri el, de legnagyobb mélysége is csak 160 cm. Sekély vize nyáron 30 C fokra is felmelegszik. Nyílt vízfelülete viszonylag kicsi, és erősen csökken a nádasodás miatt. A tavat övező nádrengetegben részben a nádvágó csatornák felhasználásával mintegy 240 km hosszú hajózó utat alakítottak ki. Vizisporra alkalmas vízfelület a magyar oldalon csak a Fertőrákosi öbölben van. Idegenforgalmi hasznosítását azonban elsősorban nem a vízföldrajzi viszonyai hátráltatták, hanem a határ menti fekvése. Az osztrák Fertőn ugyanis már évtizedekkel ezelőtt élénk viziturizmus fejlődött ki, jóllehet ott a nyílt víztükör nagysága ehhez sokkal kedvezőbb lehetőséget teremt, mint a magyar oldalon. Nálunk a fejlesztés alapvető gátja hosszú időn keresztül valójában a szigorú határőrizeti sáv volt. A határsáv miatti korlátozott használat ugyanakkor megővta a tó és térsége természeti értékeit a túlzott idegenforgalmi igénybevétel okozta környezetterheléstől.

A dunai nagyhajók és jachtok (350 kg önsúly felett) számára a hajózóút az üzemvízcsatornán halad. A Duna jacht-forgalmát a megyébe terelni jelenleg nem lehet, mert hiányzik a határbeléptetési rendszer, így a hajók az üzemvíz csatornán elkerülik a megyét. Az Ausztria felől érkező kishajók és csónakok határvizsgálata szlovák részről Pozsonyban megtörténik, a magyarországi határbeléptetés azonban jelenleg csak Gönyűnél lehetséges. Ez a körülmény Magyarország és főként Győr-Moson-Sopron megye érdekei szempontjából hátrányos.

A megye vizitúra-útvonalai közül még a Mosoni-Dunába torkolló Rábának van nagy jelentősége. A folyó Győr-Moson-Sopron megyei szakaszán szelídebb, medre szélesebb és kevésbé kanyargós, a vadvízi jellege kevésbé jellemző, mint a felső szakaszon. A vizitúrák Szentgotthárdtól indulhatnak, innen a torkolatig 205 km-t tesz meg a folyó. Viziturizmusra a folyó Szentgotthárd-Sárvár illetve Nick közötti szakasza a legkedveltebb. A kikötő- és fogadóhelyek kevésbé épültek ki, mint a Duna mentén. Az infrastrukturális feltételek hiányosságai miatt jelenleg a kevésbé komfortos körülményeket elfogadó, nagyobb részét sátras forgalom jellemzi. A kikötőhelyek között említhetjük Árpást és Bodonhelyt.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Duna (Dunakiliti, Dunasziget, Ásványráró, Győr, Gönyű)
- Fertő-tó
- Mosoni Duna (Mosonmagyaróvár, Halászi, Kimle, Mecsér, Dunaszeg, Vének)
- Rába
- Répce-Rábca
- Szigetköz ágrendszere

Helyi jelentőségű vonzerők

- Lajta (Hegyeshalom-Mosonmagyaróvár között)
- Bányatavak

Rendezvények

- Nemzetközi Duna Túra: Rajka-Budapest között (évenként június-július folyamán)
- Nemzetközi Rába Túra: Szentgotthárd-Győr között (évenként-július)

1.3.2.4 Strandfürdőzés

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Fertő tó (Fertőrákos)

Helyi jelentőségű vonzerők

- Bányatavak
- Duna (Dunakiliti, Dunasziget, Nagybajcs)
- Győr Aranypart – szabad strand a Mosoni-Dunán
- Koroncó – Öt-tó pihenőpark
- Mosoni-Duna (Mosonmagyaróvár, Feketeerdő, Halászi, Kimle, Mecsér, Győrzámoly, Vének)
- Rába mentén nagyszámú jelentősebb kis tó (Árpás, Bodonhely, Mérges, Rábacsécsény, Sobor, Vág, Ikrény)

1.3.2.5 Természetjárás

A természetjárásnak elsődlegesen a Soproni-hegységben van hagyománya, de a megye más területein is – a Pannonhalmi-dombvidéken, a Szigetköz és a Hanság erdős területein – fejlődőben van. A Soproni-hegység gazdagon ellátott turista- és sétautakkal. A Károly-magaslat és a Deák-kút térségének magas látogatottsága miatti túlterheltséget a műszaki zár megszüntetését követően az elmúlt évtizedben csökkentette a forgalom elől korábban elzárt területek bevonása a természetjárásba. Kerékpártúrákra és gyalogtúrázásra egyaránt kiváló lehetőséget adnak a Szigetköz és a Hanság természeti és táji értékekben gazdag erdőterületei is. Jelzett turistautak vezetnek Győrtől Dunaszegen, Héderváron, Kimlén keresztül Lébényig és tovább a Hanság felé, illetve Ménfőcsanakról a Pannonhalmi-dombságba.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Az egykori „Vasfüggöny” helyén egy zöldfolyosó van, mely alkalmas helyet biztosít a természetet kedvelőknek
- Hansági táj - a Fertő-Hanság Nemzeti Park része
- Pannonhalma-Sokorói dombság
- Soproni hegység (pl. Várhely-kilátó, kelta halomsírok, Ciklámen tanösvény, Deák-kút, Fáber-rét, Károly-magaslat)
- Sopron-Kőszeghegyalja
- Szigetköz
- Kijelölt turistautak: Győr-Dunaszeg-Hédervár-Kimle-Lébény-Hanság; Ménfőcsanak-Pannonhalmi-dombság

Helyi jelentőségű vonzerők

- Bőny – szőlőhegyi erdő
- Csapod melletti erdővonulatok
- Felpéci Ósborókás
- Győr-Gyirmót ökotúra ösvény
- Rábakecöl erdők

1.3.2.6 Ökoturizmus

Az elsődlegesen a táj természeti és kultúrtörténeti értékeinek bemutatására irányuló ökoturizmusnak kitűnő adottságai vannak a megyében. A megye táji és természeti értékekben az átlagosnál gazdagabb, az országos jelentőségű védett területek mintegy 45 ezer hektárt, a megye összterületének 11%-át teszik ki. Ezek a Fertő-Hanság Nemzeti Park és három tájvédelmi körzet – a Pannonhalmi, a Soproni és a Szigetközi Tájvédelmi Körzet – területéhez tartoznak. Az ökoturizmus különféle formáihoz tartozik a természetmegfigyelés és –fényképezés, az élővilág megfigyelése, tudományos ismeretterjesztés, ismeretközvetítés, oktatóbázisok és tanösvények kialakítása, természetvédelmi táborok szervezése és a szabadidő-eltöltés választékába a természetközeli aktív turizmus különböző formáinak – horgászat, természetjárás, kerékpározás, lovaglás – bekapcsolása.

1.3.2.7 Lovasturizmus

Sok helyen fejlődik a megyében a lovasturizmus, és ehhez a földrajzi adottságok is kedvezőek. A lovaglás iránti kereslet is növekedő tendenciát mutat, a külföldi és a belföldi vendégkörön belül egyaránt. A megyében több mint tíz településen működik lovasiskola, melyek a lovasturizmus centrumainak tekinthetők. Ezenkívül még számos település turisztikai kínálatában fontos elem a lovaglási lehetőség. Összességében a megye településeinek 30%-ában van lehetőség lovaglásra (lovasiskola, tereplovaglás, lovastúra-szervezés, sétakocsizás, télen lovasszán, stb.). Megrendezésre kerülnek továbbá különféle lovasrendezvények, díjugrató és fogathajtó versenyek is.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Ágfalva – Vadon Lovas Klub; Soprontól 4 km-re, jól felszerelt lovasbázis 24 hektáron, nemzetközi versenyekre is alkalmas ugratópályával, gyerekeknek speciális játszóerőddel

- Ásványráró – Lovasiskola
- Beled – Lovasiskola
- Csapod
- Dunakiliti – Makai Tamás lovardája
- Dunasziget – Szelle Lovasudvar-Panzió
- Farád – Karsay Sándor lovardája
- Fertőrákos – Hermann Lovasiskola
- Gönyű – Lovasiskola
- Győr – Lovasiskola
- Győrszemere – Horváth Rudolf Lovas Klubja
- Győrújbarát – Ürgemajor (gyógylovagoltatás, őshonos lovak)
- Győrújfalú – Vágta Lovasiskola
- Halászi – Major és Szabadidőközpont
- Lébény – Lovasiskola
- Levél – Kerék Fogadó
- Máriakálnok – Lovas Panzió (füves versenypálya, rókavadászat, fedett lovaglósarnok)
- Mosonmagyaróvár – Lajta-Hanság Rt. Lovasiskolája
- Nagycenk – Széchenyi Lovasiskola
- Pereszteg – Dénes-majori Lovas Club
- Sopron – Lomnici Lovasiskola
- Szakony – Molnár Istálló
- Tényő mellett – Lovarda
- Vitnyéd – Kantár Lovasiskola (pónilovaglás is)

Lovas rendezvények

- Kóny – Fogathajtó verseny
- Mosonmagyaróvár – Lajta-Kaiser Kupa Nemzetközi Díjugratóverseny
- Ágfalva – Lovasbemutató gulyás- és grillpartyval (garantált program)

1.3.2.8 Vadászturizmus

Az erdőszűlség kedvező a megyében. A vízparti galériaerdők, a Hanság és a Soproni-hegység, valamint a Pannonhalmi-dombság erdőterületeinek gazdag vadállománya kedvező lehetőséget nyújt a vadászturizmus számára. A vendégvadásztatásnak több évtizedes hagyománya van a megyében. A vadászterületek legnagyobb része a két nagy részvénytársaság, a Lajta-Hanság Rt. és a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt. kezelésében van. Emellett még több nagyobb és helyi vadásztársaság működik.

A szigetközi hullámterek, a Hanság és a Pannonhalmi-dombság nagyobb, összefüggő területű erdősegeinek értékes a nagyvadállománya (szarvas, őz, vaddisznó, s a Pannonhalmi-dombvidéken a dámvadat is sikerrel megtelepítették). A megye déli, délnyugati részén inkább apróvadász területek vannak (főként a fácán és a nyúl, a Szigetközben és a Fertőn pedig a vadkacsa és vadliba). A vendégvadászok körében újabban növekszik az érdeklődés az íjászárral és a solymászárral egybekötött vadászatok iránt.

Számos településen nívósan felszerelt vadászházak várják a vendégeket széles körű szolgáltatásokkal, amelyek alkalmasak a külföldi vadászok fogadására. Évente rendszeresen sor kerül rendezvények szervezésére is (Hubertus-napi programok, vetélkedők, vadászbálok, stb.).

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Hanság
- Pannonhalma-Sokorói dombság
- Soproni-hegység
- Szigetköz

Helyi jelentőségű vonzerők

- Vízparti galériaerdők

1.3.2.9 Horgászturizmus

A megye átlagosnál gazdagabb vízfolyás-sűrűségére tekintettel a települések 55-60%-ában van adottsága a horgászturizmusnak. A sprothorgászat számára bőséges választékot kínálnak a megye folyóvizei, azok mellék- és holtágai, kisebb mellékvízfolyásai. A legkiválóbb horgászható vízterületek az Öreg-Duna a szigetközi ágrendszerrel (Ásványrárón van a megyei szövetség horgásztelepe), a Fertő tó, a Mosoni-Duna, a Rába, a Marcal és a Rábca. De nemcsak a megye folyói kitűnő horgászvizek, hanem a Szigetköz, Rábaköz falvaiban számos horgásztavat is találunk. Ezek egy része természetes eredetű, nagyobb részük azonban a kavicsbányászat után visszamaradt bányató. Mintegy 20 nagyobb horgászegyesület működik a megyében, de emellett még több falunak van helyi egyesülete.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Farkas-úszó, a Nagy-Duna holtága
- Fertő-vidéken: Iván, Hegykő, Hidegség
- Marcal
- Mosoni Duna mentén: Halászi, Máriakálnok, Kimle, Novákpusztá, Mecsér, Dunaszeg, Győrzámoly
- Mosoni-Síkságon: Hegyeshalom, Mosonmagyaróvár, Mosonszolnok, Abda, Hanságon: Kapuvár, Veszkény, Lébény
- Rába
- Rábaköz: Babót, Beled, Szany, Szil
- Rábca
- Szigetközben a Nagy-Duna mentén: Dunakiliti, Dunaszentpál, Püski, Dunaremete, Lipót, Ásványráró, Vámoszabadi, Nagybajcs, Vének
- Tarjánpuszta

Helyi jelentőségű vonzerők

- Bánya tavak (Győrzámoly, Dunaszeg, Mecsér, Abda, Öttevény, Gyirmót)
- Horgásztavak – Babót, Beled, Dunaremete, Farád, Halászi, Hegyeshalom, Mosonmagyaróvár, Vámoszabadi
- Koroncó – Öt-tó pihenőpark

1.3.2.10Egyéb sportlehetőségek

Golf, minigolf

- Dunakiliti - Princess Palace Hotel Golf & Resort Club (nemzetközi versenyekre nem alkalmas)
- Győrújbarát – minigolfpálya

Sétarepülés

- Fertőszentmiklós Repülőtér
- Győr-Pér Repülőtér: sétarepülés, pilóta alapképzés, ejtőernyős- és vitorlázórepülő táborok szervezése, vitorlázó gépek bérbeadása
- Pustacsalád

Tenisz

(a Magyar Tenisz Szövetség tagjai által üzemeltetett pályák)

- Csorna - Császár Tenisz SE; 5 szabadtéri pálya
- Győr - Győri Belvárosi Tenisz Club; 5 szabadtéri, 3 fedett pálya
Győri Dózsa; 4 szabadtéri, 1 fedett pálya
Lombard Tenisz Klub; 3 szabadtéri, 2 fedett pálya
- Kapuvár
- Mosonmagyaróvár - Sport Centrum Bt.; Wittman park, 4 szabadtéri pálya
- Nyúl
- Sopron - Soproni Ászok SE; 7 szabadtéri pálya
SVSE-Raaberlag; 6 szabadtéri, 3 fedett pálya

Nyári Bobpálya

- Sopron - 1000 méter; a római kori amfiteátrum közelében

Teke

- Tét

Lövészet

- Farád
- Himod

Sí és szánkó

- Pannonhalmi-dombság – Nyúl – sípálya felvonóval
- Soproni-hg. - Dalos-hegy
I. pálya: hossza: 400 méter; szintkülönbség: 110 méter; lejtőszög 15 fok; szélesség: 40 méter; felvonó hossza: 300 méter, típusa: tányéros
II. pálya: hossza: 250 méter; szintkülönbség: 90 méter; lejtőszög 21 fok; szélesség: 36 méter; felvonó hossza: 300 méter, típusa: tányéros

Rendezvények

- Gönyű, Táp – Kihívás Napja

1.3.2.11 Egyéb aktív időtöltés

Agárversenyek

Rábapatonna – agárversenypályán évente öt nemzetközi verseny megrendezése

Állatkert

- Győr - hazai és egzotikus emlősök, madarak, halak, hüllők

Madármegfigyelés

- Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Fertőrákos
- Fehértó – Fertő-Hanság Nemzeti Park „Madárvártája”

Sétahajózás (megrendelhető programok)

- Dunakiliti – Duzzasztómű megtekintése
- Fertőrákosi öbölben
- Fertőrákosi-öböl nádasai között – a „Vasfüggöny” maradványainak megtekintése
- Mosoni Duna

Vizisi

- Ikrény (nemzetközi versenyek lebonyolítására alkalmas)

1.3.3 Egészségturizmus

A megye természeti adottságai között a sajátos klímával rendelkező Soproni hegység mellett legnagyobb értéket a megye termálfürdő kincse jelenti. Csaknem 20 településen van termálfürdő, és 8 településen épült termálfürdő – ezek Sopron-Balf, Csorna, Győr, Hegykő, Kapuvár, Lipót, Mosonmagyaróvár, Petőháza -, melyek közül Balf, Csorna, Győr, Kapuvár és Mosonmagyaróvár termálfürdője minősített gyógyvíz. Az egészségturizmus a Győr-Moson-Sopron megye turizmusának nagy fejlődési lehetőséggel rendelkező területe, és a nemzetközi keresleti tendenciák is az ágazat növekedését jelzik. A kedvező adottságok ellenére a gyógyvízkincs eredményes hasznosítását számos körülmény akadályozza.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Balf Fürdő
- Győr Termálfürdő
- Hegykő Fürdő
- Mosonmagyaróvár Fürdő
- Soproni hg. – Klimatikus üdülő- és gyógyhely 215 méterrel a tengerszint felett. Alpesi klíma: enyhe tél, hosszú száraz ősz, sok napsütés, oxigénózon-bőség. Lég- és napkúrásra alkalmas hely.

Helyi jelentőségű vonzerők

- Csorna Fürdő
- Kapuvár Fürdő
- Lipót Fürdő

- Petőháza Fürdő

Gyógyszállodák

- Mosonmagyaróvár – Hotel Aqua***, Thermal Hotel Mosonmagyaróvár***
- Sopron-Balf – Gyógy-Kastélyszálló Balf***

Wellness szállodák

- Röjtökmuzsaj – Szidónia Kastélyszálló

1.3.4 Gasztronómia és borturizmus

A borturizmus feltételei elsősorban a megye két történelmi borvidékén – a Soproni és a Pannonhalmi borvidéken – adottak. A Borutak kialakulóban vannak. A borfajták közül a legnevesebb a soproni kékfrankos.

Borvidékek

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Pannonhalma-Sokoróalja borvidék (bortúrák)
- Soproni borvidék (Soproni kékfrankos) (bortúrák)

Borpincék

Helyi jelentőségű vonzerők

- Csikvánd – borpincék
- Gyarmat – borpincék
- Győrés – urasághegyi pincesor
- Győrújbarát – pincesorok
- Kajárpéc – borászat
- Mórchida – borpincék
- Nyúl – pincesor
- Pannonhalma – pincészet a falu központjában (426 méter hosszú, föld alatti labirintus) bortermelés bemutatása, borkóstolás
- Pázmándfalu – homokkőbe vájt Kollár-közi pincesor
- Tényő – pincesor

Hagyományos ételek

Helyi jelentőségű vonzerők

- Sokorópátka – sajátos népi ételek készítése (csiripiszli, prósza)

Gasztronómiai- és borrendezvények

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Győr – Chéf 2000 gasztronómiai verseny és kiállítás
- Sopron - Páneurópai Vörösborverseny

Helyi jelentőségű vonzerők

- Darnózseli – Folklórprogram (megrendelhető program)
- Fertőrákos – Grillparty, Gulyásparty (megrendelhető programok)
- Fertőszentmiklós – Disznóvágás (megrendelhető program)
- Hédervár – Középkori vacsora korhű környezetben korabeli receptek alapján a Kastély Hotel lakomázójában (megrendelhető program)
- Nagycenk - Szüreti napok és felvonulások
- Nyalka - Szüreti napok és felvonulások
- Pannonhalma-Sokoró – Málnafesztivál: helyi kézművesek, termelők kiállítása
- Pannonhalma - Szüreti napok és felvonulások
- Sopron - Szüreti napok és felvonulások, pincelátogatás a pálos rendi kolostorpincében (Sopronbánfalva, megrendelhető program)
- Vének – Nemzetközi Halászléfőző Verseny
- Uborkafesztivál (Markotabödöge)

1.3.5 Konferenciaturizmus

A megyében 400 fő feletti konferenciát nem rendeznek, mert nincs meg ehhez az infrastruktúra. Több kisebb konferencia, szimpózium, szakmai találkozó kerül megrendezésre a megyében és a szállodák konferenciatermeinek a száma is növekedett az elmúlt években. A térségben található egyetemeken (Győr, Sopron, Mosonmagyaróvár) meg van az a szellemi bázis, ami erőteljes támogatást jelent ennek a szegmensnek. Egyetlen konferenciaközpont, mely a nemzetközi standardoknak is megfelel és elegendő minőségi szálláshelyet is tud maga mögött, várhatóan a soproni lesz majd. A város számára potenciális fejlesztési adottság az osztrák határ és Bécs közelsége.

Kisebb konferenciák, szimpóziumok, szakmai találkozók megrendezésére alkalmas egységek az Idegenforgalmi Kézikönyv 2000 alapján:

- Fertőd – Rozália Vendégház-panzió***
- Győr – Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Székháza, Golden Ball Hotel***, Hotel Corvin***, Hotel Schweizerhof****, Hotel Szárnyaskerék*, Hotel Wesselényi***, Klastrom Hotel***, Rába Hotel***, Rába Konferencia Hotel****
- Győrújbarát – Panoráma Panzió, szabadidőközpont
- Hédervár - Hédervári Kastély Hotel***
- Levél – Korona Panzió
- Lipót – Hort-Duna Fogadó-panzió***
- Mezőörs – Barát Vendéglő – panzió**
- Mosonmagyaróvár – Corvina Szálloda***, Gazdász Hotel**, Hotel Szent István***, Neptun Fogadó

- Nagycenk – Hunguest Hotel Kastély***
- Öttevény – Hotel Kastély Öttevény***
- Rábasebes – Hotel Széchenyi Vadászkastély***
- Röjtökmuzsaj - Szidónia Kastélyszálló*****
- Sobor - Szent Hubertus Kastélyszálló***
- Sopron – Best Western Pannonia Med Hotel****, Bio-Sport Hotel Lővér****, Füzi Panzió, Hotel Korona***, Hotel Sopron****, Hunguest Hotel Maroni**/**, Hunguest Hotel Szieszta***

1.3.6 Üzleti turizmus

Az ország gazdaságilag egyik legfejlettebb megyéjében jó lehetőségei vannak az üzleti turizmus fejlesztésének. Győr térszerkezeti helyzete, gazdaságának, humán infrastruktúrájának fejlettsége folytán a régió innovációs központjává fejlődhet. Ennek nyomán nemzetközi kapcsolatainak és üzleti életének felélénkülése az üzleti turizmusnak is regionális központjává teszi a várost.

1.3.7 Falusi turizmus

A falusi turizmus jó adottságokkal rendelkezik a megyében, ugyanis számos szép faluképet és sajátos településszerkezetet őrző település található meg itt. A szálláshely nyújtáson kívül a falusi turizmus szerves részét képező elemek a sajátos népi szokások, az életmód, a mesterségek, az építészet, és a népi kultúra.

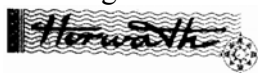
A falusi turizmus keretében az összes vendég 2%-a érkezett 1999-ben. E meglehetősen alacsony részaránynál jóval nagyobb növekedési tartalékok rejlenek az idegenforgalomnak ebben az ágában. Az alacsony részarány lehetséges okai, hogy egyrészt a megye kistelepülésein lakók jelentős része inkább városi életmódot folytat másrészt a magas foglalkoztatás.

Falusi turizmusra alkalmas tájegységek a megyében

- Fertő-tó partja
- Pannonhalmi-dombság
- Rábaköz
- Rába-Marcalmente
- Sokoróalja
- Sopron-hegyalja
- Szigetköz falvai

Falusi szálláshelyek a MIWO adatbázisa alapján

- Ásványráró – Horgásztanya
- Bodonhely – Bodonhely Vendégház
- Dunaszeg – Dunaszeg Lakrész
- Dunasziget – Búroki Vendégház, Dunasziget Hársz, Dunasziget Vendégház, Karolina Apartmanház, Kovács Vendégház
- Fertőd – Borostyán Vendégház, Fertődi Kúria Vendégház, Nóra Vendégház, Újvári Panzió
- Fertőhomok – Márk Vendégház

- Fertőrákos – Charlie Vendégszobák, Diána Vendégház, Fertőrákos Vendégszobák, Fészek Vendégház, Fuchs Apartman, Giczi Vendégház
- Fertőszéplak – Napsugár Vendégház
- Gyarmat – Taverna Gasthaus
- Halászi – Stark Vendégház
- Hédervár – Hédervár Hárszész, Kont Panzió
- Hegykő – Horváth Vendégház, Kelemen Vendégház, Völgyi Vendégház
- Kunsziget – Pampa Club Panzió
- Lipót – Fazekas Vendégszobák
- Sarród – Park Vendégház
- Tényő – Dombi és fiai vendégfogadó
- Tét – Csete Vendégház, Szabó Vendégház

1.3.8 Bevásárlóturizmus

Határ menti fekvése folytán a megye – különösen a tranzitfolyosók mentén fekvő nagyobb települései az osztrák bevásárló turizmusnak jelentős célterülete. A főként a városok vendéglátó és kereskedelmi infrastruktúrája, valamint a szolgáltatások felé irányuló nagyarányú kereslettel mindaddig számolni kell, amíg az árszínvonalbeli különbségek fennmaradnak.

Jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkeznek a megyében az utóbbi években szaporodó bevásárlóközpontok.

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Győr - Plaza, Bricostor, Interspar
- Mosonmagyaróvár
- Sopron - Plaza

Helyi jelentőségű vonzerők

- Városok áruházai, bevásárló utcái

1.3.9 Szórakozási lehetőségek

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Sopron - Casino Sopron

Helyi jelentőségű vonzerők

- Gyömöre – Fehér ló disco bár

1.3.10 Rendezvények, kiállítások

Regionális és országos jelentőségű vonzerők

- Győr – Államalapítás, Ispáni Vár, Megye című kiállítás (2000. Augusztus 15-2001. Május 30.)
- Sopron - Soproni Tavaszi Vásár (2001. Április 27 – Május 1.), Ligno Novum Fairpari Kiállítás (2001. Augusztus 22-25.)

1.3.11 A megye turisztikai kínálatának területi eloszlása

Annak ellenére, hogy az idegenforgalom fogadásába a települések viszonylag nagy száma kapcsolódik be, a megye idegenforgalmát – mind a fogadóképesség, mind pedig a vendégforgalom területi eloszlása tekintetében – Győr és Sopron túlsúlya miatt alapvetően kétpólusú területi szerkezet jellemzi. Az említett két város koncentrálja a fogadóképesség csaknem kétharmadát és az eltöltött vendégéjszakák közel háromnegyedét. A megye idegenforgalmának tradicionális központja Sopron magas színvonalú és komplex turisztikai termékkínálattal. Szálláshelyi fogadóképessége másfélszerese, vendégforgalma viszont mintegy kétszerese Győrének.

A megye fontos rekreációs tengelye a Duna a Mosoni-Dunával. A Rábának rekreációs tengelyként csekélyebb a szerepe. A folyó menti települések idegenforgalmi fogadóképessége infrastrukturálisan nem kielégítő.

Általában a megye déli része – a Rábaköz belső és a Répce-sík külső periferiája – turisztikailag kevésbé feltárt terület, kisebb volumenű, mozaikosan megjelenő, de sokrétű potenciális adottságokkal és jelentős tartalékokkal a turizmus fejlesztése számára.

Mindez egyensúlytalan, észak felé „billent” területi szerkezet kialakulásához vezetett a megye idegenforgalmában. Az idegenforgalom szempontjából a következő térségek határolhatók le a megyében:

- A forgalmas idegenforgalmi folyosók mentén a tranzitturizmus fejlesztési zónája (M1, 84., 85. utak)
- A termál- és gyógyidegenforgalmi, valamint a vízparti adottságokhoz kapcsolódva, tartós üdülés; az elszórt területi elhelyezkedésnek megfelelően ezek mozaikosan, nem összefüggő térségekben jelennek meg
- A Szigetköz térsége – változatos természeti és kulturális értékekre alapozott sokrétű természetközeli aktív turizmus valamint a falusi turizmus területe
- Fertő-Hanság a természetvédelem elsődlegességét biztosító ökoturizmus térsége, kiegészítő tevékenységként az aktív turizmus különböző formáival (kerékpározás, lovaglás), valamint a falusi turizmussal
- Pannonhalmi-dombság térsége a falusi turizmus és a történelmi borvidékhez kapcsolódó gasztronómiai és borturizmus, valamint a természetjárás és a kerékpározás, továbbá kultúrtörténeti értékei révén a kulturális turizmus területe
- A Rábaköz és a Répce-sík kisebb jelentőségű, és nagyrészt még kihasználatlan terület, amely jó adottságokkal rendelkezik a néprajzi hagyományok és táji jelleg tekintetében

1.4 Szálláshelyek kínálata

1.4.1 Szálláshelyegységek száma

Szállodai egységek száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Szállodák					Összesen
	5*	4*	3*	2*	1*	
1995	-	1	13	9	19	42
1996	-	2	15	10	15	42
1997	-	2	16	10	13	41
1998	-	2	20	10	12	44
1999	-	3	25	10	12	50
2000	1	4	29	11	10	55

Forrás: KSH

A megyében 2000-es adatok szerint 55 szálloda található, melyek közül 29 háromcsillagos, 11 kétszillagos, 10 egyszillagos, 4 négycsillagos, és 1 ötszillagos. 1995-2000 között a megye szállodai egységsszáma 42-ről 55-re, mintegy 31%-kal növekedett. A vizsgált időszakban a négycsillagos szállodák száma 1-ről 4-re, mintegy négyszeresére, a háromcsillagos szállodák száma 13-ról 29-re, mintegy 123,1%-kal, továbbá a kétszillagos szállodák száma 9-ről 11-re, mintegy 22,2%-kal növekedett, míg az egyszillagos szállodák száma 19-ről 10-re, mintegy 47,4%-kal csökkent. 2000-ben megnyílt a megye első ötszillagos kastélyszállodája Dunakilitin.

Egyéb kereskedelmi szálláshely-egységek és magánszálláshelyek száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek				Kereskedelmi szálláshelyek összesen	Magánszálláshelyek
	Panzió	Turistaszállás	Nyarlóház	Kemping		
1995	77	9	13	14	155	170
1996	88	13	12	16	171	130
1997	86	15	12	16	170	113
1998	81	14	11	18	168	496
1999	89	14	11	18	183	533
2000	90	13	10	17	186+	

Forrás: KSH

+1 db ifjúsági szállás is beleértendő

A szállodán kívüli kereskedelmi szálláshelyek tekintetében a megyében 2000-ben 90 panziót, 17 kempinget, 13 turistaszállást és 10 nyarlóházat regisztráltak. Az 1995-2000 közötti időszakban a turistaszállók száma 9-ről 13-ra mintegy 44,4%-kal, a kempingek száma 14-ről 17-re mintegy 21,4%-kal, és a panziók száma 77-ről 90-re mintegy 16,9%-kal növekedett, míg a nyarlóházak száma 13-ról 10-re mintegy 23,1%-kal csökkent.

A megyében 2000-ben 186 kereskedelmi szálláshelyegységet regisztráltak. 1995-2000 között a kereskedelmi szálláshelyegységek száma 155-ről 186-ra, mintegy 20%-kal növekedett. 1999-ben Győr-Moson-Sopron megyében 533 magánzálláshelyet regisztráltak. 1995-1999 között a magánzálláshelyek száma 170-ről 533-ra, több mint háromszorosára növekedett.

1.4.2 Szálláshelyek szobaszáma

Szállodákban regisztrált szobák száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Szállodák					Összesen
	5*	4*	3*	2*	1*	
1995	-	20	646	247	485	1.398
1996	-	42	740	364	372	1.518
1997	-	42	804	381	322	1.549
1998	-	42	1.144	546	290	2.022
1999	-	159	1.445	277	320	2.201
2000	26	195	1.536	304	262	2.323

Forrás: KSH

A megyében 2000-es adatok szerint 2.323 szállodai szoba található, melyek közül 1.536 háromcsillagos, 304 kétszillagos, 262 egyszillagos, 195 négyszillagos, és 26 ötszillagos egységekben található. A megye összes szállodai szobájának tehát közel kétharmada (66,1%-a) háromcsillagos szállodákban található. 1995-2000 között a megye szállodai szobaszáma 1.398-ról 2.323-ra, mintegy 66,2%-kal növekedett, ami jelentősen meghaladja a 31%-os szállodai egységszám növekedést. A vizsgált időszakban a négyszillagos szállodák szobaszáma 20-ról 195-re, közel tízszeresére, a háromcsillagos szállodák szobaszáma 646-ról 1.536-ra, mintegy 137,8%-kal, továbbá a kétszillagos szállodák szobaszáma 247-ről 304-re, mintegy 23,1%-kal növekedett, míg az egyszillagos szállodák szobaszáma 485-ről 262-re, mintegy 46%-kal csökkent. 2000-ben megnyílt a megye első ötszillagos kastélyszállodája Dunakilitin 26 szobával.

Egyéb kereskedelmi szálláshelyeken és magánzálláshelyeken regisztrált szobák száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek				Kereskedelmi szálláshelyek összesen	Magánzálláshelyek
	Panzió	Turistaszállás	Nyeralóház	Kemping		
1995	573	120	216	-	2.307	308
1996	652	236	205	-	2.611	239
1997	635	374	237	-	2.795	209
1998	633	345	216	-	3.216	1.068
1999	761	323	246	-	3.536	1.141
2000	793	294	241	-	3.656+	

Forrás: KSH

+Az ifjúsági szállás 5 szobája is beleértendő

2000-ben a megyében a szállodán kívüli kereskedelmi szálláshelyek szobaszámának tekintetében 793-at panziókban, 294-et turistaszállásokon és 241-et nyaralóházakban regisztráltak. Az 1995-2000 közötti időszakban a turistaszállók szobaszáma 120-ról 294-re mintegy 145%-kal, a panziók szobaszáma 573-ról 793-ra mintegy 38,4%-kal, továbbá a nyaralóházak szobaszáma 216-ról 241-re, mintegy 11,6%-kal növekedett. Szembetűnő, hogy míg a nyaralóházak száma csökkent, addig a nyaralóházak szobaszáma növekedett; ez a megmaradt nyaralóházak kapacitásbővítésére enged következtetni. A turistaszállások esetében is az egységszám növekedését jelentősen meghaladja a szobaszám növekedése, amelyből szintén a nagyobb kapacitású turistaszállások kialakulására következtethetünk.

A megyében 2000-ben 3.656 szobát regisztráltak a kereskedelmi szálláshelyeken. 1995-2000 között a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált szobák száma 2.307-ről 3.656-ra, mintegy 58,5%-kal növekedett.

1999-ben Győr-Moson-Sopron megyében 1.141 szobát regisztráltak magán szálláshelyeken. 1995-1999 között a magán szálláshelyek szobaszáma 308-ról 1.141-re, mintegy 270,5%-kal növekedett.

1.4.3 Szálláshelyek férőhelyszáma

Szállodákban regisztrált férőhelyek száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Szállodák					Összesen
	5*	4*	3*	2*	1*	
1995	-	42	1.334	629	1.371	3.376
1996	-	82	1.558	928	1.082	3.650
1997	-	82	1.701	957	894	3.634
1998	-	82	2.487	1.317	791	4.677
1999	-	316	3.153	686	939	5.094
2000	52	432	3.445	737	779	5.445

Forrás: KSH

A megyében 2000-es adatok szerint 5.445 szállodai férőhely található, melyek közül 3.445 háromcsillagos, 737 kétszillagos, 779 egyszillagos, 432 négyszillagos, és 52 ötszillagos egységekben található. A megye összes szállodai férőhelyének tehát közel kétharmada (63,3%-a) háromcsillagos szállodákban található. 1995-2000 között a megye szállodai férőhelyeinek száma 3.376-ról 5.445-re, mintegy 61,3%-kal növekedett. A vizsgált időszakban a négyszillagos szállodák férőhelyeinek száma 42-ről 432-re, több mint tízszeresére, a háromcsillagos szállodák férőhelyeinek száma 1.334-ről 3.445-re, mintegy 158,2%-kal, továbbá a kétszillagos szállodák férőhelyeinek száma 629-ről 737-re, mintegy 17,2%-kal növekedett, míg az egyszillagos szállodák férőhelyeinek száma 1.371-ről 779-re, mintegy 43,2%-kal csökkent. 2000-ben megnyílt a megye első ötszillagos kastélyszállodája Dunakilitin 52 férőhellyel.

Egyéb kereskedelmi szálláshelyeken és magánszálláshelyeken regisztrált férőhelyek száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek				Kereskedelmi szálláshelyek összesen	Magánszálláshelyek
	Panzió	Turistaszállás	Nyarlóház	Kemping		
1995	1.491	600	684	3.320	9.471	685
1996	1.653	1.072	662	3.342	10.379	527
1997	1.624	1.827	702	3.068	10.855	458
1998	1.617	1.783	680	3.412	12.169	2.435
1999	1.970	1.750	813	3.500	13.167	2.606
2000	2.053	1.589	774	3.220	13.121+	

Forrás: KSH

+Az ifjúsági szállás 40 férőhelye is beleértendő

2000-ben a megyében a szállodán kívüli kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek tekintetében 3.220-at kempingekben, 2.053-at panziókban, 1.589-et turistaszállásokon és 774-et nyarlóházakban regisztráltak. Az 1995-2000 közötti időszakban a turistaszállók férőhelyszáma 600-ról 1.589-re mintegy 164,8%-kal, a panziók férőhelyszáma 1.491-ről 2.053-ra mintegy 37,7%-kal, továbbá a nyarlóházak férőhelyszáma 684-ről 774-re, mintegy 13,2%-kal növekedett, míg a kempingek férőhelyszáma 3.320-ról 3.220-ra, mintegy 3%-kal csökkent. Szembetűnő, hogy míg a kempingek száma nőtt, addig az általuk biztosított férőhelyszám – ha kismértékben is – csökkent; ebből a kempingek átlagos méretének csökkenésére következtethetünk.

A megyében 2000-ben 13.121 férőhelyet regisztráltak a kereskedelmi szálláshelyeken. 1995-2000 között a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált férőhelyek száma 9.471-ről 13.121-re, mintegy 38,5%-kal növekedett.

1999-ben Győr-Moson-Sopron megyében 2.606 férőhelyet regisztráltak a magánszálláshelyeken. 1995-1999 között a magánszálláshelyek férőhelyszáma 685-ről 2.606-ra, közel négyszeresére növekedett.

1.5 Vendéglátóhelyek kínálata

A megye vendéglátóhelyeinek 60%-a a megye 6 városában található. Fertőd (25) vendéglátóhelyeinek számát meghaladja Hegyeshalom (33) és Jánossomorja (32) települések vendéglátóhelyeinek száma, illetve azzal megegyezik Fertőrákos (25) vendéglátóhelyeinek száma. Viszonylag jelentős vendéglátóhely kapacitással rendelkezik még Fertőszentmiklós (22), Kimle (22), Pannonhalma (22), Öttevény (21), Levél (20), Győrújbarát (19), Beled (18), Hegykő (18), Halászi (17), Rajka (16), Lébény (15), Tét (15), Abda (14), Dunakiliti (14), Gönyű (13), Ásványráró (13), Nagycenk (13), Kóny (13), Kópháza (13), Sarród (13), Szany (13), Nyúl (12), Pér (12), Bezenye (11), Dunasziget (11), Győrszemere (11), Lipót (11), Petőháza (11), Rábapatona (11), Mosonszentmiklós (10), Szil (10). Részletesebb adatokat a 2-es számú melléklet tartalmaz.

1.6 Kereslet

1.6.1 Vendégek száma

Vendégérkezések száma Győr-Moson-Sopron megyében

	Szállodák										Összesen	Ebből külföldi
	5*		4*		3*		2*		1*			
	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi		
1995	-	-	1.240		108.470		51.806		76.239		237.755	112.079
1996	-	-	3.704		102.627		64.091		50.537		220.959	104.462
1997	-	-	3.299	2.797	109.075	67.275	62.295	16.022	37.049	14.678	211.718	100.772
1998	-	-	3.655	3.199	141.328	71.312	52.034	9.527	43.852	20.140	240.869	104.178
1999	-	-	20.852	13.886	147.199	63.382	26.387	8.240	35.685	13.753	230.123	99.261
2000	384	269	24.741	15.322	166.663	77.424	28.995	9.776	27.678	5.898	248.461	108.689

Forrás: KSH

2000-ben Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban 248.461 vendégérkezést regisztráltak, aminek 43,7%-a volt külföldi. Az egyes szállodakategóriák 2000-es adatait vizsgálva a háromcsillagos szállodákban 166.663, a kétszillagos szállodákban 28.995, az egyszillagos szállodákban 27.678, a négycsillagos szállodákban 24.741, az ötszillagos szállodában pedig 384 vendégérkezést regisztráltak. Ugyanebben az évben a vendégérkezések külföldi részaránya az egyetlen ötszillagos szállodában 70,1%, a négycsillagos szállodákban 61,9%, a háromcsillagos szállodákban 46,5%, a kétszillagos szállodákban 33,7%, és az egyszillagos szállodákban 21,3% volt. 1995-2000 között a szállodák vendégérkezéseinek száma 237.755-ről 248.461-re, mintegy 4,5%-kal nőtt. Ugyanebben az időszakban a vendégérkezések a négycsillagos szállodákban 1.240-ről 24.741-re, több mint 19-szeresre, és a háromcsillagos szállodákban 108.470-ről 166.663-ra, mintegy 53,6%-kal növekedtek, míg a kétszillagos szállodákban 51.806-ről 28.995-re, mintegy 44%-kal, és az egyszillagos szállodákban 76.239-ről 27.678-ra, mintegy 63,7%-kal csökkentek.

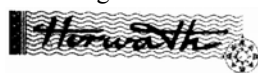
Vendégérkezések száma Győr-Moson-Sopron megye egyéb kereskedelmi szálláshelyein és magán szálláshelyein

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek								Kereskedelmi szálláshelyek		Magán szálláshelyek	
	Panzió		Turistaszállás		Nyaralóház		Kemping		Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi
	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi				
1995	61.448	26.226	15.770	326	10.760	1.009	17.356	13.374	343.089	153.014	8.796	744
1996	57.652	21.837	16.770	703	6.855	1.059	15.726	13.712	317.962	141.773	6.061	376
1997	53.733	19.288	22.843	1.026	8.149	1.326	14.405	12.275	310.848	134.687	4.242	281
1998	56.371	19.160	19.996	942	8.956	1.724	17.752	14.777	343.944	140.781	21.237	10.793
1999	61.931	27.905	19.351	1.243	11.823	1.335	15.969	13.629	339.782	143.373	20.715	10.817
2000	62.475	25.289	26.272	1.210	11.235	1.212	12.736	10.636	361.821+	147.043*		

Forrás: KSH

+Az ifjúsági szállás 642 vendége is beleértendő

*Az ifjúsági szállás 7 külföldi vendége is beleértendő

2000-ben Győr-Moson-Sopron megye panzióiban 62.475, turistaszállásain 26.272, kempingjeiben 12.736, és nyaralóházaiban 11.235 vendégérkezést regisztráltak. Ugyanebben az évben a vendégérkezések külföldi részaránya a kempingek esetében 83,5%, a panziók esetében 40,5%, a nyaralóházak esetében 10,8%, és a turistaszállások esetében 4,6% volt. Az 1995-2000 közötti időszakban a vendégérkezések száma a turistaszállóknál 15.770-ről 26.272-re, mintegy 66,6%-kal, a nyaralóházaknál 10.760-ról 11.235-re, mintegy 4,4%-kal, és a panzióknál 61.448-ról 62.475-re, mintegy 1,7%-kal növekedett, míg a kempingeknél 17.356-ról 12.736-ra, mintegy 26,6%-kal csökkent.

2000-ben a megye összes kereskedelmi szálláshelyén 361.821 vendégérkezést regisztráltak, melynek 40,6%-a volt külföldi. Az 1995-2000 közötti időszakban az összes kereskedelmi szálláshely vendégérkezéseinek száma 343.089-ről 361.821-re, mintegy 5,5%-kal nőtt.

A magán szálláshelyeken 1999-ben 20.715 vendégérkezést regisztráltak, melynek 52,2%-a volt külföldi. Az 1995-1999 közötti időszakban 135,5%-kal növekedett a magán szálláshelyeken regisztrált vendégérkezések száma.

1.6.2 Vendégéjszakák száma

Vendégéjszakák száma Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban

	Szállodák										Összesen	Ebből külföldi
	5*		4*		3*		2*		1*			
	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi		
1995	-	-	3.528	3.030	193.010	107.711	117.355	29.547	148.823	52.186	462.716	192.474
1996	-	-	6.910	6.074	186.435	102.742	163.161	31.253	89.921	31.992	446.427	172.061
1997	-	-	7.023	6.279	190.386	107.829	167.590	28.833	70.495	24.045	435.494	166.986
1998	-	-	7.603	7.007	341.417	139.348	154.735	16.096	76.957	31.123	580.712	193.574
1999	-	-	37.877	24.787	380.101	130.818	73.360	14.022	64.048	20.469	555.386	190.096
2000	583	428	44.902	27.558	409.083	150.860	83.123	15.398	118.221	9.908	655.912	204.152

Forrás: KSH

2000-ben Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban 655.912 vendégéjszakát regisztráltak, aminek 31,1%-a volt külföldi. Az egyes szállodakategóriák 2000-es adatait vizsgálva a háromcsillagos szállodákban 409.083, az egycsillagos szállodákban 118.221, a kétszillagos szállodákban 83.123, a négycsillagos szállodákban 44.902, az ötszillagos szállodában pedig 583 vendégéjszakát regisztráltak. Ugyanebben az évben a vendégéjszakák külföldi részaránya az egyetlen ötszillagos szállodában 73,4%, a négycsillagos szállodákban 61,4%, a háromcsillagos szállodákban 36,9%, a kétszillagos szállodákban 18,5%, és az egycsillagos szállodákban 8,4% volt. 1995-2000 között a szállodák vendégéjszakáinak száma 462.716-ról 655.912-re, mintegy 41,8%-kal nőtt. Ugyanebben az időszakban a vendégéjszakák a négycsillagos szállodákban 3.528-ról 44.902-re, közel 13-szorosra, és a háromcsillagos szállodákban 193.010-ről 409.083-ra, mintegy 111,9%-kal növekedtek, míg a kétszillagos szállodákban 117.355-ről 83.123-ra, mintegy 29,2%-kal, és az egycsillagos szállodákban 148.823-ról 118.221-re, mintegy 20,6%-kal csökkentek.

Vendégéjszakák száma Győr-Moson-Sopron megye egyéb kereskedelmi szálláshelyein és magán szálláshelyein

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek								Kereskedelmi szálláshelyek		Magán szálláshelyek	
	Panzió		Turistaszállás		Nyaralóház		Kemping		Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi
	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi				
1995	87.581	35.394	30.583	975	19.615	2.501	38.485	28.806	638.980	260.150	54.263	1.669
1996	98.521	32.766	33.945	2.508	12.517	1.966	35.811	31.163	627.221	240.464	55.617	1.566
1997	99.354	36.925	51.963	1.834	15.913	3.617	35.534	30.268	638.258	239.630	29.403	1.424
1998	118.127	35.443	69.929	3.034	20.491	4.347	40.467	33.776	829.726	270.174	88.341	26.096
1999	124.730	56.105	64.200	5.137	26.319	3.311	35.436	30.147	807.641	284.796	83.673	26.868
2000	132.082	47.095	65.312	3.615	38.541	3.216	31.239	25.387	924.520+	283.472*		

Forrás: KSH

+Az ifjúsági szállás 1.434 vendégéjszakája is beleértendő

*Az ifjúsági szállás 7 külföldi vendégéjszakája is beleértendő

2000-ben Győr-Moson-Sopron megye panzióiban 132.082, turistaszállásain 65.312, nyaralóházaiban 38.541, és kempingjeiben 31.239 vendégéjszakát regisztráltak. Ugyanebben az évben a vendégéjszakák külföldi részaránya a kempingek esetében 81,3%, a panziók esetében 35,7%, a nyaralóházak esetében 8,3%, és a turistaszállások esetében 5,5% volt. Az 1995-2000 közötti időszakban a vendégéjszakák száma a turistaszállóknál 30.583-ról 65.312-re, mintegy 113,6%-kal, a nyaralóházaknál 19.615-ről 38.541-re, mintegy 96,5%-kal, és a panzióknál 87.581-ről 132.082-re, mintegy 50,8%-kal növekedett, míg a kempingeknél 38.485-ről 31.239-re, mintegy 18,2%-kal csökkent.

2000-ben a megye összes kereskedelmi szálláshelyén 924.520 vendégéjszakát regisztráltak, melynek 30,7%-a volt külföldi. Az 1995-2000 közötti időszakban az összes kereskedelmi szálláshely vendégéjszakáinak száma 638.980-ról 924.520-ra, mintegy 44,7%-kal nőtt.

A magán szálláshelyeken 1999-ben 83.673 vendégéjszakát regisztráltak, melynek 32,1%-a volt külföldi. Az 1995-1999 közötti időszakban 54,2%-kal növekedett a magán szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák száma.

1.6.3 Átlagos tartózkodási idő**Átlagos tartózkodási idő Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban**

	Szállodák										Összes vendég	Ebből külföldi
	5*		4*		3*		2*		1*			
	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi		
1995			2,85		1,78		2,27		1,95		1,95	1,72
1996			1,87		1,82		2,55		1,78		2,02	1,65
1997			2,13	2,24	1,75	1,60	2,69	1,80	1,90	1,64	2,06	1,66
1998			2,08	2,19	2,42	1,95	2,97	1,69	1,75	1,55	2,41	1,86
1999			1,82	1,79	2,58	2,06	2,78	1,70	1,79	1,49	2,41	1,92
2000	1,52	1,59	1,81	1,80	2,45	1,95	2,87	1,58	4,27	1,68	2,64	1,88

Forrás: KSH

2000-ben Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban a vendégek átlagos tartózkodási ideje 2,64 nap, melytől a külföldiek átlagos tartózkodási ideje 1,88 nappal elmaradt. Ugyanebben az évben az átlagos tartózkodási idő az egyszillagos szállodákban 4,27, a kétszillagos szállodákban 2,87, a háromszillagos szállodákban 2,45, a négyzillagos szállodákban 1,81, és az ötszillagos szállodában 1,52 nap volt. 2000-ben a külföldiek átlagos tartózkodási ideje egyedül az ötszillagos kategóriában volt magasabb, mint az összesített átlagos tartózkodási idő, továbbá a négyzillagos szállodák esetében figyelhetünk meg egy nagyjából kiegyenlített viszonyt a külföldi és az összesített átlagos tartózkodási idő között. 1995-2000 között a szállodákban eltöltött átlagos tartózkodási idő 1,95-ről 2,64 napra, mintegy 35,4%-kal nőtt, amitől lényegesen elmarad a külföldiek 9,3%-os átlagos tartózkodási idő növekedése. A vizsgált időszakban növekedett az átlagos tartózkodási idő az egy-, a két- és a háromszillagos szállodákban, melyek közül a vizsgált adat legjelentősebben az egyszillagos szállodák esetében nőtt. A vizsgált időszakban egyedül a négyzillagos szállodákban csökkent az átlagos tartózkodási idő, 2,85-ről 1,81 napra, mintegy 36,5%-kal.

Átlagos tartózkodási idő Győr-Moson-Sopron megye egyéb kereskedelmi szálláshelyein és magánzálláshelyein

	Egyéb kereskedelmi szálláshelyek								Kereskedelmi szálláshelyek		Magánzálláshelyek	
	Panzió		Turistaszállás		Nyaralóház		Kemping		Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi
	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi	Összes vendég	Ebből külföldi				
1995	1,43	1,35	1,94	2,99	1,82	2,48	2,22	2,15	1,86	1,70	6,17	2,24
1996	1,71	1,50	2,02	3,57	1,83	1,86	2,28	2,27	1,97	1,70	9,18	4,16
1997	1,85	1,91	2,27	1,79	1,95	2,73	2,47	2,47	2,05	1,78	6,93	5,07
1998	2,10	1,85	3,50	3,22	2,29	2,52	2,28	2,29	2,41	1,92	4,16	2,42
1999	2,01	2,01	3,32	4,13	2,23	2,48	2,22	2,21	2,38	1,99	4,04	2,48
2000	2,11	1,86	2,49	2,99	3,43	2,65	2,45	2,39	2,56	1,93		

Forrás: KSH

2000-ben a megyében az átlagos tartózkodási idő a nyaralóházak esetében 3,43 nap, a turistaszállások esetében 2,49 nap, a kempingek esetében 2,45 nap, és a panziók esetében 2,11 nap volt. Ugyanebben az évben a külföldiek által eltöltött átlagos tartózkodási idő egyedül a turistaszállások esetében volt magasabb, mint az összesített átlagos tartózkodási idő, továbbá a kempingek esetében figyelhetünk meg kismértékű eltérést a két csoportosítás között, ugyanakkor mind a panziók, mind a nyaralóházak esetében lényegesen alacsonyabb a külföldiek átlagos tartózkodási ideje, mint az összesített tartózkodási idő. Az 1995-2000 közötti időszakot vizsgálva pozitív trend, hogy az ingadozásoktól eltekintve az átlagos tartózkodási idő a nyaralóházak tekintetében 1,82-ről 3,43 napra, mintegy 88,5%-kal, a panziók esetében 1,43-ról 2,11 napra, mintegy 47,5%-kal, a turistaszállások esetében 1,94-ről 2,49 napra, mintegy 28,3%-kal, és a kempingek esetében 2,22-ről 2,45 napra, mintegy 10,4%-kal növekedett. Ugyanebben az időszakban a külföldiek átlagos tartózkodási ideje lényegesen kisebb mértékben nőtt a vizsgált szálláshelytípusok esetében, mint az összesített átlagos tartózkodási idő, a turistaszállások kivételével, ahol a jelentős ingadozások mellett az 1995-ben és 2000-ben megállapított 2,99 napos érték nem változott.

2000-ben a megye összes kereskedelmi szálláshelyein 2,56 napos átlagos tartózkodási időt regisztráltak, melytől a külföldiek 1,93 napos értéke elmarad. Az 1995-2000 közötti időszakban az összes vendég átlagos tartózkodási ideje 1,86-ről 2,56 napra, mintegy 37,6%-kal nőtt, melytől elmarad a külföldiek 13,5%-os átlagos tartózkodási idő növekedése.

A magán szálláshelyeken megszálló vendégek átlagos tartózkodási ideje 1999-ben 4,04 nap volt, melytől lényegesen elmarad a külföldiek 2,48 napos átlagos tartózkodási ideje. Az 1995-1999 közötti időszakban a magán szálláshelyeken regisztrált átlagos tartózkodási idő 6,17-ről 4,04 napra, mintegy 34,5%-kal csökkent, mellyel ellentétes trend, hogy ugyanebben az időszakban a külföldiek átlagos tartózkodási ideje 2,24-ről 2,48 napra, mintegy 10,7%-kal nőtt.

1.6.4 Vendégküldő területek

1999-ben Győr-Moson-Sopron megye kereskedelmi szálláshelyein 339.782 vendég 807.641 vendégéjszakát töltött el. A vendégérkezések 42,2%-a, a vendégéjszakák 35,3%-a volt külföldi. A vendégéjszakákat alapul véve, a megye számára legfontosabb küldőpiacok sorrendben: Magyarország (522.845), Németország (121.499), Ausztria (47.503), Jugoszlávia (13.694), Hollandia (11.540), Románia (8.588), Lengyelország (8.135), Olaszország (8.100), és Svájc (7.992). A külföldi vendégéjszakák 42,6%-át német turisták tették ki. A részletesebb adatokat a 2-es számú melléklet tartalmazza.

1999-ben Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban 230.123 vendég 555.386 vendégéjszakát töltött el. A vendégérkezések 43,1%-a, a vendégéjszakák 34,2%-a volt külföldi. A vendégéjszakákat alapul véve, a megye számára legfontosabb küldőpiacok sorrendben: Magyarország (365.290), Németország (85.251), Ausztria (30.023), Jugoszlávia (9.205), Románia (5.675), Egyesült Királyság (5.564), Olaszország (5.532), és Hollandia (4.544). A külföldi vendégéjszakák 44,8%-át német turisták tették ki. A részletesebb adatokat a 2-es számú melléklet tartalmazza.

1.6.5 Településenkénti adatok

Kereskedelmi szálláshelyek kapacitása és vendégforgalma városonként 1999-ben (kigyűjtve)

Város	Férőhely	Vendégek száma		Vendégéjszakák száma	
		Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi
Győr	3.900	82.512	45.442	214.418	104.058
Sopron	5.211	155.856	42.342	422.511	84.821
Csorna	512	3.817	1.408	11.135	3.960
Fertőd	573	6.789	741	14.957	1.533
Kapuvár	354	3.215	1.498	8.781	5.684
Mosonmagyaróvár	1.250	50.759	32.404	86.793	56.598
ÖSSZESEN	11.800	302.948	123.835	758.595	256.654

Forrás: KSH

1999-ben a megye 173 településéből 67, tehát a települések 38,7%-a rendelkezett kereskedelmi illetve magán szálláshellyel. A megye 6 városa rendelkezik a férőhelyek 74,8%-ával, továbbá fogadja a vendégek 84%-át, illetve a külföldi vendégek 80,3%-át, továbbá a vendégéjszakák 85,1%-át, illetve a külföldi vendégéjszakák 82,3%-át. A városok közül turizmus szempontjából sorrendben a legjelentősebbek Sopron, Győr és Mosonmagyaróvár. A megyében eltöltött vendégéjszakák 47,4%-át Sopronban, 24,1%-át Győrben, és 9,7%-át Mosonmagyaróváron töltötték el a turisták. A megyében eltöltött külföldi vendégéjszakák 33,4%-át Győrben, 27,2%-át Sopronban, és 18,2%-át Mosonmagyaróváron töltötték el a turisták. Győrújbarát 21.618 vendégéjszakával megelőzi a városok közül Fertődöt (14.957), Csornát (11.135), és Kapuvárt (8.781). Fertőrákos 9.413 vendégéjszakával,

és Hegyeshalom 8.307 vendégéjszakával pedig megelőzik Kapuvár vendégéjszakaszámát. Részletesebb adatokat a 2-es számú melléklet tartalmaz.

1.6.6 Kereskedelmi szálláshelyek megyénkénti összehasonlító adatai

Kereskedelmi szálláshelyek megyénkénti adatai 1999-ben

	Férőhelyek szám	Vendégek Száma	Ebből külföldi	Vendégéjszakák száma	Ebből külföldi
Baranya	15.596	240.273	75.908	646.825	284.853
Bács-Kiskun	10.441	139.179	45.575	340.789	123.612
Békés	4.814	97.257	17.112	332.127	65.119
Borsod-Abaúj-Zemplén	14.478	243.698	43.119	603.072	140.728
Budapest	36.293	1.714.704	1.395.853	4.411.597	3.615.210
Csongrád	8.553	156.182	50.495	321.432	84.855
Fejér	12.214	126.510	41.096	346.876	143.535
Győr-Moson-Sopron	13.167	339.782	143.373	807.641	284.796
Hajdú-Bihar	16.747	222.983	85.513	925.524	526.322
Heves	11.645	286.772	54.669	731.692	167.688
Jász-Nagykun-Szolnok	10.293	87.506	24.485	347.567	156.957
Komárom-Esztergom	7.961	112.060	44.853	326.793	160.654
Nógrád	4.137	51.274	4.226	155.568	15.317
Pest	9.136	213.647	70.980	478.808	163.273
Somogy	42.895	421.844	203.190	1.976.938	1.164.804
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8.143	105.025	28.450	235.218	79.512
Tolna	3.662	40.138	9.713	105.220	32.466
Vas	10.347	215.527	81.625	768.684	417.823
Veszprém	38.646	418.365	199.992	1.805.531	1.164.446
Zala	21.614	319.489	168.468	1.659.139	1.150.727
ÖSSZESEN 1999-ben	300.782	5.552.215	2.788.695	17.327.041	9.942.697

Forrás: KSH

1999-es adatok szerint a megyék közötti rangsorban Győr-Moson-Sopron megye a férőhelyek tekintetében a nyolcadik, a vendégérkezések tekintetében a negyedik, a külföldi vendégérkezések tekintetében az ötödik, a vendégéjszakák tekintetében a hatodik, és a külföldi vendégéjszakák tekintetében a nyolcadik helyet foglalja el. Minden vizsgált területen jobb mutatókkal rendelkezik Budapest, illetve Veszprém és Somogy megyék. A vendégéjszakák tekintetében Győr-Moson-Sopron megyét sorrendben megelőzik Budapest, Somogy megye, Veszprém megye, Zala megye, és Hajdú-Bihar megye, továbbá a külföldi vendégéjszakák esetében még Vas és Baranya megyék. Győr-Moson-Sopron megyére jellemző, az országosnál alacsonyabb átlagos tartózkodási időnek, továbbá a külföldi vendégéjszakák viszonylag alacsony szintjének egyik lehetséges magyarázata az erős átutatóforgalom.

Kereskedelmi szálláshelyek országos és Győr-Moson-Sopron megyei adatai 2000-ben

	Férőhelyek szám	Vendégek Száma	Ebből külföldi	Vendégéjszakák száma	Ebből külföldi
Győr-Moson-Sopron	13.121	361.821	147.043	924.520	283.472
Magyarország összesen	304.000	5.776.000	2.935.000	17.894.000	10.323.000

Forrás: KSH

2000-ben az ország kereskedelmi férőhelyszámának 4,3%-a Győr-Moson-Sopron megyében található, amely megközelítőleg megegyezik a megye országon belüli területi részarányával. 2000-ben az ország vendégérkezéseinek 6,3%-át, külföldi vendégérkezéseinek 5%-át, vendégéjszakáinak 5,2%-át és külföldi vendégéjszakáinak 2,7%-át regisztrálták a megyében.

1.7 Turisztikai trendek

Általában

- Az üzleti és szabadidős turizmus közti különbség elmosódik – az üzletemberek sportolási lehetőségeket és kikapcsolódást keresnek, míg a vakációzók szeretnének hozzáférni a telekommunikációs eszközökhöz.
- Erősödik a környezetvédelmi szemlélet, ami természettel harmonizáló, integrált fejlesztést igényel (pl. bioépítészet terjedése)
- Növekszik az emberek érzékenysége a szocio-kulturális és környezeti problémák iránt.
- Növekszik az egyedül és kisebb csoportokban utazók száma
- Átlagosnál nagyobb a növekedés a fiatalok és az idősök turizmusa terén
- Ár és az érte kapott érték szigorú összevetése; turisták egyre jobban informáltak
- A nemzetközi utazásban résztvevők száma emelkedik, a felgyorsult életritmus miatt azonban az egyes utazásokra fordított idő csökken. Az utazások rövidebbek, de gyakoribbak lesznek, a klasszikus főnyaralásra fordított idő csökken.
- A XXI. század utazói olyan termékeket fognak preferálni, amelyek „maximális élményt nyújtanak minimális idő alatt“.
- A munkahelyi stressz és a fokozódó teljesítménykényszer következtében a turisták egyre jelentősebb számban vágnak olyan időtöltésre, teljes kikapcsolódásra, amikor nem kell fontos döntéseket hozniuk, így várhatóan növekszik az „All-Inclusive“-ajánlatok népszerűsége.
- Európában a népesség lassan növekszik, de progresszíven öregszik. Ez a trend a szenior- és nyugdíjas turizmus felfutását eredményezi.
- A vásárlás fontos része lesz az utazásnak, legyen szó akár gigantikus bevásárlóközpontról, akár kézművesboltról.

Kulturális- és örökségturizmus

- Egy idősebb, magasan képzett réteg Európában és Észak-Amerikában egyre intenzívebben vesz részt a kulturális és ökoturizmusban.
- A kulturális értékek iránti érdeklődés erősödik

Aktív turizmus

- Természetközeli (ökoturizmus), sport (fitness) és aktív nyaralások iránti kereslet nő
- A különleges élményt biztosító nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek turisztikai jelentősége növekszik.
- A tematikus parkok száma nő

- A kalandturizmus iránti kereslet nő
- A folyami hajós utak népszerűsége nő
- Lovastúra útvonalak iránti kereslet nő

Egészségturizmus

- Az emberek egyre többet hajlandók költeni egészségük érdekében.
- Általában nő az egy főre jutó költség a gyógyturisztikai szegmensben.
- Az egészséges életmód társadalmi felértékelődése és terjedése következtében világszerte a gyógy- és termálturizmus iránti kereslet általános növekedése várható.
- Magyarországon további sajátos keresletnövelő tényező lesz, hogy az Európai Unió csatlakozás után a hazai gyógy- és termálfürdőhelyek előtt is megnyílik az európai biztosítottak piaca
- A magyar lakosság életszínvonalának emelkedésével várhatóan bővül a belföldi kereslet is.
- A kereslet növekedésével párhuzamosan egyre jobban előtérbe kerülnek a minőségi követelmények, és fokozatosan felértékelődnek a komplex szolgáltatások.
- Mivel a fejlett országok társadalombiztosításában egyre nagyobb hangsúlyt kap a prevenció, ezért a jövőben ennek a keresleti csoportnak nemcsak létszám szerinti bővülése, hanem egyúttal vásárlóerejének növekedése is valószínűsíthető.
- Erős differenciálódási folyamatok várhatóak a gyógy- és termálturizmus keresleti csoportjainál: a fiatalabb korosztályok elsősorban a fitness és a wellness szolgáltatásokat veszik igénybe, a fiatal kisgyermekes családok főként élményfürdőzés céljából, és a középkorúak elsősorban rekreációs és prevenció céljával keresik fel a gyógy- és termálfürdőket
- Az idős korosztály a klasszikus gyógyturizmushoz kapcsolódó szolgáltatások legnagyobb vevőcsoportja, amelynek piaci szerepe - az európai társadalom elöregedése miatt - a jövőben tovább erősödhet.
- Az alternatív, kiegészítő gyógymódok egyre népszerűbbek.
- Egyre népszerűbb a gyógyászati kezelések kombinálása a szórakoztatással és az élményszerzéssel.
- A vendég a kikapcsolódás és a kezelés kombinációját igényli.

Konferenciaturizmus

- A konferenciák iránti kereslet folyamatosan növekszik. A konferenciaturizmus dinamikus fejlődését jelzi, hogy amíg 1975-ben 3.300, addig 1998-ban már 9.500 háromszáz résztvevő feletti nemzetközi rendezvényt tartottak világszerte
- Az utóbbi évek adatai alapján, világviszonylatban a nagy nemzetközi rendezvények számának évi 2-3%-os növekedése, ezen belül pedig Európa pozíciójának további erősödése várható.
- Magyarország szerepének további erősödését vetíti előre az a tendencia, hogy az utóbbi tíz évben az újonnan feltörekvő konferenciaközpontok fokozatosan elhódítják a piacot a konferenciaturizmus hagyományos helyszíneitől.

Marketing

- A kelet-közép európai régióban egyre élesebb a konkurenciaharc elsősorban a német, osztrák és svájci turisták megnyerése érdekében, amely jelentősen növeli a marketing szerepét (eszköztár, és a marketingre fordított kiadások növekednek).

- Az elektronikus kereskedelem jelentőségének növekedése az értékesítésben és az elosztásban.
- Az internet szerepének további erősödése a marketingtevékenységben
- A vendéglátóipari, szálloda-, utazási és szórakoztatóipari vállalatok között szövetségek alakulnak ki.
- A globálisan működő légitársaságok, hotelláncok, touroperátorok a technikai fejlődés eredményeként csaknem az egész világot behálózó elosztási rendszerekkel a turisztikai kereslet egyre nagyobb részét lefedik, ami jelentős strukturális átalakulásokat eredményez a kínálatban.
- Átalakul a desztinációs terület menedzsmentjének koncepciója. Egy üdülőkörzetben a versenyképességet egyre inkább a földrajzi értelemben lehatárolható kínálat egységének megjelenítése (turisztikai régiók) határozza meg, ugyanakkor erősödik az egyedi, speciális termékek szerepe.
- A csomag ajánlatok elterjedése, ahol egy átalánydíj ellenében a vendégek a térség valamennyi szolgáltatását vagy a szolgáltatások jól körülhatárolt csoportját igénybe vehetik (térségi üdülőkártya, holiday-club-ok).

1.8 Fejlesztések

1.8.1 Közel múlt fejlesztései

A kérdőívet visszaküldő települések sokszor nem turisztikai, hanem általános infrastruktúrafejlesztéseket tüntettek fel. A kérdőív és az egyéb információs forrásaink alapján kiszűrtük a tanulmány szempontjából lényeges beruházásokat:

- Rábasebes: Széchenyi vadászkastély felújítása
- Röjtökmuzsaj: Szidónia kastélyszálló kialakítása; vadászkastély, belső és külső uszoda, fürdő, wellness szolgáltatások, lóistálló és számos egyéb lehetőség várja a vendégeket
- Sobor: Hubertus Kastélyszálló átépítése
- Sopron és Fertőrákos közötti 8 km hosszú kerékpárút 2000-ben 100 millió forintból készült el
- Győr és Darnózseli közötti több mint 20 kilométer hosszúságú kerékpárút
- Pannonhalma-Sokoró kistérségben Sokoró Ökológiai Park Tájéközpont létrehozása
- Lovarda kialakítása: Levél
- Rábapatona: Halásztó létrehozása
- Hallépcső kialakítása a Szigetköz halállományának megóvása érdekében
- Fürdőfejlesztés: Hegykő Mosonmagyaróvár
- Ágfalva: üdülőcentrum kiépítése
- Panzióépítés: Abda, Beled, Bősárkány, Hegykő
- Kemping létesítése: Kimle, Levél
- Szállodafejlesztés: Mosonmagyaróvár
- Dunakiliti: Princess Palace Kastélyszálló felépítése (wellness, golf)

1.8.2 Jelenlegi fejlesztési elképzelések

A kérdőívet visszaküldő 75 település közül csupán 7 (Börcs, Dunaszeg, Fertőszentmiklós, Győr, Kapuvár, Kunsziget, Mecsér), továbbá a 7 kistérség közül csupán 2 (Alsó-Szigetköz, Nyugati Kapu) rendelkezik turizmusfejlesztési tervvel.

A jelenlegi fejlesztési elképzelések feltárásához felhasználtuk a rendelkezésre álló különböző szintű terület- és turizmusfejlesztési koncepciókat, az önkormányzati és kistérségi kérdőíveket, a személyes interjúk eredményeit és az újságcikkeket. Összességében megállapítható, hogy jelenleg spontán fejlődés jellemzi a megye turizmusának fejlődését.

Kulturális- és örökségturizmus

- Liszt Ferenc neve köré szerveződő zenei fesztivál kidolgozása folyamatban van mind a magyar, mind az osztrák oldal részvételével
- Nagycenk: Széchenyi István témapark létesítése; részei: a Széchenyi kastélyt, a Széchenyi Múzeumvasutat és a szabadtéri mozdony skanzent bemutató „Legnagyobb magyar nyomában” terület és a régi korok mesterségeit bemutató „História kert”
- Fertőd: Esterházy-kastély felújítása és szálláshelyek kialakítása
- Egyed községben (Csornától 2 km-re) található Batthyány-Kastélyt nemrég eladták, és az új tulajdonos azt az eredeti állapotába kívánja visszaállítani egy négycsillagos kastélyszálloda formájában
- Az egykori Borostyánkőúthoz kapcsolható emlékek turizmus számára történő megnyitásának szándéka folyamatban van; az útvonal jelenleg régészek és diákok által látogatott, melynek egy része a turizmus számára egyelőre még nem nyitott
- A Pannonhalmi Apátság környékének rendezése

Aktív turizmus

- Fertő-tó körüli kerékpárútvonal teljessé tétele (Balf-Fertőrákos közötti rész kiépítése) és a kapcsolódó infrastruktúra kiépítése
- Darnózseli-Halászi-Mosonmagyaróvár kerékpárút kiépítése
- Mosonmagyaróvár Fertő-tó közötti kerékpárút kialakítása
- Rábatöltésen kerékpárútvonal létrehozása
- Brennbergbánya és Ágfalva között meglévő vasúti töltésen kerékpárút kialakítása
- Ágfalva-Sopron között kerékpárútvonal kialakítása
- További kerékpárútvonaltervek: és Zsira-Und-Völcsaj-Sopronkövesd-Nagylózs-Röjtökmuzsaj-Fertőszentmiklós-Fertőd; Zsira-Répcsevis-Bük; Győr-Abda
- Vitorlásokötő kialakítása Fertőrákoson, amely által – vízi határátkelő megnyitását feltételezve - a Fertő-tó osztrák részén meglévő élénk vitorlásélet kiterjeszhető Magyarországra, illetve a magyar hajósok által jelenleg rendelkezésre álló kis vízfelület megnövekedne
- Vízitourizmus feltételrendszerének fejlesztése Rábán és a Szigetközben (pihenőhelyek)
- Mosoni zsilip létrehozása, ezáltal a Mosoni Duna átjárhatóvá tétele a vizitúrázók számára
- Ökoturizmus fejlesztése a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban
- Natúrparc létrehozása a Bakonyér kistérség területén

- Szent Benedek Ökológiai Park és Tájékozópont létrehozása: pihenés, dísznövénypark, szélmotor, természetvédelmi oktatóterület, őshonos állatok, hangyakert, sün, nyúl, fácán; 55 hektár kiterjedés; vadspark bekerítve, 100 millió forintos beruházás, Phare CBC pályázattal
- Bioszféra rezervátum létrehozása, amely egy nagyobb kiterjedésű terület (ennek része a Szent Benedek Park). Az itt tenyésztett állatokat és termelt növényeket vendéglátóhelyeken értékesítenék, melyek megkülönböztetett jelzésrendszerrel hívnák fel magukra a figyelmet.
- Horgásztó kialakítása hétvégi házakkal Bősárkányon
- Több üdülőfalva kialakításáról vannak információk (Balf üdülőfalva, Hegykő üdülőfalva)

Egészségturizmus

- Ágfalva: gyógyüdülő kialakítása
- Bősárkány: üdülőfalva kialakítása
- Csorna: kisebb fejlesztések a termálfürdőben
- Győr: jelenleg 500 millió forintot kíván az önkormányzat befektetni a fürdő fejlesztésére, a konkrét elképzelések még körvonalazódnak
- Hegykő: medencék felújítása
- Kapuvár: Gyógyüdülő Központ létesítése, jelenlegi fürdő részleges lefedése, 50 férőhelyes kapcsolódó szálloda építése
- Lipót: fedett uszoda kialakítása
- Máriakálnok: jelentős mértékű termálfürdő, gyógyszálló és üdülőfalva megépítésére vonatkozó beruházás
- Mosonmagyaróvár: szaunakomplexum és élménymedence létesítése a jelenlegi fürdő területén, továbbá egy 8-10 hektáros szabad fejlesztési terület kiépítése
- Nagycenk: termálfalu létrehozása
- Pannonhalmi Főapátság gyógynövénykertjének helyreállítása

Bor- és gasztronómia turizmus fejlesztése

- Soproni borút kialakítása
- Pannonhalma-Sokoró borútvonal létrehozása, Écs, Győrújbarát, és Pannonhalma településekre alapozva
- Régi apátsági borászat fejlesztése, melynek csúcsmínőségű bora fémjeleznék a kistérség bortermelését

Konferenciaturizmus

- Sopron konferenciaterem: a közelmúltig művelődési házként működő épület felújítása 2002 folyamán befejeződik. A beruházás eredményeként csaknem ezer személy befogadására alkalmas konferenciatermet, kapcsolódó szekció- és tárgyalótermet, egy négyszáz személyes koncerttermet és egy százszemélyes néző befogadására alkalmas színháztermet alakítanak ki. A korszerűsítés költsége 1,25 milliárd forint, melyből 350 millió forintot fedez a Phare keret, és 400 millió forintot a Széchenyi terv.
- Győrben a Zsinagóga átalakítása konferencia és kulturális célokra folyamatban van

Falusi turizmus

- A szálláshely nyújtás mellett a falusi életmódot, helyi hagyományokat, népművészeteket, és a tájjellegű ételeket magában foglaló kínálat kialakítása

Egyéb

- Információs rendszer fejlesztése
- Állandó vízi határátkelőhely létrehozása a Fertő-tavon
- Kompos határátkelő létesítése Szlovákia felé Dunakilitinél
- Kikötő építése és állandó kompos határátkelőhely létesítése Gönyűn
- Rajkánál a határbeléptetés feltételeinek megteremtése
- Kemping kialakítása Ásványrárón, Dunaszigeten, Himodon

1.9 Szervezeti háttér

Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)

A megye idegenforgalmáért felelős Megyei Idegenforgalmi Igazgatóság megszűnésével jelenleg a Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum képviseli a megye idegenforgalmát. A szervezet tagjai között találhatóak a városi önkormányzatok, a megyei önkormányzat, a megyei kereskedelmi és iparkamara, továbbá szó van a kistérségek meghívásáról a MIDEF tagjai közé.

Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság (RMI)

A Magyar Turizmus Rt. 2000. január óta működteti a Regionális Marketing Igazgatóságát soproni székhellyel. Az igazgatóságot marketingfeladatok elvégzésére hozták létre. A marketingszervezet jó munkájának alapfeltétele a világos kompetencia, szervezeti háttér, és finanszírozás. Ma mindegyik feltétel csak többé-kevésbé teljesül. A legfontosabb, hogy a régiós szervezet hosszútávon találja meg helyét, mert a kiszámíthatóság tud csak valós eredményeket elérni.

Kistérségek

A megyében 15 kistérség működik, melyek turizmushoz való viszonya jelentős eltéréseket mutat.

1.10 Marketingtevékenység elemzése

1.10.1 Tourinform irodahálózat

- Fertőd
- Győr
- Mosonmagyaróvár
- Pannonhalma
- Sopron

1.10.2 Kiadványok

Regionális szinten

- Imázskiadvány (magyar, angol, francia, német, olasz, cseh)
- Aktív turizmus kiadvány (magyar, angol, francia, német, olasz, cseh)
- Megvalósítás fázisában van a kulturális turizmus kiadvány

Megyei szinten

- Győr-Moson-Sopron megyei Turisztikai Programajánló
- Megyei szállásjegyzék
- Megyei múzeumajánló
- Tervezés alatt van egy megyei eseménynaptár

Térségi, kistérségi szinten

- Kistérségi szinten létező, osztrák oldallal közös kiadványok: Nyugati Kapu és Pandorfer Heide, illetve a Fertővidék
- „Három ország három borvidéke” című színes kiadvány, amely az osztrák, szlovák és magyar borosgazdák bemutatkozása mellett a jellegzetes borokat és tájjelegű ételeket mutatja be. A kiadvány terjesztése kizárólag szakmai körökben történik.
- „Határok nélkül” című kiadvány, amely a Szlovákia, Ausztria, és Magyarország találkozási pontjának térségéről készült
- A BKL kiadó által kiadott könyvek: Szigetköz és a Mosoni-síkság, Rába és a Rába-mente
- Fertő-Hanság Nemzeti Park kiadványai
- Felső-Mosoni Dunatáj
- Mosonmagyaróvár és Szigetköz aktív turizmusa
- Mosonmagyaróvár és Szigetköz gasztronómiai és szállás kiadványa
- Mosonmagyaróvár és környéke
- Kis-Rábamente
- Szigetközi hullámtéri mellékágrendszer vizitúra lehetőségei (Nyugati Kapu)
- Felső-Szigetköz és a Mosoni-síkság

1.10.3 Internet elérhetőség

Megjelenés az MT Rt. honlapján: www.hungarytourism.hu és a Regionális Fejlesztési Ügynökség honlapján: www.westpa.hu

1.10.4 Kitáblázottság

Minimális szintű, különösen érzékelhető hiányosság a harmad- és negyedrendű, alacsony forgalommal rendelkező közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása.

Kérdőíves megkeresésünkre, a 75 válaszadó település közül csupán 22-en rendelkeztek valamilyen szintű vendéginformációs rendszerrel, melyek közül 16-an utaltak a kitáblázottságra.

1.10.5 Regionális Marketing Igazgatóság 2001-es marketingtevékenysége

PR

- Study tour-ok szervezése belföldi, valamint külföldi újságírók részére 2001. május folyamán
- Hírlevél eljuttatása havonta a partnereknek, és a szakma képviselőinek

Együttműködések

- Kapcsolattartás a vállalkozókkal, hirdetések, információáramlás biztosítása
- ITDH-adta lehetőségek kihasználása: kiadványterjesztés, vásárokon vállalkozók részére kedvező részvételi lehetőség biztosítása, kommunikáció, informálás
- Tourinform irodahálózaton keresztül az informálási tevékenység erősítése

SP

- Régióra érvényes turizmus kártya létrehozása, amely csupán a vonzerők és látnivalók meglátogatása esetén ad kedvezményt a belépődíjak árából, azonban nem használható fel a szálláshelyek, és a vendéglátóhelyek szolgáltatásainak igénybevételére
- Ausztriai beutaztatók körében Direkt Marketing kampány szervezése
- Kiadványokban lehetőség nyújtása a régió vállalkozói részére ajánlataik bemutatására

Támogatások, pályázatok

- A régió egészének hírnevét növelő kiemelt rendezvények szponzorálása; kiemelt rendezvények: Savaria Fesztivál, Haydn Fesztivál, Liszt Fesztivál, Sítkei Koncert a Kápolnáért, Győri Barokk Rendezvénysorozat, Bországygyűlés
- Gyermekrajzpályázat megrendezése „Nyugat-Dunántúlon nyaraltam” címmel

Események

- Turisztikai konferencia szervezése a régió egy kiemelt terméke köré; 2001 februárjában a téma: aktív turizmus
- A készülő Széchenyi film Nagycenken kerüljön bemutatásra
- Régió borainak versenye, melynek lezárásaképpen ünnepélyes díjkiosztó szervezése

Hirdetések

- Sajtóhirdetések, TV-reklámok, és óriásplakátok felhasználása a régió bemutatkozására és a köztudatban való elterjesztésére

Kiadványok, CD-ROM, film

- Ifjúsági turisztikai kiadvány – fő célcsoport az egyetemisták, a főiskolások, és a fiatal felnőttek; tartalom: konkrét szállás, étkezés, gyalogtúrázás, szórakozás, borozás, kocsmázás
- Üzleti és incentive turisztikai kiadvány – ausztriai és főleg burgenlandi vállalkozások számára
- Programajánló 2002
- Szálláskatalógus (megújítva)
- CD-ROM készítése a régióról, reprezentatív ajándékozási célokra; tervezett tartalom: bemutatkozás, képek, szálláskatalógus, programajánló, Liszt, Haydn
- Filmek készítése kiemelt termékek népszerűsítésére – aktív, termál, kulturális turizmus – 6 nyelven: magyar, angol, német, olasz, francia, cseh, „Az erőt adó régió” üzenettel

Tanulmányutak

- A régió Tourinform irodái és idegenforgalmi referensei számára szakmai kirándulás szervezése 2001. április folyamán

Értékesítési utak

- AMC-vel közösen Road-show-k tervezése Kelet-Magyarországon: Miskolc, Nyíregyháza, Debrecen, Szeged, Kecskemét

Szakmai vásárok

- Párizs – MIT
- Köln – RDA
- Milánó – BIT
- Berlin – ITB

Közönségvásárok

- Egri Turisztikai Vásár
- Utrecht – Vakantie
- Stuttgart – CMT
- Hamburg – Reisen
- München – CBR
- Lipcse – Tourist

1.10.6 Kistérségek marketingtevékenysége

A kistérségek közül a Kis-Rábamente, a Nyugati Kapu és a Pannonhalma Sokoró kistérségek folytatnak turizmus marketing tevékenységet. Közülük a Kis-Rábamente és a Nyugati Kapu részletezte a marketingtevékenység fajtáit:

- Kis-Rábamente: kiadványok előállítása és kitáblázás

- Nyugati Kapu: háromnyelvű információs táblák kihelyezése, prospektusok megjelentetése magyar, német és szlovák nyelveken, turisztikai kiállításokon való részvétel

A válaszadó kistérségek közül Alsó-Szigetközben készült vendégmegkérdezés.

1.10.7 Települési önkormányzatok marketingtevékenysége

A települési önkormányzatok felmérése során kapott eredmények alapján a válaszadó települések 75%-ában nem végeznek marketingtevékenységet. Azokon a településeken, ahol folytatnak marketingmunkát, a települési marketing nem tudatosan tervezett tevékenység. A marketingtevékenységen kiadványokat, útikönyveket, honlapot, kiállításokat, táblákat értenek. Marketingterv, tervezett marketingmix alkalmazása egyik településen sem érhető tetten.

A kérdőívek alapján az alábbi 19 település folytat turizmus marketing tevékenységet a részletezett célcsoportok körében:

Település	Célcsoport	Konkrét marketingtevékenységek (zárójelben a ráfordított forintösszeg)
Börcs	Iskolás korosztály	Színes prospektusok terjesztése iskolákban, ifjúsági szervezetek között (350.000)
Dunaremete	Népművészettel és természetvédelemmel foglalkozó ifjúsági csoportok, nagycsaládosok	Szórólapok, levelezések, reklámanyagok (100.000)
Enese	Német zenészek	
Fertőd	Üdülést és pihenést igénylő családok, ökoturizmust, kerékpározást kedvelők	Prospektusok, tájékoztatók (800.000), információs táblák állítása (600.000), Tourinform iroda működtetése (3.000.000)
Győr	Városi polgárok	Kiállítás, vásár (1.400.000), kiadványok utánnomása, új kiadványok készítése (3.300.000), hirdetések (246.000)
Hegykő	Külföldi turisták	Internet honlap (100.000), prospektus (150.000), Utazás 2001 kiállítás (20.000)
Hédervár		Szórólapok (200.000), képeslapok (400.000), média és sajtónyilatkozatok
Kapuvár	Üzleti partnerek	Direkt marketing, befektetői fórumok
Kóny		Települést bemutató kiadványok, (100.000)

Kunsziget	Térség lakossága, falu rokonsága	Község projekt megjelentetése, média bevonása, kábeltelevízió helyi stúdiója, képeslap árusítás
Levél		Nyugati Kapu TFT kiadványai (150.000)
Lipót		Leporellók, információs táblák, képeslapok (200.000)
Máriakálnok	Lovas-, falusi- és horgászturizmus iránt érdeklődők	
Mecsér	Vállalkozók	Személyes kapcsolatteremtés, Mosonmagyaróvári Tourinform iroda
Mosonmagyaróvár	Cseh, lengyel, szlovák, osztrák, és német nyugdíjas vagy egészségileg rászorult vendégkör gyógyidegenforgalmi céllal, és magyar, osztrák, német fiatal és középkorú korosztály aktív turizmus céllal	Kiadványok (1.500.000), bel- és külföldi kiállítások (1.200.000), tanulmányutak (300.000)
Nagybajcs	Horgászok, vállalatok	Turisztikai kiadványok készítése (70.000)
Rábasebes		Turisztikai információs füzetben való megjelenés (75.000)
Rábatamási		Rábaközi kiadvány (120.000)
Táp	Vallási turizmus, családok, idősebbek	Internet, Tápi Híradó (100.000)

Az adott válaszok alapján egyértelmű, hogy a települések nem ismerik mélyrehatóan vendégkörüket, ami pedig a megalapozott marketingmunka elengedhetetlen része. A válaszadó települések közül heten készítették vendégmegkérdezést.

A kérdőíves megkérdezés alapján kevés település tudott saját magára távolról, a turista szemével nézni, így minden értéknek számított, ami az ott élőknek fontos volt. Gyakorta elfeledkeztek ugyanakkor olyan vonzerőkről, amelyek valóban fontosak. Azokon a településeken, ahol szakember tevékenykedik, az önarckép realisabb.

Kevés önkormányzat rendelkezik turisztikai referenssel. A 75 válaszadó település közül csupán Csikvánd, Győr, Kapuvár és Páli rendelkezik referenssel.

A települések nagy része nem érez versenytársat: a kérdőívben a megkérdezettek csupán 25%-a jelölt meg konkurens települést.

A pénzráfordítás összegét nézve az önkormányzatok által e célra fordított összeg kevés: a települések maximum ötmillió forintot költenek évente marketingtevékenységre.

1.11 Finanszírozás

Regionális Marketing Igazgatóság

2001-ben a Nyugat-dunántúli Régióban a turizmus marketingre fordítható összeg 33 millió forint, melyből területi elv alapján a megye 11 millió forinttal „részesedik”.

Regionális források

Európai Uniós támogatások (Phare, Sapard) és a Regionális Fejlesztési Tanács által koordinált Területfejlesztési Céllelőirányzat által rendelkezésre álló összegek megyei turizmusfejlesztésre fordított hányadai pontosan nem határozhatók meg, mert a hozzáférhető összegek pályázatok alapján kerülnek szétosztásra.

Kistérségek

Költségvetésük a szervezeti feladatok ellátásához elegendő, turizmus marketingre kevés esetben van és termékfejlesztésre pedig egyáltalán nincs fedezet.

Önkormányzatok

Általánosságban elmondható, hogy a megye önkormányzatai gyenge tőkeerejüknel fogva nem képesek jelentős szerepet vállalni a turizmus, és az ahhoz szükséges szuprastruktúra fejlesztésében. A nagyobb városok önkormányzatainak helyzete ettől eltér, ugyanis Győr jelentős mértékben járul hozzá a város fürdőjének rekonstrukciójához, Sopron több százmillió forinttal támogatja a készülő konferenciaközpontot, és Mosonmagyaróvár önkormányzata, ha közvetett formában is, de támogatja a város termálfürdőjének folyamatos fejlesztését.

Az önkormányzatok idegenforgalmi adóbevételeinek vizsgálatához a kérdőíves felmérés eredményeit használtuk fel, melyből megállapítható, hogy kevés önkormányzat szed idegenforgalmi adót, és az a legtöbb esetben minimális mértékű. 75 válaszadó településből a következő települések gyűjtöttek idegenforgalmi adót (az állami támogatással kiegészített idegenforgalmi adó forintösszegei a zárójelekben található): Győr (30,6), Győrújbarát (0,2), Hegykő (8), Kapuvár (0,95), Levél (1), Lipót (1,89), Mosonmagyaróvár (33,9), Nagycenk (2,02), Páli (0,57) és Rábasebes (0,24). A visszaküldött kérdőívekből megállapítható továbbá, hogy a források a legtöbb esetben nem turisztikai céllal kerülnek felhasználásra. Kivételt képez Győr, ahol teljes egészében, továbbá Lipót, Mosonmagyaróvár, és Nagycenk, ahol részben idegenforgalmi célokra fordítják az állami támogatással kiegészített idegenforgalmi adóbevételeket.

Kevés önkormányzat rendelkezik fejlesztésekre fordítható pénzzel. A kérdőívek alapján a 75 válaszadó település közül a következő 15 település jelezte, hogy rendelkezésére állnak fejlesztésekre fordítható pénzek: Csér, Enese, Fertőhomok, Győr, Győrújbarát, Halászi, Kapuvár, Lébény, Lipót, Máriakálnok, Mosonmagyaróvár, Mosonszolnok, Páli, Rábasebes, és Vámoszabadi.

Magánszektor

A magánszektor gazdasági szerepe az ország egészében, és Győr-Moson-Sopron megyében - az országos átlagnál intenzívebb gazdasági növekedésnek köszönhetően - különösen erősödik, és a turizmus szuprastrukturájának kiépítésében játszó szerepük elengedhetetlen. A magánszektor erősödése maga után vonja a turisztikai beruházások számának növekedését is. A potenciálisan rendelkezésre álló tőke aktiválását az állami szféra hatékonyan serkentheti, melyre kiváló példa a Széchenyi terv (1-es számú melléklet).

1.12 Turizmusban dolgozók szakmai felkészültsége

A megyére a magas foglalkoztatás és a szakképzett munkaerő jellemző. Az iskolázottsági szint magas, országos szinten itt a legnagyobb az érettségizettek aránya, és a diplomások aránya is az egyik legjobb. A német nyelvtudás alacsony szintű, bár országos szinten még mindig itt az egyik legjobb. Konkrét adatokat a 2-es számú melléklet tartalmaz.

A szakmai képzettség színvonalát a 75 visszaérkező települési kérdőív válaszadói közül 19-en jónak, 24-en közepesnek, 11-en gyengének, 2-en rossznak ítélték meg, továbbá 19-en nem válaszoltak erre a kérdésre. Ugyanerre a tényezőre a 7 visszaérkező kistérségi kérdőív közül 1 jónak, 5 közepesnek, és 1 gyengének ítélte meg a szakmai felkészültség színvonalát. A kérdőívek alapján, összességében tehát közepesnek ítéltető meg a turizmusban dolgozók szakmai felkészültsége a megyében.

A felsőoktatásban megtörtént az intézményi integráció, előkészületek történtek egy további egyetem létesítésére, viszont ezekkel a tendenciákkal együtt nem emelkedett a kutatás-fejlesztési helyek és az azokban foglalkoztatottak száma. A turizmus oktatás színvonalával nem lehetnek elégedettek a megyében.

1.13 Együttműködések

A 75 válaszadó települési kérdőívből csupán 38 településen jelezték, hogy létezik együttműködés a település és más szervezetek között. Egyedül Hegykőn tüntették fel a Regionális Marketing Igazgatóságot, mint együttműködési partnert, egyébként a települések szinte kizárólag a helyi vállalkozókat, a kistérségek képviselőit, továbbá az egyéb helyi szervezeteket említették együttműködési partnerként. A regionális és megyei szervezetek hiányoznak az együttműködési partnerek halmazából. A kistérségek nem tüntettek fel regionális szervezetet, mint együttműködési partnert.

A megye határain túlmutató kiváló kezdeményezés Pannonhalma, Herend és Bábolna együttműködése, melynek célja a hagyományok megőrzése és a turizmus bővítése. Pannonhalma az Apátsággal, Bábolna ménésbirtokával, arab telivéreivel és fedett lovardájával, továbbá Herend porcelániumával és látványműhelyével erősíti a szövetséget.

A határ menti kapcsolatok mindig is meghatározó elemei voltak a megyefejlesztésnek. Az osztrák-magyar vonatkozásban az elmúlt években intézményesültek a kapcsolatok, melyek mélyebb minőségi

tartalommal való megtöltése kívánatos a jövőben. A szlovák-magyar viszonylatban lassú elmozdulás figyelhető meg, amely a szlovák fél területi intézményrendszerében történő elhúzó reformnak tulajdonítható. Mindenképpen előrelépést jelent a Hármas Dunavidék Eurorégió kialakítása Szlovákiával közösen.

Ausztriával meglévő együttműködések:

- A Kommunálfórum a Nyugati Kapu kistérség közreműködésével határokon átnyúló együttműködések támogat
- Lehetőségként már megfogalmazódott Bécs-Ljubljana, Bécs-Graz, illetve Bécs-Zágreb közlekedési útvonalak Nyugat-Dunántúlon, így Győr-Moson-Sopron megyén történő átvezetése
- Az 1998-ban aláírt Osztrák-Magyar Ingázó Egyezmény alapján a Győr-Moson-Sopron megyéből naponta több százan járnak át Burgenlandba dolgozni.
- Mindkét oldal kereskedelmi és iparkamaráinak bevonásával üzletember találkozók szervezése

1.14 SWOT-analízis

A helyzetelemző rész felismeréseit az alábbi SWOT-analízisben összesítjük.

Gazdaság

Erősségek

- Gazdasági szempontból az ország egyik legdinamikusabban fejlődő területe, összetett és több lábon álló gazdasággal
- Infrastruktúra kiépítettsége
- A hazai modernizáció egyik sikeres területe
- Az egy főre jutó GDP országos átlag feletti (125%)
- Az országos átlagnál magasabb fejlesztési potenciál
- Országos átlagnál magasabb vállalkozási- és munkakultúra
- Magas a külföldi közvetlen tőkebefektetések aránya
- Közvetlenül szomszédos az Európai Unióval

Gyengeségek

- Gazdaságilag stagnáló kistérségek jelenléte
- Alacsony kutatás-fejlesztési tevékenység

Lehetőségek

- Lakossági jövedelmek növekedésével a fogyasztás és a vállalkozói kedv erősödése
- Az Európai Unióhoz való csatlakozásból fakadó előnyök kihasználása
- Az EU integrációval a megye gazdasági súlyánál fogva Burgenlandra is szívó hatást gyakorol a jövőben; Sopron gazdasági szerepének és burgenlandi vonzáskörzetének erősödése

Veszélyek

- Megmaradnak a térségenkénti gazdasági különbségek
- EU csatlakozás elhúzódása

Közlekedés

Erősségek

- Jól megközelíthető
- Fontos kelet-nyugati és észak-déli közlekedési tengelyek futnak a megyén keresztül
- Inter City vonatjárat Budapest-Sopron illetve Budapest-Győr között
- Lokális jelentőségű határátkelőhelyek megnyitása a közelmúltban Mörbish-Fertőrákos és Pamhagen-Fertőd között
- A megye osztrák határvonalán jelenleg folyamatban van a Zsira-Lutzmansburg közötti határátkelőhely megnyitása
- Péri repülőtér lehetőségei, elsősorban határnyitás esetén
- Magyarország beutazó idegenforgalmának több mint egyharmada a megye határátkelőin keresztül érkezik az országba
- Az osztrák határszakasz személyforgalmának mintegy háromnegyede a megye határátkelőin bonyolódik
- Hegyeshalom az ország legnagyobb forgalmú határátkelőhelye, az osztrák-magyar határszakasz forgalmának mintegy 40%-ával

Gyengeségek

- A vasút részesedése folyamatosan, és jelentős mértékben csökkent az utóbbi években a közlekedésen belül
- 85-ös és 86-os tranzitútvonalak sok falu- és városközponton haladnak át, ami lassú közlekedést tesz lehetővé

Lehetőségek

- Kompos határátkelőhely létesítése Szlovákia irányába Gönyűnél és Dunakilitinél
- Bécs-Graz, Bécs-Ljubljana, illetve Bécs-Zágreb vasúti közlekedési útvonal Sopron-Szombathely útvonalon történő átvezetése a megye közlekedési hálózatának fejlesztéséhez járulna hozzá
- Dunakilitinél vízi határbeléptetés kialakítása

Veszélyek

- Elmarad a közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Turizmus általában

Erősségek

- Erős belföldi turizmus
- Határmenti fekvés révén a nyugati küldőpiacokhoz való közelség
- Három főváros közelsége (Budapest, Bécs, Pozsony)

- Erős tranzitforgalom
- A megye „kapu-szerepet” tölt be az ország idegenforgalmában
- Komplex turisztikai kínálat kialakításának feltételei adottak
- Nemzetközi jelentőségű vonzerők jelenléte, melyek lehetővé teszik a márkázást
- A két megyei jogú város, Győr és Sopron jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkeznek

Gyengeségek

- Győr és Sopron túlsúlya miatt alapvetően kétpólusú területi szerkezet jellemzi a megye idegenforgalmát
- Egyensúlytalan, észak felé „billent” területi szerkezet a megye idegenforgalmában
- A tematikus ajánlatok kis száma
- A szezonális csökkenést csökkentő programok, termékek kis száma
- A szolgáltatások területenként nagyon eltérő színvonalú kiépítettsége
- A tranzit turisták nem, vagy minimális mértékben fogyasztanak a megyében
- Tranzitforgalom megállítására nincs kellőképpen felkészülve a megye, nem tudja azt kihasználni (pl. jelentős attrakciók kialakítása, kitáblázottság)
- Gyakran magas várakozási idő a határon (Schengeni Egyezmény)
- Burgenlandhoz képest nagy különbségek megléte a szolgáltatás színvonalát illetően

Lehetőségek

- A lakossági jövedelmek növekedésével nő a belföldi turizmus
- A második és harmadik utazások számának növekedése a jelentős küldőországokban
- Határátkelőhelyek számának növekedése
- Magyarország Schengeni Egyezményhez való csatlakozása
- EU integrációval Bécs közelségére való tekintettel felértékelődik a Fertő-tó magyarországi része és a Szigetköz illetve kialakul azok második otthon szerepe
- EU integrációval Magyarország vonzereje nő

Veszélyek

- Környezeti terhelés növekedése
- Elhúzódik a Schengeni Egyezményhez való csatlakozás és a kellő számú határátkelőhely kialakítása, ami által megmarad a magas várakozási idő az osztrák-magyar határon

Kereslet a szálláshelyek adatai alapján

Erősségek

- Győr-Moson-Sopron megye 1999-es adatok alapján az ország 19 megyéje és fővárosa közül az előkelő hatodik helyet foglalja el vendégéjszakák tekintetében
- A megye az országhoz viszonyított területi arányánál (4,4%) nagyobb mértékben részesedik a vendégérkezésekből (6,3%), a külföldi vendégérkezésekből (5%), és az eltöltött vendégéjszakákból (5,2%)
- Magas belföldi piaci részesedés (a kereskedelmi szálláshelyeken realizált vendégéjszakák közel 70%-a magyar) ami egy bizonyos stabilitást ad a megye idegenforgalmának
- A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma az 1995-2000 közötti időszakban 44,7%-kal nőtt

- 1995-2000 között a szállodai vendégéjszakák száma 41,8%-kal növekedett, melyből a négycsillagos szállodák vendégéjszakáinak száma közel 13-szorosára növekedett
- 1995-2000 között a vendégéjszakák száma növekedett a turistaszállók (113,6%), a nyaralóházak (96,5%), és a panziók (50,8%) esetében
- 1995-2000 között a magánszálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 54,2%-kal növekedett
- 1995-2000 között a megye kereskedelmi szálláshelyein az átlagos tartózkodási idő 1,86-ról 2,56 napra folyamatosan növekedett. A külföldiek átlagos tartózkodási ideje 1,70-ről 1,93 napra növekedett.
- Az egyes szálláshelytípusokon belül a magánszálláshelyek esetében tapasztalható magas átlagos tartózkodási idő (1999-ben 4,04 nap)

Gyengeségek

- A megye az országhoz viszonyított területi arányánál (4,4%) kisebb mértékben részesedik az eltöltött külföldi vendégéjszakákból (2,7%)
- Kevés településre koncentrálódik a turistaforgalom meghatározó hányada (1999-es adatok alapján a megyében a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák 81,2%-át Sopron, Győr és Mosonmagyaróvár, 71,5%-át Győr és Sopron, továbbá közel felét Sopron realizálja)
- A külföldi piacok nem kiegyenlítettek; a német turisták teszik ki a külföldi vendégéjszakák 42,6%-át
- 1995-2000 között a vendégéjszakaszám mind a két- (29,2%) mind az egycsillagos szállodákban (20,6%), továbbá a kempingeknél (18,2%) csökkent
- A külföldi vendégéjszakák növekedési üteme (9%) messze elmarad az összes vendégéjszaka növekedési ütemétől (44,7%) az 1995-2000 közötti időszakban
- Az országos átlagnál alacsonyabb átlagos tartózkodási idő (1999-ben az országos átlag 3,09 nap, a megye átlaga 2,56 nap volt)
- A megye kereskedelmi szálláshelyein megszálló külföldiek átlagos tartózkodási ideje (1,93 nap) elmarad az összesített átlagos tartózkodási időtől a megyében (2,56 nap)
- Annak ellenére, hogy országos szinten a külföldiek átlagos tartózkodási ideje (3,52 nap) magasabb az összesített tartózkodási időnél (3,09 nap), a megyében a külföldiek átlagos tartózkodási ideje alacsonyabb az összesített tartózkodási időnél
- 1995-2000 között a megye kereskedelmi szálláshelyein a külföldiek átlagos tartózkodási idő növekedése (+13,5%) lényegesen elmarad az összesített átlagos tartózkodási idő növekedéstől (+37,6%)
- 1995-1999 között a magánszálláshelyeken csökkent az átlagos tartózkodási idő

Kínálat a szálláshelyek adatai alapján

Erősségek

- 1995-2000 között a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált férőhelyek száma 38,5%-kal növekedett
- 1995-2000 között 61,3%-kal nőtt a szállodai férőhelykapacitás; a négycsillagos szállodai férőhelykínálat kapacitása tízszeresére nőtt
- Szállodai kínálat minőségi irányba történő elmozdulása: 2000-ben megjelent az ötcsillagos kategória, 1995-2000 között csökkent az egy- és kétszillagos szállodai férőhelyek és nőtt a három- és négycsillagos szállodai férőhelyek aránya a szállodai férőhelykínálaton belül

- 1995-2000 között a turistaszállók, a panziók és a nyaralóházak férőhelyeinek száma egyaránt növekedett
- 1995-1999 között a magánszálláshelyek férőhelykapacitása közel négyszeresére nőtt

Gyengeségek

- 1999-es adatok alapján a megye kereskedelmi szállásférőhelykapacitásának 87,8%-ával Győr, Sopron és Mosonmagyaróvár, illetve 77,2%-ával Győr és Sopron rendelkezik, továbbá a férőhelykapacitás közel fele Sopronban van
- 1995-2000 között a férőhelykínálat az egycsillagos szállodák esetében 43,2%-kal, és a kempingek esetében 3%-kal csökkent

Kapacitáskihasználtság

Erősségek

- A négycsillagos szállodák kapacitáskihasználtsága az erős férőhelykínálat növekedés mellett is javult
- 1995-2000 között javult a panziók és a nyaralóházak kapacitáskihasználtsága

Gyengeségek

- Alacsony szobakihasználtság a megye szállodáiban
- 1995-2000 között a szállodák kapacitáskihasználtsága csökkent, mivel a szállodai férőhelyek száma (61,3%) jelentősebben növekedett, mint a vendégéjszakák száma (41,8%)
- 1995-2000 közötti időszakban a turistaszállók és a kempingek kapacitáskihasználtsága csökkent

Termékfejlesztés általában

Erősségek

- Kerékpárutak folyamatos fejlesztése (Sopron-Fertőrákos, Győr-Darnózseli)
- Több kastélyszálló felújítása a közelmúltban (Röjtökmuzsaj, Sobor, Rábasebes), és a közeljövőben (Egyed)
- A turisztikai szolgáltatások tudatos, célcsoportok szerinti fejlesztésében jó példát szolgáltat a közeli Ausztria a megye számára az elmúlt 10 évet tekintve
- A turisztikai kínálat magas fejlesztési lehetőségeket rejt magában
- Néhány helyen fejlesztési koncepció és finanszírozási háttér megléte
- Vannak konkrét és jelentős fejlesztési elképzelések a jövőre nézve

Gyengeségek

- A termékfejlesztés sok esetben nem tudatos és megalapozott
- Jelenleg spontán fejlődés jellemzi a megye turisztikai kínálatának fejlődését
- Kevés település és kistérség rendelkezik megalapozott turizmusfejlesztési tervvel
- A jelenleg meglévő fejlesztési elképzelések a legtöbb esetben még nem konkrét tervek
- Tőkeszegény önkormányzatok a pályázatok által előírt önrészt nem tudják teljesíteni
- Vállalkozói források szűkössége
- A közelmúlt nagyobb volumenű turisztikai fejlesztéseinek kis száma

- Kevés település rendelkezik tisztán definiált jövőképpel a turizmusfejlesztés tekintetében
- A megyében nincs olyan szervezet, amely felelősséget vállal a turisztikai projektek koordinálásáért és menedzseléséért
- A határmentiség ellenére minimális közös termékfejlesztés Burgenlanddal és Szlovákiával

Lehetőségek

- Magánszektor folyamatos megerősödése pozitívan hat a befektetésekre
- A közeledő EU integráció serkentően hat a külföldi tőke befektetésekre
- A turizmus elismertsége és támogatottsága növekszik (Széchenyi terv, regionális és Európai Uniós források)
- Európai Uniós támogatások mértéke várhatóan megtízszereződik a csatlakozást követően
- Széchenyi terv egyik fő prioritása a turisztikai termékfejlesztés

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre nem jut elég vállalkozói és pályázati forrás
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- Az EU integrációtól várható erősebb piaci versenyben a megye veszít piaci helyzetéből

Kulturális turizmus

Erősségek

- Jelentős kulturális örökség
- Nemzetközileg ismert nevek kötődnek a megyéhez, mint Széchenyi, Esterházy, Liszt és Haydn
- Épített vonzerők gazdagsága
 - A Pannonhalmi Apátság az UNESCO Világörökség része
 - Komoly vonzerővel rendelkeznek a Fertődi Esterházy-kastély, a Fertőrákosi kőfejtő és koncertjei, Győr és Sopron történelmi belvárosai, a Lébényi templom, a Nagycenki Széchenyi Kastély, és a megye egyéb kastélyai
 - Sopron az ország második, Győr pedig a harmadik műemlékekben leggazdagabb városa Budapest után
 - Nagyszámú kastély és kastélyszálló
 - Kastélyturizmust erősítő fejlesztési elképzelések: Esterházy-kastély felújítása és szálláshelyek kialakítása, Nagycenken a kastélyt is magában foglaló Széchenyi István témapark létesítése
 - A kulturális és idegenforgalmi célra jó adottságokkal rendelkező épületek és kastélyok funkcióváltásának lehetősége
 - Jelentős számú helyi jelentőségű épített vonzerő
 - Árpád-kori templomok
- Rendezvények, programok sokfélesége
 - Fertődi Esterházy-kastély Haydn koncertjei (Nyári Ünnepi Játékok)
 - Fertőrákosi Kőfejtő koncertjei
 - Számos helyi jelentőségű kulturális rendezvény
- Győr és Sopron fesztiválváros rangja
- Élő népi hagyományok: gyékényfonás, csipkehímzés, néptánc
- Kézműves- és alkotótáborok, művésztelepek

- Nemzeti sokszínűség (magyar, szlovák, német, horvát)
- „Vasfüggöny” öröksége részben a megyéhez kötődik, amelyre turisztikai kínálat építhető
- Múzeumok, tájházak, kiállítások és gyűjtemények gazdagsága
- Vallási turizmus, mindenekelőtt Pannonhalma esetében
- Számos együttműködési lehetőség megléte Burgenlanddal és Szlovákiával a kulturális turizmus tekintetében
 - Haydn zenei koncertjeinek összehangolása (Fertőd, Eisenstadt)
 - Tematikus út kialakításának lehetősége az Esterházy kastélyok témakörében (Fertőd, Eisenstadt, Forchtenstein)
 - Kőfejtőbeli rendezvények kombinálása (Fertőrákos és St. Margarethen)
 - Fertőrákos kőfejtőjében operaelőadások szervezése (Aida, vagy Mozart: Varázsfuvola), a Mörbischi operett előadásokkal egyidejűleg, majd a két rendezvény összehangolása
 - A Rajkán meglévő Hármas Határ Néptánc Fesztivál továbbfejlesztése
 - Andau és a határ között (Osli irányában) ‘56-os menekültek szobrai találhatóak meg az út mentén, amely jó alapot ad egy ‘56-ot feldolgozó, határon átnyúló tematikus vonzerő magyar oldalon történő kiegészítésére
 - Kirajzolódott egy Liszt Ferenc zenéje köré épülő nemzetközi zenei fesztivál koncepciója, amely osztrák-magyar rendezésben, a határ minkét oldalán valósulna meg
 - Az egykori Borostyánkőúthoz kapcsolható emlékek turizmus számára történő megnyitása

Gyengeségek

- A kulturális és idegenforgalmi célra jó adottságokkal rendelkező épületek gyakran nincsenek kihasználva; kevés kastély felújítása történt meg
- Tematikus ajánlatok kis száma
- A szezonaritást csökkentő programok kis száma
- Liszt Ferenc köré szerveződő közös kulturális rendezvénysorozat megszervezésének elhúzódása
- A megyében nincsenek olyan jelentős rendezvénysorozatok, mint a mörbischi operett (6400 férőhelyes szabadtéri színpad évi 200.000 látogatóval), vagy a szentmargitbányai (St. Margarethen) kőfejtőbeli előadásorozat (évi 100.000 látogató)
- Sok esetben a már meglévő kulturális programok egyáltalán nem, vagy nem kellő mértékben kerülnek összekapcsolásra, összehangolásra a burgenlandi „testvér” rendezvényekkel (Haydn koncertek, kőfejtőbeli koncertek és előadások)

Lehetőségek

- A kulturális- és örökségturizmus iránti kereslet világszerte nő
- A színvonalas kulturális rendezvények iránti kereslet növekedése
- A Széchenyi terv prioritásai között önálló alprogramként szerepel a kastélyturizmus fejlesztése, továbbá az egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztése alprogramon belül a kulturális turizmus fejlesztése

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a kulturális- és örökségturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- Az épített vonzerők folyamatos karbantartásának elmaradása miatt állaguk romlása

Aktív turizmus

Kerékpározás

Erősségek

- Kerékpározásra alkalmas, változatos terület
- Majdnem összefüggő kerékpárút a Fertő-tó körül
- Kerékpárút Győr-Darnózseli között a Szigetközben
- Fejlesztési tervek megléte, pl. Darnózseli-Halászi-Mosonmagyaróvár kerékpárútvonal, és a Mosonmagyaróvárt Fertő-tóval összekötő kerékpárútvonal
- Folyamatosan kiépülő kerékpárutak
- Kapcsolódási pontok megléte a burgenlandi és a szlovák kerékpárút hálózathoz
- Kerékpáros turizmus fejlesztésére regionális szinten megállapodás született a teljes körű és komplex fejlesztésre a Regionális Idegenforgalmi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Tanács között

Gyengeségek

- Kerékpárutak szakaszossága és kiépítetlensége
- Duna-menti kerékpárút hiányzó szakaszai: Darnózseli-Halászi, továbbá Mosonmagyaróvár és a határ között
- Harmad- és negyedrendű, alacsony forgalommal rendelkező közutak kerékpározás céljára történő kitéblázása minimális szintű
- A megye folyómenti töltései - mindenekelőtt a Duna-menti töltés - nincsenek kihasználva kerékpározás céljára
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások (kerékpárkölcsonzés, szervízhálózat) kiépítetlensége
- Burgenlandhoz képest nagy különbségek megléte a kerékpárúthálózat és a kapcsolódó szolgáltatások színvonalát illetően

Lehetőségek

- A kerékpáros turizmus iránti igény nő
- A Széchenyi terv prioritásai között az egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztése alprogramon belül szerepel a kerékpáros turizmus fejlesztése

Veszélyek

- Az EU integrációig nem alakul ki összefüggő kerékpárúthálózat
- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a kerékpáros turizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást

Viziturizmus

Erősségek

- A viziportok adottságai jók
- Kiváló vitorlázási és szörfözési lehetőségek a Fertő tavon
- A Fertő-tó osztrák oldalán szervezett jelentős vitorlásversenyekből a megye is profitálhat (2001-ben szörfvilágbajnokság)
- Konkrét tervek megléte vitorlaskikötőre Fertőrákoson
- Jó túrázási lehetőségek a Rábán, a Dunán, a Mosoni-Dunán, a Szigetközben, a Marcalon, a Répcén és a Rábcán
- A Mosoni zsilip kialakítására fejlesztési tervek vannak, amely lehetővé tenné a Mosoni Dunán vizitúrázók számára Mosonmagyaróvárnál az átjárhatóságot
- Jachtkikötő Ásványrárón
- Jachtkikötő létesítésére elképzelések Gönyűn

Gyengeségek

- A Duna mentén határbeléptetés jelenleg csak Komáromnál létezik, ezáltal a dunai jachtforgalom alacsony szintje a megyében
- Folyóvizek menti kitáblázottság minimális szintű
- Pihenőhelyek infrastrukturális kiépítettsége sok tekintetben elmaradott

Lehetőségek

- Fertő-tavi vízi határátkelőhely megnyitása
- A Széchenyi terv prioritásai között az egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztése alprogramon belül szerepel a viziturizmus fejlesztése

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a viziturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást

Természetjárás

Erősségek

- Változatos természeti táj és természeti értékek (pl. Soproni-hegység, Fertő-tó, Szigetköz)
- Védett természeti területek gazdagsága: Fertő-Hanság Nemzeti Park, Szigetközi Tájvédelmi Körzet, Fertő tó
- Egyedülálló természet a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban
- Az országos jelentőségű védett területek mintegy 45 ezer hektárt, a megye összterületének 11%-át teszik ki
- Az egykori „Vasfüggöny” örökségeként összefüggő „zöld folyosó” megléte a határvonal mentén
- Túrázásra kiválóan alkalmas vidékek a Fertő-Hanság Nemzeti Park, a Pannonhalma-Sokorói dombság a Soproni hegység, és a Szigetköz
- Sopron-Kőszeghegyalja és Szigetköz üdülőkörzetek részben vagy teljes egészében a megyében található
- Kijelölt turistautak; pl. Győr-Dunaszeg-Hédervár-Kimle-Lébény-Hanság; Ménfőcsanak-Pannonhalmi-dombság

- Tervbe van véve egy natúrpark létrehozása a Bakonyér Kistérség területén
- Tervek egy Bioszféra rezervátum és Szent Benedek Ökológiai park kialakítására a Pannonhalma-Sokoró Kistérségben

Gyengeségek

- A természetjárásra épült turisztikai kínálat és infrastruktúra minimális szintű
- Természeti értékek marketingkommunikációja minimális szintű
- A Fertő-Hanság Nemzeti Park turisztikai programkínálata kezdetleges stádiumban van

Lehetőségek

- Fertő-Hanság Nemzeti Park az osztrák oldallal közösen, mint kultúrtáj, Világörökség címet kap (pályázat már megtörtént)
- A természet vonzereje egyre népszerűbbé válik
- Természetközeli élmények, nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek továbbá az aktív nyaralások iránti kereslet nő

Veszélyek

- Környezetszennyezés növekedése
- Együttműködések elmaradása Burgenlanddal

Lovasturizmus

Erősségek

- A megye földrajzi adottságaihoz jól illeszkedik a lovasturizmus
- A megyében több mint tíz településen működik lovasiskola
- a megye településeinek 30%-ában van lehetőség lovaglásra (lovasiskola, tereplovlás, lovasúraszervezés, sétakocsizás, télen lovasszán, stb.)
- Különféle lovasrendezvények, díjugrató és fogathajtó versenyek megrendezése
- Gyakori osztrák és német látogatók

Gyengeségek

- Lovaspanziók kis száma
- Hiányzik a fogathajtás, mint szolgáltatás

Lehetőségek

- Lovaglás iránti kereslet növekedő tendenciát mutat
- A Széchenyi terv prioritásai között az egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztése alprogramon belül szerepel a lovasturizmus fejlesztése

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a lovasturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást

Vadászturizmus

Erősségek

- Az erdőszültség kedvező a megyében
- Vendégvadásztatásnak több évtizedes hagyománya van a megyében
- Jó nevű vadászterületek (Hanság, Szigetköz)
- Magas fizetőképes kereslet célozható meg vele
- Az erdő fenntartásához szükséges költségeket részben biztosítja
- Vadászcastély megléte Pusztacsaládon és Rábasebesen

Gyengeségek

- Szigetköz természeti állapotának megoldatlansága a nagyvadállományra is negatívan hat
- Magaslesek rossz állapota

Lehetőségek

- Solymászat és íjászat népszerűsége nő

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a vadászturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- Szigetköz vadállománya belterjessé válik az áramlási irányokba való beavatkozás következtében: a vizierőmű a Csallóköz irányába, az M1-es autópálya a Hanság irányába zárja le az áramlási útvonalakat
- Az élőhelyek további csökkenése
- Vadászati etika meglágyulása, ezáltal a vadászati kultúra alacsonyabb szintre fejlődése

Horgászturizmus

Erősségek

- A megye átlagosnál gazdagabb vízfolyás-sűrűségére tekintettel a települések 55-60%-ában van adottsága a horgászturizmusnak

Gyengeségek

- Spontán fejlődés

Lehetőségek

- Helyi szempontokon felülemelkedő koordináció kialakítása

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a horgászturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- Rablógazdálkodás

Egészségturizmus

Erősségek

- A megyében jó adottságokkal rendelkezik az egészségturizmus
- Jelentős gyógy- és termálvízkinccs
- Csaknem 20 településen van termálkút, és 8 településen épült termálfürdő
- Konkrét fürdőfejlesztési elképzelések, és önkormányzati önrész megléte Győrben
- Mosonmagyaróváron intenzív fejlesztések a közelmúltban, és a jelenlegi fürdő területén konkrét fejlesztési elképzelések egy szaunakomplexumra és egy élménymedencére
- Hegykőn kisebb és folyamatos fejlesztések
- Lipóton fedett medence kialakítására tervek
- Máriakálnokon fürdőkomplexum kialakítására tervek
- Kapuváron a jelenlegi fürdő részleges lefedésére elképzelések
- Nagycenken termálfalu létrehozására tervek
- Balf nemzetközi hírneve
- Wellness-kínálat megjelenése Röjtökmuzsajon és Sopron néhány szállodájában
- Általában nő az egy főre jutó költség a gyógyturisztikai szegmensben
- A Nyugat-dunántúli Régió termálvízkinccsének komplex turisztikai hasznosítási programjának megyére vonatkozó javaslatai jó alapot nyújtanak az egészségturizmus fejlesztésére
- Sajátos klímával rendelkező Soproni hegység
- Pannonhalmi Főapátság gyógynövénykertjének helyreállítására konkrét tervek

Gyengeségek

- Kevés fejlesztés a közelmúltban
- Saját erő hiánya a beruházásoknál
- A jelenlegi fejlesztési elképzelések közül kevés a közeljövőben megvalósuló projekt
- Balf a jelenlegi szintnél nem nyit jobban a turizmus irányába
- Petőháza és Csorna egyelőre nem hajt végre a turizmus bekapcsolódásához nélkülözhetetlen fejlesztéseket
- A fürdők minőségi színvonala alacsony
- A jelenlegi kínálat elsősorban az egynapos fürdőturisták kiszolgálására alkalmas
- Több fürdő csak helyi keresletre számíthat
- A fürdők többsége idényfürdő, csupán szezonális kínálattal rendelkezik
- Minimális wellness kínálat

- Kiegészítő szabadidős kínálat alacsony szintje
- Nagy különbségek megléte a határközeli osztrák fürdők viszonylatában
- Jelenleg nincs együttműködés az osztrák fürdőkkel

Lehetőségek

- Erősödik a preventív, egészségtudatos üdülések iránti igény
- Az egészséges életmód társadalmi felértékelődésével a gyógy- és termálturizmus iránti kereslet általános növekedése várható világszerte
- Az európai társadalom elöregedése miatt a jövőben tovább erősödhet az idős korosztály piaci szerepe, amely a klasszikus gyógyturizmushoz kapcsolódó szolgáltatások legnagyobb vevőcsoportja
- Magyarországon keresletnövelő tényező lesz, hogy az Európai Unió csatlakozás után a hazai gyógy- és termálfürdőhelyek előtt is megnyílik az európai biztosítottak piaca
- A Széchenyi terv prioritásai között külön alprogramként szerepel a gyógy- és termálturizmus fejlesztése

Veszélyek

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz az egészségturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- A fejlesztések elmaradása esetén a folyamatosan erősödő versenyhelyzetben a jelenlegi kínálat elveszíti életképességét

Üzleti és konferenciaturizmus

Erősségek

- Három főváros közelsége (Budapest, Bécs, Pozsony)
- Jó megközelíthetőség
- Kiegészítő programlehetőségek gazdagsága
- Soproni konferenciaközpont fejlesztése megkezdődött a Széchenyi terv, a Phare és az önkormányzat forrásaiból, így hamarosan létrejön az egyezzer fő befogadására alkalmas konferenciaközpont
- Győrben folyamatban van a zsinagóga átalakítása konferencia- és kulturális központtá
- Mosonmagyaróváron Phare forrásból agrártovábbképző központ épül, amely konferenciakapacitással is rendelkezik majd
- A szállodák konferenciatermeinek száma megnövekedett az elmúlt években
- Az ország gazdaságilag egyik legfejlettebb megyéjében kiváló lehetőségei vannak az üzleti turizmus fejlesztésének
- Egyetemeken, kutatóintézetekben és kórházakban megtalálható szellemi tőke, képzési és szakmai munka és nemzetközi kapcsolatrendszer támogatja konferenciák rendezését
- Az üzleti- és konferenciaturizmus csak kismértékben érzékeny a szezonálitásra

Gyengeségek

- Nincs hagyománya a nagy konferenciák szervezésének a megyében
- A megye ismeretlensége a konferenciaturizmus piacán

Lehetőségek

- A konferenciák iránti kereslet folyamatosan növekszik
- A konferenciaturizmus piacán Európa és Magyarország szerepének további erősödése várható világvizonylatban
- A Széchenyi terv prioritásai között külön alprogramként szerepel a konferenciaturizmus fejlesztése

Veszélyek

- Európai Unióhoz való csatlakozás elhúzódása
- A kínálat gyors növekedése a térségben a versenyhelyzet növekedéséhez járul hozzá

Gasztronómia és borturizmus

Erősségek

- Sopron környéki történelmi borvidék hírneve
- Sokoró történelmi borvidékének fejlődése
- Borászati hagyományok a Pannonhalmi Apátságban
- Mindkét borvidéken kezdeményezések borút kialakítására
- Szüreti Napok több településen
- Helyi tájjellegű gasztronómia adottságai
- Gasztronómiai rendezvények megléte: Barokk lakoma (Győr), Málnafesztivál (Sokorópátka), Uborkafesztivál (Markotabödöge), Nemzetközi Halászléfőző Verseny (Vének)
- Két szakácsklub a megyében: Győrben és Mosonmagyaróváron, illetve Sopronban

Gyengeségek

- Nincs még kialakított borút
- A helyi tájjellegű gasztronómiai adottságok nincsenek kihasználva (pl. helyi gyümölcsök)

Lehetőségek

- Helyi gasztronómiai specialitások iránti igény növekedése
- A turisztikai kereslet a minőségi szolgáltatások irányába mozdul el
- Erősödik a gasztronómiai és borturizmus népszerűsége
- A Széchenyi terv prioritásai között az egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztése alprogramon belül szerepel a bor- és gasztronómia turizmus fejlesztése
- Szőlőtermelés jövedelmezőségének javulása

Veszélyek

- Az éttermi franchise hálózatok térhódítása elnyomja a kevésbé tőkeerős, helyi specialitásokat nyújtó vendéglátóhelyek kínálatát

- A turisztikai termékfejlesztésekre szánt forrásokból nem jut elég pénz a gasztronómia és borturizmus fejlesztésére
- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást

Bevásárlóturizmus

Erősségek

- Jó fizetőképességű kereslet
- A bevásárlóturizmusnak hagyománya van a megyében

Gyengeségek

- Bevásárlóturizmus jelentősége folyamatosan csökken
- Bevásárlóturizmushoz társítható lehetőségek kihasználatlansága

Lehetőségek

- Piaci trend, hogy a vásárlás egyre fontosabb része lesz az utazásnak, melyre a megye jó adottságokkal rendelkezik

Veszélyek

- A bevásárlóturizmus volumenének csökkenése az árszínvonal növekedésével

Falusi turizmus

Erősségek

- A falusi turizmus jó adottságokkal rendelkezik a megyében
- A falusi turizmus fő területei a Pannonhalmi-dombság, a Rábaköz, a Rába-Marcalmente, a Sokoróalja, és a Szigetköz falvai
- Nagy növekedési tartalékok rejlenek a falusi turizmusban
- A falusi turizmus a falusi életformából származó jövedelemforrásokat jól kiegészíti
- Lehetővé teszi az életmódváltást a turisták számára

Gyengeségek

- A falusi turizmusban résztvevők alacsony száma (1999-ben a vendégérkezések 2%-a)
- A falusi turizmus fogalmának értelmezése gyakran a szállásadásra szűkül le, és kimaradnak a népi szokások, a vidéki életmód, és a népi kultúra
- Kevés falu rendelkezik egyedi arculattal
- Burgenlandhoz képest nagy különbségek megléte a szolgáltatás színvonalát illetően

Lehetőségek

- Falusi turizmus iránti kereslet növekedése
- Az egyre inkább urbanizálódó társadalomban a természet iránti igény és a vidéki életforma iránti érdeklődés növekszik

Veszélyek

- A nem szakszerű pénzfelhasználás és termékfejlesztés következtében a fejlesztések nem érik el a kívánatos hatást
- Elmarad a falusi turizmus annak eredeti értelmében való fejlesztése
- A tőke és a szakértelem nem található
- Amennyiben a kínálat komplexitása nem nő, a jelenlegi kínálat veszít piaci helyzetéből
- Növekvő nemzetközi konkurencia

Marketing

Erősségek

- Regionális szintű marketingszervezet létrejötte
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF), melynek a városi önkormányzatok, a megyei önkormányzat és a megye kereskedelmi és iparkamarája a tagja
- Megyei Programajánló címmel megyei invitatív kiadvány angol, német és magyar nyelveken
- Megyei szállásjegyzék és múzeumajánló
- Megyei eseménynaptár létrehozása a közeljövőben
- Néhány kistérségi szintű kiadvány megléte burgenlandi és szlovák területekkel közösen
- Készülő Badecker útikönyv Burgenland, továbbá Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék bevonásával

Gyengeségek

- A megye nem rendelkezik önálló turisztikai arculattal
- A megye értékei és vonzerői nincsenek egységes módon összegyűjtve és kiajánlva
- A megye turizmus marketing tevékenysége minimális szintű
- Kevés megyei kiadvány
- Kitéblázottság alacsony szintje és nem egységes mivolta
- A települések túlnyomó többségénél semmiféle vendéginformációs rendszer nem található
- A települések, a kistérségek és a megye nem ismerik pontosan vendégkörüket a vendégmegkérdezések elmaradása miatt
- Kevés település és kistérség folytat turizmus marketing tevékenységet, és ahol folytatnak, ott a legtöbb esetben a spontaneitás jellemző, és kimerül szórólapok illetve prospektusok készítésében

Lehetőségek

- A Széchenyi terv prioritásai között külön alprogramként szerepel a turisztikai információs rendszerek fejlesztése
- Neusiedler See Card illetékességi területének kiterjesztése a Fertő-tó magyarországi részére
- Az elektronikus kereskedelem és az internet jelentőségének növekedése az értékesítésben növeli a marketing eszköztárát
- Térségi üdülőkártyák népszerűségének növekedése

Veszélyek

- Versenytársak megerősödése a megye környezetében
- A közép-kelet-európai régióban egyre élesebb a konkurenciaharc elsősorban a német, osztrák és svájci turisták megnyerése érdekében
- A turisztikai desztinációk egyre intenzívebb marketingtevékenysége a megye jelenlegi pozícióit gyengíti

Humán erőforrás

Erősségek

- Magas foglalkoztatás
- Szakképzett munkaerő
- Az iskolázottsági szint magas, országos szinten itt a legnagyobb az érettségizettek aránya, és a diplomások aránya is az egyik legjobb
- Polgárosult lakosság

Gyengeségek

- Teljeskörű felsőfokú oktatás hiánya
- Turisztikai szakképzés alacsony színvonala
- Nyelvtudás alacsony szintje

Lehetőségek

- Az EU-integrációval nő a munkaerőmobilitás, ami a külföldi tapasztalatszerzés lehetőségét növeli
- Az osztrákok tapasztalata a turizmus oktatásban sok esetben alkalmazható Győr-Moson-Sopron megyében is

Veszélyek

- Szakképzett munkaerő külföldre áramlása

Szervezet

Erősségek

- Kistérségek kialakultak
- A Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság és a Regionális Idegenforgalmi Bizottság létrejött
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- A Nyugat-Pannónia Eurégió (Burgenland, Nyugat-Dunántúl) Győr-Moson-Sopron megye is részét képezi
- Hármás Dunavidék Eurorégió kialakítása Szlovákiával közösen
- Regionális menedzsment szinten tapasztalat az EU források felhasználásában

Gyengeségek

- A megyében nincs egységes turizmusirányítás
- Kevés helyen vetnek ki idegenforgalmi adót, azok többnyire nem turisztikai célú felhasználása

- Kevés önkormányzat rendelkezik turisztikai referenssel
- A megye turizmusát csupán egy idegenforgalmi referens képviseli
- A magyar szakmai szövetségek kialakulatlansága, illetve alacsony érdekérvényesítő képessége
- Kistérségek kezdetleges szintű működése, egymás közötti koordináció alacsony szintje
- Jelentős eltérések az egyes kistérségek, önkormányzatok turizmushoz való viszonyában, szakmai kompetenciájában

Lehetőségek

- Know-how transzfer bevonása Európai Unió forrásokból

Veszélyek

- Az EU integráció hátrányosan érinti a magyar piaci szereplőket, amennyiben a szervezetek nem erősödnek meg, és nem készülnek fel saját érdekeik érvényesítésére

Egyéb együttműködések

Erősségek

- Az 1998-ban aláírt Osztrák-Magyar Ingázó Egyezmény alapján Győr-Moson-Sopron megyéből naponta több százan járnak át Burgenlandba dolgozni
- Együttműködések Győr-Moson-Sopron megye és Burgenland kereskedelmi és iparkamarái között, pl. üzletembertalálkozók szervezése
- Erősödő határon átnyúló együttműködések Burgenland irányába

Gyengeségek

- Az önkormányzatok együttműködése a legtöbb esetben helyi illetve kistérségi szintű, és hiányzik az együttműködés a megyei és regionális szervezetekkel
- Szakmai szervezetek együttműködése minimális szintű, vagy teljesen hiányzik
- Kistérségek kezdetleges szintű működése még legtöbb esetben alkalmatlan az együttműködések kezelésére
- Gyenge határmenti kapcsolatok a szomszédos szlovák térséggel

Lehetőségek

- A turizmusban tevékenykedők felismerik, hogy az együttműködés közös érdek
- Az EU integrációval párhuzamosan a határmenti térségek kommunikációja és együttműködése erősödik

Veszélyek

- A regionális szervezetek, a szakmai szövetségek és a kistérségek nem ismerik fel az együttműködések kialakításában játszandó szerepüket
- A „versenyszellem” erősödése miatt nem alakul ki partnerség

2. Stratégiai program

A megye SWOT-elemzésére építve határoztuk meg:

- a megye jövőképét, azt a célállapotot, amelyet Győr-Moson-Sopron Megye a következő egymásfél évtized során el kíván érni,
- a jövőkép elérését segítő hosszú távú (stratégiai célokat) és középtávú célokat (stratégiai programokat), valamint
- a rövid- és középtávú célkitűzéseket (operatív programokat vagyis intézkedéseket).

2.1 Jövőkép

Győr-Moson-Sopron megye kiegészülve Burgenland északi és középső részével, továbbá Szlovákia Duna menti részével egységes „kínálati régió”-t alkot. A turizmus fejlesztését akadályozó államhatárok jelképpessé váltak.

A turizmus fejlődése felveszi a versenyt a térség gazdaságának sikerterületeivel és a nemzetközi verseny szereplőivel.

A helyi adottságokra alapozott turizmus fejlesztése megszüntette a megyére korábban jellemző kétpólusú (Sopron, Győr) idegenforgalmat.

A megye turizmusának alappillérei

Kultúra

- A barokk kultúra: Győr, Mosonmagyaróvár, Sopron belvárosa a színhelyei a barokk kultúra bemutatásának.
- Kastélyok: az Esterházy-kastély újra a „Magyar Versailles”, teljes felújítása megtörtént, és az Eisenstadt-i kastéllyal összehangolva, egész évben színvonalas zenei és színházi programokat biztosítanak.
- Európa nagy egyéniségei: a térség európai formátumú személyiségeinek „kultusza” egymást kiegészítő, erősítő turisztikai termékek alapjává vált, amelyek nagyszámú turistát vonzanak a régióba (Liszt, Haydn, Széchenyi, Esterházy család).
- Világörökségek: Pannonhalma a magyar egyházi kultúra bemutatója, a Fertő-Hanság Nemzeti Park a természet és a soknemzetiségű térség kialakulását és az ott élő emberek életmódját mutatja meg.

Aktív időtöltés

- A megyét és a szomszédos térségeket behálózó kerékpárutak komplex szolgáltatással rendelkeznek. A kerékpárúthálózat összefüggő rendszert alkot, és csatlakozási lehetőséget biztosít a balatoni, a Blaufränkische és a Duna-menti kerékpárutakhoz.
- A Fertő-Hanság Nemzeti Park egyre inkább szolgálja a természet iránt érdeklődő turisták igényeit, a fenntarthatóság elvének figyelembevételével.
- Zavartalan hajózás biztosított a két vagy három országot érintő vizeken: Duna, Mosoni Duna, Fertő-tó.

Egészség

- Termálvíz előfordulások: a megyében található termálvizek hasznosítása a megalakult Pannon Termál Klaszter (PANTERM) működésének keretében történik.
- Mosonmagyaróváron új fürdő létesítése biztosítja a növekvő igények kielégítését és a régió „zászlóshajóihoz” való felzárkózást.
- Győrben a város fürdőjének fejlesztése nyomán kialakul egy „üdülőnegyed”, szállodákkal és egyéb kapcsolódó szolgáltatásokkal.
- Kapuvár gyógynegyede nemzetközi hírűvé vált.

Üzleti és konferenciaturizmus

Részben a három főváros (Budapest, Bécs, Pozsony) közelségének köszönhetően, részben a jelentős minőségi és mennyiségi konferenciakapacitás-javítás eredményeképpen a megyében a szállodák kihasználtságának fontos részévé váltak az üzleti találkozók, szemináriumok, tanácskozások, konferenciák. Sopron elismert konferenciaközponttá válik, Győr kellemes üzleti „találkozóhely a félúton”.

Szervezet(ek)

A széleskörű szerveződés eredményeként a szolgáltatók szakmai tömörülései és a turizmusban érdekeltek együttműködései a Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (4.1 intézkedés) által biztosítják az egységes és versenyképes minőséget, a közös piaci fellépést, és a tudatos kínálatfejlesztést.

A megye a regionális turizmusfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép, és „Az erőt adó régió” szlogen hordozója.

A megye lehetséges turisztikai szlogenjei

- Magyarország kapuja: -Kapu a természetre! (A természet kapuja)
 -Kapu a kultúrára! (A kultúra kapuja)
 -Kapu az egészségre! (Az egészség kapuja)
- Ezerarcú megye
- A kultúra és az aktív pihenésre vágyók térsége
- Üzleti találkozóhely
- Harmónia határok nélkül – Határtalan harmónia
- Ahol a kultúra a természettel találkozik
- Győr-Moson-Sopron / Sokkal szebb, mint otthon!

2.2 Stratégiai célok

A fentiekben meghatározott jövőkép elérése érdekében a megye számára nyolc *stratégiai cél* fogalmazható meg:

- I. A megye versenyképességének erősítése
- II. Környezetvédelem és fenntarthatóság biztosítása
- III. Értékteremtés és értéknövelés
- IV. Szezonális csökkentése
- V. Szolgáltatások területi szétterítése
- VI. Komplex kínálat kialakítása
- VII. Tájégségként egyedi és vonzó arculatok kialakítása
- VIII. Együttműködések erősítése a megye turisztikai térségein belül és kívül

A megye versenyképességének erősítése

A turizmus fejlesztése, versenyképességének jelentős emelése nem egyszerűen a jövő, hanem a jelen követelménye. A versenytársak ereje folyamatosan növekszik külföldön és belföldön egyaránt. Csak a minőség állandó fejlesztésével és új termékek létrehozásával lehet a versenyben helyt állni. A cél, hogy a turizmus versenyképessége lépést tartson a megye gazdaságának sikerterületeivel és a nemzetközi verseny szereplőivel.

Környezetvédelem és fenntarthatóság biztosítása

A gazdasági tevékenység, az emberek fogyasztása, és a helyváltoztatás terheli a környezetet. A turizmus fejlesztése a környezet terhelésének növekedésével jár. A környezet védelme, ami egyben a fenntarthatóság biztosítását is jelenti, megköveteli azt, hogy a terhelések állandó és szervezett ellenőrzés alatt álljanak és a turizmusban keletkező hasznok egy részét a környezeti terhelés csökkentésére, mederben tartására fordítsák.

Értékteremtés és értéknövelés

A turizmus fejlesztése, mint tudatos és tervezett tevékenység jelentős mértékben járul hozzá a térség értékeinek növeléséhez, új értékek teremtéséhez. Jó példa erre a Rójtkmuzsajon található kastély, ami turisztikai funkciót kapva megőrizhette régi értékeit, sőt újakkal gyarapodott.

Szezonális csökkentése

A szolgáltatások jó része egész évben rendelkezésre áll, ami magasan tartja a turisztikai vállalkozások állandó költségintéjét. A megyében az éven belüli forgalomhullámozás igen erős, és sajnos a csúcs rövid ideig tart, míg a holt szezon hosszú. A magas állandó költségek ebben a helyzetben jelentős akadályai a szolgáltatások minőségfejlesztésének. Stratégiai fontosságú éppen ezért, hogy olyan intézkedésekre kerüljön sor, amelyek a szezonális csökkenését eredményezik.

Szolgáltatások területi szétterítése

Győr és Sopron túlsúlya miatt, továbbá az északi területek nagyobb vonzereje miatt alapvetően kétpólusú, észak felé „billent” területi szerkezet jellemzi a megye idegenforgalmát. Ezért nagyon fontos feladat a szolgáltatások területi szétterítése többek között kerékpárutak, tematikus útvonalak, lovastúra útvonalak létrehozásával, valamint olyan programcsomagok létrehozásával, amelyek az

eddig turisztikailag nem, vagy csak kevésbé hasznosított területek szolgáltatásait (pl. folklór programok, gasztronómiai és borturisztikai kínálat) is tartalmazzák. Ezzel a gyengébb területek is fejleszthetők, és a koncentrált turistaforgalom széthúzható.

Komplex kínálat kialakítása

A komplex kínálat alatt egyrészt az adott terméktípuson belüli széles szolgáltatáspalettát, másrészt a kapcsolható terméktípusok sokféleségét értjük. A komplexitás lényege, hogy a turista a lehető legteljesebb módon tudja eltölteni szabadidejét. A komplexitásra való törekvés egyaránt képviseli a turista és a megye érdekét.

Tájegységként egyedi és vonzó arculatok kialakítása

A ma követelménye a térségi gondolkodás, szervezés és piaci megjelenés. Ezért elengedhetetlen a turizmus marketingszervezetek felállítása tájegységként. Ezek az arculatformálás tartalmi (településkép, szolgáltatások színvonala, stb.) és formai (grafikai és stilisztikai megjelenés a kiadványokban, médiákban, stb.) oldalának alakítását egyaránt felvállaló, a fejlesztési feladatok végrehajtásának motorjává váló, valamint szervezési és marketing feladatokat hatékonyan ellátó kisebb szervezetek.

Együttműködések erősítése a megye turisztikai térségein belül és kívül

A turizmus sokszereplős gazdasági tevékenység. A szereplők egyenkénti teljesítménye inputként hat, a végeredmény pedig közös outputként jelenik meg a piacon. A fogyasztó a térséget egészében ítéli meg a vonzerőivel, a különböző igénybe vett szolgáltatásaival, infrastruktúrájával, biztonságával, információs rendszerével, lakóinak vendégszeretetével és sok más tényezővel együtt. Ebből következik, hogy azon turisztikai térségnek van nagyobb esélye, amelyik jobban szervezett, amelyik képes túllépni a 80-as évek egyszerű szervezeti formáin, és egyre inkább a vállalatra jellemző szigorúbb együttműködési kereteket képes kialakítani. Ezek a kooperációk nem megyehatár szerint, hanem a turizmus kínálatának összetétele szerint alakulnak.

Számos területen van lehetőség együttműködésre a határon túli területekkel, első sorban Burgenlanddal. Az együttműködés fő területei a kultúra és az aktív turizmus. Stratégiai célként fogalmazzuk meg a határon átnyúló együttműködések bővítését, különös tekintettel az európai integráció közeledtére.

2.3 Stratégiai programok

A hosszútávú célrendszer (stratégiai célok) elérését rövid- és középtávú *stratégiai programok* segítik, amelyek általánosan megfogalmazott célok. A stratégiai programok a rövid- és középtávú *operatív programokon* (intézkedéseken) keresztül valósulnak meg.

A stratégiai programok figyelembe veszik a megye szükségleteit, annak erősségeire és fejlesztési potenciáljára építenek. A stratégiai programok a stratégiai célok megvalósulását segítik. Az előzőek alapján a következő stratégiai programokat javasoljuk a turizmusfejlesztési program számára:

1. *Tudatos termékfejlesztés*
2. *Marketingtevékenység fejlesztése*
3. *Humán erőforrás fejlesztése*
4. *Szervezet- és intézményfejlesztés*

A stratégiai fejlesztési területek közül a tudatos kínálatfejlesztés és a marketingtevékenység fejlesztése a turisztikai arculatot közvetlenül meghatározó programok, míg a humán erőforrás fejlesztése, illetve a szervezet- és intézményfejlesztés a működés háttérprogramjaiként szolgálnak, de szintén nélkülözhetetlen elemei a turizmus sikeres fejlesztésének.

A stratégiai programok rövid- és középtávon valósítják meg a jövőképből levezethető, hosszú távon érvényesülő stratégiai célokat. Az egyes stratégiai programok megfogalmazása az alábbi egységes szerkezetet követik:

- *Indoklás* – az adott helyzetértékelés leírása, a kiválasztott stratégiai program szükségességének indoklása.
- *Általános célok* – a stratégiai program megvalósítása során elérni kívánt célok leírása. A célok a helyzetelemzés megállapításaiból következnek, a stratégiai célok eléréséhez járulnak hozzá.
- *Hatásindikátorok* – az egyes stratégiai programok megvalósítása révén elérni kívánt célok, általános hatások értékelésére való mérhető - amennyiben lehetséges –számszerűsített mutatók.
- *Intézkedések felsorolása* – a stratégiai program megvalósítására szolgáló intézkedések felsorolása, azok rövid mondatba foglalása, érintve a lehetséges kedvezményezettek körét. Gyakorlatilag ez a leírás szolgál a stratégiai program tényleges tartalmának bemutatására.

Stratégiai program 1: Tudatos termékfejlesztés

Indoklás

Az értékesítés alapját a termékek képezik, amelyek összességét nevezzük kínálatnak. Ennek minősége körülhatárolja a lehetséges célcsoportokat és a kommunikálandó üzeneteket. A kínálatfejlesztés koncepciója meghatározza továbbá a kedvezményezettek körét és nagyságát is. Tudatos termékfejlesztéssel erősíthető a megye versenyképessége, biztosítható a környezetvédelem és a fenntarthatóság, értékek teremthetők és növelhetők, csökkenthető az erős szezonális, továbbá szétterjeszhető az egyelőre Győrrre és Sopronra koncentrált turistaforgalom. Ezért kezeljük önálló stratégiai területként a kínálatfejlesztést.

A megye turisztikai termékfejlesztésére az aktív turizmus, a kulturális- és örökségturizmus, a gyógy- és termálturizmus, az üzleti- és konferenciaturizmus, a gasztronómia és borturizmus, a bevásárlóturizmus, a falusi turizmus, és a tranzitforgalom tekintetében foglalmaztunk meg programokat.

Általános célok

- Az Európai Unióhoz való csatlakozásból fakadó előnyök kihasználása
- A turisztikai termékek célcsoportorientált minőségi és mennyiségi fejlesztése a megye adottságainak megfelelően
- A megye természeti és tradicionális/történelmi adottságaira épülő európai szintű, komplex és versenyképes termékek kialakítása
- A turizmus adottságainak hatékonyabb kihasználása
- Turizmus hasznaiból való részesedés kedvezőbb területi eloszlása

Hatásindikátorok

- A térség vonzerejének növekedése
- Turisztikai szolgáltatások együttes igénybevétele
- A turizmusból származó bevételek növekedése
- Szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése
- Vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- Átlagos tartózkodási idő növekedése
- Turisták elégedettségi fokának növekedése, ezáltal a visszatérő turisták arányának növekedése
- Keletkező új munkahelyek száma

Intézkedések és alintézkedések felsorolása

1.1 Aktív turizmus fejlesztése

1.1.1 Fertő-tó magyar oldalán a viziturizmus fejlesztése

1.1.2 Folyami viziturizmus fejlesztése

1.1.3 Kerékpáros turizmus fejlesztése

1.1.4 Túrázás és természetjárás színvonalának emelése

- 1.1.5 Lovasturizmus fejlesztése
- 1.1.6 Vadászturizmus fejlesztése
- 1.1.7 Horgászturizmus fejlesztése
- 1.1.8 Egyéb aktív időtöltés lehetőségeinek fejlesztése
- 1.2 Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése
 - 1.2.1 Kastélyturizmus fejlesztése
 - 1.2.2 Épített vonzerőkre épülő turizmus fejlesztése
 - 1.2.3 Rendezvények és programok szolgáltatásainak fejlesztése
 - 1.2.4 Tematikus útvonalak kialakítása
 - 1.2.5 Tematikus parkok kialakítása
 - 1.2.6 Kultúrához kapcsolódó élményprogramok kialakítása
- 1.3 Gyógy- és termálturizmus fejlesztése
- 1.4 Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése
- 1.5 Gasztronómia és borturizmus fejlesztése
- 1.6 Bevásárlóturizmus iránti kereslet kiegészítő szolgáltatásokkal történő ellátása
- 1.7 Falusi turizmus fejlesztése
- 1.8 Tranzitforgalom megállítása
- 1.9 Szálláshelyek fejlesztése

Stratégiai program 2: Marketingtevékenység fejlesztése

Indoklás

Termékfejlesztés magas színvonalú marketing tevékenység nélkül olyan, mintha „raktárra termelnénk” és nem értékesítés céljából. Helyzetelemzésünkben kiderült, hogy a megye által koordinált marketing tevékenység elhanyagolható mértékű, a kistérségek ilyen irányú tevékenysége sem lép túl az esetenkénti kiadványok terjesztésén. A megye csupán a regionális szinten (Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság által), tehát Vas és Zala megyékkel együttesen szerepel hangsúlyosan a turizmus marketing piacán.. Helyzetelemzésünk alapján megállapítható, hogy a megye vonzerőinek gazdagsága messze felülmúlja az azok népszerűsítésére irányuló tevékenységek mennyiségét. Ezenkívül világszerte nő a turisztikai desztinációk marketingre fordított költségkerete, és a kivitelezett marketing-tevékenységek minősége és mennyisége.

A fent megfogalmazottak miatt önálló stratégiai program keretében foglalkozunk a marketingtevékenység fejlesztésével. A kiélezett verseny professzionális célhely-marketing munka megszervezését és folytatását igényli. A szervezet- és intézményfejlesztés stratégiai program keretében részletesen ismertetett tájegységi turizmus marketingszervezetekre épülve alakítottuk ki az általuk lebonyolítandó marketingfeladatokat, és önálló intézkedést dolgoztunk ki a már létező Neusiedler See Card magyarországi - tehát a Fertő-tó magyar oldalára történő - kiterjesztésére.

Általános célok

- Megye térségi kínálat piaci esélyeink növelése, a turisztikai termékek megismertetése a potenciális látogatókkal és a kiválasztott célcsoportok meggyőzése a megyébe történő látogatásra
- Kistérségi szinten koordinált marketing-kommunikációs tevékenység megvalósítása
- Hozzájárulni a megye vállalkozásainak gazdasági sikeréhez
- Kihasztnálni a határ túlsóoldalon fekvő területeken megjelenő, már meglévő turisztikai keresletet

Hatásindikátorok

- Megyében realizált vendégérkezések és vendégéjszakák számának növekedése
- Látogatók átlagos tartózkodási idejének növekedése
- A turizmusból származó bevételek növekedése
- Turisták megelégedettségi fokának növekedésével összefüggésben a visszatérő turisták arányának növekedése

Intézkedések felsorolása

2.1 Marketingfeladatok kivitelezése

2.2 Neusiedler See Card illetékességi területének kiterjesztése a Fertő-tó magyar oldalára

Stratégiai program 3: Humán erőforrás fejlesztése

Indoklás

A turisztikai termékek jó része szolgáltatás-jellegénél fogva magas élőkommunikáció igényekkel rendelkezik. Ebből adódóan a szolgáltatások sikere nagyban múlik az alkalmazottak szakképzettségén, döntően az ügyféllel kialakított kapcsolatain. A turisztikai szolgáltatások színvonalában az emberi tényező egyre nagyobb szerepet játszik.

Bár a megyére a szakképzett munkaerő és a magas foglalkoztatottság jellemző, a turizmus tekintetében gyengeségként jelenik meg a versenyképes, piaci követelményeknek megfelelő szakszemélyzet és az ezt „kitermelő” turisztikai képzési rendszer.

Tovább növeli a humán erőforrás fejlesztésének fontosságát a megye határmenti fekvése és az uniós csatlakozás időpontjának közeledte. A szomszédos területek magasabb kereseti lehetőséget kínálnak, és mivel a csatlakozás után már a jelenlegi korlátok is lazulnak, a munkaerő kiáramlása nehezen akadályozható meg. Ezért már most gondoskodni kell a helyi igények kielégítésén túl az elszívás pótlásáról is.

Ezért önálló stratégiai program keretében foglalkoztunk a humán erőforrás fejlesztéssel. A közép- és felsőfokú turizmus oktatás fejlesztése mellett önálló intézkedésben részleteztük turisztikai szakmai képzések szükségességét.

Általános célok

- A megye turizmusának támogatása a turizmusban dolgozó munkaerő erősítésével
- A stratégiaiul fontos turisztikai termékekhez kapcsolódó munkaerő képzése
- A minden területen nélkülözhetetlen készségek (pl. nyelvismeret) átadása a szakma „munkatársainak”
- A turizmusban dolgozók képzettségének nemzetközi színvonalra emelése; versenyképesség növelése
- A turizmusban dolgozók szakismeretének és készségeinek javításával hozzájárulni a turisztikai vállalkozások szolgáltatási színvonalának emeléséhez
- A turizmus komplex önkormányzati menedzsment és a turizmusban érintett vállalkozók menedzsment készségeinek erősítése

Hatásindikátorok

- A szolgáltatás-színvonal emelkedése
- A képezett turisztikai alkalmazottak számának növekedése
- A sikeres turisztikai szervezetek számának / arányának növekedése
- Turisztikai vállalkozások működésének javulása, hatékonyság emelkedése (pl. mérleg szerinti eredmény alapján)
- A termékfejlesztés és a marketing hatékonyságának növekedése
- A turizmusból származó jövedelem növekedése

Intézkedések felsorolása

- 3.1 Turizmus oktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú intézményekben
- 3.2 Turisztikai szakmai képzések és továbbképzések fejlesztése

Stratégiai program 4: Szervezet- és intézményfejlesztés

Indoklás

A turizmus piacán az egyre erősödő verseny a jellemző. Ebben a piaci közegben csak akkor lehet helyt állni, piacrészt megtartani, növelni, ha a turizmus szereplői szövetkeznek, stabil, de ugyanakkor rugalmas intézményi háttérrel hoznak létre.

A potenciális turisták utazási döntésük meghozatalakor elsődlegesen nem az egyes szolgáltatók ajánlatai alapján hozzák meg döntésüket, hanem az adott turisztikai desztinációról alkotott képük alapján. A desztináció lehet egy ország, egy régió, egy város, egy megye, vagy egy kistérség. Ennek a kihívásnak kell megfelelniük a turizmus marketing feladatokat ellátó non-profit szervezeteknek. Különösen azokon a területeken fontos és sürgető a szervezet és intézményfejlesztés, ahol a kínálatot a kis és közepes nagyságrendű szolgáltatók jellemzik és a nemzetközi jelentőségű szolgáltatói láncok hiányoznak.

A megfelelő szervezeti háttér tehát egy turisztikai desztináció háttérinfrastruktúrájának tekinthető. Ezért foglalkozunk külön stratégiai program keretében a szervezet- és intézményfejlesztéssel. Intézkedés javaslataink között szerepelnek a turisztikailag frekvenciált térségek önálló marketing-szervezeteinek létrehozása, valamint a kistérségek és a szakmai szervezetek megerősítése és támogatása, szerepkörük növelése.

Általános célok

- Hozzájárulni a megyei turisztikai program hatékony, és az eredeti terveknek megfelelő megvalósításához
- Turizmus marketing kivitelezésére alkalmas szervezeti és intézményi háttér kialakítása
- A közös fellépés megalapozása érdekében elősegíteni a megye turizmusában érintett szervezetek eredményesebb működését, fejlődését
- Kínálat térségi összehangolása valós piaci igények alapján
- Termékelemek fejlesztésének összehangolása
- A szervezetek közötti együttműködések erősítése
- A szervezetek hiányzó vagy hiányos készségeinek, kompetenciáinak fejlesztése

Hatásindikátorok

- A termékfejlesztés és a turizmus marketing hatékonyságának növekedése
- Együttműködések erősödése
- Térség ismertségének és népszerűségének növekedése
- Vendégéjszakák számának növekedése
- Tartózkodási idő növekedése
- A turizmus szereplőinek összefogása, közös fellépés erősödése
- Együttműködésre alapozó fejlesztési programok megjelenése

Intézkedések felsorolása

- 4.1 Tájegységenként önálló turizmus marketingszervezetek létrehozása
- 4.2 Kistérségek és megyei szakmai szervezetek megerősítése

3. Operatív program

3.1 Az intézkedések és alintézkedések elérendő céljai és a feladatok végrehajtásának ütemterve

Az operatív programok (intézkedések) a stratégiai program részeként rövid- és középtávon valósítják meg a jövőképből levezethető hosszú távon érvényesülő stratégiai célokat és az azokat rövid- és középtávon támogató, általánosan megfogalmazott stratégiai programokat. Az operatív program számszerűsíthető és időben ütemezhető célokból építkezik.

Az *operatív programok (intézkedések)*¹ az alábbi szerkezet alapján kerültek kidolgozásra a jelen programdokumentumban:

1. Cím

Az intézkedés címe.

2. Prioritási fok

Az intézkedés megvalósításának sürgőssége egy 1-3-as skálán (prioritás 1 = legsürgősebb).

3. Indoklás, háttér

Az adott helyzetértékelés leírása, a kiválasztott intézkedés szükségességnek indoklása, visszacsatolás a helyzetelemzésben leírtakra. Azoknak a problémáknak, illetve fejlesztési lehetőségeknek a bemutatása, melyeket az intézkedés megvalósításával meg akarunk oldani, illetve ki akarunk használni.

4. Cél

Az intézkedés vagy alintézkedés által elérni kívánt célok leírása. A célok a helyzetelemzés megállapításaiból következnek.

5. Leírás

Az intézkedés vagy alintézkedés bemutatása, az általa támogatásban részesítendő tevékenységek és az intézkedés működési eljárásának bemutatása.

6. Földrajzi lehatárolás

¹ A továbbiakban csak intézkedésként használva.

Annak a földrajzi területnek, mint kedvezményezett területnek a lehatárolása, mely a projekteket befogadja, illetve az egyes területek rangsorolása a rászorultság szempontjából.

7. Kedvezményezettek megnevezése

Végző kedvezményezettek azon szervezetek, vállalkozások, magánszemélyek, akik a megvalósuló projektek eredményeit élvezni fogják, akiknek az élet-, munka-, működési körülményeinek javításában segít majd a projektek eredménye.

A közbelső kedvezményezettek azok a szervezetek, illetve vállalkozások, akik a konkrét támogatásból részesülhetnek, akik a támogatásban részesülő projektek kedvezményezettjei lesznek, mint projektgazdák. A projektgazda lehet egyedüli szervezet, de lehet egy partnerségen alapuló konzorcium is. A projektgazdák, mint az egyes projektek kedvezményezettjei, a beszerzett áruk, létesítmények, szolgáltatások tulajdonosai lesznek.

8. Eredménymutatók

Azoknak a tevékenységeknek leírása, melyek a közvetlen célok eléréshez hozzájárulnak. Ezek a tevékenységek azok, melyek közvetlenül a támogatásból valósulnak meg, vagyis amire a támogatást ténylegesen fordítják.

9. Megvalósítás becsült költség- és időterve

Programonként prognosztizáljuk az intézkedések megvalósulásának költségeit és időbeni ütemezését.

10. Megvalósításért felelős szervezetek

Annak a szervezetnek a megnevezése, amely a megyében felelős lesz az intézkedés megvalósításáért, a támogatási konstrukció, és azon belül a projektek szabályszerű menedzselésért (menedzsment szervezet). A végrehajtási feladatok megosztása alapján több szervezet is megnevezhető. A partnerszervezetek között a menedzsment szervezet által együttműködésre javasolt szervezeteket gyűjtöttük össze.

Az alábbi táblázat a stratégiai programok megvalósítását segítő intézkedéseket mutatja be.

<i>A stratégiai programok megvalósítását segítő operatív programok (intézkedések)</i>			
1. Tudatos termék-fejlesztés	2. Marketing-tevékenység fejlesztése	3. Humán erőforrás fejlesztés	4. Szervezet- és intézményfejlesztés
1.1 Aktív turizmus fejlesztése	2.1 Marketingfeladatok kivitelezése	3.1 Turizmus oktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú intézményekben	4.1 Tájégségként önálló turizmus marketing-szervezetek létrehozása
1.2 Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése	2.3 Neusiedler See Card illetékességi területének kiterjesztése a Fertő-tó magyar oldalára	3.2 Turisztikai szakmai képzések és továbbképzések fejlesztése	4.2 Kistérségek és megyei szakmai szervezetek megerősítése
1.3 Gyógy- és termálturizmus fejlesztése			
1.4 Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése			
1.5 Gasztronómia és borturizmus fejlesztése			
1.6 Bevásárlóturizmus iránti kereslet kiegészítő szolgáltatásokkal történő ellátása			
1.7 Falusi turizmus fejlesztése			
1.8 Tranzitforgalom megállítása			
1.9 Szálláshelyek fejlesztése			

Intézkedések és alintézkedések prioritási fokai és költségvonzatai

A következő táblázat az egyes intézkedések és alintézkedések prioritási fokait és költségvonzatait foglalja össze.

Intézkedések / alintézkedések	Prioritás	Becsült teljes költségek (millió Ft)
Stratégiai program 1		
1.1 Aktív turizmus fejlesztése (1.1.1-1.1.8)	1.	8.551
1.1.1 Fertő-tó magyar oldalán a viziturizmus fejlesztése	1.	510
1.1.2 Folyami viziturizmus fejlesztése	1.	1.340
1.1.3 Kerékpáros turizmus fejlesztése	1.	3.222
1.1.4 Túrázás és természetjárás színvonalának emelése	1.	517
1.1.5 Lovasturizmus fejlesztése	1.	1.680
1.1.6 Vadászturizmus fejlesztése	2.	104
1.1.7 Horgászturizmus fejlesztése	3.	28
1.1.8 Egyéb aktív időtöltés lehetőségeinek fejlesztése	2.	1.150
1.2 Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése (1.2.1-1.2.6)	1.	9.251
1.2.1 Kastélyturizmus fejlesztése	1.	5.000
1.2.2 Épített vonzerőkre épített turizmus fejlesztése	1.	1.600
1.2.3 Rendezvények és programok szolgáltatásainak fejlesztése	1.	1.810
1.2.4 Tematikus útvonalak kialakítása	2.	216
1.2.5 Tematikus parkok kialakítása	1.	555
1.2.6 Kultúrához kapcsolódó élményprogramok kialakítása	2.	70
1.3 Gyógy- és termálturizmus fejlesztése	1.	16.660
1.4 Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése	1.	1.000
1.5 Gasztronómia és borturizmus fejlesztése	2.	560
1.6 Bevásárlóturizmus iránti kereslet kiegészítő Szolgáltatásokkal való ellátása	1.	24
1.7 Falusi turizmus fejlesztése	3.	141
1.8 Tranzitforgalom megállítása	1.	385
1.9 Szálláshelyek fejlesztése	1.	3.090
Stratégiai program 2		
2.1 Marketingfeladatok kivitelezése	1.	1.183
2.2 Neusiedler See Card illetékességi területének kiterj. a magyar oldalra	1.	70
Stratégiai program 3		
3.1 Oktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú intézményekben	1.	280
3.2 Turisztikai szakmai képzések és továbbképzések fejlesztése	1.	154
Stratégiai program 4		
4.1 Tájégségenként önálló marketingszervezetek létrehozása	1.	600
4.2 Kistérségek és szakmai szervezetek megerősítése	1.	126
Összesen		42.075

1.1 Intézkedés: Aktív turizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

Győr-Moson-Sopron megye az aktív turizmus több fajtája szempontjából – viziturizmus, kerékpáros turizmus, természetjárás, lovaglás, vadászat, horgászat, és egyéb sportolási lehetőségek tekintetében - jó adottságokkal rendelkezik, a vonzerő adta lehetőségek azonban a termékfejlesztés hiányosságai miatt jelenleg sok helyen egyáltalán nem vagy nem az optimális mértékben vannak kihasználva. Hiányos a turisztikai infrastruktúra: a szálláshelyek kapacitása kevés, a színvonal sokszor nem megfelelő, kevés az étterem, hiányoznak a vonzerőt támogató szolgáltatások.

Cél

A program célja a megye adottságainak megfelelő és a piaci keresletre, annak érdeklődés és színvonal-igény szerint szegmentált csoportjaira építő sokszínű aktív turisztikai kínálat kiépítése.

Alintézkedések megnevezése

- 1.1.1 Fertő-tó magyar oldalán a viziturizmus fejlesztése**
- 1.1.2 Folyami viziturizmus fejlesztése**
- 1.1.3 Kerékpáros turizmus fejlesztése**
- 1.1.4 Túrázás és természetjárás színvonalának emelése**
- 1.1.5 Lovasturizmus fejlesztése**
- 1.1.6 Vadászturizmus fejlesztése**
- 1.1.7 Horgászturizmus fejlesztése**
- 1.1.8 Egyéb aktív időtöltés lehetőségeinek fejlesztése**

Az egyes alintézkedések kidolgozása az alábbiakban kerül bemutatásra.

1.1.1 Alintézkedés: Fertő-tó magyar oldalán a vitorlázás fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

Az EU integrációval és Bécs közelségére való tekintettel a turizmus szempontjából felértékelődik a Fertő-tó magyarországi része, illetve kialakul annak második otthon szerepe. A Fertő-tó kiváló vízisport adottságokkal rendelkezik, mindenekelőtt a vitorlázás és szörfözés tekintetében. A közelmúltban nyílt meg a Fertő-tavi vízi határátkelőhely, ezáltal lehetővé vált a tó vízfelületének mindkét ország általi használata. Ezzel halaszthatatlanná vált a magyarországi rész szuprastrukturális fejlesztése, hiszen ezen múlik, hogy a Fertő-tó osztrák oldalán található 12.000 vitorlázóhajó, illetve a személyszállító hajók átkívánkoznak-e majd a magyarországi vizekre, továbbá a látogatóknak érdemes lesz-e igénybe venniük a magyar oldal szolgáltatásait.

Cél

A Fertő-tó magyar oldalán a vitorlás- és hajós turizmus szuprastrukturális feltételeit megteremteni minőségi szolgáltatások nyújtásával

Leírás

1.1.1.1 Fertőrákoson kikötőfejlesztés (már folyamatban)

A kikötő megépülése lehetőséget ad az osztrák oldal fejlett vitorláséletének hazai vizekre való kiterjesztésére. A Fertő-tó osztrák oldalán meglévő erős vitorláséletből a megye csak úgy fog profitálni, ha megteremti a fogadóképesség alapfeltételeit.

1.1.1.2 A két érintett ország vízfelületét egyaránt érintő vitorlásversenyek szervezése

Az osztrák oldalon sok jelentős vitorlásverseny kerül lebonyolításra, pl. 2001-ben szörfvilágbajnokság volt a tavon. Hasonló versenyek, illetve a meglévő versenyek területi és szervezési kiterjesztése a magyar vizekre jó reklámhordozó és kiváló bevételi lehetőség a magyar oldal szolgáltatói számára.

Földrajzi lehatárolás

Fertő-tó magyarországi része, a partszakasz és környéke

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Vitorlázók, vitorlás egyesületek, -szövetségek
- Vízisporthoz kapcsolódó vállalkozások
- Turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások

- Viziturstikai és vizisport szövetségek egyesületek
- Tervező és kivitelező cégek
- Beruházók

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Kapcsolódó tóparti szolgáltatások (tárolás, kölcsönzés, szervíz, elsősegély, étkezés, vásárlás) kialakulása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.1.1	250	200					450
1.1.1.2	10	10	10	10	10	10	60
Összesen	260	210	10	10	10	10	510

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezet (létrehozandó, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- ÁNTSZ
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Megyei és regionális viziturstikai és természetbarát szövetségek, egyesületek
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Sopron és Vidéke Kistérségi Társulás
- Sopron környéki Kistérségi Társulás
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Beruházók
- Fertő-tavi hajótársaságok
- Osztrák és magyar nemzeti és helyi vitorlászövetségek, klubok, versenyszervezők
- Vitorlásokikötők
- Határőrség

1.1.2 Alintézkedés: Folyami vitzurizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megye számos jó adottsággal rendelkezik a vitzurázás (kajak, kenu, motorcsónak) tekintetében, mindenképp a Rábán, a Dunán, a Mosoni-Dunán, a Szigetközben, a Marcalon, a Répcén és a Rábán. A Szigetköz egyedisége, és ezáltal piaci előnye az osztrák vizeknél lassabb vízfolyásokban és a változatos környezetben rejlik. A jó természeti adottságokkal azonban az infra- és szuprastrukturális kiépítettség nincs összhangban: hiányoznak a megfelelő színvonalú kempingek, pihenő- és kikötőhelyek.

Cél

A vitzurázás szuprastrukturális adottságainak fejlesztése, kiépítése

Leírás

1.1.2.1 A folyó menti települések idegenforgalmi fogadóképességének szuprastrukturális fejlesztése

A vendéglátás, a szálláshelykínálat, és az egyéb kínálati elemek (tájház, kiállítás, egyéb látnivalók) tekintetében.

1.1.2.2 A Mosoni Dunán Mosonmagyaróvárnál zsilip kialakítása

A környezetvédelmi akadályok elhárulásával, ugyanakkor a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele mellett, a kishajós (kajak, kenu, motorcsónak) átjárhatóság biztosítása érdekében célszerű lenne kialakítani egy kis zsilipet Mosonmagyaróvárnál a Mosoni Dunán.

1.1.2.3 Folyóvizek menti kitáblázottság növelése

A jobb tájékozódás elősegítése érdekében célszerű olyan táblák kihelyezése, melyek a folyómenti szolgáltatásokról és a folyómenti településekről tájékoztatják a túrázókat. A kitáblázásra vonatkozó formai javaslatokat a marketing rész tartalmazza.

1.1.2.4 A határbeléptetés feltételeinek kialakítása és jachtkikötők létesítése

A határbeléptetés lehetséges helyszínei: Rajka, Dunakiliti, Medvei híd (Schengeni Egyezmény alapján); előreláthatólag 2002-ben lehetővé válik a határbeléptetés Dunakilitinél; a határbeléptetéssel várható a kishajósforgalom (kajak, kenu, motorcsónak) növekedése.

Jachtkikötők létesítése és a meglévők fejlesztése (pl. Ásványráró). A program célja a dunai sportolási célú hajózási- és jachtforgalom növelése.

Földrajzi lehatárolás

Duna, Marcal, Mosoni-Duna, Rába, Rábca, Répce, Szigetköz ágrendszere

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Folyami vitzurához kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Viziturisztikai és vízisport szövetségek egyesületek
- Tervező és kivitelező vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- A kajakozásra és kenuzásra alkalmas folyók mentén a viziturizmus infrastrukturális feltételeinek kialakulása
- A kikötőkben a megfelelő infrastruktúra kialakulása (telefon, WC, mosdó a megfelelő szennyvízkezeléssel, szemétszállítás, hulladékkezelés megoldása)
- A kapcsolódó vízparti szolgáltatások (tárolás, kölcsönzés/hálózatban is, szervíz, elsősegély, étkezés, vásárlás) kialakulása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.2.1	40	50	30	30	30		180
1.1.2.2		200					200
1.1.2.3	30	30					60
1.1.2.4	300	300	300				900
Összesen	370	580	330	30	30		1.340

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- ÁNTSZ
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Megyei és regionális viziturisztikai és természetbarát szövetségek, egyesületek
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Beruházók
- Vízépítő Tervező és kivitelező cégek
- Folyami hajószövetségek
- Hazai és nemzetközi jachtszövetségek
- Szálláshelyek
- Vendéglátóhelyek
- Határőrség

1.1.3 Alintézkedés: Kerékpáros turizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megye kerékpározásra kifejezetten jó adottságokkal rendelkezik. Több kiépített kerékpárút is található a megyében, melyek közül a legismertebb a Fertő-tó körüli kerékpárút. De a kerékpárosok számára nem csupán a kifejezetten erre a célra épített kerékpárutak hasznosíthatók jól, hanem azon harmad- és negyedrendű, alacsony forgalommal rendelkező utak is, amelyek kitáblázással kiválóan beintegrálhatók egy összefüggő kerékpárútszisztémába.

A kerékpárutak és a kerékpározásra alkalmas kisforgalmú mellékutak azonban egyelőre nem egymással összefüggő módon, hanem a helyi kezdeményezések eredményeképpen fejlődnek, s így a megye kerékpárútjait szakaszosság jellemzi. Szükség van tehát egy, a különálló kerékpárutakat összekötő, azok hálózatát - a turizmus igényeihez igazodva - létrehozó projekt megtervezésére és következetes megvalósítására.

A kerékpáros turizmus fejlesztésének további okát adja az iránta való igény folyamatos növekedése, valamint az osztrák oldalon a hagyományosan népszerű és jól szervezett kerékpáros turizmus, valamint az a tény, hogy a turisztikai kínálat elemei egy kerékpáros útvonalra fűzve jobban értékesíthetők, s ezen felül meghosszabbodik a tartózkodási idő, növekszik a vendégköltség, és új célcsoportok számára tehető vonzóvá a térség.

Cél

Kerékpáros turizmus infra- és szuprastrukturális alapfeltételeinek kialakítása és folyamatos fejlesztése

Leírás

1.1.3.1 Egy országos, majd egy regionális illetve megyei kerékpárútvonalhálózat koncepció kidolgozása

A koncepciók sorrendje nagyon fontos, hiszen legelőször országos szinten kell meghatározni, hogy melyek azok a megyéket és régiókat érintő kerékpárútvonalak, melyekre az ország turizmusa (belföldi vagy beutazó) szempontjából szükség van. Ilyen lehet pl. egy Bécs-Budapest, egy Budapest-Balaton, és egy Balaton-Bécs útvonal a Dunántúlon. Ezek pontos nyomvonalát fel kell vázolni, függetlenül attól, hogy kizárólag kerékpárutat akarunk építeni, vagy közúti nyomvonalat veszünk igénybe. Ezt a koncepciót követve lehet regionális illetve megyei szinteken meghatározni a kiegészítő nyomvonalakra vonatkozó prioritásokat a szükségletek alapján. Ezzel megszüntethető a kerékpárútvonalhálózat szakaszossága és kiépítetlensége. A kerékpárutak kialakításánál fő szempont, hogy nyomvonaluknál fogva vezessenek el fontos látnivalókhoz. Helyzetelemzésünk során az alábbi kerékpárútvonalak kialakítására fogalmazódott meg igény: Hegyeshalom-Mosonmagyaróvár, Mosonmagyaróvár-Darnózseli, Darnózseli-Halászi, Bezenye-Mosonmagyaróvár, Duna gátja. Az alábbiakban megfogalmazott alintézkedéseknek egy ilyen alapos terv tükrében van igazán létjogosultságuk.

1.1.3.2 Kerékpárutak fejlesztése

Jelenlegi kerékpárutak felújítása, karbantartása, és új kerékpárútvonalak kiépítése.

1.1.3.3 Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások kiépítése

A szolgáltatások alatt elsősorban a kerékpárkölcsonzés, a szervízhálózat, a kerékpáros-barát szállás- és vendéglátóhelyek, és a kerékpártárolók értendők. Erre nézve vannak már pozitív eredmények, azonban nagyon fontos lenne egyfajta kooperatív hálózat létrehozatala, amely lehetővé tenné a kerékpárbérlés esetében a kiinduló és érkező helyek különbözőségét.

1.1.3.4 Közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása

Harmad- és negyedrendű, alacsony forgalommal rendelkező közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása, majd összefüggő kerékpárúthálózatba való beintegrálása.

1.1.3.5 Útvonalak és a jelzőtáblák folyamatos karbantartása

A program célja kettős: egyrészt az új kerékpározási lehetőségek (közúti beintegrálás, vagy új kerékpárút építése miatt) jelzése, másrészt a tönkrement táblák javítása, pótlása.

1.1.3.6 Kerékpárosrendezvények szervezése

A helyi lakosság, és a környező országok lakosságának bevonásával (Szlovákia, Ausztria) közös kerékpáros rendezvények (versenyek, bemutatók, túrák) szervezése, illetve ezek támogatása.

1.1.3.7 Kerékpárutak pozícionálása és tematizálása

Gondoskodni kell különböző nehézségi fokozatú és hosszúságú, továbbá különböző érdeklődési körűek számára látnivalókat ajánló túrajavaslatokról az egyes célcsoportok számára, majd ezek kidolgozását követően megfelelő kiadványok megjelentetése, események és rendezvények szervezése, valamint számos egyéb marketing és PR akció megtervezése és végrehajtása szükséges.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Kerékpározásra építő vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Kerékpáros szövetségek, egyesületek
- Megyei közútkezelő KHT
- Tervező és kivitelező vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Összefüggő kerékpárút-hálózat létrejötte a Duna-mentén, a nyugati-határmentén, a Fertő tó körül, valamint a Fertő tó és a Balaton között.
- A kerékpáros utak mentén, 20-30 km-enként kiépített kerékpáros pihenőhelyek létrejötte.
- Működő kerékpárkölsönző- és szervíz hálózat létrejötte.
- Kerékpárosbarát vendéglők és szálláshelyek számának növekedése.
- A kerékpáros úthálózat kitáblázása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.3.1	10						10
1.1.3.2	400	400	400	400	400	400	2.400
1.1.3.3	100	100	100	100	100	100	600
1.1.3.4	30	30					60
1.1.3.5	15	15	15	15	15	15	90
1.1.3.6	10	10	10	10	10	10	60
1.1.3.7	2						2
Összesen	567	555	525	525	525	525	3.222

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megyei Közútkezelő KHT
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Megyei és regionális kerékpáros és természetbarát szövetségek, egyesületek
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások

- Beruházók
- Útinform
- MÁV
- Tanácsadó cégek
- Útépítő cégek
- Táblakészítő cégek
- Kerékpárkölcsonzók
- Kerékpárszervízek
- Szálláshelyek
- Vendéglátóhelyek
- Rendezvényszervezők
- Határőrség

1.1.4 Alintézkedés: Túrázás és természetjárás színvonalának emelése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megye változatos természeti tájjal és számos kiemelkedő természeti értékkel (pl. Soproni-hegység, Fertő-tó, Szigetköz) rendelkezik. Legfontosabb védett természeti értékei a Fertő-Hanság Nemzeti Park, a Szigetközi Tájvédelmi Körzet és a Fertő-tó. Egyedülálló természeti adottságokkal találkozhatunk a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban, melyet kultúrtája révén az osztrák oldallal közösen felterjesztettek az „UNESCO Világörökség” címre. Az egykori „Vasfüggöny” örökségeként összefüggő „zöld folyosó” maradt az utókorra a megye osztrák határvonala mentén. Gyalogtúrázásra kiválóan alkalmas vidékek a Fertő-Hanság Nemzeti Park, a Pannonhalma-Sokorói dombság, a Soproni-hegység és a Szigetköz. A kiváló természeti adottságok azonban gyakran nem társulnak a turizmus színvonalas és környezetileg fenntartható lebonyolításához szükséges infra- és szuprastrukturális kiépítettséggel.

Napjainkban a természet - élményeken keresztül - jobb megismerése, tanulmányozása egyre népszerűbbé válik. A nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek egyre több szervezett programmal várják az érdeklődőket a világ turisztikailag fejlett részein.

Cél

A természeti adottságokra épülő, színvonalas, természetmegismerést elősegítő infra- és szuprastruktúra kiépítése, illetve a kiépítés segítése.

Leírás

1.1.4.1 Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése

Az útvonalak karbantartása (ezáltal az irányításban játszó szerepüknek való jobb megfelelés), pihenőhelyek, tűzrakóhelyek és turistaszállások fejlesztése, illetve újak létesítése; tanösvények és élményösvények kialakítása.

1.1.4.2 Programok és rendezvények kialakítása

Túraajánlatok kidolgozása, ismeretterjesztő versenyek, teljesítménytúrák és egyéb, a természetet és a térség természeti szépségeit, érdekességeit népszerűsítő rendezvények célcsoport-orientált szervezése.

1.1.4.3 A Fertő-Hanság Nemzeti Park turisztikai programkínálatának fejlesztése

Az UNESCO Világörökség címre előterjesztett Fertő-Hanság Nemzeti Park iránti érdeklődés kielégítése céljából a környezet szigorú védelmét betartó fenntartható kínálati programskála kialakítása.

1.1.4.4 Bioszféra rezervátum létrehozása

Bioszféra rezervátum, és ennek részeként a Szent Benedek Ökológiai Park és Tájéközpont létrehozása a Sokoró Kistérségben, Győrújbaráton (tervek már vannak).

Földrajzi lehatárolás

- Soproni-hegység
- Szigetköz
- Sokoró
- Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Tájvédelmi körzetek

Kedvezményezettek megnevezése*Végső kedvezményezettek*

- Turisták
- Helyi lakosok
- Túrázásra és természetjárásra épülő turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Nemzeti parkok, természetvédelmi területek, tájvédelmi körzetek
- Természetes anyagokat felhasználó, használati eszközöket gyártó cégek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- A meglévő túraútvonalak számának és színvonalának emelkedése - padok, eső- és napbeállók, tűzrakóhelyek, hulladéktárolók, játszóterek számának és minőségének javulása
- Tájéolóval ellátott kilátók számának növekedése
- Különböző nehézségi fokozatú, hosszúságú és időtartamú gyalogos túraajánlatok számának növekedése
- Különböző témájú tanösvények és élményösvények számának növekedése
- Programkínálat bővülése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.4.1	30	30	30	30	30	30	180
1.1.4.2	5	5	5	5	5	5	30
1.1.4.3	2	1	1	1	1	1	7
1.1.4.4	150	150					300
Összesen	187	186	36	36	36	36	517

Megvalósításért felelős szervezetek

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Állami erdészet
- Természetbarát szövetségek és egyesületek
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Oktatási intézmények
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Rendezvényszervezők
- Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Természetvédelmi, és tájvédelmi körzetek

1.1.5 Alintézkedés: Lovasturizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megye földrajzi adottságaihoz jól illeszkedik a lovaglás, amit jól bizonyít, hogy a megye településeinek 30%-ában van lovaglási lehetőség (lovasiskola, tereplovaglás, lovasútra-szervezés, sétakocsizás, télen lovasszán, stb.)

A kereslet tekintetében gyakoriak az osztrák és német látogatók, továbbá a lovaglás iránti hazai és nemzetközi kereslet növekvő tendenciát mutat.

Cél

Lovagoltatás feltételeinek javítása

Leírás

1.1.5.1 Lovasszolgáltatók kínálatának komplexé tétele

Lovasbázisok szolgáltatásainak komplexebbé tétele, tehát a lovasurizmus szolgáltatási skálájának bővítése, beleértve a lovaspanziók és a fogathajtás szolgáltatásának kialakítását.

1.1.5.2 Lovasbázisok szolgáltatásainak minőségi javítása, újak létrehozása

A már működő lovasbázisok szolgáltatásainak minőségi javítása mellett új szolgáltatóhelyek létrehozását célozza meg a program.

1.1.5.3 Fedett lovardák számának növelése

A téli lovaglás lehetősége fedett lovardák kialakításával teremthető meg, melynek révén a lovasurizmusra jellemző erős szezonális csökkenhet.

1.1.5.4 Lovasrendezvények szervezése

Különböző lovasrendezvények, díjugrató és fogathajtó versenyek szervezésével tovább növelhető a megyébe lovaglási motivációval érkezők száma.

Földrajzi lehatárolás

A megye lovasurizmusra alkalmas települései, térségei

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Lovasbázisok
- Lovagláshoz szükséges eszközöket gyártó vállalkozások
- Lovasurisztikai vállalkozások

Közbenjáró kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok

- Kistérségi társulások
- Lovassport és lovasturisztikai egyesületek és szövetségek
- Tervező és kivitelező cégek

Eredménymutatók

Output indikátorok

- A már működő lovasbázisok szolgáltatási színvonalának javulása
- Lovasbázisok számának növekedése
- A komplett szolgáltatási palettával rendelkező lovasbázisok száma
- Lovasoktatók számának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.5.1	225	225	200	100	100	100	950
1.1.5.2	100	100	100	100			400
1.1.5.3	60	60	60	60			240
1.1.5.4	15	15	15	15	15	15	90
Összesen	400	400	375	275	115	115	1.680

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Magyar Lovas Szövetség
- Magyar Lovas Turisztikai Szövetség
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Oktatási intézmények
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.1.6 Alintézkedés: Vadászturizmus fejlesztése

Prioritási fok

2.

Indoklás, háttér

Az erdősültség kedvező, és a vendégvadásztatásnak több évtizedes hagyománya van a megyében. A Hanság és a Szigetköz jó nevű vadászterületek.

A vadászattal egy viszonylag szűk, ámde magas fizetőképességgel rendelkező célcsoport érhető el, amelynek igény szintje is magas. Ennek ellenére - a szakemberek elmondása szerint - egyre alacsonyabb színvonal tapasztalható a vadásztatás területén. A szolgáltatások fejlesztése tehát elengedhetetlen.

A vadászat a szezon széthúzásának fontos eszközévé válhat, hiszen főként a nyári szezonon kívül jelent vonzerőt. A vadászat azonban jelenleg sok gonddal küzdök: problémát okoz a kulturálatlan bevetés, a szemetelés és az orvvadászok okozta károk.

Cél

A vadászás feltételeinek javítása, a magas fizetőképességű réteg megtartása

Leírás

1.1.6.1 Fenntarthatóság megteremtése

A vadállomány és az erdősültség megfelelő mértékének megőrzése a vadászat közép- és hosszútávú alapfeltétele. Ennek a költségei az erdészetre hárulnak, ezért nem rendeltünk hozzá költségbecslést.

1.1.6.2 A vadászat technikai alapfeltételeinek fejlesztése

A vadászat igényeinek felmérését követően a meglévő vadászházak és magaslesek – igény szerinti – felújítása, szolgáltatásaik bővítése, új házak építése, illetve ennek támogatása.

Földrajzi lehatárolás

Szigetköz

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Vadászathoz kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Vadászegyesületek, természetbarát szövetségek
- Tervező és kivitelező cégek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Korszerűsített vadászházak száma
- Újonnan épített vadászházak száma
- Vadászházak megfelelő infrastruktúrájának és komplett szolgáltatásainak kialakulása
- Vadászboltok számának növekedése
- Vadmegfigyelő túrák számának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.6.1							
1.1.6.2	32	32	10	10	10	10	104
Összesen	32	32	10	10	10	10	104

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, földművelésügyi hivatalok
- Állami erdőgazdaságok
- MAVAD Rt.
- Megyei vadász- és természetbarát szövetségek, egyesületek, társulások
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.1.7 Alintézkedés: Horgászturizmus fejlesztése

Prioritási fok

3.

Indoklás, háttér

A megye átlagosnál gazdagabb vízfolyás-sűrűségére tekintettel a települések 55-60%-ában van adottsága a horgászturizmusnak. Jelenleg azonban a fejlődést inkább a spontaneitás, és nem a helyi szempontokon felülemelkedő koordináció jellemzi.

A horgászat a szezon széthúzásának fontos eszköze lehet, hiszen az a nyári szezonon kívül is vonzerőt jelent. A horgászat tekintetében problémát jelent, hogy hiányoznak a csónakkikötők és horgászhelyek.

Cél

Horgászturizmus koordinált és tudatos fejlesztése

Leírás

1.1.7.1 Meglévő csónakkikötők és horgásztanyák fejlesztése, újak létesítése

1.1.7.2 Használati jogok tisztázása

1.1.7.3 Horgásztúrák szervezése

Olyan horgászudulési komplex ajánlatok kidolgozása javasolt, amely a feleség és a gyermekek számára is programokat biztosít.

Földrajzi lehatárolás

Elsősorban a Duna, a Mosoni-Duna, a Hanság, a Rábaköz, a Marcal és a Fertő-tó

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Horgászathoz kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Horgászegyesületek
- Tervező és kivitelező cégek

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Korszerűsített csónakkikötők száma
- Újonnan épített csónakkikötők száma

- Csónakkikötők és horgásztanyák megfelelő infrastruktúrájának és komplett szolgáltatásainak kialakulása
- Bérleti lehetőségek számának növekedése
- Horgászboltok számának növekedése
- Horgászversenyek számának növekedése
- Horgásztúrák, horgászüdülések számának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.7.1	10	5	5				20
1.1.7.2	5						5
1.1.7.3	3						3
Összesen	18	5	5				28

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Kht. Győri Kirendeltsége
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- MOHOSZ
- Megyei horgász szövetségek, egyesületek, társulások
- Vízfelületek tulajdonosi, kezelői köre
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.1.8 Alintézkedés: Egyéb aktív időtöltés lehetőségeinek fejlesztése

Prioritási fok

2.

Indoklás, háttér

Az alintézkedésekben külön nem nevesített, további sportolási lehetőségek fontos kiegészítő vonzerőt vagy egyes esetekben akár önálló vonzerőt is jelenhetnek. Előbbi kategóriába tartozik például a teniszezés, amely például a konferenciaturizmus céljából a megyébe érkezők számára lehet kellemes időtöltés, utóbbiba a golfozás (megyében Dunakilitin található golfpálya) vagy a sportrepülőzés. A golfturizmus fellendítése érdekében javasolt egymás mellett több golfpálya létesítése, hasonló alapfeltételekkel.

Cél

A térség turisztikai kínálatának színesítése, változatos szabadidős programok, sportolási lehetőségek megteremtésével.

Leírás

1.1.8.1 Golfturizmus fejlesztése

A meglévő golfpálya (Dunakiliti) mellett újabb golfpályák építésének támogatása a megyében.

1.1.8.2 Sportrepülő turizmus fejlesztésének támogatása

A megyében található repülőterek turizmus forgalmat növelő programjainak kialakítása (Pér, Pusztacsalád)

1.1.8.3 Tenisz- és squashpályák színvonalának és számának emelése

Támogatási program keretében tenisz- és squashpályák karbantartása, kapcsolódó kiszolgáló létesítmények (öltözők, zuhanyzók, vendéglátóegységek) színvonalának emelése, fedett teniszpályák építése, versenyek rendezése.

1.1.8.4 Fűves és homokos sportpályák létesítése, a meglévők karbantartása

A strandokon és kempingekben fűves és homokos sportpályák létesítésének támogatása, illetve a már meglévők színvonalának javítása.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye turisztikailag frekventált települései

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Az egyes sporttevékenységekhez kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások

- Sportegyesületek és –szövetségek
- Sportlétesítményeket üzemeltető vállalkozások
- Tervező és kivitelező vállalkozások

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Golfpályák esetében komplexebb kínálat létrejötte
- Több nemzetközi jelentőségű golfverseny megrendezése
- Sportrepülő rendezvények számának növekedése
- Teniszpályák és tenisztornák számának növekedése
- Fűves és homokos sportpályák mennyiségi és minőségi fejlődése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.1.8.1		250	250				500
1.1.8.2		5	5				10
1.1.8.3	150	150	150	150			600
1.1.8.4	20	20					40
Összesen	170	425	405	150			1.150

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Ifjúsági és Sportminisztérium
- Magyar Golf Szövetség
- Magyar Repülő Szövetség és más repülőszövetségek, egyesületek, klubok
- Különböző sportágakban aktív megyei és regionális sportszövetségek, egyesületek, és klubok
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák

- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.2 Intézkedés: Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megye az aktív turisztikai adottságai mellett igen jó lehetőségekkel rendelkezik a kulturális- és örökségturizmus fejlesztését illetően is.

Cél

A megye kulturális vonzerőinek vonzó és eladható terméké fejlesztése és piacra történő bevezetése, valamint a jelenleg is működő rendezvények, események megőrzése, továbbfejlesztése, vonzóbb tartalom és megjelenési forma keresése a kulturális- és örökségturizmus fejlesztése érdekében.

Alintézkedések megnevezése

1.2.1 Kastélyturizmus fejlesztése

1.2.2 Épített vonzerőkre épülő turizmus fejlesztése

1.2.3 Rendezvények és programok szolgáltatásainak fejlesztése

1.2.4 Tematikus útvonalak kialakítása

1.2.5 Tematikus parkok kialakítása

1.2.6 Kultúrához kapcsolódó élményprogramok kialakítása

Az egyes alintézkedések kidolgozása az alábbiakban kerül bemutatásra.

1.2.1 Alintézkedés: Kastélyturizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megyében nagy számú kastély található, ami jó alapot teremt a kastélyturizmus számára. Bár többségük elhanyagolt állapotban van, több kastélyszállót újíttak fel a közelmúltban (Röjtökmuzsaj, Sobor, Rábasebes), és terveznek a közeljövőben (Egyed) felújítani.

A kastélyok iránti kereslet világszerte növekszik. Erre a szegmensre tehát mind a kínálati, mind a keresleti tényezők alapján érdemes odafigyelni és az adottságokat fejleszteni, különösen azért, mert egy minőségi és jó fizetőképességű szegmens célozható meg vele.

Cél

Kastélyturizmus infra- és szuprastrukturális adottságainak fejlesztése

Leírás

1.2.1.1 A fertődi Esterházy-kastély felújítása

A kastély régi fényének visszaállítása és színvonalas szálláshelyek kialakítása.

1.2.1.2 A kulturális és idegenforgalmi célra jó adottságokkal rendelkező épületek és kastélyok funkcióváltásának elősegítése

A megyében számos olyan kastély található, amely szociális vagy gyermekotthon funkciót lát el. Ezeket a funkciókat más épületekbe lenne célszerű átcsoportosítani annak érdekében, hogy ezek a látnivalók mindenki számára hozzáférhetővé váljanak, és kastélyszállók vagy más funkciók kerülhessenek kialakításra ezekben az épületekben. Fontos az épületek pozicionálása és ezáltal a célcsoportok meghatározása (család, konferencia, wellness, lovas, gasztronómia, stb.), továbbá a megfelelő szolgáltatáspaletta (komplexitás) hozzárendelése ezekhez a régi-új létesítményekhez.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye kastéllyal rendelkező települései (a Helyzetelemzésben részletesen kifejtve)

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Kastélyok tulajdonosai, kezelői

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Tervező és kivitelező vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Karbantartásban és felújításban részesült kastélyok számának növekedése
- Kastélyok turisztikai programkínálatának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.1.1	1.000	1.000	1.000				3.000
1.2.1.2	500	500	500	500			2.000
Összesen	1.500	1.500	1.500	500			5.000

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Kulturális intézmények
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Programszervezők
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.2.2 Alintézkedés: Épített vonzerőkre épülő turizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

Győr-Moson-Sopron megye számos érdekes épített vonzerővel rendelkezik. Jelentős kulturális örökségei közül kiemelkedik a Pannonhalmi Apátság, amely az UNESCO Világörökség része, de komoly vonzerőt képviselnek a fertődi Esterházy-kastély, Győr és Sopron történelmi belvárosai, a Lébényi templom, a nagycenki Széchenyi-kastély és a megye más kastélyai is. Sopron az ország második, Győr pedig a harmadik műemlékekben leggazdagabb városa Budapest után. Ezek mellett számos Árpád-kori templom és helyi jelentőségű épített vonzerő található a megyében. A keresleti oldalról elmondható, hogy a kulturális és örökségturizmus iránti kereslet világszerte nő.

A kínálati és keresleti tényezők alapján a megye épített vonzerőinek kiemelt védelme, és azok turizmusba való bekapcsolása (látogathatóvá tétel, marketing, összekapcsolás más termékekkel) kiemelt feladata kell, hogy legyen a megye turizmusáért felelős szervezeteknek.

Cél

Épített vonzerők turisztikai kínálati feltételrendszerének fejlesztése

Leírás

1.2.2.1 A Pannonhalmi Bencés Apátság (UNESCO Világörökség) már elkészített és elfogadott turisztikai hasznosítási tervének megvalósítása

Vendégfogadás infrastrukturális feltételeinek javítása, az Apátsági programhoz közvetlenül kapcsolódó fel-, illetve levezető programok kialakítása, a falu és a környező települések bekapcsolása a turisztikai programkínálatba.

1.2.2.2 Épített vonzerők folyamatos karbantartása és felújítása

Az építészeti örökség, az épített vonzerők állagmegóvása, karbantartása és felújítása.

1.2.2.3 A kulturális és idegenforgalmi célra jó adottságokkal rendelkező épületek e célra történő hasznosítása

A „Kastélyturizmus fejlesztése” intézkedés mellett ehhez a témához kapcsolódik más, nem kastély jellegű épületek, létesítmények turisztikai hasznosítása. Minden épített vonzerő esetében lényeges, hogy szolgáltatásaiknál fogva növeljék vonzerejüket (szállásnyújtás, kiállítások, rendezvények, koncertek).

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye idegenforgalmilag is értékes, illetve értékessé tehető építészeti vagy más művészeti, kulturális értékekkel bíró települései

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Épített vonzerők üzemeltetői és tulajdonosai

- Épített vonzerőkre épülő vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Tervező és kivitelező cégek
- Beruházók

Eredménymutatók

Output indikátorok

- A Pannonhalmi Bencés Apátság, mint UNESCO Világörökség már elkészült és elfogadott hasznosítási tervének megvalósulása
- Karbantartásban és felújításban részesült épített vonzerők száma
- Épített vonzerők turisztikai kínálati palettájának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.2.1	50	50					100
1.2.2.2	200	200	200	100	100	100	900
1.2.2.3	150	150	150	50	50	50	600
Összesen	400	400	350	150	150	150	1.600

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Kulturális intézmények
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák

- Programszervezők
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.2.3 Alintézkedés: Rendezvények és programok szolgáltatásainak fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megyében már meglévő programkínálat - pl. Fertődi Esterházy-kastély Haydn kocertjei (Nyári Ünnepi Játékok), Fertőrákosi Kőfejtő koncertjei - jó kiindulópontot jelent a rendezvény- és programkínálat további fejlesztéséhez. E kínálati szegmens jelenleginél jobb kihasználását indokolja az is, hogy nemzetközileg ismert művészek, mint Liszt és Haydn életpályája kapcsolódik a megyéhez. Győr és Sopron fesztiválváros rangja további jó alapot teremt a rendezvénypaletta minőségi és mennyiségi fejlesztéséhez. A programkínálat fejlesztésének az adhat kiemelkedő jelentőséget, hogy a közös kulturális gyökerek következményeként Burgenlanddal számos együttműködési lehetőség adódik.

A színvonalas kulturális rendezvények iránti kereslet növekszik. A kínálati és keresleti tényezők alapján a rendezvény- és programkínálat fejlesztése kiemelten indokolt.

Cél

Kulturális rendezvények, rendezvénysorozatok, és programok minőségi és mennyiségi fejlesztése

Leírás

1.2.3.1 A megyében jelentős rendezvénysorozatok kialakítása

A mörbischi operettekhez (évi 200.000 látogató), vagy a szentmargitbányai (St. Margarethen) kőfejtőbeli előadássorozatokhoz (évi 100.000 látogató) hasonló nagyrendezvények létrehozása a megyében.

1.2.3.2 Burgenlanddal és Szlovákiával való együttműködési lehetőségek kiaknázása

Közös rendezvények létrehozatala, illetve meglévő rendezvények összekapcsolása, társítása. Ilyen lehet egy Liszt Ferenc munkássága köré szerveződő közös nemzetközi zenei fesztivál létrehozása, amely osztrák-magyar rendezésben, a határ minkét oldalán valósulna meg (kidolgozás folyamatban). További lehetőség a Haydn-koncertek összehangolása (Fertőd, Eisenstadt), valamint a kőfejtőbeli rendezvények kombinálása (Fertőrákos és St. Margarethen). Különleges társítási lehetőség Fertőrákos kőfejtőjében a mörbischi operett előadásokkal összehangoltan operaelőadások szervezése (Aida, vagy Mozart: Varázsfuvola). Javasoljuk továbbá a Rajkán meglévő Hármaskör Határ Néptánc Fesztivál továbbfejlesztését, az osztrák és szlovák oldal részvételével.

1.2.3.3 Térségi programok támogatása

A nemzetközi vonzerővel rendelkező programok mellett a kisebb jelentőségű, de színvonalas programok támogatása, mint pl. Szigetközben az Aranymosó Fesztivál, vagy Rábaközben a Rábaközi Fesztivál.

1.2.3.4 Programkínálat összehangoltságának biztosítása

A programkínálat összehangolását a megye határain kívüli rendezvények esetében is biztosítani kell.

1.2.3.5 Főszezonon kívüli kulturális események és rendezvények támogatása

A szezonális csökkentése érdekében olyan programok és rendezvények támogatása a főszezonon kívüli időszakban, melyek vonzerejükénél fogva nagyobb vendégszám vonzására képesek.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron területe

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Programgazdák
- Kultúrával kapcsolatos vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Kulturális rendezvények minőségi és mennyiségi fejlődése
- Összehangolt programkínálat kialakulása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.3.1	300	50	50	50	50	50	550
1.2.3.2	500	50	50	50	50	50	750
1.2.3.3	20	20	20	20	20	20	120
1.2.3.4	30	30	30	30	30	30	180
1.2.3.5	35	35	35	35	35	35	210
Összesen	885	185	185	185	185	185	1.810

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács

- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Kulturális intézmények
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Programszervezők
- Rendezvényhelyszínek
- Burgenland Tourismus
- Turisztikai vállalkozások

1.2.4 Alintézkedés: Tematikus útvonalak kialakítása

Prioritási fok

2.

Indoklás, háttér

A megyében nem találkoztunk tematikus útvonallal, annak ellenére, hogy számuk és népszerűségük világszerte növekszik, s ennek megfelelően sikeres turisztikai termékként értékelhetők. A tematikus útvonalak lényege, hogy egy adott téma köré csoportosítható, térben különböző helyeken megtalálható vonzerők gazdái összefognak, és tevékenységeiket összehangolva, közösen lépnek fel, és - útvonalra fűzve láttnivalóikat - kínálják magukat a turizmus piacán. Így az önmagukban alacsony vonzerővel rendelkező egyedi láttnivalók – más, hasonló témájú vonzerőkkel együtt - már elég vonzóak lesznek ahhoz, hogy a turistákat megnyerjék. Az útvonalak egyedi sajátosságaik függvényében, többféle közlekedési eszköz segítségével járhatók be.

A megyében kifejezetten indokolt lenne ilyen útvonalak létrehozása, hiszen a vendégforgalom térbeli szétterjesztésére nyílna mód a tematikus útvonalak révén, és ezáltal csökkenthető lenne a vendégforgalom megyére jellemző területi koncentrációja (Győr és Sopron túlsúlya). Továbbá minden tematikus útvonal esetében célszerű megvizsgálni a határon túli együttműködések lehetőségét, ezáltal is vonzóbbá téve az adott útvonalat.

Cél

Tematikus útvonalak kialakításával a települések közötti észlelt távolság csökkentése, a kereslet területi szétterítése, oktatás és szórakozás egyidejű nyújtása a turista számára.

Leírás

A tematikus utak kialakításakor az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- A túra témája és hossza álljon arányban a nyújtott információk mennyiségével
- Attrakciók megfelelő sűrűsége nagyon fontos feladat (az attrakciók között meglévő túl nagy távolság a látogatót elriaszthatja az út folytatásától)
- Az a terület, amelyen keresztül kell haladniuk a látogatóknak, kikerülhetetlen részét képezik az élménynek. Ezért az *útvonalak* nyomvonalának kijelölésekor nemcsak az attrakciókra kell figyelemmel lenni, hanem az azok között elterülő területre is.
- Nem mellékes, hogy két attrakció között, mely és milyen *közlekedési eszközt* veszünk igénybe.
- A termékfejlesztés és a marketingkommunikáció során törekvés a tematikus útvonal teljes egészének egyöntetű hasznosítására és a differenciált hasznosítás elkerülésére
- Különösen a természet témájú túrák esetében válnak fontossá a klimatikus adottságok, melynek következtében egy-egy útvonal szezonálissá válhat. Javasolt tehát a kínálat szezonhoz való igazítása is, illetve a kínálat lehető leginkább „szezonzfüggetlenné” tétele.
- Az útvonalak felfűzhetnek olyan attrakciókat is, amelyek a témába jól illeszkednek, de önmagukban nem vonzanának látogatókat, továbbá a témához kapcsolható kiegészítő szolgáltatásokat is (pl. vidéki élet / táj bemutatása)
- Sokkal könnyebb egy útvonalat megteremteni, mint karbantartani és üzemeltetni. Ez azzal is összefüggésben van, hogy a kialakításhoz szükséges forrásokat könnyebben meg lehet szerezni, mint a folyamatos működtetéshez szükséges alapokat. Tehát már a kialakítás fázisában biztosítani kell a folyamatos működés feltételeit.
- Vonzerők védelme

1.2.4.1 Gyümölcs utak kialakítása

A megyét is részletesen tartalmazó Nyugat-dunántúli regionális gyümölcsút-koncepció a közelmúltban került kialakításra.

1.2.4.2 Árpád-kori emlékeket bemutató útvonal kialakítása

A megyében több Árpád-kori emlék található, melyek együttes vonzereje erősebb, mint azok egyenkénti vonzereje összesen.

1.2.4.3 Egykori Borostyánkőúthoz kapcsolható tematikus útvonal kialakítása

Az egykori Borostyánkőúthoz kapcsolható emlékek tematikus útvonalra való felfűzése a megye- és az ország határain túlmutató kínálattá válhat.

1.2.4.4 Rába-menti kastélyútvonal kialakítása

A tematikus útvonal kialakításának alapvető feltétele a „Kastélyturizmus fejlesztése” intézkedésben ismertetett „A kulturális és idegenforgalmi célra jó adottságokkal rendelkező épületek és kastélyok funkcióváltásának elősegítése” program megvalósulása. További lényeges feltétel, hogy a kastélyok funkciója a szálláshelykínálat mellett a látogatók számára is vonzerővel rendelkezzen (pl. kiállítás, múzeum, koncert, idegenvezetés, stb.)

1.2.4.5 Barokk kulturális útvonal kialakítása

A megye gazdag barokk építésze és kulturális programkínálata egy tematikus útvonal keretében sikeresen piacra vihető.

1.2.4.6 Néprajzi témájú útvonalak kialakítása

A tematikus útvonal kialakításának feltétele az élő hagyományos mesterségek, a látogatható népművészeti műhelyek, és az élő nemzetiségi- és néphagyományok.

1.2.4.7 Gasztronómia- és borutak kialakítása

A „Gasztronómiai és borturizmus fejlesztése” intézkedés tartalmazza részletesebben az erre vonatkozó ismertetést.

1.2.4.8 Tanösvények és élményösvények kialakítása

A „Túrázás és természetjárás színvonalának emelése” intézkedés (1.1.4) „Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése” program (1.1.4.1) tartalmazza a tanösvények és élményösvények kialakítását, melyek úgyszintén tekinthetők tematikus útvonalaknak.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye területe

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Tematikus programgazdák
- Turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezett

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Hagyományőrző egyesületek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Tematikus utak kialakulása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.4.1	20	20	20	5	5	5	75
1.2.4.2	20	20	20	5	5	5	75
1.2.4.3	5	5	5	5	5	5	30
1.2.4.4	3						3
1.2.4.5	5	5	5	2	2	2	21
1.2.4.6	2	2	2	2	2	2	12
Összesen	55	52	52	19	19	19	216

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Hagyományőrző egyesületek
- Művelődési és kulturális intézmények, házak
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Programszervezők
- Turisztikai vállalkozások
- Adott témához kapcsolódó szakmai szerveződések

1.2.5 Alintézkedés: Tematikus parkok kialakítása

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A közelmúlt és napjaink egyik leggyorsabban fejlődő területét képezik a tematikus parkok. Ezek a parkok azáltal, hogy egy-egy meghatározott téma köré szervezik a látványosságokat, koncentrált élményt kínálnak a látogatóknak. A témák, amelyek köré a tematikus parkok a látványosságokat és a szabadidő eltöltését szervezik, rendkívül sokfélék lehetnek. A téma lehetséges sokfélesége ellenére a tematikus parkok célja azonos, a turisztikai látványosságok és élmények, valamint a hozzájuk kapcsolódó turisztikai szolgáltatások koncentrált kínálata. A tematikus parkok kialakításánál meg kell vizsgálni azok tematikus útvonalakhoz való kapcsolódási lehetőségeit.

A tematikus parkok előnyei a következők: célközönség a család, látogatói között a belföldi látogatók jelentős szerepet játszanak, más turisztikai termékekhez képest a látogatók költése magasabb, kisebb mértékű a szezonális ingadozás, képesek jelentősen befolyásolni a turizmus hagyományos területi koncentrálódását. A Széchenyi-terv turizmusfejlesztési programjának egyik alprogramja a tematikus parkok létesítésének támogatása.

Cél

Egyedi, sajátos és nemzetközileg is versenyképes vonzerővel rendelkező tematikus parkok kialakítása, melyek témájukat tekintve a térséghez kiválóan illeszthetők. Ezáltal a minőségi turizmus erősítése és a megyére jellemző területi koncentrálódás csökkentése.

Leírás

1.2.5.1 Nagycenken a kastélyt is magában foglaló Széchenyi István témapark kialakítása

Kialakítása folyamatban van. A Széchenyi témapark részei: a Széchenyi kastélyt, a Széchenyi Múzeumvasutat és a szabadtéri mozdony skanzent bemutató „Legnagyobb magyar nyomában” terület és a régi korok mesterségeit bemutató „História kert”. A témapark a kastélyturizmust erősítő kínálati elemként hozzájárul a „Kastélyturizmus fejlesztése” intézkedés megvalósulásához.

1.2.5.2 1956-os forradalmat követő menekülést feldolgozó, határon átnyúló tematikus park létrehozása Andau és Oslí között

A megyén keresztül magyarok százezrei hagyták el az országot 1956-ban. 1956 témájának határon túli vonatkozása, hogy az osztrák oldalon lévő Andau település és a határ között (Oslí irányában) ‘56-os menekültek szobrai találhatók meg az út mentén. Ezáltal megvan a lehetőség egy határon átnyúló ‘56-ot feldolgozó tematikus park kialakításának.

1.2.5.3 „Vasfüggöny“ témáját feldolgozó tematikus park létrehozása

A kerítések egy szakaszának helyreállítása, biztonsági intézkedések bemutatása, menekülési kísérleteket feldolgozó kiállítás létrehozása, melynek kiváló helyszíne lehet a Páneurópai Piknik Emlékparkja. Nardán (Vas megye) hasonló kezdeményezés már van, tehát fontos a kezdeményezések összehangolása.

Földrajzi lehatárolás

Nagycenk, határközei települések

Kedvezményezettek megnevezése*Végső kedvezményezettek*

- Turisták
- Helyi lakosok
- A Nagycenki témapark tulajdonosa és üzemeltetője
- Turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Tervező és kivitelező vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- A Nagycenki Széchenyi témapark kiépítése
- Közelmúlt történelmét feldolgozó témaparkok megjelenése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.5.1	50	100	65				215
1.2.5.2	100	20	20				140
1.2.5.3	150	50					200
Összesen	300	170	85				555

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége

- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Programszervezők
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek
- Történészek

1.2.6 Alintézkedés: Kultúrához kapcsolódó élményprogramok kialakítása

Prioritási fok

2.

Indoklás, háttér

Egy térség vonzerejét jelentősen növelik a szabadidős programok, melyek kiegészítő vonzerőként a térségben tartózkodó turisták tartózkodási idejének színesítéséhez járulnak hozzá, ezáltal növelve az egy főre jutó költséget. A megye adottságaira alapozva megkerestük azokat a szabadidős, aktív időtöltéshez és kultúrához egyaránt kapcsolható programlehetőségeket, melyek a megye programkínálatát gazdagíthatják.

Cél

Az ittartózkodást színesítő, szabadidős kulturális programok kialakítása.

Leírás

1.2.6.1 Nosztalgiaavonatozás és lovaskocsizás támogatása

A Nagycenk és Fertőboz között már közlekedő nosztalgiaavonattal mellett fel kell tárni a nosztalgiaavonatozás lehetőségeit a megyében.

Lovaskocsizás bevezetését elsősorban a kastélyok körül, illetve a kastélyokat összekapcsolva (tematikus útvonal), illetve a turisztikailag frekventált területeken javasoljuk.

1.2.6.2 Sétarepülések és hőlégballonozás támogatása

A sétarepülés és a hőlégballonozás lehetővé teszi egy térség jobb megismerését, és felejthetetlen élményt nyújt.

Földrajzi lehatárolás

A megye turisztikailag frekventált térségei, a vasútpályával rendelkező térségei, kastéllyal rendelkező települések; sportrepülőterrel rendelkező települések: Pér, Pusztacsalád

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Turisztikai vállalkozások
- Vasúttársaságok
- Sportrepülőterek
- Lovasbázisok
- Sportrepülő és hőlégballonos szövetségek

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Nosztalgiaivonatozás kínálatának gyarapodása
- Lovaskocsizás lehetőségeinek növekedése
- Sétarepülés és hőlégballonozás lehetőségeinek növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.2.6.1	5	10	5	5	5	5	35
1.2.6.2	5	10	5	5	5	5	35
Összesen	10	20	10	10	10	10	70

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Programszervezők
- Turisztikai vállalkozások
- Vasúttársaságok
- Lovasbázisok
- Sportrepülőterek
- Repülő- és hőlégballonos sportszövetségek

1.3 Intézkedés: Gyógy- és termálturizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

Annak ellenére, hogy a megyében csaknem 20 településen található termálkút, és 8 településen épült termálfürdő, a Nyugat-dunántúli Régió másik két megyéjéhez (Vas és Zala) viszonyítva Győr-Moson-Sopron megye e tekintetben a leggyengébb kiépítettséggel rendelkezik. Az osztrák oldalon épült fürdőkhoz viszonyítva még nagyobb a megye visszamaradottsága. A meglévő fürdők minőségi színvonala alacsony, többségük idényfürdő, tehát csupán szezonális kínálattal rendelkezik. Nagyon jó nemzetközi hírnévvel rendelkezik Balf. A fürdőfejlesztési tervek (Csorna, Győr, Hegykő, Kapuvár, Lipót, Máriakálnok, Mosonmagyaróvár) és a wellness kínálat megjelenése (Röjtökmuzsaj, Sopron szállodái) jó előjelei annak, hogy a megye vállalkozói felismerték, hogy tenni kell valamit a jelenlegi állapot megváltoztatására. A megyének szüksége van gyógy- és termálkínálatának gyökeres megújítására, melyet a regionális szinten elkészült „Nyugat-dunántúli Régió termálvízkincsének komplex turisztikai fejlesztési programja” alapján javasolunk megvalósítani. A közelmúltban létrejött Pannon Termálklaszter, továbbá a Széchenyi-terv ide vonatkozó prioritásai segítik a fejlesztések megvalósítását.

A kereslet tekintetében erősödik a preventív, egészségtudatos üdülések iránti igény. Az egészséges életmód társadalmi felértékelődésével a gyógy- és termálturizmus iránti kereslet általános növekedése várható világszerte.

A kínálati és keresleti tényezők alapján nagyon fontos feladatnak ítéljük a megye gyógy- és termálturizmusának fejlesztését.

Cél

Gyógyászatra és wellness kínálatra épülő turizmus erősítése a Pannon Termálklaszter prioritásaival összhangban.

Leírás

1.3.1 Pannon Termál Klaszterrel való együttműködések erősítése

Közelmúltban alakult meg a Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság – Pannon Termálklaszter Divízió. A klaszter célja a termálvízen alapuló egészségturizmus fejlesztése, tehát kölcsönös érdek a fürdők és a klaszter közötti együttműködések erősítése.

1.3.2 Fürdők szolgáltatásainak fejlesztése

A megyére vonatkozó részletes leírás a “Nyugat-dunántúli Régió termálvízkincsének komplex turisztikai fejlesztési programja” című tanulmányban található. Alapvető célok: minőség javítása, egész éves üzemmód kialakítása, kapcsolódó szállodakínálat közvetett támogatása, trendekhez való igazodás, koordináció, célcsoportok szerinti termékfejlesztés.

1.3.3 Wellness kínálat erősítése

Nemzetközi trend a fiatalabb korosztály számára kialakított wellness- és prevenciók szolgáltatások iránti kereslet növekedése. Ezt az igényt a megye fürdőhelyeinek fejlesztésekor figyelembe kell venni.

Földrajzi lehatárolás

Balf, Csorna, Győr, Hegykő, Kapuvár, Lipót, Máriakálnok, Mosonmagyaróvár, Petőháza

Kedvezményezettek megnevezése*Végső kedvezményezettek*

- Turisták
- Helyi lakosok
- Fürdőtulajdonosok
- Beruházók
- Gyógy- és termálturizmushoz közvetlenül és közvetetten kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Tervező és építő vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Erős márkák jönnek létre
- A fürdők tudatosan meghatározott piaci pozícióinak megfelelő arculattal rendelkeznek
- Erős piaci pozíció a hazai termálturisztikai piacon
- Megerősödött piaci pozíció a közeli küldőországok piacán
- A helyi jelentőségű, kevésbé ismert fürdők kulturált, infrastrukturális megjelenése
- A technikai minimumszint megemelkedése
- A megyében néhány magas színvonalú rekreációs (fürdőzési) lehetőséget nyújtó hely létrejötte
- A megye fürdőinek szolgáltatáspalettája kiteljesedik

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.3.1	10	10	10	10	10	10	60
1.3.2	4.000	4.000	4.000	4.000			16.000
1.3.3	150	150	150	150			600
Összesen	4.160	4.160	4.160	4.160	10	10	16.660

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Pannon Termál Klaszter (PANTERM)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Megyei Vízügyi Igazgatóságok
- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandók, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Kórházak
- Befektetők, beruházók
- Tervező, kivitelező cégek

1.4 Intézkedés: Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A három főváros közelsége (Budapest, Bécs, Pozsony), a jó megközelíthetőség, a kiegészítő programlehetőségek gazdagsága, a dinamikus gazdasági fejlődés, a multinacionális cégek jelenléte, valamint az egyetemeken és a kutatóintézetekben megtalálható szellemi tőke jó alapot adnak az üzleti és a konferenciaturizmus fejlődéséhez. Ezt bizonyítják a közlemúlt fejlesztései is, mint pl. a Soproni Konferenciaközpont építése, a győri zsinagóga konferenciaközponttá történő átalakítása és a szállodai konferenciakapacitások növelése.

A konferenciák, szemináriumok és továbbképzések iránti kereslet folyamatosan növekszik, továbbá ezen a piacon Európa és Magyarország szerepének további erősödése várható. A jelen intézkedés megvalósítása nagyrészt már folyamatban van.

Cél

A magas fizetőképességű keresletet vonzó, és a szezonálitásra csak kismértékben érzékeny üzleti és konferenciaturizmus erősítése konferenciahelyszínek kiépítésével és marketinggel

Leírás

1.4.1 Jelenleg futó projektek piaci bevezetésének igény szerinti támogatása

Soproni konferenciaközpont fejlesztésének befejezése, továbbá konferencia lebonyolítására alkalmas helyszínek fejlesztésének befejezése Győrött és Mosonmagyaróváron

1.4.2 Szállodák meglévő konferenciaszolgáltatásainak korszerűsítésének ösztönzése

A szállodákban legalább 3*-os színvonal elérése, megfelelő szemináriumok és tréningek tartására megfelelő termek kialakítása, technikai felszerelés modernizációja, stb.

1.4.3 A megye ismertségének növelése a konferencia turizmus piacán (marketing)

Az oktatási és kulturális intézmények ösztönzése szakmai találkozók és továbbképzések szervezésére. Együttműködés megszervezése a megye gazdasági, kulturális és tudományos szervezeteivel. A főszezonon kívüli „programszegény” időszakban a konferenciákhoz kapcsolódó programok biztosítása. Konferenciaszervező füzet (meeting planner) elkészítése.

Földrajzi lehatárolás

Sopron, Győr, Mosonmagyaróvár, konferenciák fogadására alkalmas szállodákkal rendelkező települések

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Szállodák
- Konferencia- és rendezvényhelyszínek

- Turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Tervező és kivitelező vállalkozások
- Beruházók

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Soproni Konferenciaközpont elkészülése
- Korszerűsített és bővített szállodai konferenciakapacitások száma
- Újonnan kialakított szállodai konferenciakapacitások száma
- Konferenciaszervező füzet létrejötte

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.4.1	20	20	10	10	10	10	80
1.4.2	100	100	100	100			400
1.4.3	120	120	120	120	20	20	520
Összesen	240	240	230	230	30	30	1.000

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Oktatási intézmények
- Konferenciaközpontok
- Szállodák
- Befektetők, beruházók
- Utazási irodák

- Tourinform irodák
- Programszervezők és programgazdák
- Turisztikai vállalkozások
- Tervező, kivitelező cégek

1.5 Intézkedés: Gasztronómia és borturizmus fejlesztése

Prioritási fok

2.

Indoklás, háttér

A gasztronómiai és borturizmus népszerűsége növekszik, s e termékek fejlesztése a Magyar Turizmus Rt. termékfejlesztési politikájának is hangsúlyos pontját képezi. A gasztronómiai és borturizmus a turizmus szinte valamennyi formájához kapcsolható, hiszen az étkezés a turisták valamennyi csoportja számára élménnyé tehető.

Győr-Moson-Sopron megye egyes területei jó borászati hagyományokkal rendelkeznek. A Sopron környéki történelmi borvidék jó hírneve adottság, míg a Pannonhalma-Sokoró történelmi borvidéke jelenleg alakítja ki arculatát. A Pannonhalmi Apátság borászati hagyományai a közelmúltban ismét feléledni látszanak. Mindkét borvidéken kezdeményezések vannak borút kialakítására. Több településen rendeznek „Szüreti Napokat”.

A megye továbbá helyi, tájjellegű gasztronómiai értékekkel is rendelkezik. Gasztronómiai rendezvények a Barokk lakoma (Győr), a Málnafesztivál (Sokorópátka), az Uborkafesztivál (Markotabödöge) és a Nemzetközi Halászléfőző Verseny (Vének). A megyében szakácsklub működik Győrben, Sopronban és Mosonmagyaróváron.

Nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt a gasztronómiai és borturizmus iránti kereslet folyamatos növekedésének lehetünk tanúi, ami elsősorban a helyi gasztronómiai specialitások iránt mutatkozik meg.

Tapasztalataink alapján a megye jó adottságai és a meglévő igények ellenére nem használja ki eléggé lehetőségeit a gasztronómiai és borturizmus tekintetében, holott ez a turisztikai ág a tranzitforgalom megállításában fontos szerepet játszhatna.

Cél

Gasztronómia és borturizmus fejlesztése a megye gasztronómiai és borászati értékeinek bemutathatóvá tételével

Leírás

1.5.1 Vendéglátóhelyek színvonalának emelése

Éttermek, cukrászdák, kávéházak, kerthelyiségek korszerűsítésének támogatása.

1.5.2 Helyi tájjellegű gasztronómiai adottságok kihasználása

Tájegységenként meghatározandó, specialitásokat nyújtó ételek és italok támogatása a vendéglátóhelyeken; helyi gyümölcsök bevonása (málna, eper, ribiszke, mártások). A kínálat kialakításánál tekintettel kell lenni az egészséges táplálkozási és a vegetáriánus fogyasztói szokások igényeinek kielégítésére is.

1.5.3 Borászati és gasztronómiai rendezvények szervezése

Borral kapcsolatos rendezvények és versenyek szervezése. Borhoz kapcsolódó hagyományok felélesztése. Kulináris napok – összehangolt rendezvénysorozat megszervezése. Öt ország – öt konyha rendezvények.

1.5.4 Borgalériák és Bormúzeumok kialakítása a borvidékeken

Pincehelyiségben kiállítóhely létrehozása, borok összegyűjtése szakszerű elhelyezéssel és bemutatással, borászathoz szükséges eszközök bemutatása, borkészítés és palackozás folyamatának bemutatása

1.5.5 Szőlőhegyi utak kialakítása

Hangulatos és rendezett szőlőhegyi utak kialakítása, a szőlőművelés és feldolgozás folyamatának bemutatathatóvá tétele.

1.5.6 Gasztronómiai utak kialakítása

Például „Helyi ínycségek nyomában” tematikus útvonal kialakítása. Lehetséges helyszínek a Szigetköz és a Rábaköz.

1.5.7 Borutak kialakítása

A már meglévő kezdeményezések valóra váltása. A borutak mentén jó borminőség és egységes szolgáltatási színvonal biztosítása, prэшázak és borospincék felújítása, látogathatóvá tétele, a megfelelő infrastruktúra kiépítése (parkolók, ivóvíz és elektromos áram bevezetése, a szennyvíz problémájának rendezése, hulladékkezelés rendezése) a feladat – előzetes koncepció és terv alapján.

1.5.8 Régi apátsági borászat fejlesztése (Pannonhalma)

Ennek csúcsmínőségű bora fémjelezné az egész térség bortermelését.

Földrajzi lehatárolás

A megye borvidékei és a turisztikailag frekventált területei

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Vendéglátóhelyek
- Szőlős gazdák, borpincék
- Vendéglátással és borászattal kapcsolatos egyéb vállalkozások
- Turisztikai vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Boregyesületek
- Borkereskedők

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Vendéglátóhelyek mennyiségi és minőségi fejlődése
- Borutak kialakulása
- A borutak mentén jó borminőség és egységes kiszolgálási színvonal kialakulása
- Felújított présházak és borospincék száma
- Bor és gasztronómiai rendezvények száma
- Borhoz kapcsolódó hagyományok felélédése
- Kulináris napok – összehangolt rendezvénysorozat kialakulása
- Tájjellegű ételek egyre nagyobb arányú megjelenése a vendéglátóhelyeken
- Bormúzeumok, borral kapcsolatos kiállítóhelyek száma
- Szőlőhegyi utak száma

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.5.1	100	100	100				300
1.5.2	20	20	5	5	5	5	60
1.5.3	10	5	5	5	5	5	35
1.5.4	10	10	10				30
1.5.5	5	5	5	5	5	5	30
1.5.6	5	5	5	5	5	5	30
1.5.7	20	5	5	5	5	5	45
1.5.8	20	5	5				30
Összesen	190	155	140	25	25	25	560

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Borvidékek egyesületei, bor és gasztronómiai egyesületek
- Magyar Nemzeti Gasztronómia Szövetség Nyugat-magyarországi Régió Soproni Gasztronómiai Társasága

- Agrármarketing Centrum
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Gasztronómiai program- és rendezvényszervezők
- Bortermelők
- Vendéglátóhelyek
- Turisztikai vállalkozások

1.6 Intézkedés: Bevásárlóturizmus iránti kereslet kiegészítő szolgáltatásokkal történő ellátása

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A bevásárlóturizmusnak már hagyománya van a megyében, melyben a magyarországinál magasabb fizetőképességű rétegek vesznek részt. Magyarország árszínvonalának az Európai szinthez való közeledésével a bevásárlás mint motiváció egyre inkább veszt jelentőségéből. Így meg kell találni azokat a kiegészítő szolgáltatásokat, melyek fogyasztására át lehet „szoktatni“ a Magyarországra már egyébként is rendszeresen járó, zömében osztrák közönséget. Ilyenek lehetnek a mindennapi élethez szükséges szolgáltatások mellett a fürdőlátogatás, az olyan látványosságok és programok, amelyek célzottan ennek a közönségnek szólnak, stb.

Cél

A bevásárlóturizmus szintjének fenntartása, és az ezirányú kereslet részbeni "átirányítása" más turisztikai termékek és szolgáltatások felé: a bevásárlóturisták ösztönzése a régió más turisztikai termékeinek, elsősorban szabadidős szolgáltatásainak igénybevételére.

Leírás

1.6.1 Bevásárló turisták fogyasztói igényeinek felmérése

A bevásárlói szokások felméréseivel meg kell vizsgálni, hogy milyen kiegészítő szolgáltatásokkal lehet a bevásárlóturistákat a jövőben megőrizni.

1.6.2 „Shopping guide” összeállítása

Turisztikai programajánlatot, egy-egy kistérség látnivalóit és a bevásárlási lehetőségeket egyaránt tartalmazó „Shopping guide” összeállítása és kihelyezése a határátkelőkön, benzinkutaknál, információs pontokon, postahivataloknál, bevásárló- és egyéb frekvenciált helyeken.

1.6.3 Bevásárló turistákat megcélzó marketingakciók kivitelezésének támogatása

Elsősorban crossmarketing és hűségakciók kivitelezésének támogatása.

Földrajzi lehatárolás

A megye határátkelői, benzinkútjai, postahivatalai, és a határmenti települések áruházai és bevásárlóutcái.

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Vállalkozások, kereskedelmi egységek

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok

- Kistérségi társulások

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Shopping guide létrejötte

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.6.1	3						3
1.6.2	3	3	3	3	3	3	18
1.6.3	3						3
Összesen	9	3	3	3	3	3	24

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Útinform

1.7 Intézkedés: Falusi turizmus fejlesztése

Prioritási fok

3.

Indoklás, háttér

A falusi turizmus fejlesztése a különleges vonzerővel (gyógyvíz, termálvíz, aktív turisztikai vonzerők) nem rendelkező települések számára kiegészítő jövedelem megszerzésére ad lehetőséget, és így fontos szerepe lehet a település lakosságmegtartó képességének növelésében is.

A falusi turizmus jó adottságokkal rendelkezik a megyében. A falusi turizmus fő területei a Fertő-tó partja, a Pannonhalmi-dombság, a Rábaköz, a Rába-Marcalmente, a Sokoróalja és a Szigetköz falvai. A falusi turizmus gyengesége, hogy a szálláshely nyújtása mellett gyakran elmarad a falusi életmódot bemutató tevékenységek társítása, amellet, hogy a megyében jelen vannak az élő népi hagyományok, mint pl. a gyékényfonás, a csipkehímzés (hövelyi csipke), a néptánc és a kapuvári kékfestők.

Magyarország és a megye Ausztriához képest nagyon el van maradva a szolgáltatási színvonal és skála tekintetében, és a konkurencia tovább erősödik ebben a szegmensben is.

A keresleti oldalt vizsgálva megállapítható, hogy az egyre inkább urbanizálódó társadalomban a természetközelség iránti igény és a vidéki életforma iránti érdeklődés növekszik.

Cél

A különleges népi hagyományok és szokások, a sajátos települési értékek vonzó és eladható terméké formálása és értékesítése falusi turizmus formájában.

Leírás

1.7.1 Priorizált települési kör meghatározása

Egy felmérés segítségével meg kell határozni azokat a térségeket és településeket, melyek népi hagyományaiknál és hagyományos építészeti emlékeiknél fogva alkalmasak a falusi turizmus lebonyolítására.

1.7.2 Falusi turizmus komplex értelemben vett fejlesztésének támogatása

A szálláshelykínálaton kívüli szolgáltatások bővítése: a népi szokások, hagyományos mesterségek, és a vidéki életmód bemutatása, népművészeti műhelyek kialakítása, nemzetiségi hagyományok újjáélesztése és bemutatása, kézműves termékek árusítása. Mindezek által a látogató életmód-váltás igényének kielégítése.

1.7.3 Szaktanácsadás megszervezése és falusi vendégfogadók képzése

Szaktanácsadási rendszer kiépítése. Falusi vendéglátók felkészítése: vendéglátási ismeretek oktatása, nyelvtanfolyamok, főzőtanfolyamok szervezése, stb. További kapcsolódó feladatok a minőség-ösztönzése és a rendszeres minőségellenőrzés támogatása.

1.7.4 Kiegészítő szolgáltatások bővítése

Változatos szabadidőeltöltési lehetőségek kialakítása. Házi ételek, saját termelésű zöldségek és gyümölcsök árusítása. Információnyújtás helyi látnivalókról, programokról, rendezvényekről.

Helyben termelt áruk (speciális tájtermékek) értékesítésének megszervezése a kereskedelmi egységekben.

1.7.5 „A rendezett (virágos) településekért” akcióprogram támogatása

Gondozott településkép kialakítása: virágosítás, fák és gyümölcsfák telepítése az utak mentén. Köztisztaság javítása. Ilyen kezdeményezésben jelenleg is részt vesz a megye, és több sikert ért már el.

Földrajzi lehatárolás

A megye hangulatos, népi hagyományokkal, hagyományos építészeti emlékekkel rendelkező falvai.

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Falusi vendéglátók
- Népi hagyományokat felelevenítő vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Falusi Turizmus szervezetei

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Szaktanácsadási rendszer kiépülése
- Falusi vendéglátók felkészültségének és képzettségének növekedése
- Helyben termelt áruk értékesítési rendszerének létrejötte
- Hagyományos mesterségek és népszokások feléledése
- Látogatható népművészeti műhelyek száma
- Információs táblarendszer kialakulása, információs irodák létrejötte
- Hagyományőrző programok száma
- Gondozott településkép kialakulása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.7.1	1						1
1.7.2	25	25	25	25			100
1.7.3	2	2	2	2	2	2	12
1.7.4	2	2	2	2	2		10
1.7.5	3	3	3	3	3	3	18
Összesen	33	32	32	32	7	5	141

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Falusi turizmus egyesületek
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Oktatási intézmények
- Falusi turizmus szálláshelyei
- Népi mesterségeket űzők szervezetei
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások

1.8 Intézkedés: Tranzitforgalom megállítása

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megyét nagyon erős tranzitforgalom jellemzi. A tranzit turisták nem, vagy csak minimális mértékben fogyasztanak a megyében. A tranzitforgalom megállítására jelenleg nincs kellőképpen felkészülve a megye, nem tudja azt kihasználni. Meg kell tehát találni azokat a módszereket, melyekkel megállítható és költségre ösztönözhető a megyén átutazó.

Cél

A tranzitforgalom lehető legnagyobb hányadának megállítása a megyében, és megfelelő szolgáltatásokkal fogyasztásra ösztönzése.

Leírás

1.8.1 Tranzitutasok igényeinek felmérése

Felmérés segítségével célszerű felmérni, hogy milyen fogyasztói igényei és szokásai vannak a tranzitutasoknak. Ez jó alapot nyújt a tranzitutasokra épülő jelenlegi kínálat fejlesztéséhez.

1.8.2 Színvonalas gasztronómiai egységek kiépítésének támogatása az utak mentén

Kapcsolódik a "Gasztronómia és borturizmus fejlesztése" intézkedésben leírt, vendéglátóhelyek színvonalának emelése programhoz.

1.8.3 Kitáblázás

A tranzitútvonalak mentén található vásárlási lehetőségek és útmenti az útvonalak mentén található vonzerők invitatív módon történő kitáblázása (képekkel).

1.8.4 Útmenti szabadidős szolgáltatások fejlesztésének támogatása

Tranzitútvonalak közelében a tranzit turisták megállítása érdekében szabadidős szolgáltatások kialakítása.

1.8.5 Benzinkutaknál és határbelépő állomásoknál információs pontok létesítése

A tranzit turisták tájékoztatására a "kényszermegállóhelyeken" információs szolgáltatás megszervezése.

Földrajzi lehatárolás

A megye főútvonalai

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Főútvonalak (mindenekelőtt tranzitútvonalak) mentén elhelyezkedő szolgáltatók

Közbenső kedvezményezett

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Egyéb turisztikai szolgáltatók
- Tervező és kivitelező vállalkozások

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Színvonalas gasztronómiai egységek kialakulása
- A főútvonalak menti kitáblázottság javulása
- Útmenti szolgáltatások színvonalának emelkedése
- Információs pontok kialakulása a benzinkutaknál és a határbelépő állomásoknál

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.8.1	2						2
1.8.2	50	50	50	50			200
1.8.3	10	5	3	3	3	3	27
1.8.4	30	30	30	30			120
1.8.5	10	10	10	2	2	2	36
Összesen	102	95	93	85	5	5	385

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájégségi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Útinform

- Táblakészítő cégek
- Vendéglátóhelyek
- Szabadidős szolgáltatások
- Benzinkutak
- Határőrség

1.9 Intézkedés: Szálláshelyek fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A megfelelő minőségű és arculatú szálláshelyek megléte a turizmus egyik alapfeltétele. Fontos tehát, hogy a megye a megcélzott szegmenseknek megfelelő szálláshelykapacitással rendelkezzen. A fejlesztendő és kialakítandó szálláshelyekről a turisztikai terméktípusoknál már tettünk említést, azonban szükségesnek tartottuk, hogy egy összefoglaló intézkedésben összegzésre kerüljenek azok a szempontok, amelyek alapján a jövőbeli szálláshely-fejlesztések támogatandók. A szálláshelyek fejlesztésénél alapvető szempont kell, hogy legyen a műemléképületek megóvása.

Cél

Szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése.

Leírás

1.9.1 Meglévő szálláshelyek modernizálása, fejlesztése, és a szálláshelykapacitás bővítése

- 4-5*-os szállodák arányának növelése, meglévő szálláshelyek felújításának támogatása
- Kerékpárutak mentén kerékpárosbarát szálláshelyek kialakítása
- A viziturizmus színhelyein kempingek (pl. csatlakozás a Robinson-Klub hálózatba) és nyaralóházak építése és a meglévők színvonalának emelése
- A falusi turizmus szálláshelyeinek a komplexitás figyelembevételével történő fejlesztése, és a minősítésig ösztönzése
- A lovas turizmus színhelyein a meglévő lovaspanziók fejlesztése, és újak létesítése
- A kastélyok funkcióváltásának ösztönzésével kastélyszállók kialakításának támogatása
- Meglévő fürdők és fürdőfejlesztések közelében lévő szálláshelyek színvonalának emelése, és új szálláshelyek létesítése
- A konferenciaturizmus fellendítése érdekében konferenciatermek kiépítésének támogatása a szállodákban
- A legnagyobb vendégforgalommal rendelkező településeken (Győr, Sopron, Mosonmagyaróvár) kívül eső, turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szálláshelyek létesítésének támogatása

Földrajzi lehatárolás

Turisztikai vonzerővel rendelkező települések

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosok
- Szálláshely-szolgáltatók

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások

- Egyéb turisztikai szolgáltatók
- Tervező és kivitelező vállalkozások

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Szálláshelykínálat minőségi és mennyiségi fejlődése
- Szálláshelykínálat tematizálódása, azaz egyes piaci szegmensekre való specializálódása
- Megye nagyvárosain kívüleső települések szálláshelykínálatának gyarapodása

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
1.9.1	720	730	700	600	180	160	3.090
Összesen	720	730	700	600	180	160	3.090

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Szálláshely-szolgáltatók
- Kerékpáros szövetségek
- Vízisport szövetségek
- Falusi turizmus szövetségek
- Lovasbázisok
- Kastélyok
- Fürdők
- Rendezvény- és konferenciaszervezők
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Vendéglátóhelyek

2.1 Intézkedés: Marketingfeladatok kivitelezése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A turisztikai desztinációk világszerte egyre intenzívebb marketingtevékenységet folytatnak. A megye vonzerőinek marketingtevékenységét tehát erősíteni kell, melynek érdekében javasoltuk a Tájegységi Turizmus Marketingszervezetek kialakítását (részletes leírást a 4.1 intézkedés tartalmazza).

A Tájegységi Turizmus Marketingszervezetek megalakítását megelőzően meg kell határozni az általuk kivitelezendő marketing feladatokat.

Cél

A megyében megtalálható idegenforgalmi vonzerők ismertségének és vonzerejének növelése növelése komplex, tudatos és célcsoportorientált marketingtevékenység szervezésével, és ezen keresztül a vendégéjszakák számának és a turizusból származó bevételeknek a növelése.

Leírás

2.1.1 Piackutatás: célcsoportok, fő piaci szegmensek meghatározása

Folyamatos és rendszeres piackutatási tevékenység végzése a vendégkör és a fogyasztói igények megismerése végett. Jelenleg a települések, a kistérségek és a megye nem ismerik pontosan sem jelenlegi, sem potenciális vendégkörüket a vendégmegkérdezések elmaradása miatt.

2.1.2 Tájegységenként egységes arculat kialakítása

Regionális arculatot ("Az erőt adó Régió") erősítő és támogató tájegységi arculatok meghatározása. A nemzetközi jelentőségű vonzerők és ismert személyiségek (Széchenyi, Liszt, Haydn, Esterházy) megléte lehetővé teszi a márkázást. A tájegységek arculatának grafikai megtervezésének célszerű valamilyen szempontból összhangban lennie a régió arculatának grafikai megjelenítésével.

2.1.3 Egységes turisztikai táblarendszer kialakítása

Jelenleg a kitáblázottság alacsony szintű és nem egységes. A kerékpáros útvonalak, a vizitúraútvonalak, és a tranzitútvonalak mentén elhelyezett tábláknak, továbbá minden egyéb turizmus-célú táblának valamilyen szintű egységességet ki kell fejeznie, amellett, hogy típusonként bizonyos változások javasoltak. A kitáblázást célszerű legalább négy nyelven, - magyarul, németül, angolul, és szlovákul – kivitelezni.

2.1.4 Információszoolgáltatás

A tájegységi turizmus marketingszervezetek önálló információszoolgáltatási tevékenysége mellett a létező Tourinform irodahálózat munkáját is segítenie kell.

2.1.5 Tájegységi kiadványok, filmek és diatár létrehozása

A kiadványok tartalmazzák az adott tájegység szolgáltatásait és vonzerőit, és folyamatos frissítést igényelnek. A diatár kialakítása és folyamatos karbantartása ugyancsak fontos feladat. Kiemelt fontosságú a kiadványok, a diatár és a filmek célcsoportok felé történő hatékony terjesztése.

2.1.6 Internet honlapok és linkek (kapcsolódások) létrehozása

A honlap kialakítása mellett kiemelt fontosságú annak folyamatos frissítése, azaz aktuális információkkal való ellátása, valamint a honlap ismertté és könnyen elérhetővé tétele.

2.1.7 Kiállításokon való részvétel

A helyszínek megválasztása a célpiacoknak és a célcsoportoknak megfelelően.

2.1.8 Public Relations

Sajtókapcsolatok, szakmai kapcsolatok erősítése study tour-ok és sajtótájékoztatók szervezése révén. Hírlevél létrehozása (hosszútávú és folyamatos együttműködést feltételez), cikkek megjelentetése a célpiacoknak megfelelő hazai és külföldi sajtóban, műsorok készíttetése a magyar és külföldi elektronikus médiában (TV, rádió).

2.1.9 Hirdetési tevékenység

Célcsoportoknak és célpiacoknak megfelelően.

2.1.10 Idegenforgalmi beruházások ösztönzése

A tájegység arculatának, turisztikai termékszerkezetének megfelelően.

2.1.11 Turisztikai terméktípusok összekapcsolásának támogatása

Kapcsolódási pontok megkeresése majd kommunikálása az utazásszervezők és a turisták felé.

2.1.12 Vállalkozók marketing tevékenységének segítése és összehangolása

Vállalkozók bevonása tájegységi, tematikus vagy szakmai összefogáson alapuló marketingakciókba, minden résztvevőnek egyenlő esélyt biztosítva.

2.1.13 Értékesítés

Egyrészt az információs irodák profitorientált tevékenységeinek kialakítása, elsősorban a szálláshely, a programok, és a közlekedési menetjegyek tekintetében, másrészt ajándéktárgyak készíttetése, majd értékesítése információs irodákban, benzinkutaknál, utazási irodákban és ajándékboltokban

2.1.14 Együttműködés az érintett településekkel és kistérségekkel

A tájegységi turizmus marketingszervezet illetékességi területén található településekkel és kistérségekkel folyamatos együttműködés, azok munkájának segítése, és marketingakciókba való bevonása feltétlenül szükséges.

2.1.15 Együttműködés a Nyugat-Dunántúli Regionális Marketing Igazgatósággal (RMI)

Mind a tájegységi turizmus marketingszervezet, mind az RMI érdeke az együttműködés, hiszen így tudják egymás munkáját támogatni és kiegészíteni.

Földrajzi lehatárolás

Minden tájegységi turizmus marketingszervezet esetében az általuk képviselt terület, tehát pl. Szigetköz, Sokoró-Pannonhalma, Fertő-tó és környéke, stb.

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosság
- Turisztikai szolgáltatók

Közbenső kedvezményezettek

- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Turisztikai szövetségek
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Nyomdák, design cégek (internet, kiadvány)
- Média
- Ajándékkészítő vállalkozások

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Célcsoportok és fő piaci szegmensek kialakulása
- Tájéegységenként egységes arculat kialakulása
- Kialakul a folyamatos piackutatási tevékenység
- Kitáblázottság kialakulása
- Információs szolgáltatás fejlődése
- Tájéegységi kiadványok minőségi és mennyiségi fejlődése
- Tájéegységi Internet honlapok kialakítása és folyamatos karbantartása
- Tájéegységenként diatár kialakítása és karbantartása
- Filmek készítése
- Tájéegységek önálló megjelenése turisztikai kiállításokon
- Sajtóban megjelent cikkek növekedése
- Műsorok számának növekedése az elektronikus médiában
- Tájéegységi Turizmus Hírlevelek kialakítása
- Hirdetési tevékenység növekedése
- Idegenforgalmi beruházások számának növekedése
- Komplex turisztikai termékek számának növekedése
- Kialakulnak az információs irodák profit-orientált tevékenységei
- Ajándéktárgyak számának és minőségének növekedése
- Együttműködések számának növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
2.1.1	10		10		10		30
2.1.2	15						15
2.1.3	20						20
2.1.4	10	10	10	10	10	10	60
2.1.5	33	30	30	33	30	30	186
2.1.6	3	1	1	1	1	1	8
2.1.7	10	10	10	10	10	10	60
2.1.8	10	10	10	10	10	10	60
2.1.9	10	10	10	10	10	10	60
2.1.10	100	100	100	100	100	100	600
2.1.11	2	2	2	2	2	2	12
2.1.12	2	2	2	2	2	2	12
2.1.13	10	10	10	10	10	10	60
Összesen	235	185	195	188	195	185	1.183

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Települési Önkormányzatok
- Kistérségi Társulások
- Szakmai szövetségek
- Marketing és grafikai cégek
- Média
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások
- Tanácsadó cégek

2.2 Intézkedés: Neusiedler See Card illetékességi területének kiterjesztése a Fertő-tó magyar oldalára

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A térségi üdülőkártyák a kereslet bővítésének kiváló eszközei, népszerűségük folyamatosan növekszik.

A Neusiedler See Card egy néhány évvel ezelőtt bevezetett sikeres kezdeményezés, melynek lényege, hogy a kártya tulajdonosai a tó körüli szolgáltatások egy részét ingyenesen (múzeumok, strandok, uszodák, fürdők, élményparkok, hajóközlekedés, vonatközlekedés, néhány helyen idegenvezetés, nemzeti park és egyéb látnivalók), vagy kedvezményesen vehetik igénybe. Ez vonzóbbá teszi a Fertő-tavat, mint turisztikai desztinációt, továbbá a turisták élményszerzése is megnő.

A burgenlandi oldal készségét fejezte ki a kezdeményezés magyarországi kiterjesztésére, amely mind az osztrák, mind a magyar szolgáltatók érdekében áll, és amelyből a szolgáltatók és a turisták egyaránt profitálnának. Az együttműködéssel olyan turisták is áthozhatók lennének Magyarországra, akik egyébként nem látogatnának el hozzánk. A kártya kiterjesztése a magyar oldalra továbbá egy kiváló lehetőség egy határon átnyúló, egységes desztináció kialakulásához.

Cél

A Neusiedler See Card magyarországi kiterjesztésével a Fertő-tó magyarországi részének beintegrálása a Fertő-tó osztrák oldalának erős turizmusába, egységes és sokszínűbb turisztikai desztináció létrehozása.

Leírás

2.2.1 Neusiedler See Card szolgáltatásainak, érvényességének kiterjesztése a Fertő-tó magyar oldalára

A Neusiedler See Card egyelőre burgenlandi érvényességének kiterjesztése a tó és környékének magyarországi oldalára. Ehhez a kártya kibocsájtójával, a Neusiedler am See településen található Neusiedler See Tourismus GmbH. marketingszervezettel szükséges tárgyalásokat folytatni.

Földrajzi lehatárolás

Fertő-tó magyarországi területe

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosság
- Turizmushoz közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Fertő-menti kistérségi társulások
- Turisztikai szövetségek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Neusiedler See Card-dal a magyarországi szolgáltatásokat is igénybe lehet venni.
- Neusiedler See Card magyarországi szolgáltatói köre kibővül

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
2.2.1	20	10	10	10	10	10	70
Összesen	20	10	10	10	10	10	70

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Magyar Befektetési és Kereskedelmi Kht. Győri Kirendeltsége
- Neusiedler See Tourismus
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Fertő-menti települési önkormányzatok
- Sopron környéki kistérségi társulás
- Sopron és Vidéke Kistérségi Társulás
- Szakmai szövetségek
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Kereskedelmi szálláshelyek
- Turisztikai vállalkozások

3.1 Intézkedés: Turizmus oktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú intézményekben

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

Győr-Moson-Sopron megyében az iskolázottsági szint magas, országos szinten itt a legnagyobb az érettségizettek aránya, és a diplomások aránya is az egyik legjobb. Ennek ellenére a megkérdezettek alacsony színvonalúnak ítélték meg a turizmus szakképzés szintjét. A turisztikai szakmai oktatás kialakulása – hasonlóan Magyarország más részeihez – spontán módon zajlott eddig. Így nem jöhetett létre a turizmus elvárásainak mindenben megfelelő turisztikai oktatás. A tudás a turizmusban is döntő termelési és versenytenyezővé vált, és várhatóan marad is a jövőben.

Cél

A turizmusoktatás fejlesztése a közép- és felsőfokú oktatási intézményekben.

Leírás

3.1.1 Komplex turizmus oktatásfejlesztési terv elkészítése (folyamatban van)

A piac szükségleteinek meghatározása mind mennyiségi, mind minőségi tekintetben; valószínűsíthetően a legfontosabb fejlesztendő ismeretek és készségek: nyelvismeret, marketing, kommunikáció, vállalkozói ismeretek, információkezelési ismeretek, és termékspecifikus ismeretek. Ez alapján lehet a programokat megalkotni, és kiírni.

3.1.2 Gyakorlatszerzéssel egybekötött oktatás támogatása

Külföldi gyakorlatszerzés, csereprogramok lebonyolítása, és szemléletformálás gyakorlati példákon keresztül (esettanulmányok).

3.1.3 Nemzetközi tapasztalatok integrálása

Külföldi oktatási intézmények tapasztalatainak integrálása céljából vendégtanárok meghívása, tanulmányutak szervezése.

3.1.4 Európai Unió csatlakozásra való felkészítés

A csatlakozás várható hatásaira való felkészítés.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye közép- és felsőfokú oktatási intézményei

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turizmusban érdekelt vállalkozók és intézmények
- Diákok

Közbenső kedvezményezettek

- Turizmus oktatással foglalkozó közép- és felsőfokú oktatási intézmények
- Kutatási intézmények
- Tanácsadó cégek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Oktatási intézmények turizmus oktatási színvonalának javulása
- Piaci igényeket követő turizmus oktatási struktúra kialakulása az oktatási intézményekben

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
3.1.1	10			10			20
3.1.2	20	20	20	20	20	20	120
3.1.3	20	20	20	20	20	20	120
3.1.4	5	5	5	5			20
Összesen	55	45	45	55	40	40	280

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandó, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)
- Oktatási Minisztérium
- Oktatási intézmények
- Szakmai szövetségek
- Turisztikai vállalkozások
- Hazai és külföldi oktatási intézmények

3.2 Intézkedés: Turisztikai szakmai képzések és továbbképzések fejlesztése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A turisztikai forgalmat nagymértékben befolyásolja, hogy a turisták közvetítésével, a vendéglátással és a szervezéssel foglalkozó szervezetek munkatársai a munkájukhoz szükséges ismeretekkel és készségekkel milyen mértékben rendelkeznek. A turisztikai szakképzés hiányosságai jelentős fejlődési korlátot jelentenek a turizmus számára. Még mindig igen sokan dolgoznak e szektorban olyanok, akik nem rendelkeznek munkakörükhöz szükséges képesítéssel, és a korábban megszerzett ismeretek sem felelnek meg gyakran a kor követelményeinek. A megfelelő képesítéssel rendelkező gyakorlati szakembereknek pedig szükségük van arra, hogy időről időre továbbképzéseken vegyenek részt, ahol megismerhetik az új kihívásokat és a rájuk adható válaszokat, korszerű módszereket, megoldásokat.

A turisztikai szakismeretek erősítése - a Tourinform irodáktól az utazási irodákon és vendéglátó vállalkozásokon át, a kistérségek vagy a szálláshelyek alkalmazottaiig több szinten és tevékenységi területen – meghatározóan fontos Győr-Moson-Sopron megye turizmusának minőségi és mennyiségi fejlődéséhez.

A továbbképzéseknek olyan kereteit kell kialakítani, amelyek nyitottak, és biztosítják a változásokra történő hatékony és piacképes reagálás lehetőségét.

Cél

Az intézkedés általános célja, hogy a turizmusban foglalkoztatottak mind nagyobb hányada rendelkezzen az adott turisztikai szolgáltatáshoz, illetve munkakörhöz szükséges korszerű szakismerettel.

Leírás

3.2.1 Komplex turizmus képzési terv elkészítése

A piac szükségleteinek meghatározása mind mennyiségi mind minőségi tekintetben; valószínűsíthetően a legfontosabb fejlesztendő ismeretek és készségek: nyelvismeret, marketing, kommunikáció, informatikai ismeretek, és termékspecifikus ismeretek. Ez alapján lehet a programokat megalkotni, és kiírni.

3.2.2 Képzések legfőbb célcsoportjainak meghatározása

Non-profit és közszolgálati szektor: önkormányzatok idegenforgalmi referensei, információs irodák alkalmazottai, turizmus marketing szervezetek, szakmai szövetségek, kistérségek turisztikai alkalmazottai; Profit-orientált szektor: utazási irodák alkalmazottai, szállás- és vendéglátóhelyek alkalmazottai, továbbá a kiemelten fejlesztésre javasolt turisztikai termékek vállalkozásainak munkatársai (pl. gyógyítást és megelőzést szolgáló ismeretek oktatásának erősítése, kastélyszálló és attrakció menedzsment, sport animáció, szabadidő menedzsment)

3.2.3 Turisztikai készségfejlesztő képzések

Kiemelt célja a nyelvi és egyéb kommunikációs készségek erősítése, és esettanulmányok kidolgozása.

3.2.4 Know-how transzfer

Tanulmányutak, szakmai konferenciákon való részvétel, külföldi gyakorlatszerzés, szakmai csereprogramok, nemzetközi tapasztalatok alkalmazása az oktatásban, vendégtanárok meghívása.

3.2.5 Európai Uniós csatlakozásra való felkészítés

A csatlakozás várható hatásainak ismertetése a vállalkozói és a non-profit szféra számára.

3.2.6 Tájékozottságot és szemléletformálást elősegítő előadások és fórumok támogatása**Földrajzi lehatárolás**

Győr-Moson-Sopron Megye területe

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Oktatási programban résztvevő vállalkozók és alkalmazottak
- Turizmusban érdekelt vállalkozók és intézmények

Közbenső kedvezményezettek

- Turizmus oktatással foglalkozó oktatási intézmények
- Kutatási intézmények
- Tanácsadó cégek

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Képzések számának és színvonalának javulása
- Piaci igényeket követő oktatási struktúra kialakulása a képzéseken

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
3.2.1	10			10			20
3.2.2	1	1	1	1	1	1	6
3.2.3	5	5	5	5	5	5	30
3.2.4	10	10	10	10	10	10	60
3.2.5	5	5	5	5			20
3.2.6	3	3	3	3	3	3	18
Összesen	34	24	24	34	19	19	154

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata

Partner szervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Tájéegységi Turizmus Marketingszervezetek (létrehozandó, részletes kifejtése a 4.1 intézkedésben)
- Munkaügyi Központok
- Oktatási Minisztérium
- Turisztikai képzéssel foglalkozó szervezetek
- Turisztikai szakmai szövetségek

4.1 Intézkedés: Tájegységenként önálló turizmus marketingszervezetek létrehozása

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A Megyei Idegenforgalmi Igazgatóság megszűnésével és a Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság létrejöttével a megye turizmus marketingje regionális szinten, Vas és Zala megyékkel együttesen történik. A Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF) egy koordinációs testület, amely nem lát el turizmus marketing feladatokat.

A turisztikai desztinációk világszerte egyre intenzívebb marketingtevékenységet folytatnak, amely alól nem képeznek kivételt a megye környezetében található versenytársak sem. A megye turizmus marketing tevékenységét tehát erősíteni kell.

A regionális szerveződés és szemléletmód kialakulásával azonban nem egy megyei szervezet létrehozása lenne indokolt, hanem több olyan, helyi idegenforgalmi vonzerőkre épülő szervezet kialakítása, melyek képesek a Regionális Marketing Igazgatósággal szorosan együttműködni, a helyi érdekeket képviselni, és a helyi vonzerőket hatékonyan kommunikálni a célcsoportok felé. A tájegységek tehát nem a kistérségi elrendeződés alapján jönnének létre.

Ez a rendszer összhangban van az Európai Unió országaiban kialakított gyakorlattal, mely szerint a regionális (tartományi) turizmus marketing szervezetek mellett nagyon jelentős szerepet játszanak a turisztikailag frekventált kisebb térségek turizmus marketing szervezetei.

Cél

Tájegységenként turizmus marketing feladatokat ellátó menedzsment szervezetek felállítása és támogatása.

Leírás

4.1.1 Tájegységenként önálló marketingszervezet létrehozatala

Turisztikailag önálló egységet képező tájegységekben önálló marketing szervezet létrehozatala szükséges. A megyében ilyen tájegységi marketing irányítás hozható létre pl. a Fertő-tó és környékére a Nemzeti Parkkal együtt, a Szigetközre, és a Pannonhalmi-dombság és Sokoró térségére. Ezek egyrészt - amennyiben erre kezdeményezés van - kialakíthatók a kistérségekből, másrészt kistérségek együttműködésével újonnan létrehozhatók. Szerepük a turizmus marketing végzése mellett a turizmusfejlesztés ösztönzése és koordinálása, továbbá tevékenységük révén egyfajta minőségellenőrző funkció gyakorlása. Ezeknek a szervezeteknek szorosan együtt kell működniük a Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatósággal, és egymást kölcsönösen támogatniuk kell.

Földrajzi lehatárolás

Fertő-tó és környéke a Nemzeti Parkkal együtt, Szigetköz, Pannonhalmi-dombság és Sokoró tájegység

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosság

- Turisztikai szolgáltatók

Közbenső kedvezményezettek

- Települési önkormányzatok
- Kistérségi társulások
- Turisztikai szövetségek
- Utazási irodák
- Tourinform irodák

Eredménymutatók

Output indikátorok

- Tájégségenként turizmus marketing feladatokat ellátó menedzsment szervezetek kialakulása és hatékony működése
- A tájegységi marketingtevékenységben aktívan résztvevő turisztikai vállalkozások számának növekedése
- Marketingre fordított források növekedése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
4.1.1	100	100	100	100	100	100	600
Összesen	100	100	100	100	100	100	600

Megvalósításért felelős szervezet

Menedzsment szervezet

- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács
- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Szakmai szövetségek
- Kistérségi társulások
- Települési önkormányzatok
- Utazási irodák
- Tourinform irodák
- Turisztikai vállalkozások

4.2 Intézkedés: Kistérségek és megyei szakmai szervezetek megerősítése

Prioritási fok

1.

Indoklás, háttér

A magyar turisztikai szakmai szövetségek jelenleg még sok tekintetben kialakulatlanok, illetve alacsony érdekérvényesítő képességgel rendelkeznek. A hagyományos szakmai érdekérvényesítési törekvéseken nem képesek túllépni. Ennek tudható be, hogy a vállalkozók csak kis hányadát tudhatják tagjaik között. Olyan szakmai szövetségekre van szükség, amelyek megfelelően reagálnak a piac kihívásaira.

A kistérségek kezdetleges szintű működése az egymás közötti koordináció alacsony szintjét vonja maga után. Mindkét szervezeti forma tekintetében szükség van folyamatos erősítésre.

Cél

Kistérségek és szakmai szervezetek megerősítése

Leírás

4.2.1 Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum tagjai között kistérségek képviseltetése

A program célja a kistérségi igények képviseltetése a MIDEF-ben.

4.2.2 Szervezetfejlesztési tréningek, tanulmányutak szervezésének támogatása

A kistérségek és a szakmai szövetségek alkalmazottai számára.

4.2.3 Együttműködések mélyítése és bővítése

Kistérségek és szakmai szervezetek között, regionális és megyei szervezetek között, és kistérségek és szakmai szervezetek, illetve regionális szervezetek között.

4.2.4 Szakmai szövetségek érdekérvényesítő képességének és minőségbiztosítási funkciójának növelése

4.2.5 Kistérségek térségi menedzsment-funkciójának erősítése

Mindenekelőtt a kistérségi fejlesztésekhez szükséges forrásszerzéshez fontos.

Földrajzi lehatárolás

Győr-Moson-Sopron megye

Kedvezményezettek megnevezése

Végső kedvezményezettek

- Turisták
- Helyi lakosság
- Turizmushoz közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó vállalkozások

Közbenső kedvezményezett

- Kistérségi társulások
- Szakmai szövetségek

Eredménymutatók*Output indikátorok*

- Szakmai szervezetek számának növekedése
- Kistérségek és szakmai szövetségek szerepének megerősödése

Megvalósítás becsült költség- és időterve (millió Ft-ban)

A program megvalósítása során megköveteli a folyamatos értékelést és ellenőrzést, amelyek meghatározóan befolyásolják a szükséges pénzeszközöket. A folyamatos értékelés adhat választ arra, hogy a programhoz szükséges forrásokat célszerű-e növelni, vagy csökkenteni. Ennek megfelelően a táblázatban szereplő költség-ütemezés nem lehet teljesen pontos.

Program	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év	Összesen
4.2.1							
4.2.2	10	10	10	10	10	10	60
4.2.3	1	1	1	1	1	1	6
4.2.4	5	5	5	5	5	5	30
4.2.5	5	5	5	5	5	5	30
Összesen	21	21	21	21	21	21	126

Megvalósításért felelős szervezet*Menedzsment szervezet*

- 4.2.1 esetében a Megyei Önkormányzat
- Egyéb esetekben a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács

Partnerszervezetek

- Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Nyugat-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
- Megyei Idegenforgalmi Egyeztető Fórum (MIDEF)
- Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata
- Szakmai szövetségek
- Kistérségi társulások
- Oktatási intézmények

3.2 Megyei „zászlóshajó” projektek megnevezése

Az alábbiakban azokat a projekteket gyűjtöttük össze, melyek hatásuknál fogva a leginkább képesek előrevinni a megye idegenforgalmát.

Viziturizmus tekintetében

Mosonmagyaróvárnál zsilip kialakítása a Mosoni Dunán, a kishajós átjárhatóság biztosítása érdekében, a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.

Kerékpáros turizmus tekintetében

- Összefüggő kerékpárúthálózat kialakítása
- Duna-menti kerékpárút kiépítése
- Duna és a Fertő-tó összekapcsolása
- Megye és a Balaton összekapcsolása
- Rába gátján kerékpárútvonal kialakítása
- Minél több kapcsolódási pont kiépítése a megye és az osztrák kerékpárúthálózat között

Túrázás és természetjárás tekintetében

- A Fertő-Hanság Nemzeti Park turisztikai programkínálatának fejlesztése; a környezet szigorú védelmét betartó fenntartható kínálati programskála kialakítása
- Bioszféra rezervátum létrehozása a Sokoró Kistérségben, Győrújbaráton

Lovasturizmus tekintetében

Fedett lovardák számának növelésével a téli lovaglás lehetőségeinek növelése.

Kastélyturizmus tekintetében

A fertődi Esterházy-kastély felújítása, gazdag programkínálat kialakítása.

Épített vonzerőkre épülő turizmus fejlesztése tekintetében

- A Pannonhalmi Bencés Apátságban a vendégfogadás infrastrukturális feltételeinek javítása, a falu és a környező települések bekapcsolása a turisztikai programkínálatba.

Rendezvények fejlesztése tekintetében

- Liszt Ferenc munkássága köré szerveződő nemzetközi zenei fesztivál létrehozása, osztrák-magyar rendezésben
- Haydn-koncertek összehangolása (Fertőd, Eisenstadt)
- Kőfőjtőbeli rendezvények kombinálása (Fertőrákos és St. Margarethen)
- Hármaskör Határ Néptánc Fesztivál fejlesztése (Rajka)

Tematikus útvonalak kialakítása tekintetében

- Gyümölcsutak kialakítása
- Rába-menti kastélyútvonal kialakítása
- Árpád-kori emlékeket bemutató útvonal kialakítása
- Barokk kulturális útvonal kialakítása

Tematikus parkok kialakítása tekintetében

- Nagycenken a kastélyt is magában foglaló Széchenyi István témapark kialakítása
- „Vasfüggöny“ témáját feldolgozó tematikus park létrehozása

Gyógy- és termálturizmus fejlesztése tekintetében

Mosonmagyaróvár és Győr fürdőinek fejlesztése.

Üzleti- és konferenciaturizmus fejlesztése tekintetében

- Soproni konferenciaközpont befejezése és piacra vitele
- Győri zsinagóga kulturális központtá történő átalakítási munkálatainak befejezése

Gasztronómia és borturizmus fejlesztése tekintetében

- Soproni borút kialakítása
- Pannonhalma-Sokoró borút kialakítása

Neusiedler See Card bevezetése

3.3 Tájegységenkénti programjavaslatok

Ebben a fejezetben, a megye tájegységeire vonatkozóan fogalmaztuk meg a kivitelezendő turizmusfejlesztési programokat és projekteket. A Megbízóval egyeztetve, hat tájegységet különböztettünk meg, melyek a következők: Szigetköz és Mosoni-síkság, Hanság és Tóköz, Sopron és környéke, Répce-sík, Rábaköz, Pannonhalmi-dombság és Sokoró, továbbá ez utóbbi tájegységhez soroltuk a megyéhez a közelmúltban hozzácsatolt észak-bakonyi településeket. Győrt négy tájegységnél szerepeltettük, hiszen a város földrajzi elhelyezkedése révén egyaránt sorolható Szigetközhez, Hanság-Tóközhez, Rábaközhez, és a Pannonhalmi-dombság és Sokoró tájegységhez. A tájegységi bontással lehetővé vált, hogy a kevésbé jelentős, illetve a kevésbé nyilvánvaló vonzerőkkel rendelkező tájegységek, azaz a gyakran "fehér folt"-ként említett területek – mint például a Répce-sík, a Rábaköz, és a Hanság-Tóköz – is hangsúlyosan szerepeljenek a koncepcióban, és a programjavaslatok gyakorlati útmutatást adjanak ezen tájegységek turizmusfejlesztéséhez. Javaslatainkat véleményeztettük a megye kistérségi megbízottaival is, akiknek értékes meglátásait és javaslatokat beépítettük az anyagba.

3.3.1 Szigetköz és Mosoni-síkság

Települések

Ásványráró, Bezenye, Darnózseli, Dunakiliti, Dunaremete, Dunaszeg, Dunaszentpál, Dunasziget, Feketeerdő, Gönyű, Győr, Győrladamér, Győrújfalú, Győrzámoly, Halászi, Hédervár, Hegyeshalom, Jánossomorja, Kisbajcs, Kisbodak, Kunsziget, Levél, Lipót, Máriakálnok, Mecsér, Mosonmagyaróvár, Mosonszolnok, Nagybajcs, Öttevény, Püski, Rajka, Újrónafő, Vámoszabadi, Várbalog, Vének

Összefoglalva

Változatos természeti és kulturális értékekre alapozott sokrétű természetközeli aktív turizmus valamint a falusi turizmus területe, elsősorban a természetkedvelő turisták részére.

Szlogenjavaslatok: „Természethez kapcsolódó aktív pihenés tájegysége”, „Vizi kalandok tája”.

Viziturizmus

A Duna, a Mosoni-Duna, a Szigetköz ágrendszere, és a Lajta-folyó vadregényes kanyargó vize (Hegyeshalom-Mosonmagyaróvár, 14 km) kiváló adottságot jelent a viziturizmus számára. Ezt kiegészíti a Mosoni-Duna mentén meglévő színes szabadidős kínálat. A feladatok között szerepelnek:

- A kishajóbeléptetés kialakítása Dunakilitinél (folyamatban)
- Jachtkikötők kialakítása, illetve Gönyűn a meglévő kikötő fejlesztése
- Mosonmagyaróváron a duzzasztóműn a zsilipelés megoldása, a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével
- Ásványrárón hajóátemelő zsilip létesítése, az ártéri vízpótlás elősegítése érdekében
- Folyóvizek menti kitáblázottság növelése (Duna, Mosoni-Duna, Szigetköz ágrendszere, Lajta)
- Folyómenti települések idegenforgalmi fogadóképességének szuprastrukturális fejlesztése

Kerékpározás

A tájegység jó adottságokkal rendelkezik a kerékpározás tekintetében. Meglévő kerékpárútvonalak Darnózseli és Mosonmagyaróvár, Hegyeshalom és Mosonmagyaróvár, Rajka és Mosonmagyaróvár, valamint Vámoszabadi és Győr, Bezenye-Rajka-Dunacsúny, Jánossomorja és Andau között léteznek. A további feladatok a következők:

- Közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása
- Kerékpárutak fejlesztése
- Balf és Fertőrákos közötti kerékpárút kiépítése
- Mosonmagyaróvár összekötése a Fertő-tó körüli kerékpárúttal
- Kerékpárútvonalak kialakítása, pl. Győr-Győrújfalú-Győrzámoly-Győrladamér-Dunaszeg-Ásványráró-Hédervár-Darnózseli-Halászi-Mosonmagyaróvár (kb. 40 km); Mosonmagyaróvár-Feketeerdő-Dunakiliti-Tejfalú sziget-Dunasziget-Halászi-Máriakálnok-Mosonmagyaróvár (kb. 40 km); Mosonmagyaróvár-Halászi-Darnózseli-Hédervár-Lipót-Dunaremete-Püski-Halászi-Mosonmagyaróvár (kb. 32 km); Győr-Kisbácsa-Bácsa-Vének-Győr (kb. 26 km); Győr-Győrszentiván-Gönyű-Győr (kb. 20 km); Győr-Vámoszabadi-Medve (14-es főútvonal)
- Kerékpárutak pozicionálása és tematizálása
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése
- Kerékpárosversenyek szervezése

Túrázás és természetjárás

A Szigetköz Tájegység természeti értékei jó adottságot képeznek az aktív időeltöltéshez. A természet iránt érdeklődőknek a folyamatban való gazdagság mellett jó lehetőséget jelent a Szigetközi Tájvédelmi Körzet (vén füzesek, macskabaglyok, vörösgémek, gólyák, lápmező, ritka orchideafajok, tündérrózsás tavak, Dunaszegi tó, Hédervár, Novák-puszta), melynek Nemzeti Parkká minősítéséről szó van, továbbá Jánossomorja védett jegenyesora és Lipót védett vadgesztenyesora. A Szigetköz természeti és táji értékekben gazdag erdőterületein jó adottságai vannak a természetjárásnak. Meglévő gyalogtúra lehetőségek: Győr-Dunaszeg-Hédervár-Kimle (piros sáv jelzés). A feladatok az alábbiak:

- Természetmegfigyelő turizmus élénkítése: pl. fotózás, madárút
- Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények)
- Ismeretterjesztő versenyek, programok és rendezvények kialakítása

Lovaglás

A tájegységben Ásványrárón, Győrzámolyban, Dunakilitin, Dunaszigeten, Gönyűn, Halászin, Hegyeshalomban, Levélen, Máriakálnokon (két fedett lovarda), és Mosonmagyaróváron található lovasbázisok. Szigetköz kiváló adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy lovasparadicsommá fejlődjön. Ehhez az alábbi feladatok kivitelezését javasoljuk:

- Lovaskocsihajtás szolgáltatásának kialakítása
- Lovasszolgáltatók kínálatának komplexé tétele (szolgáltatási skála bővítése, pl. lovaspanziók, fogathajtás)
- Lovasbázisok szolgáltatásainak minőségi javítása, újak létrehozása
- Fedett lovardák számának növelése
- Lovasrendezvények szervezése (pl. díjugrató és fogathajtó versenyek)

Vadászat

A Szigetköz hullámterén megtalálhatók az őz, a szarvas, és a vaddisznó. A vadászat fejlesztése csak a fenntarthatóság megteremtésével történhet. A vadászat technikai alapfeltételeinek fejlesztése mellett a kínálat tovább színesíthető a solymászat és az íjászat fejlesztésével.

Horgászat

A Duna, a Mosoni-Duna, és a Szigetköz ágrendszere mellett a tájegységben közel 30, jó fogási lehetőséggel kecsegtető telepített kavicsbánya nyújt alkalmas feltételeket a horgászatnak. Kiemelt fontosságú a belső tavak megfelelő hasznosítása, azonban ezek idegenforgalmi jelentősége elhanyagolható. Turizmus elsősorban a természetes folyamatok esetében képzelhető el, ennek érdekében javasolt a vizes élőhelyek fejlesztése a mellékágakban. A közelmúltban Dunaszigeten kialakított Hallépcső megtekinthetősége megfelelő marketinggel egybekötve képes erősíteni a tájegység horgász-imázsát.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

Egyéb szabadidős-sportolási lehetőségek között megtalálhatók a golfozási lehetőségek Dunakilitin, a teniszezési lehetőségek Mosonmagyaróváron és Győrben, továbbá a tutajozás, mint szolgáltatás Dunaszigeten. A Szigetköz „természetes” arculatát erősítendő célszerű olyan egyéb szabadidős szolgáltatásokat kialakítani, melyek ezt az adottságot kihasználják. Erre egyaránt jó példák a golfozás, a teniszezés, és a tutajozás (mint kuriózum) fejlesztése.

Kastélyok

A tájegység gazdag kasélyokban: Héderváron (kastélyszálló), Dunakilitin (Batthyány-kastély), Máriakálnokon (Marsowszky-kastély amely volt szociális otthon, és 2001-ben magánkézbe került), Öttevényben (múlt századi grófi-kastély, ma kastélyszálló), Újrónafőn (egykori birtok kastélya, ma kórház), Mosonmagyaróváron (Habsburg kastély) és Dunakilitin (Princess Palace, Golf & Resort Club) található kastélyok.

A kulturális és idegenforgalmi célokra ki nem használt kastélyok esetében javasoljuk az arra alkalmas kastélyok funkcióváltásának elősegítését.

Épített vonzerők

Győr és Mosonmagyaróvár épített vonzerőin kívül több helyi jelentőségű vonzerő található a tájegységben, melyek együttes bevonása a turizmus kínálati palettájába indokolt.

Rendezvények

A tájegység sokféle rendezvénnyel büszkélkedhet. Győr és Mosonmagyaróvár kulturális kínálata mellett megtalálhatók az Aranymosó Fesztivál (korábban Ásványrárón, 2001-től Kisbodakon), Bezenyén a Horvát Napok, Győrben a Mediawave Fesztivál, Darnózselin Néptánc Találkozó, Dunakilitin a Motorock Fesztivál, a Vizi Fesztivál (2001-ben először), és a Lovasnapok, Lipóton a Szigetközi Napok, Máriakálnokon minden második évben az Országos Vőfélytalálkozó, Rajkán Hármas Határ Néptánc Fesztivál, Véneken a Halászléfőző verseny, továbbá jelentős sportrendezvények a Nemzetközi Duna Túra (Rajka-Budapest között) és a Kaiser Kupa Nemzetközi Díjugratóverseny.

Cél a tájegységi arculatnak megfelelő programok támogatása, tehát a természetet, a vizeket, a gasztronómiát, a lovaglást, a kerékpározást, az egészséget és megújulást szolgáló, továbbá a népi hagyományokat bemutató rendezvények továbbfejlesztése és újak kialakítása.

A tájegység földrajzi elhelyezkedése révén jó lehetőséget nyújt a Burgenlanddal és Szlovákiával való együttműködéshez.

Tematikus útvonalak

A 2001 őszén elkészült Nyugat-dunántúli gyümölcsút koncepció egy lehetséges gyümölcsútvonalként jelölte meg a Feketeerdő, Bezenye, és Rajka települések alkotta térséget. A koncepció tartalmazza a gyümölcsút kialakításához elvégzendő feladatokat.

Tematikus parkok

Rajka közelében a három ország találkozási pontjánál nemzetközi szabadtéri szoborpark van, amely megfelelő marketinggel különös színfoltta tehető a tájegységben.

Tervbe van véve továbbá egy Szigetköz Témapark kialakítása, amely Szigetköz természeti értékeit és a közelmúlt eseményeit mutatná be; ennek megvalósíthatóságát meg kell vizsgálni.

Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

Győr és Mosonmagyaróvár múzeumai mellett Bezenyén horvát tájház, és Jánossomorján helytörténeti kiállítás található. Ezeknek kiegészítő program szerepe kiaknázandó, mindenképp a falusi turizmus szempontjából.

Egészségturizmus

A tájegységben Győrben, Lipóton, és Mosonmagyaróváron található fürdők. Győr a közelmúltban nyert a Széchenyi terv keretében támogatást a fürdő fejlesztésére, tehát a közeljövőben megindulnak a fejlesztések. Lipóton a fürdő kínálata szezonális, és elsősorban helyi igényeket elégít ki, míg Mosonmagyaróváron egész évben működő, elsősorban gyógyszolgáltatásokat tartalmazó fürdő található. A Mosonmagyaróvárhoz közeli Máriakálnokon élményfürdő, élménypark, és hévízre épülő gyógycentrum fejlesztés kezdődött. Ásványrárón szintén a termálvizek hasznosítását tervezik a közeljövőben. A fürdők fejlesztése a Nyugat-dunántúli Régió termálvízkincsének komplex turisztikai fejlesztési programja alapján, illetve a közelmúltban megalakult Pannon Termál Klaszterrel együttműködve képzelhető el.

Konferencia lehetőségek

Konferenciák és szemináriumok szervezésére alkalmas helyszínek a tájegységben: Győrben a Megyei Kereskedelmi és Iparkamara székháza, Dunakilitin a Princess Palace Hotel, a Hédervári Kastély, a Hotel Kastély Ötveny, a Mosonmagyaróvári Egyetem, továbbá néhány szálloda és panzió. Győrben a zsinagóga jelenleg is folyamatban lévő kulturális központtá történő átalakítását követően, további konferenciahelyszínnel gyarapszik a térség. A tájegység kedvező elhelyezkedése, meglévő infrastruktúrája, továbbá idegenforgalmi kínálata révén jó adottságokkal rendelkezik kisebb konferenciák, és szemináriumok lebonyolítására. Ehhez a konferencialehetőségek folyamatos fejlesztése és marketingje szükséges.

Bor és gasztronómia

Helyi, tájjellegű gasztronómiai adottságok kihasználása, gasztronómiai rendezvények szervezése és elegendő mennyiségű adottság esetén gasztronómiai utak létesítése.

Bevásárlóturizmus

Győr és Mosonmagyaróvár bevásárlóturizmusának megtartása érdekében a teméktársítási lehetőségek kiaknázása és különböző marketingakciók kivitelezése szükséges.

Falusi turizmus

Szigetköz falvaiban az építészet, a néphagyományok, a falusi életforma, és a természetes közeg jó lehetőségeket biztosítanak a falusi turizmus számára, elsősorban Ásványrárón, Dunaszegen, Dunaszigeten, Gönyűn, Halászában, Héderváron, Lipóton, és Kunszigeten, és Mecsérben. A falusi turizmust komplex módon, a népi szokások, a hagyományos mesterségek, és a vidéki élet bemutatásával lehet sikeresen fejleszteni.

Néphagyományok

Szigetköz gazdag néphagyományokkal rendelkezik: Darnószeliben, Feketeerdőn, Rajkán, Mosonmagyaróváron néptáncgyűttesek, Dunaremetén a legényavatás, Feketeerdőn az ősmagyar íjkészítés, továbbá a Szigetköz északnyugati részében pedig a sok nemzetiség együttélése jelent érdekességet.

Tranzitforgalom megállítása

Kitáblázással törekedni kell elsősorban az M1-es és az 1-es útvonalak tranzitforgalmának megállítására.

Általában, egyéb

- Gönyűnél állandó kompos határátkelőhely létesítése
- Együttműködés Szlovákiával és Burgenlanddal a lehető legtöbb területen (Nyugati Kapu Fejlesztési Társuláznál közös kiadványok megléte; Kommunális Fórum az osztrák, a szlovák, és a magyar határmenti települések szövetsége).
- A tájegység hatékony marketingtevékenységének kulcsfontosságú eleme kell, hogy legyen a jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkező Győr és Mosonmagyaróvár "térsebbe húzó" erejének kihasználása.

3.3.2 Hanság és Tóköz*Települések*

Abda, Acsalag, Barbacs, Bezi, Börcs, Bősárkány, Cakóháza, Györsövényháza, Fehértó, Győr, Lébény, Maglóca, Markotabödöge, Mosonszentmiklós, Osló, Rábcakapi, Tárnokréti

Összefoglalva

Természetvédelem elsődlegességét biztosító ökoturizmus térsége, kiegészítő tevékenységként az aktív turizmus különböző formáival (kerékpározás, lovaglás), valamint a falusi turizmussal.

Szlogenjavaslat: „Természet a síkvidéken”.

Viziturizmus

A Rábca-menti kitáblázottság növelése mellett a folyómenti települések idegenforgalmi fogadóképességének szuprastrukturális fejlesztése.

Kerékpározás

- Közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása
- Kerékpárutak fejlesztése, és az osztrák kerékpárút kapcsolatok erősítése
- Szigetköz-Fertő-tó közötti kerékpárútvonal kialakítása Lébényen keresztül

- Kerékpártúrákra kiváló lehetőséget adnak a Hanság természeti és táji értékekben gazdag erdőterületei; kerékpáros túraajánlat: Kapuvár-Öntésmajor-Osli-Földsziget-Acsalag-Bősárkány-Rábcakapi-Tárnokréti-Lébény-Börcs-Abda-Győr (kb. 58 km, már kiépített), továbbá célszerű lenne Földsziget és Csorna kerékpáros összeköttetését biztosítani
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

Túrázás és természetjárás

- A Hansági táj a Fertő-Hanság Nemzeti Park részét képezi, melynek túraújtjai megismertetik a látogatókat a láperdőekkel, a láprétekkel, a láptavakkal, továbbá a Hanság hatalmas mocsárvidékével.
- Gyalogtúra lehetőségek: Kimle-Lébény (piros sáv jelzés, 10 km), Lébény-Bágyogszovát (piros sáv jelzés, 18 km), Lébényi forrástavak körüli útvonalak, túralehetőség Lébény-Bősárkány között (nem kiépített, de jó adottságokkal rendelkezik)
- Természetjárás a Hanság természeti és táji értékekben gazdag erdőterületein, pl. Földsziget mellett található a Királytó, a Széchenyi vadászút, egy szoborpark, a helyi múzeum és a szürke gulya alkotta egység.
- Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények)
- Ismeretterjesztő versenyek, programok és rendezvények kialakítása

Lovaglás

- Barbacson, Bősárkányban, Lébényben, Tárnokrétin lévő lovasbázisok kínálatának komplexé tétele és fejlesztése mellett újabb lovasbázisok létrehozása
- Fedett lovardák számának növelése
- Lovasrendezvények szervezése (pl. díjugrató és fogathajtó versenyek)

Vadászat

Vadászat tekintetében Hanság értékes nagyvadállománnyal rendelkezik (szarvas, őz, vaddisznó). A Rábca vizimadaraira való vadászat szintén keresett tevékenység. A fenntarthatóság megteremtése mellett az adottságok minél jobb kihasználása a feladat.

Horgászat

Rábca horgászlehetőségeinek kiaknázása.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

Hőlégballonozás lehetőségeinek megvizsgálása.

Épített vonzerők

Győr épített vonzerői mellett, Lébény római katolikus temploma az ország egyik legjelentősebb román kori emléke (1208). Ennek megfelelő marketingje kiváló tájegységbe-húzó tényező, melyen keresztül a tájegység további, kisebb vonzerővel rendelkező látnivalói is bekapcsolhatók a kínálatba.

Rendezvények

Győr gazdag kulturális programkínálata mellett, Lébényben gazdag programkínálat várja a turistákat, továbbá Markotabödögen minden évben Uborkafesztivált szerveznek. A jelenleg meglévő programok támogatása mellett, további térségi programok támogatását javasoljuk.

Tematikus útvonalak

A 2001 őszén elkészült Nyugat-dunántúli Gyümölcsút koncepció egy lehetséges gyümölcsútvonalaként jelölte meg a Lébény, Hanságliget, és Várbalog alkotta térséget. Ezenkívül létjogosultsága van néprajzi témájú útvonalaknak is.

Tematikus parkok

Javasolunk egy 1956-os forradalmat követő menekülést feldolgozó, határon átnyúló tematikus park kialakítását Andau és Osló között.

További tematikus park kialakításának lehetősége, a majorsági élet (XIX-XX. századi) bemutatása egy elhagyott major rendbehozatala révén.

Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

Győr gyűjtemény-, múzeum-, és kiállításkínálata mellett, Öntésmajoron a Hanság Élővilága múzeum, Lébényben a falumúzeum, és Oslóban a helytörténeti gyűjtemény jó kiegészítő kínálati elemet képeznek a tájegységbe látogató kerékpáros és természetjáró turisták számára.

Egészségturizmus

Javasoljuk Lébény két lefojtott termálkútjának bevizsgálását, és esetlegesen egy fürdő megvalósíthatóságának vizsgálatát.

Falusi turizmus

A tájjelleg, továbbá a faluk hangulata (Maglóca népi építészet) jó adottságot biztosítanak a falusi turizmus számára, melynek további fejlesztését javasoljuk.

Népi hagyományok

Bősárány jellegzetes helyi tevékenysége a ma is élő gyékényfonás és kosárfonás, melynek kínálatban való megjelenítése a tájegység vonzerejét növelné.

Általában, egyéb

- Hany Istók legendájának erősítése, majd ennek kihasználása a turizmus marketingben.
- A tájegység hatékony marketingtevékenységének kulcsfontosságú eleme kell, hogy legyen a jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkező Győr és Lébény "társégekbe húzó" erejének kihasználása.

3.3.3 Sopron és környéke: Fertő-medence és Soproni-hegység

Települések

Ágfalva, Agyagosszergény, Ebergőc, Fertőboz, Fertőd, Fertőendréd, Fertőhomok, Fertőrákos, Fertőszentmiklós, Fertőszéplak, Harka, Hegykő, Hidegség, Kópháza, Nagycenk, Nagylózs, Pereszteg, Petőháza, Pinnye, Rőjtökmuzsaj, Sarród, Sopron

Összefoglalva

A tájegység a megye turisztikai vonzerőkben leggazdagabb tájegysége.

Szlogenjavaslat: „Épített és természeti értékek tárháza”

Viziturizmus

- Fertő-tó viziturizmusának fejlesztése
- Vitorlásokötő kialakítása Fertőrákoson
- A két érintett ország vízfelületét egyaránt érintő vitorlásversenyek szervezése

Kerékpározás

- Közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása
- Kerékpárutak fejlesztése
- A Fertő-tó körüli kerékpárút teljessé tétele
- Brennbergbánya és Ágfalva között meglévő vasúti töltésen kerékpárút kialakítása
- Ágfalva-Sopron között kerékpárút kialakítása
- Fertőd-Fertőszentmiklós-Röjtökmuzsaj-Bük kerékpárútvonal létrehozása
- Kerékpárutak pozicionálása és tematizálása
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése
- Kerékpárosversenyek szervezése

Túrázás és természetjárás

A tájegység természeti értékekben gazdag terület. Ide tartozik a Fertő-Hanság Nemzeti Park egy része, és a Soproni-hegység. További természeti értékek az Esterházy-kastély parkja, a Silvanus dísznövénykert Fertőszentmiklóson, a Hidegség és Nagycenk védett hársfasora, továbbá Sopronban az egyetem botanikus kertje. A tájegység tehát kiváló adottságokkal rendelkezik a természetet kedvelők, illetve az aktív tevékenységek iránt fogékony kereslet számára.

Természetjárásra kiválóan alkalmas a Soproni-hegység, a Balfi dombság és a Fertő mellék. Kialakított túraútvonal a Ciklámen Tanösvény, amely Ágfalva-Brennbergbánya; Lővér szálló-Sopron-Bánfalva útvonalon halad. A tájegység kiváló adottságai révén a következőket javasoljuk:

- Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények)
- Ismeretterjesztő versenyek, programok és rendezvények kialakítása
- Az UNESCO Világörökség címre előterjesztett Fertő-Hanság Nemzeti Park iránti érdeklődés kielégítése céljából a környezet szigorú védelmét betartó fenntartható kínálati programskála fejlesztése.

Lovaglás

A tájegységben található lovasbázisok Ágfalván (lovasbemutatók szervezése), Fertőrákoson, Nagycenken, Peresztegen, és Sopronban. A tájegységben a lovaglás meghatározó kínálati elemként szerepelhet. Ennek érdekében a következőket javasoljuk:

- Lovasszolgáltatók kínálatának komplexé tétele (szolgáltatási skála bővítése, pl. lovaspanziók, fogathajtás)
- Lovasbázisok szolgáltatásainak minőségi javítása, újak létrehozása
- Fedett lovardák számának növelése
- Lovasrendezvények szervezése (pl. díjugrató és fogathajtó versenyek)

Vadászat

A Soproni-hegység alkalmas a vadászatra. Alapvető szempont a fenntarthatóság biztosítása, melynek megteremtésével fejlesztendő a terület.

Horgászat

A Fertő-tó vidéken, elsősorban Hegykőn és Hidegségen van adottsága a horgászatnak. A kapcsolódó infrastruktúra fejlesztésével a horgászat turisztikai jelentősége növelhető.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

Fertőszentmiklóson a repülőtér lehetővé teszi a sportolási és szabadidős célzatú repülést, több helyen van teniszezési lehetőség, továbbá madármegfigyelésre kiválóan alkalmas a Fertő-Hanság Nemzeti Park. A tájegység vonzerőkben való gazdagsága révén kiváló terepet nyújt a szabadidős szolgáltatások fejlesztésének. A fent megnevezetett tevékenységek fejlesztése mellett javasoljuk a golfozási lehetőségek kialakítását. Ágfalván folyamatban van egy olyan szálláshely-komplexum fejlesztés, amely az egész család számára képes szabadidős szolgáltatásokat nyújtani; javasoljuk ennek, és a hasonló jellegű szálláshelyfejlesztések támogatását.

Kastélyok

A tájegységben kastélyok találhatóak Balfon, Fertődön, Fertőszentmiklóson, Nagycenken, Nagylózson, és Röjtökmuzsajon. Ezek közül a nagylózszi és a fertőszentmiklósi kastély kivételével mindegyik ellát idegenforgalmi funkciót. Javaslatunk e két kastély esetében a turizmusba való bekapcsolódás lehetőségeinek megvizsgálása. Javasoljuk továbbá az Esterházy-kastély felújítását és benne szálláshelyek kialakítását, illetve komplex turisztikai programkínálat létrehozását. Jó kezdeményezés az Esterházy-kastély szomszédságában meglévő kápolna közelmúltban megtörtént felújítása.

Épített vonzerők

Sopron az ország második műemlékekben leggazdagabb települése. Ez kiegészülve a város környéki további látnivalókkal - melyek közül legjelentősebbek a fertői és a nagycenki kastélyok (kulturális gócpontok) -, a térség épített vonzerőinek minél jobb kihasználása a cél.

Rendezvények

A megyében megállapított tájegységek közül a Sopron és környéke tájegység rendelkezik a leggazdagabb programkínálattal. Közülük a legjelentősebbek Sopronban a Szüreti Napok, a Borünnep, a Régi Zenei Napok, az Ünnepi Hetek, Nagycenken a Széchenyi Díjugrató és Díjlovagló Verseny, és a Művészeti Napok, Fertődön a Haydn koncertek, továbbá Fertőrákoson az Európa koncertek. Különleges rendezvény az Ágfalván minden évben megrendezendő egynapos program, amely a Sopron és környékének Magyarországhoz való visszacsatolását eleveníti fel. Javaslatunk a következők:

- A meglévő rendezvények továbbfejlesztésével jelentős rendezvénysorozatok kialakítása
- Liszt Ferenc munkássága köré szerveződő közös nemzetközi zenei fesztivál létrehozása
- Fertői Haydn koncertek fejlesztése
- Fertőrákosi kőfejtőbéli rendezvények fejlesztése
- Burgenlanddal való együttműködési lehetőségek kiaknázása (Fertőrákos-Szentmargitbánya, Fertőd-Kismarton)
- Térségi jelentőségű programok támogatása (pl. Ágfalván a Magyarországhoz való visszacsatolás program)
- Főszezonon kívüli rendezvények támogatása

Tematikus útvonalak

- A 2001 őszén elkészült Nyugat-dunántúli gyümölcsút koncepció egy lehetséges gyümölcsút vonal lehetőségét állapította meg Nagylózs, Tőzeggyármajor, Sarród, Csapodi erdő, és Fertőd települések alkotta térségben.
- Egykori Borostyánkőúthoz kapcsolható tematikus útvonal kialakítása

Tematikus parkok

Jelenleg a tájegységen belül Fertőrákoson található a Páneurópai Piknik Emlékpark, továbbá Nagycenken folyamatban van a Széchenyi István Téma park kialakítása. Javasunk egy „Vasfüggöny” témáját feldolgozó tematikus park létrehozását, melynek kézenfekvő helyszíne lehet a Páneurópai Piknik emlékparkjával szomszédos terület.

Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

A tájegység gyűjteményekben, múzeumokban, és kiállításokban is rendkívül gazdag. Sopron sokféle múzeuma mellett Fertődön (Kastélymúzeum), Fertőrákoson (Kristálymúzeum), Fertőszéplakon (Falumúzeum), Hegykőn (Helytörténeti Gyűjtemény), Kópházán (Horvát tájház), és Nagycenken (Széchenyi István Emlékmúzeum) található valamilyen múzeum. Fertőhomokon folyamatban van tájház kialakítása, melyben a kortárművészeteknek kiállítási lehetőséget biztosítanak, továbbá egy információs pontot hoznának létre (hasonló szolgáltatások bevezetése a Fertő-tó más területein is kívánatos lenne). Fertőszéplakon a közeljövőben kezdik meg Széchenyi Ferenc szülőházának felújítását, melyet a turizmus céljainak figyelembevételével alakítanak ki. A gyűjtemények, múzeumok, kiállítások kiegészítő vonzerőként nagy élményt képesek nyújtani a látogatóknak, ezért hangsúlyosan kezelendők.

Egészségturizmus

A tájegység adottságai az egészségmegőrzés területén szintén nagy jelentőséggel bírnak. Balf komoly hagyományokkal rendelkező fürdőhely, Hegykő egész évben üzemelő hangulatos, nemzetközi vendégkörrel is rendelkező fürdőhely, Petőháza helyi igényeket kielégítő szezonális fürdőhely, Rőjtökmuzsaj kastélyszállójában megjelent a wellness kínálat, továbbá a Soproni-hegység klimatikus gyógyhely. Balfon a szolgáltatások fejlesztésével párhuzamosan javasoljuk a gyógyszolgáltatások kapacitásnövelését, Hegykőn és Petőházán pedig a wellness kínálat erősítését, továbbá a Soproni-hegység klimatikus adottságainak jobb kihasználását.

Konferencia lehetőségek

A soproni konferenciaközpont megépülésével a tájegység Magyarország egyik legjelentősebb konferencia-helyszíneként pozícionálhatja magát, az infrastrukturális adottságain túlmenően a kedvező földrajzi elhelyezkedésénél és gazdag turisztikai vonzerőinél fogva. A tájegység célkitűzése, hogy sikeresen szerepeljen a határok eltűnésével párhuzamosan egyre erősödő nemzetközi versenyben a konferenciapiacra; ehhez intenzív marketingtevékenység kialakítása szükséges.

Bor és gasztronómia

A Soproni Borvidék nemzetközi hírű borvidék. Javasunk egy hagyományos értékeket felújító és kínáló borút kialakítását, továbbá a borrendezvények továbbfejlesztését. A bornak meghatározó szerepe volt és van a tájegység életében, melynek turizmus szempontból való kihasználása nem csupán a kor követelménye, hanem a tájegység lakosságának alapvető érdeke.

Bevásárlóturizmus

Bevásárlóturizmus szintjének megtartása a teméktársítási lehetőségek kiaknázásával és különböző marketingakciók szervezésével.

A Fertő-tó partja a hétvégi kikapcsolódás területe

A Fertő-tó partja nem tekinthető a falusi turizmus területének, az sokkal inkább az aktív szabadidőeltöltés elsősorban hétvégékre koncentrálódó területe. A települések közül adottságai révén kiemelkedik Fertőrákos, Fertőszéplak és Hegykő, ahol régi szép parasztházak, illetve tájházak találhatóak. A térség egyre jelentősebb szerepet játszik az osztrákok körében, mint hétvégi, második lakóhelyes övezet.

Tranzitforgalom megállítása

Kitáblázással törekedni kell a tranzitforgalom megállítására. A tranzitforgalom megállítására pozitív példa a közelmúltban Sopronkövesden, a Kardosér partján megkezdett halastó beruházás, ahol szabadidő park kialakítását tervezik.

Általában, egyéb

A Fertő-tó osztrák oldalán működő Neusiedler-See Card illetékességi területének kiterjesztése a tó magyar oldalára.

3.3.4 Répce-sík

Települések

Csáfordjánosfa, Csapod, Csér, Egyházásfalu, Gyalóka, Iván, Lövő, Nemeskér, Pusztacsalád, Répceszemere, Répcevis, Sopronhorpács, Szakony, Újkér, Und, Völcselj, Zsira

Összefoglalva

A tájegységben sok kisebb jelentőségű, természeti és népi hagyományokkal kapcsolatos vonzerő jelenléte; nagy vonzerővel rendelkező térségek a tájegység szomszédságában.

Szlogenjavaslat: „Vissza a természetbe”

Kerékpározás

- Kerékpárutak fejlesztése
- Kerékpáros turizmus fejlesztése az alacsonyforgalmú utakon; közutak kitáblázása
- Kerékpárútvonalak létrehozása: Zsira-Und-Völcselj-Sopronkövesd-Nagylózs-Röjtökmuzsaj-Fertőszentmiklós-Fertőd; továbbá a Zsira-Répcevis-Bük útvonalakon
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

Túrázás és természetjárás

Az egykori „Vasfüggöny” helyén meglévő zöldfolyosó, jó adottságokkal rendelkezik a természetre épülő aktív szabadidőeltöltés szempontjából.

Jó természetjárási lehetőségek vannak a Csapod melletti erdővonulatokban, ahol a turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztését (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények) javasoljuk.

Meg kell említeni Csáfordjánosfa mellett a Répce parton található, több hektár terjedelmű tőzikemezőt, amely március-április folyamán hófehérré varázsolja a tájat. Jelenleg ez a vonzerő csupán a

környékbeli lakosság körében ismert, azonban ennek turizmusba való bevonása mindenképpen színesítené a tájegység kínálati palettáját.

Lovaglás

Szakonyban és Csapodon adottak a lovasturizmus feltételei. Ezeken a helyeken a szolgáltatási skála növelését, továbbá esetlegesen más területeken új lovasbázisok létrehozását javasoljuk. A szezonális ingadozás csökkenését tennék lehetővé a fedett lovardák létesítése. Lovasrendezvények szervezésével erősíthető lenne a tájegység vonzereje a lovaglást kedvelők körében.

Vadászat

A Répce mentén az erdőszültség aránya gyakran eléri az 50%-ot, amely a vadászturizmusnak jó alapot ad. Pusztacsaládon vadászkastély található. A vadászat fejlesztése a lehetőségekhez mérten, a fenntarthatóság elvének szem előtt tartásával indokolt.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

A pusztacsaládi sportrepülőtér lehetővé teszi a séta- és sportrepülést. Ennek fejlesztése mindenképpen a tájegység egyik kitörési pontja lehet.

A főbb turisztikai gócpontok iránti kereslet számára javasoljuk a kiegészítő szolgáltatások további fejlesztését és újak létrehozását, mint pl. teniszpályák és squashpályák létesítése, hőlégballonozás, stb. további lendületet adhat a tájegység turizmusának, elsősorban Zsira-Szakony térségében.

Kastélyok

A tájegységben belül Zsirán, Sopronhormácson, Csáfordjánosfán, és Ivánon található kastélyok. A kulturális és idegenforgalmi célokra jó adottságokkal rendelkező kastélyok funkcióváltását elő kell segíteni.

Épített vonzerők

Völcsej, Sopronhórpács, és Und térsége kis, helyi jellegű műemlékekben gazdag terület, ennek bemutatathatóvá tétele a térség egyik kitörési pontja.

Rendezvények

A programszervezés tekintetében célszerű kisebb, térségi vonzerővel rendelkező programokat szervezni, hiszen ezen a téren a tájegység nem tudja felvenni a versenyt Sopronnal, Fertőrákossal, vagy Nagycenkkel. Und horvát néptáncegyüttessel, és horvát rendezvényekkel rendelkezik, melyeket ismertté kell tenni a turisták előtt. A kultúra mellett a rendezvények témái lehetnek a lovaglás, a természetjárás, és a kerékpározás. Ezek a rendezvények kiegészítő kínálati elemként színesítik a tájegységbe látogatók szabadidőeltöltési lehetőségeit. Répceszemerén képzőművészeti tábor kialakítását tervezik; ez erősíti a tájegység arculatát, tehát támogatását javasoljuk.

Falusi turizmus

A tájegységben megtalálható régi szép parasztházak (Völcsej), néprajzi hagyományok és a táji jelleg, jó adottságokat képeznek a falusi turizmushoz. A falusi turizmus fejlesztésének komplex módon kell történnie, a népi szokások, a hagyományos mesterségek, és a vidéki életmód bemutatásával.

A tájegység falusi turizmusát színesítik az Ivánon található, több mint 10 hektárnyi ősbörökás, továbbá a Répceszemere és Csáfordjánosfa között megtalálható Magyarország legősibb magyarkőrís fásora.

Néphagyományok

Csapod-Pusztacsalád-Répceszemere-Csáfordjánosfa térségében a népi hagyományok megőrzésével és ennek bemutathatóvá tételével turisztikai vonzerő képezhető. Répceszemerén már történtek kezdeményezések kemencében való kenyér- illetve rétes sütésre.

Általában, egyéb

- Ausztriához való közelség kihasználása (zsirai határátkelőhely)
- Környező, jelentős idegenforgalmi frekvenciával bíró területek (Bük, Sopron, Locsmánd-Lutzmannsburg, Nagycenk, 84-es út tranzitforgalma) kereslete számára kiegészítő programkínálat nyújtása.
- A tájegység hatékony marketingtevékenységének kulcsfontosságú eleme kell, hogy legyen a jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkező, közeli Sopron és Bük “térsgbe húzó” erejének kihasználása.
- Zsírán a korábbi laktanya területén szálloda kialakítását tervezik, melynek szintén célszerű a család minden tagjának megfelelő szabadidős programkínálatot kialakítania.

3.3.5 Rábaköz*Települések*

Árpás, Babót, Beled, Bodonhely, Bogyoszló, Cirák, Csapod, Csorna, Dénesfa, Dőr, Edve, Egyed, Enese, Farád, Győró, Győr, Himód, Hövej, Ikrény, Kapuvár, Kisbabet, Kisfalud, Kóny, Magyarakeresztúr, Mérgecs, Mihályi, Páli, Potyond, Rábacsanak, Rábacsécsény, Rábakecöl, Rábapatoná, Rábapordány, Rábasebes, Rábaszentandrás, Rábaszentmihály, Rábatamási, Sobor, Sopronnémeti, Szany, Szárföld, Szil, Szilsárkány, Vadosfa, Vág, Vásárosfalu, Veszvény, Vítnyéd, Zsebeháza

Összefoglalva

A tájegység a népi hagyományok hordozója, melynek alappillérei, a gasztronómia és a kézművesipar. Ezt egészíthetik ki a jövőben a kastélyok adta potenciál, az idegenforgalmi illetve a kulturális célra való funkcióváltást követően.

Szlogenjavaslat: „A népi hagyományok hordozója”.

Viziturizmus

- Vizitúrázási lehetőségek a Rábán és a Répcén. A kikötőhelyek infrastrukturális fejlesztése, ezáltal a Rába rekreációs-tengely szerepének növelése; erre konkrét kezdeményezések vannak Árpáson és Soboron (kempingek kialakítása).
- Folyóvizek menti kitérőzettség növelése (Rába, Répce, Marcal)
- Folyómenti települések idegenforgalmi fogadóképességének szuprastrukturális fejlesztése

Kerékpározás

- Közutak kerékpározás céljára történő kitérőzettség
- Kerékpárutak építése
- Jelenleg kialakítás alatt lévő kerékpárút vonal: Maglóca-Barbacs-Bágyogszovát-Bodonhely-Kisbabet-Mórichida-Árpás-Egyed-Sobor-Szany-Vág-Vadosfa-Magyarakeresztúr-Sopronnémeti-Bogyoszló-Jobaháza-Farád-Csorna

- További kerékpárosútvonalak kialakítása: Csorna-Dör-Rámapordány-Egyed-Árpás-Sobor-Rábaszentandrás-Szany-Vág-Szil-Magyarkeresztúr-Mihályi-Gyóró-Himod-Hövej-Kapuvár (kb.76 km); Rába-Marcalmenté; Rábatöltés; Kapuvár-Kisfalud-Mihályi-Vadosfa-Beled-Vásárosfalu-Rábakecöl; vagy Cirák-Beled-Vásárosfalu-Edve
- Rába gátján kerékpárútvonal kialakítása
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

Túrázás és természetjárás

Természetjárás jó adottságokkal rendelkezik a Rábakecöl környéki erdőkben, továbbá a tájegységen halad át a Bágyogszovát-Ménfőcsanak közötti, piros sáv jelzéssel ellátott 20 kilométeres gyalogtúra-útvonal. Ezeknek az útvonalaknak az infra- és szuprastrukturális fejlesztését (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények), továbbá ismeretterjesztő versenyek, programok és rendezvények kialakítását javasoljuk.

Lovaglás

- Lovasbázisok Beleden, Farádon, Vitnyéden (pónilovaglás is)
- Lovasszolgáltatók kínálatának komplexé tétele (szolgáltatási skála bővítése, pl. lovaspanziók, fogathajtás)
- Lovasbázisok szolgáltatásainak minőségi javítása, újak létrehozása
- Fedett lovardák számának növelése
- Lovasrendezvények szervezése (pl. díjugrató és fogathajtó versenyek)

Vadászat

Rábakecöl környéke alkalmas az apróvadás vadászatra. Rábasebesen található Hotel Széchenyi Vadászcastély, továbbá Soboron a Kastélyszálló alkalmas a kereslet színvonalas fogadására. A fenntarthatóság megőrzése mellett javasoljuk az apróvadás vadászat lehetőségeinek kihasználását, továbbá az íjászzal és solymászattal egybekötött vadászat lehetőségeinek fejlesztését.

Horgászat

A Rábán, a Répcén, és a Marcalon, továbbá a horgásztavakon (Babót, Beled, Farád) horgászati lehetőségek vannak. Javasoljuk a meglévő horgászinfrastruktúra (csónakkikötők, horgásztanyák) fejlesztését.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

Teniszezési lehetőségek Győrben, Csornán, Kapuváron és Vitnyéden, lövészeti lehetőségek Farádon és Himódon, íjászat Csornán (a közelmúltban készült el az új lövészcsarnok), nemzetközi versenyek lebonyolítására alkalmas vizesípálya Ikrényben található. Ezen szabadidős szolgáltatások továbbfejlesztése mellett további szabadidős szolgáltatások, mint pl. a hőlégballonozás lehetőségeinek fejlesztése megvizsgálandó.

Kastélyok

A tájegységben kastélyok találhatóak Beleden, Dénesfán, Dörön, Egyeden, Farádon, Jobaházán, Mihályiban, Rámapatonán, Rábasebesen, Soboron, Szilsárcányban, és Szanyban. Javasoljuk a kulturális és idegenforgalmi célokra jó adottságokkal rendelkező épületek és kastélyok funkcióváltásának elősegítését, ennek részeként a Mihályi kastély újbóli megnyitását, valamint a Cziráky kastély szállóként való hasznosítását.

Épített vonzerők

Győr épített vonzerőkben való gazdagsága mellett, a tájegységben számos építészeti érdekes templom van, melyeken nyomon lehet követni a különböző építészeti stílusokat a romántól a barokkon keresztül az eklektikáig. A tájegység nevezetes Árpád-kori templomai Rábaszentmiklóson és Árpáson találhatóak, továbbá nevezetes Vadosfa két klasszicista temploma. A templomok jelentősebb vonzerővé fejlesztése megvizsgálandó, pl. egy tematikus útvonal keretében.

A Győrön található vizimalom mára ipari műemlék, amely nemrégiben került magánkézbe. A vizimalom eredeti formájába való helyreállítása, és a turizmus számára való rendelkezésre bocsátása révén különleges színpont teremthető a tájegység turisztikai kínálati palettáján, tehát javasoljuk ennek megvalósíthatóságát megvizsgálni.

Rendezvények

A meglévő rendezvények jól ráépülnek a tájegység adottságaira. Győr gazdag kulturális programkínálata mellett a Nemzetközi Rába Fesztivál (június-július folyamán Szany, Csorna, Rábacsanak, Rábaszentandrás, Árpás, Rábasebes, Vág, Beled helyszíneken), a 2002-től már évente megrendezésre kerülő Rábaközi Napok, a Nemzetközi Néptánc és Népzenei Fesztivál (Csorna, Kapuvár, Szil), a Bilibáncs Hagyományörző tábor Rábapatonán, a Zenei Nyár (nyári zenei tábor Enesén), a tájegység gazdag népi hagyományaira és zenei kultúrájára épülnek, míg a kónyi fogathajtó verseny, továbbá a Szentgotthárd és Győr között évenként megrendezésre kerülő Nemzetközi Rába túra (július) az aktív időtöltés lehetőségeit sugallják. A tájegység különleges rendezvénye az évenként többször megrendezésre kerülő Nemzetközi Agárverseny Rábapatonán.

A meglévő rendezvények folyamatos fejlesztése mellett a programkínálatot célszerű tovább bővíteni a gasztronómiára, és a kerékpározásra épülő rendezvényekkel.

Tematikus útvonalak

A 2001 őszén elkészült Nyugat-dunántúli gyümölcstúr koncepció egy lehetséges gyümölcstúr, mint tematikus útvonal helyszíneként jelölte meg Beled, Szilsárkány, Sopronnémeti, Kisfalud és Mihályi települések által alkotott térséget. Ennek kialakítása mindenképpen további szintet vinne a tájegység idegenforgalmi kínálatába. További kialakítható tematikus útvonal-lehetőségek az Árpád-kori emlékeket bemutató útvonal, a Rába-menti kastélyútvonal, továbbá néprajzi témájú útvonalak kialakítása. További lehetőség az 1848-49-es szabadságharc emlékeinek felkutatása és esetlegesen egy tematikus útvonal kialakítása.

Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

Győr gyűjteményekben, múzeumokban, és kiállításokban való gazdagsága mellett, a tájegységben helytörténeti gyűjtemények, illetve falumúzeumok találhatóak Beleden, Csornán, Dörön, Rábaszentmihályon, és Szanyban, továbbá Hövejen csipkemúzeum, és Kapuváron Rábaközi múzeum található. A kapuvári városházán térképes és fényképes kiállítás található, amely Hanság történetét dolgozza fel. A gyűjtemények, a múzeumok, és a kiállítások, kiegészítő kínálati elemként jól kiegészítik a rendezvények, a tematikus útvonalak, és a falusi turizmus iránti keresletet, így ezek folyamatos fejlesztése indokolt.

Egészségturizmus

A tájegységben Győrben, Csornán, és Kapuváron találhatóak fürdők. Győr a közelmúltban nyert a Széchenyi terv keretében támogatást a fürdő fejlesztésére, tehát a közeljövőben megindulnak a fejlesztések. A csornai és a kapuvári fürdő szezonális üzemelésű, tehát a tavasztól ősziig terjedő

időszakban vannak nyitva. Mindkét fürdő szolgáltatási színvonalát növelni kell, továbbá az egész éves nyitvatartás feltételeit biztosítani kell. A kapuvári és a csornai fürdő esetében, lehetőség van a mai trendeknek megfelelően a wellness szolgáltatások irányába való elmozdulásnak. Kapuváron mindenképpen célszerű a gyógykezeléseknél alkalmazott szénsavhó jelenleginél nagyobb mértékű kihasználása.

Konferencia

Győrben a Megyei Kereskedelmi és Iparkamara székháza mellett, kisebb szemináriumok, rendezvények lebonyolítására alkalmas a Szent Hubertus Kastélyszálló Soboron, és a Hotel Széchenyi Vadászkastély Rábasebesen. A kisebb szemináriumok vendégül látásán kívül a tájegység adottságainál fogva nem képes felvenni a versenyt a megye más, konferenciaturizmus tekintetében jobb adottságokkal rendelkező tájegységeivel, azonban számos kastélya funkcióváltással és megfelelő pozícionálással alkalmassá válhat konferenciák vendégül látására.

Bor és gasztronómia

A népi táplálkozás hagyományos ételeit megtaláljuk Rábaközben, pl. a legjellegzetesebb süteményt, a rábaközi perecet közel kétszáz éve sütik. Vitnyéd híres hagyományos sajt készítéséről. Kapuváron a böllérmáj, velővel elkészített tipikus tájjellegű étel. Ezeket a hagyományos tájjellegű gasztronómiai adottságokat a jelenleginél intenzívebb módon célszerű megjelentetni a tájegység gasztronómiai kínálatában, pl. gasztronómiai rendezvények szervezésével.

Néphagyományok

Híres népművészet és népviselet található Dörön és Szanyban, a táncok közül a kónyi, a kapuvári, a sobri, a szanyi verbung, továbbá a gyertyás legénytánc, és a szárföldi dús országosan ismertek. A kapuvári kékfestők, a dőri fazekasok, a ciráki, edvei és rábapatonai kosárfonók, a hőveji csipkehimzők és tányérfestők, továbbá Osliban papucsfonók és goblein-készítők mind a gazdag kézművesmesterségről tanúskodnak. A népi mesterségek bemutathatóvá tétele meghatározó szint képes adni a tájegység idegenforgalmi kínálatában, tehát támogatásuk kiemelt feladata kell, hogy legyen a tájegységnek.

Falusi turizmus

Falusi turizmusra kiválóan alkalmas tájegység a Rábaköz, ezen belül mindenekelőtt a Rába-Marcalmente. Eredeti parasztházak megtalálhatók Szilsárkányban, Egyeden, Rábaszentandrásan, Potyondon, Mérgesen, Bogyoszlón, és Himodon. Az egyedi arculattal rendelkező falvak (pl. Bogyoszló, Szil, Szany, Árpás) képesek a legjobb eséllyel bekapcsolódni a falusi turizmusba. A tájegység falusias jellege mellett a falusi turizmus további adottságai a népi szokások, a hagyományok és kultúra, a gyűjtemények és kiállítások, továbbá a hagyományokra épülő rendezvények.

Általában, egyéb

- Sobri Jóska betyár körüli mítosz erősítése, pl. kézműves kiállítás vagy Sobri Betyárnapok szervezésével, majd ennek turizmus marketingben való érvényesítése. Erre már vannak kezdeményezések.
- A tájegység hatékony marketingtevékenységének kulcsfontosságú eleme kell, hogy legyen a jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkező Győr "térsgébe húzó" erejének kihasználása.

3.3.6 Pannonhalmi-dombság és Sokoró, Észak Bakony

Települések

Bakonygyirót, Bakonypéterd, Bakonyszentlászló, Bőny, Csikvánd, Écs, Felpéc, Fenyőfő, Gyarmat, Gyömöre, Győr, Győrasszonyfa, Gyórság, Gyórszemere, Győrújbarát, Kajárpéc, Koroncó, Lázi, Mezőörs, Ménfőcsanak, Mórchida, Nyalka, Nyúl, Pannonhalma, Pázmándfalú Pár, Ravazd, Rábaszentmiklós, Románd, Sikátor, Sokorópátka, Szerecseny, Táp, Tápszentmiklós, Tarjánpuszta, Tényő, Tét, Töltéstava, Veszprémvarsány

Összefoglalva

A falusi turizmus és a történelmi borvidékhez kapcsolódó gasztronómiai és borturizmus, valamint a természetjárás és a kerékpározás, továbbá kultúrtörténeti értékei lévén a kulturális turizmus területe.

Szlogenjavaslat: „Világörökség a természetben”

Kerékpározás

- Közutak kerékpározás céljára történő kitáblázása
- Kerékpárutak fejlesztése
- Jó kerékpározási útvonal-lehetőségek: Győr-Gyórság-Pannonhalma-Pázmándfalú-Gyórság-Halomalja-Győr (kb. 31 km), Győr-Győrújbarát-Győr-Ménfőcsanak-Koroncó-Tét-Felpéc-Gyórszemere (Szőlőhegy)-Tényő-Sokorópátka-Ravazd-Pannonhalma-Gyórság-Győr (kb. 76 km)
- Győr-Balaton kerékpárútvonal kialakítása
- Konkrét kerékpárútfejlesztési terv van a vasútvonal elvezetésével a Gyömöre-Szerecseny-Gyarmat vasúti töltésen, amely támogatandó.
- Kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

Túrázás és természetjárás

Természeti értékekben gazdag tájegység: Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet, Pannonhalmi Apátsági Arborétum, Écsen természetvédelmi területek és ősfenyves, Felpécen ősbörökás és természetvédelmi terület, a Bőnyi hegyen található ősbörökás és 7 orchidea faj, továbbá Nyúlon az ország leghosszabb löszfala. Ezekre az adottságokra jól építhetők az aktív turizmus különböző formái. Jó kirándulási lehetőségek és természetjárási adottságok vannak a tájegységben. Gyalogtúra lehetőségek: Ménfőcsanak-Pannonhalma (piros sáv jelzés, 28 km), Gyórszemere-Sokorópátka (sárga sáv jelzés, 16 km), Sokorópátka-Győrasszonyfa (sárga sáv jelzés, 14 km), Győrasszonyfa-Pannonhalma (sárga sáv jelzés, 12 km), Gyórszemere-Nyúl (zöld sáv jelzés, 14 km). A Győri Természetjáró Egyesület aktívan szervez túrákat a tájegységben, melyeken az ország különböző pontjairól érkezők vesznek részt. Javaslatunk a következők:

- Természetjárásra épített turisztikai infra- és szuprastruktúra fejlesztése (pihenőhelyek, tűzrakóhelyek, turistaszállások, tanösvények, élményösvények)
- Ismeretterjesztő versenyek, programok és rendezvények kialakítása
- Szent Benedek Ökológiai Park és Tájéközpont létrehozása: dísznövénypark, természetvédelmi oktatóterület, őshonos állatok, hangyaker, nyúl, sün, fácán, 55 hektár kiterjedés, vadspark; Bioszféra rezervátum.

Lovaglás

Győrújbaráton (gyógylovagoltatás, őshonos lovak), Sokorópátkán (fedett lovavarda, tereplovas) és Tényőn lovasbázisok találhatóak. Ezeknek az egységeknek a szolgáltatási színvonal-növelése, illetve új lovasbázisok létrehozása tovább színesíti a tájegység idegenforgalmi kínálatát.

Lovasrendezvények szervezésével ez az arculat tovább erősíthető. A fejlesztéseknek Bábolnához viszonyítva kell pozicionálniuk magukat.

Vadászat

Pannonhalmi-dombság erdősségeinek gazdag nagyvadállománya kedvező lehetőséget nyújt a vadászturizmus számára. A fenntarthatóság megteremtésével javasoljuk ezen adottság kihasználását.

Egyéb aktív időtöltés lehetőségei

A tájegységben további lehetőség a sport- és ifjúsági-, illetve gyermektáborok szervezése.

Kastélyok

A Ménfőcsanakon található Bezerédy Kastély kulturális és idegenforgalmi célokra való alkalmazhatósága megvizsgálható. A Tét melletti Pókváron található kastélyban már jelenleg is működik a szállás-szolgáltatás, melynek továbbfejlesztési lehetőségei megvizsgálandók.

Épített vonzerők

Győr épített vonzerői mellett kiemelkedő vonzerővel rendelkezik a Pannonhalmi Apátság, amely az UNESCO világörökség része. A vendégfogadás feltételeinek javítása mellett (turistafogadó épület kialakítása) cél a város és a környező települések bekapcsolása a turisztikai programkínálatba az apátságon keresztül. Javasoljuk a meglévő együttműködések erősítése Bábolnával (ménésbirtok) és Herenddel (porcelánium), melyen keresztül tovább növelhető a térség vonzereje. Az Apátság csatlakozásával a Klösterreich hálózathoz, a közös turizmus marketingben rejlő lehetőségek jobban kiaknázzhatók a nemzetközi piacokon.

Több helyi jelentőségű vonzerő mellett további jelentősebb épített vonzerő a Ravazdon található IV. Béla Király kútja, melyből a legenda szerint Árpád és kísérete enyhítette szomjúságát, valamint IV. Béla király 1241-ben a tatárok elől menekülve ivott a kút vizéből. Ez a vonzerő megfelelő marketinggel egyfajta zarándokhellyé tehető.

Rendezvények

Győr gazdag programkínálata mellett szüreti felvonulást rendeznek Gyarmaton, Györszemerén, Nyalkán, és Pannonhalmán. Nyúlón évenként rendezik meg a Málnakupát és a Málnafesztivált. Pannonhalmán a bazilikában orgonakonzerteket, továbbá a településen Hétp próbás Fazekasversenyt szerveznek. Téten rendezik meg a Kisfaludy Napokat. Tétszentkúton évenként szervezik meg a Tétszentkúti Búcsút, amely a forrásvíz által egykor meggyógyult császári hadvezér legendáján alapul, és amely az ország különféle pontjaiból vonzza látogatóit. Javasoljuk a tájegység adottságait kifejező, és azokra építő rendezvények támogatását.

Tematikus útvonalak

A 2001 őszén elkészült Nyugat-dunántúli gyümölcsút koncepció egyik gyümölcsút-vonal-javaslat a tájegységben található, mégpedig Koroncó, Ravazd, Nyúl, Sokorópátka, Győrújbarát települések részvételével.

Gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

Győr gyűjteményekben, múzeumokban, és kiállításokban való gazdagsága mellett, a Pannonhalmi Főapátság képtárral, kincstárral, egyházi ruhagyűjteménnyel, régiségtárral, és numizmatikai gyűjteménnyel rendelkezik. Tápon található a Hegysor múlt században épült parasztházaiból kialakított skanzen. Tájházak találhatóak Győrújbaráton, Felpécen, Tápon, Tényőn. Helytörténeti

gyűjtemény található Gyarmaton és Kajárpécen. Téten található a Kisfaludy Károly Emlékiállítás, melyet a közeljövőben tájházzal egybekötött múzeumként alakítanak át. A tájegységbe látogatók számára csupán kiegészítő vonzerőt képeznek a gyűjtemények és kiállítóhelyek.

Egészségturizmus

Győr fürdőjének fejlesztése mellett, javasoljuk a tájegység lefojtott termálkútjainak bevizsgálását, és a fürdők megvalósíthatóságának vizsgálatát. Szerecsenyben tervek vannak egy Sokoróaljai Termálturizmus Központ kialakítására.

Bor- és gasztronómia

A tájegységben található Pannonhalma-Sokoró történelmi borvidéke. A terület nevezetes szőlőről, gyümölcsöseiről, melyet jól kiegészítenek a XIX. században készült löszbe vájt borpincék, szőlők, gyümölcsösök és kanyargó löszmélyutak látványa és hangulata. Borpincék találhatók Csikvándon, Ecsen, Gyarmaton, Gyórságban, Győrújbaráton, Kajárpécen, Móríchidán, Nyúlon, Pázmándfalun, és Tényőn. Pannonhalmán a falu központjában egy 426 méter hosszú föld alatti labirintusban tekinthetők meg a bortermelés hagyományai. Ezekre az adottságokra alapozva alakítható ki a borútprogram, melyre az egyesület már létrejött.

A borászat mellett Sokorópatkán sajátos népi ételeket készítenek (csiripiszli, prósza), továbbá itt található az elsősorban biokészítményeket előállító dzsem üzem. Ezeket a helyi, tájjellegű gasztronómiai adottságokat, elsősorban rendezvények szervezésével, mindenképpen ki kell használni a jövőben.

Falusi turizmus

A falusi turizmus jó adottságokkal rendelkezik a tájegységben. A falusi turizmust erősítik a tájjellegű házak, melyek Tényőn, Écsen, Felpécen, Szerecsenyben, Móríchidán, és Sokorópatkán találhatók meg. A fejlesztéseknél tekintettel kell lenni a komplexitásra, tehát a népi szokások, a hagyományos mesterségek, és a vidéki életmód bemutatására.

Általában, egyéb

A tájegység hatékony marketingtevékenységének kulcsfontosságú eleme kell, hogy legyen a jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkező Győr és Pannonhalma “társégbe húzó” erejének kihasználása.

Mellékletek

1-es számú melléklet

Regionális, megyei, kistérségi és településszintű területfejlesztési és turizmusfejlesztési koncepciók és stratégiák

Célunk, hogy röviden összefoglaljuk azokat a fejlesztési tervdokumentumokat, amelyeket Győr-Moson-Sopron megye turisztikai koncepciójának és fejlesztési programjának kidolgozásához a pályázati kiírás szempontjai szerint figyelembe kívánunk venni.

Megjegyzendő azonban, hogy az elkészített stratégiák és koncepciók túlnyomó többsége leginkább helyzetfeltáró jellegű és a projektalkotás mélységéig, a konkrét cselekvések megfogalmazásáig nem jut el.

A dokumentumok részletesebb ismertetését a Mellékletek tartalmazzák.

Országos, regionális és megyei, terület- és turizmusfejlesztési koncepciók és stratégiák

Az érintettek kérésünkre az alábbi tervdokumentumokat bocsátották rendelkezésünkre:

- A Széchenyi terv turizmusfejlesztési programja
- A turizmus fejlesztésének stratégiája, középtávú programja és cselekvési terve, Gazdasági Minisztérium, 2000
- 184/96. sz. Kormányrendelet (1996. dec.) szerint egyeztetett Országos Területfejlesztési Koncepció - a továbbiakban OTK - melyet az Országgyűlés 1998. III. 20-án a 35/1998. OGY. sz. határozatával fogadott el
- Nyugat-dunántúli Régió Területfejlesztési Programja
- Magyarország Nyugati Határmenti Régiójának Komplex Területfejlesztési Koncepciója, PHARE CBC
- Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója, 1995
- Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Programja, MTA RKK NYUTI, 2000
- Győr-Moson-Sopron megye idegenforgalmi fejlesztési tanulmánya, RÖM Management, 1994
- Kerékpárral Nyugat-Magyarországon
- Nyugat-dunántúli Régió Turisztikai Koncepciója és Fejlesztési Programja, Horwath Consulting és

Szemerédi Turizmus Tanácsadó Konzorciuma, 2000

- Nyugat-dunántúli Régió Termásvízkinccsének Komplex Turisztikai Fejlesztési Programja, Horwath Consulting, 2000

A Széchenyi terv turizmusfejlesztési programja

Alprogramok

- Gyógy- és termálturizmus fejlesztési alprogram
 - a működő gyógy- és termálfürdők felújítása, és a szolgáltatások komplexé tétele
 - a feltárt, de még nem hasznosított termásvízkinccs hasznosítása
 - a gyógy- és termálturisztikai szolgáltatások, valamint a települési környezet összehangolt, turisztikai célú fejlesztése
 - intézmény- és szabályozórendszer kialakítása
 - gyógy- és termálturizmus marketing
 - humánerőforrás-fejlesztés
- Konferenciaturizmus fejlesztési alprogram
 - a konferenciaturizmus hazai fogadóképességének a bővítése
 - a Magyarországon tartott nemzetközi rendezvények számának a növelése
 - Magyarország, mint konferenciaturisztikai célterület népszerűsítése
- Tematikus parkok (élményparkok) fejlesztési alprogram
 - egyedi, sajátos és nemzetközileg is versenyképes vonzerők kialakítása
 - a magyarországi turisztikai kínálat bővítése
 - a hazai turisztikai kínálat területi koncentrációjának a csökkentése
- Kastély- és várturisztikai alprogram
 - a hazai kastélyok és a várak állagának megőrzése, felújítása, valamint komplex, turisztikai és kulturális hasznosításának elősegítése
 - tőkeerős beruházók bevonása
 - a turisztikai kínálat bővítése.
- Turisztikai információs rendszerek fejlesztési alprogram
 - A turizmusban tevékenykedő kis- és középvállalkozások széles körű bevonása az információs társadalom eszközrendszerének mindennapos használatába
 - Integrált turisztikai információs rendszer létrehozása
 - A globális elosztási rendszerekhez, illetve az európai informatikai hálózatokhoz való kapcsolódás feltételrendszerének kialakítása
 - A lakosság többszektóru foglalkoztatásának elősegítése
- Egyéb minőségi turisztikai termékek fejlesztésének alprogramja

A turizmus fejlesztésének stratégiája, középtávú programja és cselekvési terve, Gazdasági Minisztérium, 2000

Hosszútávú cél

A stratégia fő célja a fenntartható környezetbarát és egyúttal marketing szemléletű turizmus megteremtése Magyarországon.

Középtávú célok

- A turizmus tudatos fejlesztése

- Az exkluzív turizmus kiemelt fejlesztése
- A vállalkozások működési feltételeinek javítása
- Az emberi erőforrások fejlesztése
- Marketing
- A belföldi turizmus feltételeinek javítása

Rövidtávú programok

- A tudatos fejlesztés feltételrendszerének kialakítása
- A versenyképességet fokozó exkluzív turisztikai termékek kifejlesztése
- A gazdasági hatékonyság javítása
 - A szűk keresztmetszetek felszámolása
 - A vállalkozások működési feltételeinek javítása
 - Az emberi erőforrások fejlesztése
 - A nemzeti szintű marketing továbbfejlesztése

Országos Területfejlesztési Konceptió, VÁTI, 1998

Fő turisztikai célkitűzések

- A minőségi turizmus komplex fejlesztése
- A kiváló adottságokkal, idegenforgalmi vonzerővel rendelkező, de elmaradt térségek általános és idegenforgalmi infrastruktúra és szolgáltató hálózatának fejlesztése
- Sopron-Kőszeghegyalja üdülőkörzet műemlékeinek és termálfürdőinek fejlesztése

A Nyugat-dunántúli Régió Területfejlesztési Programja, Phare CBC, 2000

Fő prioritások és intézkedések

- Kulturális örökség, az épített környezet védelme
- Régióhatáron átnyúló együttműködés
- Kiemelt turisztikai vonzerők fejlesztése, különösképpen a termálturizmus

Magyarország Nyugati Határmenti Régiójának Komplex Területfejlesztési Konceptiója (Phare CBC), 1998

Fő célkitűzések

- Természeti-környezeti értékek fejlesztése
- Elmaradott térségek fejlesztése
- Az emberi erőforrás fejlesztése
- A termálturizmus fejlesztése
- A marketingtevékenység erősítése

Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Konceptiója, 1995

Fő célkitűzések

- A megye ismertségének fokozása
- Komplex kínálat megteremtése
- A megye kulturális ajánlatainak koordinálása

- Az infrastrukturális feltételek javítása

Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Programja, egyeztetési változat, MTA RKK NYUTI, 2000

Fő célkitűzések

- A szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- A turisztikai vonzerők propagálása és a kínálat növelése, kiváltképp a falusi és ökoturizmus tekintetében
- A turizmusban dolgozók számának növelése

Győr-Moson-Sopron megye idegenforgalmi fejlesztési tanulmánya, RÖM Management, 1994

Az egyes turisztikai kínálati elemek javítása

- Vonzó kerékpáros kínálatcsomag kifejlesztése
- Sport- és szabadidős kínálati csomag fejlesztése
- Versenyképes szeminárium- és konferencia kínálat kifejlesztése
- Változatos és színes kulturális kínálat továbbfejlesztése
- Lovaglóturisztikai kínálat fejlesztése
- Termál- és gyógyturizmus fejlesztése

Az idegenforgalmi vállalkozások profilerősítése és színvonaluk javítása

- Vendéglátó és gasztronómiai kínálat fejlesztése
- Szálláshelykínálat minőségi fejlesztése
- Új turisztikai vállalkozások létesítésének támogatása
- Támogatás a markánsabb üzleti profil kialakításában
- Falusi vendéglátás fejlesztése
- Mezőgazdasági termékek közvetlen értékesítésének elősegítése

Koherens idegenforgalmi együttműködési rendszer kialakítása

- Az együttműködés elősegítése a megyei turizmus aktorai között
- Stabil és a régióban elismert idegenforgalmi szervezet kialakítása
- A megyei idegenforgalmi alapkutatások támogatása
- A regionális turisztikai kínálat szerkezetének javítása külső szakmai segítség bevonásával

A megyei turisztikai marketing és információs hálózat kifejlesztése

- A megye, az egyes települések és vállalkozások reklámjának javítása
- Professzionális idegenforgalmi piackutatás
- A turisztikai aktorok marketingtevékenységének összehangolása
- Egységes megyei vendéginformációs rendszer kialakítása

Kerékpárral Nyugat-Magyarországon, Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, 2000

Az ágazat fejlesztésének három fontos területe

- kerékpárút-hálózat, egyéb fontos infrastruktúra kialakítás, beruházások,
- turisztikai szolgáltatások, termékek fejlesztése,
- szervezet kialakítása és fejlesztése.

Nyugat-dunántúli Régió Turisztikai Koncepciója és Fejlesztési Programja, Horwath Consulting és Szemrédi Turizmus Tanácsadó Konzorciuma, 2000

Stratégiai célok

- A Régió versenyképességének erősítése
- Környezetvédelem és fenntarthatóság
- Regionális értékteremtés és értéknövelés
- Együttműködés erősítése régióon belül és kívül
- Tisztán meghatározott szervezeti és felelősségi rendszer kialakítása

A stratégiai célok megvalósulását támogató stratégiai programok

- Tudatos termékfejlesztés,
- Marketingtevékenység fejlesztése,
- Munkaerőképzés,
- Szervezet és intézményfejlesztés,
- Komplex kínálat létrehozása.

Operatív programok

- Gyógy- és termálturizmus fejlesztése
- Aktív turizmus fejlesztése (kerékpáros turizmus, viziturizmus, lovas turizmus, természetjárás, horgászat és vadászat, egyéb sportolási lehetőségek)
- Kulturális- és örökségturizmus fejlesztése
- További turisztikai termékek (konferenciaturizmus, bor és gasztronómiaturizmus, bevásárlóturizmus)
- Falusi turizmus fejlesztése
- Natúrparkok fejlesztése

Nyugat-dunántúli Régió Termálvízkincsének Komplex Turisztikai Fejlesztési Programja, Horwath Consulting, 2000

Stratégiai célok

- A régió versenyképességének erősítése
- Környezetvédelem és fenntarthatóság
- Regionális értékmegőrzés, értékteremtés, értéknövelés
- Együttműködés erősítése régióon belül és kívül
- Tisztán meghatározott szervezeti és felelősségi rendszer kialakítása

Stratégiai programok

- A fürdők tudatos termékfejlesztése
- A marketingtevékenység fejlesztése
- Humán erőforrás fejlesztés
- Szervezet és intézményfejlesztés
- Komplex kínálat létrehozása

Operatív programok

- A fürdők műszaki-technikai infrastruktúrájának fejlesztése
 - A magas nemzetközi potenciállal rendelkező „zászlóshajók” fejlesztése
Hévíz, Bük és Zalakaros
 - A hazai élvonalhoz, illetve középmezőnybe tartozó fürdők fejlesztése
Balf, Győr, Lenti, Mosonmagyaróvár, Sárvár
 - Helyi jelentőségű, kevésbé ismert fürdők egységes szintre hozása
Borgáta, Csorna, Hegykő, Kapuvár, Kehidakustány, Lipót, Mesteri, Petőháza, Szombathely, Vasvár
 - Új fürdők létrehozása
Lehetséges helyszínek: Bázakerettye, Celldömölk, Gelse, Gosztola, Salomvár, Szentgotthárd, Szentgyörgyvölgy, Zalaegerszeg, Zalaszentgrót
- A fürdők újrapozicionálása, egyéni profil kialakítása
- Terhelhetőséget és fenntarthatóságot támogató kutatások

Kistérségi szintű terület- és turizmusfejlesztési koncepciók és stratégiák

Az alábbi kistérségi társulások küldték meg területfejlesztési és/vagy turizmusfejlesztési koncepciójukat:

- Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Bakonyér Térségi Önkormányzati Társulás
- Felső-Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása
- Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása
- Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás
- Rábcatorok Településeinek Térségfejlesztési Társulása
- Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége

Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása, Területfejlesztési Koncepció, MTA-RKK, 2000

Fejlesztési irányvonalak

- Ökoturizmus fejlesztése: horgász- és természet-megfigyelő turizmus, lovas-, falusi turizmus
- Partnerségi kapcsolat kiépítése a Csallóköz turisztikai intézményeivel

Bakonyér Térségi Önkormányzati Társulás, Kistérségi Agrárstruktúra és Vidékfejlesztési Stratégiai Program 2000 és 2006 között, Kam-Kord Kht., 2000

Turizmusfejlesztési irányvonalak

- gyalogos és kerékpáros, illetve lovas természetjárás fejlesztése
- falusi turizmus fejlesztése
- A vendéglátás eszköztárának bővítése
- a falvak településképeinek rendezése
- a kisvállalkozásokat segítő oktatás megszervezése

Felső-Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása, Komplex Térségi Konceptió, Napkapu Bt., 2000

A turizmusfejlesztési feladatok

- kisebb horgásztavak kialakítása, szúnyogirtás megszervezése
- víziközelkedés szabályozása, vízbéleltetés/határátlépés megoldása Rajkán vagy Dunakilitinél
- kerékpáros túrák szervezése, igényes szálláshelyek és vendéglátóhelyek kialakítása kerékpárosok számára
- lovasturizmus fejlesztése
- termálturizmus: Lipóton fedett medence kialakítása, felújítás, korszerűsítés
- faluházak és múzeumok létrehozása, tanfolyamok és összejövetelek szervezése.
- turisztikai önszerveződések támogatása
- helyi adottságok és a nyújtott szolgáltatások összehangolása, egységes programba foglalása
- szálláshelykapacitás növelése
- térségi információs kiadványok megjelentetése
- helyi lehetőségek kitáblázása
- pályázati lehetőségek jobb kihasználása.

Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása, Térségfejlesztési Konceptió, MTA-RKK, 1998

Programok

- Komplex turisztikai program készítése
- Vendégváró tréningek szervezése
- Turisztikai kínálat fejlesztése
 - Hanság ökoturizmus program
 - A falusi, lovas és kerékpáros turizmus fejlesztése
 - Mihályi kastély megnyitása, Cziráky kastély szállodaként való hasznosítása
 - régi mesterségek utcájának kialakítása Hövejen
 - hévizek hasznosítása
 - Örökség megőrzési program: „Malom út kialakítása a Kis-Rába mentén”
- Turisztikai marketingtevékenység
- Látnivalókat, szálláshelyeket, programokat, rendezvényeket bemutató kistérségi kalauz elkészítése
- Bekapcsolódás a falusi turizmusba

- Kerékpáros útvonalak kijelölése és építése

Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás, Turisztikai koncepció, 1998

Turisztikai programok

- komplex turisztikai program készítése
- vendégváró szakemberek képzése
- turisztikai kínálat bővítése
 - kirándulások/tranzitutasok
 - viziturizmus
 - kerékpáros turizmus
 - falusi turizmus
 - lovasturizmus
- Marketing tevékenység fejlesztése
 - útjelző táblák és térképek kihelyezése,
 - információs központok létesítése,
 - szlogen kialakítása,
 - prospektusok, reklámanyagok készítése, egyéb promóciós anyagok.

Rábatorok Településeinek Térségfejlesztési Társulása, Szörényiné Kukorelli Irén, 1997

Lehetséges fejlesztési lehetőségek

- korridor turizmus
- viziturizmus
- kerékpáros turizmus
- falusi turizmus
- sportturizmus
- zenei turizmus

Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége, Stratégiai Irányok és Akciók, MTA RKK NYUTI, 1996

A turizmus fejlesztése alatt az alábbi teendők szerepelnek:

- Információs iroda létrehozása
- Információs kiadvány készítése, megjelentetése komplex turisztikai programkínálattal
- Vendégváró tréningek szervezése
- Viziút fejlesztési tanulmányterv elkészítése (pl. kishajókikötők)
- Viziturizmus: kishajócsúszdák építése, Dunacsúnynál magyar területre való beléptetés megteremtése
- Csónak és kajak kölcsönzés – vállalkozások segítése
- Vizitúrák szervezése, vállalkozók bevonása
- Kerékpárturizmus szervezése (szállás és vendéglátóhely)
- Termálturizmus – külföldi tőkebevonással magasszintű kínálat kiépítése
- Lovasturizmus – túraútvonalak kijelölése, magánvállalkozók bevonása

- Bányatavak rehabilitációja – együttműködés vállalkozókkal (horgászhelyek kialakítása, horgászturizmus megteremtése, fürdőzésre alkalmassá tételük)
- Szállásférőhelyek bővítése: kemping, panziók építése, környezetbarát technológiák alkalmazása (napenergia, komposzt, bio-WC-k)

Rendelkezésre álló egyéb fejlesztési koncepciók

A Sopron-Kőszeghegylajai üdülőkörzet turizmusának Fejlesztési Koncepciója, dr. Lengyel Márton, 1994

Termékfejlesztés – projektjavaslatok:

- Liszt Ferenc szülőföldje kép megteremtése: Liszt Fesztivál, Liszt archívum létesítése Sopronban, Liszt Ferenc auditorium felépítése Sopronban, Liszt mesterkurzusok szervezése
- Fertődön az Esterházy-kastély rekonstrukciója, a park helyreállítása, a kastélyban magas színvonalú szálláshely és fogadásokra, konferenciákra is alkalmas előadóterem, valamint zene és képzőművészeti központ kialakítása
- Fertőrákosi barlangszínház rekonstrukciója, klimatizálása; előtte a katlan szabadtéri előadásokra való alkalmassá tétele
- Sárváron, Bükön és Balfon további gyógyszállók és –fürdők építése; a kapuvári kórház érrehabilitációs osztályának létrehozása
- Nagycenk, Bozsok, Fertőd, Fertőszentmiklós, Vitnyéd és Sárvár központokkal komplett lovastúra állomáshelyek (szálláshely, étterem, istálló, fedett lovarda, uszoda) kiépítése az útba eső településeken megállóhelyekkel és szolgáltatásokkal
- Vadászházak korszerűsítése mindenütt a térségben; a tervszerű vadgazdálkodás feltételeinek megteremtése, a vadászat kiegészítő szolgáltatásainak bővítése
- További termálkút fúrások Kőszegen, Nagycenken és Zsirán, siker esetén termálfürdők létesítése, a meglévő termálfürdők korszerűsítése, bővítése és téliesítése Hegykőn, Kapuváron és Petőházán
- A Fertő-tavi vízitelep kiépítése: alpininfrastruktúra, nemzetközi kikötő, vitorlásklub és strand kiépítése, üdülőfaló létesítése
- A kerékpárúthálózat kiépítése (és folytatása a Duna mentén illetve Vas megye felé), ahol lehet mellékforgalmú utak kijelölésével és jelzésével
- Nemzetközi ifjúsági központok létrehozása Kőszegen és Brennbergbányán
- A falusi turizmus megszervezése (vonzerő, a vendégfogadás feltételeinek kialakítása, szervezés)
- Egy (közép-európai) turizmus oktatási központ létesítése Sopronban
- A családi üdülés, a gyermeküdülés, a korosztály túrák, a kempingezés, a vízisportok, a horgászás, a lovaglás, a vadászat, a termálturizmus, a gyógyturizmus, a kulturális turizmus, a bortúrák, az ifjúsági turizmus, a természetjárás, a falusi turizmus, a vallási turizmus és a hivatásturizmus feltételeinek javítása

Pannonhalmi Főapátság Világöröksége Turisztikai Hasznosítási Terv, Pannonhalma Konzorcium DHV – INN-SIDE, 1998

Tervezett fejlesztések

- Vendégfogadás infrastrukturális feltételeinek javítása (megközelítés, parkolás, információs eligazító rendszer, fogadó épületek, higiénés feltételek, mozgáskorlátozottak fogadási feltételeinek megteremtése)

- Az apátság és környezetének hasznosítása (tervezett, számítható, ellenőrizhető vendégmozgás kidolgozása az apátságon belül és annak környezetében)
- Fogadási feltételek kialakítása, program-lebonyolítás kidolgozása
- Jelenlegi program és bemutatási rendszerek fejlesztése
- Gyógynövényfarm létrehozása (önálló rendi hagyományokon alapuló gyógynövénytermelés, majd értékesítés)
- Olajpréselés (helyi hagyományokba beilleszthető program kidolgozása, majd értékesítése)
- Apátsági gyümölcsös, Hospodár (A jelenlegi gyümölcsös kert egy karakteres, ellenőrzött, zárt, a turizmus szempontjából is funkcionáló kertté alakítása)
- Gyertyakészítés (személyes kipróbálás)
- Méhészet, mézpergetés
- Arborétum (jelenlegi arborétum további rendezése, oktatási célú bemutatás megvalósítása)
- Millenniumi emlékmű hasznosítása
- Boldogasszony kápolna, kálvária, Boldog Mór kilátó hasznosítása
- Ifjúsági vendégfogadás, elszállásolás lehetőségének megteremtése
- Holszezonban programok szervezése
- Az apátsági barokk magtár művészeti központtá történő alakítása
- Falu pincészetének bekapcsolása a turisztikai programokba
- A falu művelődési és kulturális központjának felújítása, eseménysorozatokba történő bekapcsolása
- Tájház kialakítása
- Radnóti Emlékmű áthelyezése, a látogatók számára megtekinthetővé tétele
- Magánvállalkozók bevonása
- Váralja területének rendezése, esetleg skanzenné történő átalakítása
- A környező települések közül Écs, Nyúl, Ravasz, Győrság és a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet bekapcsolása a programkínálatba

Győr és vonzáskörzetének turizmusfejlesztési koncepciója, Horwath Consulting, Szemrédi Turizmus Tanácsadó, Professzor Kft., 1996

Termékfejlesztést támogató feladatok:

- Tájékoztatási rendszer fejlesztése: információs iroda, tájékoztatási rendszerek
- Integrált szervezet megteremtése: Győr turisztikai marketingszervezetének felállítása, marketingstratégia kidolgozása, térségi együttműködések kialakítása, kamara szerepének növelése
- Vendégbiztonság növelése: működő fogyasztóvédelem kialakítása, minőségellenőrzés rendszerének kidolgozása, minőségbiztosítás rendszerének megvalósítása
- Megfigyelési rendszer felállítása
- Üzleti turizmus fejlesztése
- Meglévő szállodai kínálat intenzív fejlesztése, business szálloda építése
- Konferenciaturizmus fejlesztése: konferenciaközpont építése
- Szabadidős turizmus fejlesztése
- Egyházi turizmus fejlesztése: zarándokutak fejlesztése, kínálat kidolgozása és bemutatása
- Kerékpáros turizmus fejlesztése: speciális ajánlat összeállítása; fő kerékpárutak és fontos kerékpáros szolgáltatások kiépítése, kerékpárosbarát szolgáltatásrendszer kiépítése

- Vizitourizmus fejlesztése: környezet rehabilitációja, csónakház és kikötőépítés, Mosoni Dunán való beléptetés lehetőségeinek megteremtése, vízi kemping kialakítása, rendezvények szervezése
- Termálutourizmus fejlesztése: alternatívák felülvizsgálata, fejlesztési terv kidolgozása és megvalósítása
- Kulturális turizmus fejlesztése: egységes koncepció felállítása, eseményfejlesztés, barokk vigasságok vezértermékké fejlesztése, őszi-téli események kifejlesztése

2-es számú melléklet

Statisztikai adatok

Szobakihasználtság

Szobakihasználtság Győr-Moson-Sopron megye szállodáiban

Kategóriák	1995	1996	1997	1998	1999	2000
5*	-	-	-	-	-	8,7
4*	45,8	40,3	40,9	47,6	52,6	51,5
3*	46,3	42,5	40,7	50,7	41,9	42,4
2*	52,5	55,1	46,8	40,7	34,8	36,3
1*	40,6	33,8	32,6	38,9	32,0	53,7
Szálloda össz.	45,9	43,8	41,2	46,3	40,7	43,4

Forrás: KSH

2000-ben a megyében az átlagos szállodai szobakihasználtság 43,4%-os volt. A szállodakategóriákat vizsgálva a szállodai szobakihasználtság az egycsillagos szállodák esetében volt a legmagasabb (53,7%), míg az első évében üzemelő egyetlen ötcsillagos szálloda esetében volt a legalacsonyabb (8,7%). 1995-2000 között a szállodai szobakihasználtság 40,7% és 46,3% között ingadozott, és összességében 45,9%-ról 43,4%-ra csökkent. A szobakihasználtság minimális csökkenésből megállapítható, hogy a vizsgált időszak szállodai kereslete megközelítőleg a szállodakapacitás növekedésével azonos arányban alakult. Az egyes kategóriák mindegyikében jelentős ingadozásokat figyelhetünk meg a vizsgált időszakban.

Vendégküldő területek

Győr-Moson-Sopron megye kereskedelmi szálláshelyei iránti kereslet országok szerinti bontásban 1999-ben

Ország	Vendégérkezések száma	Vendégéjszakák száma
EURÓPA	137.500	272.668
Ausztria	24.931	47.503
Belgium	2.541	4.744
Bulgária	673	1.464
Csehország	1.552	2.439
Dánia	1.564	4.856
Egyesült Királyság	2.827	6.832
Finnország	847	2.387
Franciaország	2.801	4.420
Görögország	834	1.225
Hollandia	6.008	11.540
Horvátország	1.416	2.177
Jugoszlávia	8.929	13.694
Lengyelország	2.202	8.135
Németország	58.672	121.499
Norvégia	356	752
Olaszország	4.327	8.100
Oroszország	780	1.795
Románia	6.440	8.588
Spanyolország	408	702
Svájc	2.907	7.992
Svédország	966	1.956
Szlovákia	1.501	3.012
Szlovénia	498	686
Törökország	197	378
Ukrajna	365	585
Egyéb európai országok	2.958	5.207
ÁZSIA	2.759	5.158
Izrael	616	1.288
Japán	1.557	2.177
Egyéb ázsiai országok	586	1.693
AMERIKA	2.590	5.682
USA	1.920	4.022
Kanada	397	944
Egyéb amerikai országok	273	716
AUSZTRÁLIA ÉS ÓCEÁNIA	264	593
AFRIKA	260	695
Külföldi országok	143.373	284.796
Magyarország	196.409	522.845
Mindösszesen	339.782	807.641

Forrás: KSH

Győr-Moson-Sopron megye szállodái iránti kereslet országok szerinti bontásban 1999-ben

Ország	Vendégérkezések száma	Vendégéjszakák száma
EURÓPA	94.041	179.213
Ausztria	16.208	30.023
Belgium	1.477	2.457
Bulgária	363	551
Csehország	1.011	1.657
Dánia	950	3.711
Egyesült Királyság	2.215	5.564
Finnország	651	2.052
Franciaország	1.715	2.499
Görögország	774	1.158
Hollandia	2.564	4.544
Horvátország	686	969
Jugoszlávia	6.306	9.205
Lengyelország	1.264	4.601
Németország	42.651	85.251
Norvégia	294	667
Olaszország	3.239	5.532
Oroszország	507	1.002
Románia	4.562	5.675
Spanyolország	283	519
Svájc	1.379	2.799
Svédország	660	1.260
Szlovákia	854	1.720
Szlovénia	373	441
Törökország	145	243
Ukrajna	213	290
Egyéb európai országok	2.697	4.823
ÁZSIA	2.619	4.886
Izrael	559	1.210
Japán	1.530	2.143
Egyéb ázsiai országok	530	1.533
AMERIKA	2.233	5.010
USA	1.685	3.503
Kanada	289	808
Egyéb amerikai országok	259	699
AUSZTRÁLIA ÉS ÓCEÁNIA	159	442
AFRIKA	209	545
Külföldi országok	99.261	190.096
Magyarország	130.862	365.290
Mindösszesen	230.123	555.386

Forrás: KSH

Településenkénti kereskedelmi szálláshely-adatok**Kereskedelmi szálláshelyek és magánszálláshelyek kapacitása és vendégforgalma településenként 1999-ben**

Település	Férőhely	Vendégek száma		Vendégéjszakák száma	
		Összesen	Ebből külföldi	Összesen	Ebből külföldi
Abda	81	4.238	3.388	4.876	3.444
Ágfalva	42	821	138	1.646	311
Ásványráró	58	374	160	1.528	759
Beled	15	273	88	718	171
Bodonyhely	6	18	4	148	24
Csapod	19	136	-	3.901	-
Csorna	512	3.817	1.408	11.135	3.960
Darnózseli	7	25	9	63	16
Dunakiliti	140	1.352	750	3.708	814
Dunaremete	15	57	-	410	-
Dunaszeg	22	94	12	489	74
Dunaszentpál	10	192	124	336	239
Dunasziget	45	307	54	733	97
Enese	139	198	130	1.546	970
Fertőboz	4	25	24	1.033	1.032
Fertőd	573	6.789	741	14.957	1.533
Fertőendréd	12	709	278	1.295	469
Fertőhomok	176	150	82	1.023	702
Fertőrákos	446	3.367	1.269	9.413	4.249
Fertőszentmiklós	40	758	387	1.756	729
Fertőszéplak	30	168	118	411	286
Gönyű	45	466	100	1.823	168
Gyarmat	8	204	40	421	94
Győr	3.900	82.512	45.442	214.418	104.058
Győrladamér	19	165	23	820	228
Győrújbarát	398	5.444	153	21.618	510
Győrzámoly	38	60	24	525	243
Halászi	51	165	37	1.425	70
Harka	10	24	-	107	-
Hegyeshalom	113	7.286	6.727	8.307	7.390
Hegykő	424	1.800	1.487	7.694	6.411
Hédervár	50	1.874	565	3.111	929
Jánossomorja	8	32	1	300	10
Kapuvár	354	3.215	1.498	8.781	5.684
Kimle	9	26	24	196	186
Kópháza	33	1.833	982	2.784	1.302
Kunsziget	25	44	22	1.305	660
Levél	250	5.342	3.691	6.368	4.167
Lipót	216	1.882	11.170	4.433	2.948
Magyarkeresztúr	6	-	-	-	-
Máriakálnok	12	22	3	27	7
Mecsér	38	482	140	1.266	403
Mezőörs	45	735	443	3.084	2.544
Mosonmagyaróvár	1.250	50.759	32.404	86.793	56.598
Mosonszentmiklós	20	215	138	400	281
Nagyecenk	90	3.121	1.743	5.302	2.539
Nagylózs	4	5	-	180	-
Öttevény	104	4.849	2.922	7.130	3.934

Pannonhalma	258	2.470	1.412	4.205	2.744
Pereszteg	18	300	108	670	282
Petőháza	58	1.638	306	4.121	559
Pér	45	418	68	482	122
Pusztacsalád	26	49	-	121	-
Rajka	46	169	43	197	62
Rábakecöl	4	-	-	-	-
Rábaszentandrás	5	11	2	97	24
Röjtökmuzsaj	10	288	120	573	232
Sarród	20	167	10	201	19
Sobor	59	878	177	3.948	552
Sopron	5.211	155.856	42.342	422.511	84.821
Sopronkövesd	32	821	537	1.287	760
Szilsárkány	6	4	-	480	-
Tét	12	33	-	354	-
Vág	5	124	18	248	44
Veszvény	9	256	104	506	200
Vének	40	585	-	1.570	-
Vitnyéd	6	-	-	-	-
MEGYE ÖSSZESEN	15.773	360.497	154.190	891.314	311.664
Ebből város	11.800	302.948	123.835	758.595	256.654

Forrás: KSH

Magán szálláshelyek adatai

Magán szálláshelyek kapacitása 1999-ben

Megnevezés	Fizető vendéglátás	Falusi szállásadás
Szállásadók száma	230	303
Szobák száma	475	666
Ágyak száma	1.070	1.515
Férőhelyek száma	1.070	1.536

Forrás: KSH

Magán szálláshelyek vendégforgalma

Megnevezés	Fizetővendéglátás		Falusi szállásadás	
	1998	1999	1998	1999
Vendégek száma	14.257	13.867	6.980	6.848
Ebből külföldi	6.835	6.816	3.958	4.001
Vendégéjszakák száma	60.580	54.939	27.761	28.734
Ebből külföldi	14.998	13.752	11.098	13.116
Átlagos tartózkodási idő	4,2	4,0	4,0	4,2
Ezen belül külföldiek	2,2	2,0	2,8	3,3

Forrás: KSH

1999-ben a fizetővendéglátás volumene közel kétszerese volt a falusi szállásadásénak. Ugyanebben az évben a vendégéjszakák külföldi részaránya a fizetővendéglátás esetében 25%, míg a falusi vendéglátás esetében 45,6% volt.

Vendéglátóhelyek**Vendéglátóhelyek száma üzlettípus szerint**

Üzlettípus	Vendéglátóhelyek	
	1998	1999
Étterem, cukrászda	1.605	1.676
Bár, borozó	595	644
Kereskedelmi vendéglátóhely összesen	2.200	2.320

Forrás: KSH

Vendéglátóhelyek száma városonként 1999-ben

Városok	Étterem, cukrászda	Bár, borozó	Vendéglátóhelyek száma összesen
Győr	464	131	638
Sopron	270	93	377
Csorna	43	8	56
Fertőd	13	11	25
Kapuvár	46	31	83
Mosonmagyaróvár	234	30	264
Városok összesen	1.070	304	1.443

Forrás: KSH

Vendéglátóhelyek száma településenként 1999-ben

Település	Vendéglátóhelyek száma összesen
Abda	14
Acsalag	2
Ágfalva	7
Agyagosszergény	4
Árpás	1
Ásványráró	13
Babót	3
Bágyogszovát	6
Barbacs	4
Beled	18
Bezenye	11
Bezi	1
Bodonyhely	1
Bogyoszló	2
Böny	6
Börcs	3
Bősárkány	8
Cakóháza	-
Cirák	3
Csáfordjánosfa	1
Csapod	2
Csér	-
Csikvánd	4
Darnózseli	9
Dénesfa	2
Dör	-
Dunakiliti	14
Dunaremete	2

Dunaszeg	4
Dunaszentpál	4
Dunasziget	11
Ebergőc	1
Écs	5
Edve	1
Egyed	2
Egyházaskölyk	3
Enese	5
Farád	5
Fehértó	2
Feketeerdő	2
Felpéc	3
Fertőboz	4
Fertőendréd	4
Fertőhomok	3
Fertőrákos	25
Fertőszentmiklós	22
Fertőszéplak	6
Gönyű	13
Gyalóka	-
Gyarmat	5
Gyóró	3
Gyömöre	5
Győrasszonyfa	3
Győrladamér	3
Győrság	3
Győrsövényház	4
Győrszemere	11
Győrújbarát	19
Győrújfalú	5
Győrzámoly	6
Halászi	17
Harka	4
Hédervár	4
Hegyeshalom	33
Hegykő	18
Hidegség	2
Himod	2
Hövej	1
Ikrény	7
Iván	7
Jánossomorja	32
Jobaháza	1
Kajárpéc	6
Kimle	22
Kisbábó	1
Kisbajcs	3
Kisbodak	2
Kisfalud	2
Kóny	13
Kópháza	13
Koronc	7
Kunziget	7

Lébény	15
Levél	20
Lipót	11
Lövő	9
Maglóca	1
Magyarkeresztúr	1
Máriakálnok	9
Markotabögöde	3
Mecsér	3
Mérges	1
Mezőörs	4
Mihályi	4
Mórichida	3
Mosonszentmiklós	10
Mosonszolnok	7
Nagybajcs	4
Nagycenk	13
Nagylózs	3
Nagyszentjános	4
Nemeskér	2
Nyalka	1
Nyúl	12
Osi	3
Öttevény	21
Páli	2
Pannonhalma	22
Pásztori	1
Pázmándfalu	3
Pér	12
Pereszteg	7
Petőháza	11
Pinnye	2
Potyond	1
Pusztacsalád	2
Püski	3
Rábacsanak	1
Rábacsécsény	1
Rábakecöl	3
Rábapatonna	11
Rábapordány	5
Rábasebes	1
Rábaszentandrás	1
Rábaszentmihály	2
Rábaszentmiklós	1
Rábatamási	3
Rábcakapi	1
Rajka	16
Ravaszd	5
Répceszemere	2
Répczevis	1
Rétalap	-
Röjtökmuzsaj	3
Sarród	13
Sobor	2

Sokorópátka	2
Sopronhorpács	2
Sopronkövesd	6
Sopronnémeti	1
Szakony	1
Szany	13
Szárfold	3
Szerecseny	2
Szil	10
Szilsárkány	3
Táp	1
Tápszentmiklós	4
Tarjánpuszta	1
Tárnokréti	2
Tényő	4
Tét	15
Töltéstava	8
Újkér	5
Újrónafő	4
Und	2
Vadosfa	1
Vág	3
Vámosszabadi	5
Várbalog	4
Vásárosfalu	1
Vének	1
Veszkény	4
Vitnyéd	8
Völce	2
Zsebeháza	2
Zsira	3
MEGYE ÖSSZESEN	2.405
Városok összesen	1.443
Községek összesen	962

Forrás: KSH

Munkaerő

Az alkalmazásban állók száma ágazat szerint

Ágazat	Teljes munkaidőben alkalmazásban állók		
	Fizikai foglalkozásúak	Szellemi foglalkozásúak	Összesen
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2649	700	3349
Ebből szállodai szolgáltatás	532	207	739
Ebből éttermi, cukrászdai vendéglátás	1315	135	1450

Forrás: KSH

